

NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2007

C.

Zpráva o výsledcích hospodaření státního rozpočtu

O b s a h

	Strana
I. SOUHRNNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	1
1. Cíle rozpočtové politiky v roce 2007, rozpočtové priority	1
2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku	3
3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu	6
II. PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	11
1. Celkové příjmy státního rozpočtu	11
2. Daňové příjmy	13
2.1. Celostátní daňové příjmy	13
2.2. Daňové příjmy státního rozpočtu	16
2.2.1. Daň z příjmů fyzických osob	16
2.2.2. Daň z příjmů právnických osob	19
2.2.3. Daň z přidané hodnoty	23
2.2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotř. daně)	25
2.3. Poplatky z vybraných činností	26
2.4. Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí	27
2.5. Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)	28
3. Daňové nedoplatky	30
4. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	40
5. Nedaňové a ostatní příjmy	45
5.1. Nedaňové příjmy	46
5.2. Kapitálové příjmy	52
5.3. Přijaté transfery	52
III. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	54
1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu	54
2. Běžné výdaje státního rozpočtu	62
2.1. Neinvestiční transfery obyvatelstvu a státní politika zaměstnanosti	63
2.1.1. Sociální dávky	65
2.1.2. Služby zaměstnanosti	74
2.1.3. Ostatní neinvestiční transfery a náhrady obyvatelstvu	78
2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům	80

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu	92
2.3.1. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	92
2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje	94
2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	97
2.3.4. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	104
2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	109
2.3.6. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	111
2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu	115
3. Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře	122
4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu	132
4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění	133
4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování	139
5. Mandatorní výdaje	141
6. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje	144
7. Výdaje na státní správu	146
8. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění	149
IV. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRAŇOVÁNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD, K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ A K ŘEŠENÍ DŮSLEDKŮ KOSOVSKE KRIZE	160
V. ROZDÍL MEZI PŘÍJMY Z POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝDAJI SPOJENÝMI S VÝBĚREM POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A S VÝPLATOU DÁVEK DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ ZA ROK 2007	166
VI. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA FINANCOVÁNÍ SPOLEČNÝCH PROGRAMŮ EU A ČR A PROJEKTŮ FINANČNÍHO MECHANISMU EHP/NORSKO	169
PŘÍLOHY	
A) Zpráva o výsledcích cenové a daňové kontroly za rok 2007	
B) Zpráva o činnosti celních orgánů Ministerstva financí za rok 2007	
C) Opatření v oblasti cenové regulace v roce 2007	

I. SOUHRNNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Cíle rozpočtové politiky v roce 2007, rozpočtové priority

Východiska přípravy státního rozpočtu na rok 2007 byla následující:

- Koncepce reformy veřejných rozpočtů, naplnění záměru vlády postupně snížit deficit veřejných rozpočtů,
- Konvergenční program ČR, kterým česká vláda jasně deklarovala snahu ukončit současnou situaci nadměrného deficitu a jeho postupného snižování,
- výdajové rámce na léta 2007 a 2008 stanovené usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 2015/2005 a č. 2370/2006,
- střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2007 a 2008 schválený usnesením vlády č. 1131/2005 a předložený PSP ČR na vědomí,
- usnesení vlády č. 1090/2006 k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2007 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2008 a 2009 a střednědobých výdajových rámců na léta 2008 a 2009,
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2009 (zpracovaná MF v červenci a v září 2006).

Rozpočet vycházel z predikce makroekonomických indikátorů pro rok 2007, které tvoří jedno z podstatných východisek pro odhady rozpočtových čísel jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. **Návrh rozpočtu počítal s meziročním přírůstkem hrubého domácího produktu o 4,9 %, s prognózou meziroční míry inflace 3,0 % a průměrné míry nezaměstnanosti 6,7 %.**

Státní rozpočet České republiky na rok 2007 byl schválen zákonem č. 622 ze dne 13. prosince 2006. Jeho příjmy byly stanoveny částkou 949,5 mld. Kč, výdaje částkou 1 040,8 mld. Kč a schodek částkou 91,3 mld. Kč.

Současně bylo rozhodnuto, že schodek bude vypořádán těmito **financujícími položkami:**

- zvýšením stavu státních dluhopisů do výše 86 521 767 tis. Kč,
- zvýšením stavu přijatých dlouhodobých úvěrů do výše 4 612 361 tis. Kč,
- snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o 165 872 tis. Kč.

Tabulka č. 1

mld. Kč

	2006 Schválený rozpočet *)	2007 Schválený rozpočet	rozdíl	index
	1	2	2-1	2:1
Celkové příjmy	889,39	949,48	60,09	106,8
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>473,25</i>	<i>516,90</i>	<i>43,65</i>	<i>109,2</i>
DPH	156,70	163,60	6,90	104,4
Spotřební daně	118,90	131,30	12,40	110,4
DPPO	88,00	107,50	19,50	122,2
DPFO	92,30	98,10	5,80	106,3
ostatní daňové příjmy	17,35	16,40	-0,95	94,5
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>336,32</i>	<i>354,95</i>	<i>18,63</i>	<i>105,5</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>79,82</i>	<i>77,63</i>	<i>-2,19</i>	<i>97,3</i>
Celkové výdaje	973,10	1 040,78	67,68	107,0
<i>Běžné výdaje</i>	<i>878,85</i>	<i>951,36</i>	<i>72,51</i>	<i>108,3</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>94,25</i>	<i>89,42</i>	<i>-4,83</i>	<i>94,9</i>
Saldo SR	-83,71	-91,30	-7,59	109,1

*) včetně promítnutí zákona č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.

Ve schváleném rozpočtu byl v porovnání s rozpočtem na rok 2006 (včetně promítnutí zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb., které měnily zákon o státním rozpočtu) patrný **růst** jak jeho **příjmů** tak i **výdajů**.

Celkové rozpočtované příjmy se měly zvýšit o **60,1 mld. Kč, tj. o 6,8 %**. Růst se týkal především **příjmů z daní a poplatků**, které měly vzrůst o **43,7 mld. Kč (o 9,2 %)** a **pojistného na sociální zabezpečení (o 18,6 mld. Kč, tj. o 5,5 %)**. Rozpočet **nedaňových a ostatních příjmů** počítal s poklesem o **2,2 mld. Kč (o 2,7 %)**.

U daňových příjmů se největší nárůst inkasa očekával u daní z příjmů právnických osob (o 19,5 mld. Kč) a u spotřebních daní (o 12,4 mld. Kč). U nedaňových a ostatních příjmů počítal rozpočet na rok 2007 s nulovými příjmy z kompenzačních plateb (v roce 2006 činil rozpočet 6,0 mld. Kč), nicméně rozpočet přijatých transferů od EU (včetně převodů z Národního fondu) převyšoval minulý rozpočet o 10,7 mld. Kč.

Celkové rozpočtované výdaje proti rozpočtu na rok 2006 vzrostly o **67,7 mld. Kč (o 7,0 %)**. Běžné výdaje měly vzrůst o **72,5 mld. Kč**, tj. o 8,3 %, a kapitálové výdaje klesnout o **4,8 mld. Kč**, tj. o 5,1 %.

Nárůst byl – stejně jako v předchozích letech – ovlivněn **dalším růstem mandatorních výdajů**, jejichž objem proti předchozímu schválenému rozpočtu (vč. zákona č. 584/2006 Sb.) měl vzrůst o **58,5 mld. Kč, tj. o 11,4 %**. Z toho objem mandatorních výdajů vyplývajících ze zákona (především sociální výdaje) měl vzrůst o 56,2 mld. Kč, tj. o 12,0 %. **Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích činil ve schváleném rozpočtu 54,7 %** (v předchozím roce to bylo 52,5 %).

Z hlediska druhového členění vzrostl rozpočet běžných výdajů roku 2007 především kvůli **zvýšeným sociálním dávkám (o 35,2 mld. Kč** – z toho 20,6 mld. Kč se týká státní sociální podpory a 14,6 mld. Kč výdajů na důchody), **transferům veřejným rozpočtům územní úrovně (o 13,9 mld. Kč)** a **transferům fondům sociálního a zdravotního pojištění (o 10,9 mld. Kč)**. **O 6,2 mld. Kč** měly vzrůst **neinvestiční transfery příspěvkovým apod. organizacím** (zejména v rámci kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy).

Schodek schváleného rozpočtu se proti schodku rozpočtu roku 2006 (vč. promítnutí zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.) zvýšil (o 7,6 mld. Kč, tj. o 9,1 %). Jeho výše **91,3 mld. Kč** představovala **2,6 % výše HDP** (3 558 mld. Kč). V roce 2006 to bylo také 2,6 % HDP (3 232 mld. Kč; použity hodnoty známé k březnu 2008).

2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku

V průběhu roku 2007 došlo k poměrně **výrazným změnám schváleného rozpočtu**. **Rozpočet příjmů** státního rozpočtu v průběhu roku vzrostl o **16,5 mld. Kč na 966,0 mld. Kč** a **rozpočet výdajů o 17,1 mld. Kč na 1 057,8 mld. Kč**. Došlo tedy i ke **změně rozpočtovaného schodku** státního rozpočtu z 91,3 mld. Kč na **91,9 mld. Kč**.

Následující změny v celkovém objemu **16,5 mld. Kč** znamenaly **zvýšení rozpočtu příjmů i výdajů ve stejné výši**:

➤ Nejvýraznější změnu představovalo **usnesení vlády č. 629/2007**. Tím vláda rozhodla o **převodu 13 925 mil. Kč z rezervních fondů organizačních složek státu do rozpočtu příjmů kapitoly VPS** a o **dalším použití těchto prostředků na straně**

výdajů (z toho **10,0 mld. Kč kapitole Ministerstvo dopravy na dotaci pro Státní fond dopravní infrastruktury**, dále 2,0 mld. Kč na posílení výdajů kapitoly Ministerstvo obrany, částku 0,7 mld. Kč kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a 0,4 mld. Kč na programy reprodukce majetku),

- na základě zmocnění ministra financí podle § 2 odst. 4 zákona č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007, byl **zvýšen rozpočet příjmů a výdajů o 1 795 mil. Kč**. Šlo o nerozpočtované **prostředky z rozpočtu EU**,
- **usnesení vlády č. 1164/2007** znamenalo zvýšení rozpočtu příjmů i výdajů kapitoly **Ministerstvo zemědělství o 505 mil. Kč**. Šlo o povolení použití prostředků rezervního fondu na jiný účel a změn závazných ukazatelů v této kapitole,
- **usnesení vlády č. 1121/2007** znamenalo převod **257 mil. Kč** z rezervního fondu kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)** do rozpočtu příjmů kapitoly VPS a následné zvýšení rozpočtu výdajů kapitoly MPSV o stejnou částku,
- o 11 mil. Kč byly zvýšeny příjmy a výdaje kapitol Ministerstvo kultury (o 10,8 mil. Kč) a Ministerstvo spravedlnosti (o 0,5 mil. Kč) o prostředky z Finančních mechanismů EHP/Norsko, resp. Evropského sociálního fondu.

Na výdajové straně došlo navíc k **navýšení rozpočtu o 578 mil. Kč** v kapitole Operace státních finančních aktiv (OSFA). Jednalo se o prostředky, které mohly být na základě zmocnění ministra financí (podle § 2 odst. 1 zákona č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007) v roce 2007 **použity na řešení povodňových škod a na nová protipovodňová opatření** (z prostředků nevyčerpaných do 31.12.2006 na stejný účel).

V průběhu roku 2007 dále došlo k řadě rozpočtových opatření, která znamenala pouze přesuny mezi jednotlivými kapitolami či položkami v rámci jedné kapitoly (bez vlivu na rozpočtovaný schodek). Jednalo se například o následující přesuny:

- **v návaznosti na snížení některých mandatorních výdajů při projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu** na rok 2007 Poslaneckou sněmovnou vláda počátkem roku přistoupila k řešení tohoto problému a rozhodla **usnesením č. 290/2007 o snížení výdajů rozpočtů kapitol v celkové výši 3 823 505 tis. Kč a o navýšení rozpočtu kapitoly VPS o stejnou výši** (do ukazatele „Výdaje vzniklé v průběhu roku, které nelze věcně zařadit do ostatních specifických ukazatelů“, resp. položky „Prostředky na výdaje nezabezpečené ve státním rozpočtu“).

V návaznosti na toto usnesení došlo ke zvýšení rozpočtovaných prostředků v ukazateli „**Stavební spoření**“ (o 1 276 mil. Kč) a dále v položce „**Pojistné zdravotního pojištění – platba státu**“ (o 264 mil. Kč). Další prostředky byly přesunuty do kapitoly MPSV na zvýšení výdajů na dávky důchodového pojištění (1 000 mil. Kč). V rámci kapitoly VPS také došlo k přesunu 1 978 mil. Kč k zajištění úhrady závazku Ministerstva financí vůči České inkasní s.r.o. v likvidaci na vrub očekávaných úspor v ukazateli „Odvody do rozpočtu EU“. Celkem bylo v průběhu roku z kapitoly VPS uvolněno 26,2 mld. Kč (včetně 13,9 mld. Kč podle usnesení vlády č. 629/2007). Z toho 3,1 mld. Kč bylo uvolněno z vládní rozpočtové rezervy,

- z výdajů kapitoly OSFA byly v roce 2007 navýšeny výdaje jiných kapitol o 5,1 mld. Kč. Z toho 4,4 mld. Kč směřovalo na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky. Jednalo se např. o 1,3 mld. Kč na české dálnice B (úsek D11), o téměř 1,0 mld. Kč na jihozápadní část silničního okruhu Prahy či o 0,5 mld. Kč na výstavbu dálnice D8 (transfery kapitole Ministerstvo dopravy). Do kapitoly Ministerstvo zemědělství bylo uvolněno 0,8 mld. Kč na výstavbu a obnovu infrastruktury VaK a 0,3 mld. Kč na prevenci před povodněmi a na odstraňování povodňových škod z roku 2006. Do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy bylo uvolněno necelých 0,6 mld. Kč na rozvoj Masarykovy univerzity v Brně,

- k rozpočtové změně došlo také v kapitole Státní dluh, ze které bylo převedeno 0,6 mld. Kč z rozpočtu výdajů na úroky do rozpočtu výdajů ostatních kapitol.

Celkem bylo v roce 2007 provedeno 864 rozpočtových opatření, což je o 46 více než v roce 2006. Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitolách Ministerstvo vnitra (122), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (57), Ministerstvo zemědělství (51), Ministerstvo kultury (48), Ministerstvo práce a sociálních věcí (48), Ministerstvo životního prostředí (44) atd.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (33,6 %). Na druhém místě byly přesuny mezi jednotlivými kapitolami (31,6 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření (27,9 %) tvoří přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly. Dále byly uvolňovány jednotlivým kapitolám prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (5,2 %) a z kapitoly Státní dluh (0,9 %). Některá rozpočtová opatření představovala souvztažné zvýšení příjmů a výdajů (0,8 %).

3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

V roce 2007 dosáhly celkové příjmy státního rozpočtu 1 025,9 mld. Kč, celkové výdaje 1 092,3 mld. Kč a výsledný schodek činil 66,4 mld. Kč.

Tabulka č. 2

	mld. Kč						
	2006	2007				rozdíl skutečností	index 2007/2006
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění		
1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1	
Celkové příjmy	923,06	949,48	965,97	1 025,88	106,2	102,82	111,1
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>469,19</i>	<i>516,90</i>	<i>516,90</i>	<i>533,51</i>	<i>103,2</i>	<i>64,31</i>	<i>113,7</i>
DPH	153,52	163,60	163,60	166,63	101,9	13,11	108,5
Spotřební daně	112,56	131,30	131,30	131,59	100,2	19,03	116,9
DPPO	95,47	107,50	107,50	114,75	106,7	19,28	120,2
DPFO	91,59	98,10	98,10	102,14	104,1	10,55	111,5
ostatní daňové příjmy	16,06	16,40	16,40	18,40	112,2	2,34	114,6
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>333,70</i>	<i>354,95</i>	<i>354,95</i>	<i>367,14</i>	<i>103,4</i>	<i>33,44</i>	<i>110,0</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>120,17</i>	<i>77,63</i>	<i>94,12</i>	<i>125,23</i>	<i>133,1</i>	<i>5,07</i>	<i>104,2</i>
Celkové výdaje	1 020,64	1 040,78	1 057,85	1 092,27	103,3	71,63	107,0
<i>Běžné výdaje</i>	<i>915,34</i>	<i>951,36</i>	<i>955,11</i>	<i>976,75</i>	<i>102,3</i>	<i>61,41</i>	<i>106,7</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>105,30</i>	<i>89,42</i>	<i>102,74</i>	<i>115,53</i>	<i>112,4</i>	<i>10,23</i>	<i>109,7</i>
Saldo SR	-97,58	-91,30	-91,88	-66,39	72,3	31,19	68,0

Celkové příjmy ve výši 1 025,9 mld. Kč byly plněny na 106,2 % rozpočtu po změnách (překročení o 59,9 mld. Kč) a dosáhly meziroční růst o 102,8 mld. Kč, tj. o 11,1 %.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 533,5 mld. Kč při plnění rozpočtu na 103,2 % (překročení o 16,6 mld. Kč) a meziročním růstu o 64,3 mld. Kč, tj. o 13,7 %. Na tomto meziročním růstu se podílelo především inkaso daní z příjmů právnických osob (o 19,3 mld. Kč, tj. o 20,2 %) a inkaso spotřebních daní (o 19,0 mld. Kč, tj. o 16,9 %). Poměrně výrazně meziročně vzrostlo i inkaso DPH (o 13,1 mld. Kč, tj. o 8,5 %) a inkaso daní z příjmů fyzických osob (o 10,5 mld. Kč, tj. o 11,5 %). Podíl nepřímých daní na daňových příjmech státního rozpočtu tak za poslední rok klesl z 56,7 % na 55,9 % (rozpočet plánoval 57,1 %). Překročení rozpočtu daňových příjmů ovlivnilo především inkaso daní z příjmů právnických osob (o 7,3 mld. Kč) a daní z příjmů fyzických osob (o 4,0 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši 367,1 mld. Kč převýšily rozpočtovanou výši o 12,2 mld. Kč, tj. o 3,4 %, a meziročně vzrostly o 33,4 mld.

Kč, tj. o 10,0 %. Z toho **pojistné na důchodové pojištění** dosáhlo výše **304,9 mld. Kč, tj. 103,5 % rozpočtu**, a meziročního růstu o 28,0 mld. Kč, tj. o 10,1 %.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery svou výší **125,2 mld. Kč překročily rozpočet o 31,1 mld. Kč, tj. o 33,1 %**, při meziročním růstu o 5,1 mld. Kč, tj. o 4,2 %. **Vysoké překročení** rozpočtované hodnoty **souvisí s převodem prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol** ve výši **37,8 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo 36,4 mld. Kč) a také s **převody prostředků z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS** ve výši **8,4 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo 10,5 mld. Kč). Obě tyto položky nebyly rozpočtovány. Dále došlo také nad rámec rozpočtu k příjmům v rámci kapitoly **VPS**. Šlo o **uhrazení pohledávky za Aero Vodochody, a.s.**, ve výši **2,4 mld. Kč**. Na druhou stranu došlo k **nízkému plnění přijatých transferů od EU** (vč. převodů z Národního fondu), jejichž výše dosáhla **38,8 mld. Kč** při plnění rozpočtu po změnách na **61,3 %**.

Celkové výdaje byly čerpány ve výši **1 092,3 mld. Kč a proti rozpočtu po změnách byly vyšší o 34,4 mld. Kč, tj. o 3,3 %**, a představují **meziroční růst o 71,6 mld. Kč, tj. o 7,0 %**. **Podíl celkových výdajů na HDP** (3 558 mld. Kč) v roce 2007 dosáhl **30,7 %**, zatímco v roce 2006 to bylo 31,6 % (k 3 232 mld. Kč).

Výši celkových výdajů, stejně jako u příjmů, ovlivnily nerozpočtované položky. Jde o **výdaje prostředků převedených do příjmů kapitol z rezervních fondů** (viz výše nedaňové příjmy), které mohou být čerpány nad rámec rozpočtů kapitol, **ve výši 37,8 mld. Kč a realizace státních záruk (z fondu státních záruk) ve výši 8,4 mld. Kč**. Tyto dvě položky však neovlivnily schodek rozpočtu, protože se projevíly jak ve výdajích tak i v příjmech.

Bez výše uvedených nerozpočtovaných položek by celkové výdaje dosáhly cca 1046,2 mld. Kč, tj. 98,9 % rozpočtu po změnách.

Běžné výdaje dosáhly výše **976,8 mld. Kč, tj. 102,3 % rozpočtu**, a představují tak **meziroční růst o 61,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %**. Z nich tradičně nejvíce představovaly **sociální dávky** ve výši **386,4 mld. Kč, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách**, při meziročním růstu o 31,9 mld. Kč, tj. o 9,0 %.

Kapitálové výdaje ve výši **115,5 mld. Kč představují 112,4 % rozpočtu** a meziroční růst o 10,2 mld. Kč, tj. o 9,7 %.

Mandatorní výdaje dosáhly výše **554,5 mld. Kč**, což je o 31,3 mld. Kč, tj. o 6,0 % více než v roce 2006. **Jejich podíl na celkových výdajích se snížil z 51,3 % v roce 2006 na 50,8 % v roce 2007**. Na meziročním růstu se podílely především dávky důchodového pojištění (růst o 16,9 mld. Kč) a výdaje na státní sociální podporu (růst o 14,5 mld. Kč).

Skutečná výše výdajů byla opět výrazně ovlivněna uskutečněnými **převody nedočerpaných prostředků do rezervního fondu**, vyplývajícími z § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (platného v roce 2007). Novela rozpočtových pravidel (zákon č. 482/2004 Sb.) umožnila organizačním složkám státu prakticky bez omezení převod úspor výdajů, tj. rozdílu mezi rozpočtem výdajů (upraveným o rozpočtová opatření, sníženým o vázané prostředky státního rozpočtu a zvýšeným o částky, o které bylo organizačním složkám státu povoleno překročení rozpočtu výdajů) a skutečnými výdaji, do rezervních fondů. Výše převodů vykázaných na položkách 5346 a 6361 v hodnoceném roce tak dosáhla **celkem** (v neinvestiční i investiční části rozpočtu) **79,2 mld. Kč**, tj. o 33,3 mld. Kč více než v roce 2006, kdy činil tento převod 45,8 mld. Kč. V letech 2001-2003, kdy ještě neplatila výše uvedená novela a převod úspor byl ve výdajích limitován, byly tyto převody výrazně nižší, tj. 3,5 mld. Kč, 3,3 mld. Kč a 5,2 mld. Kč). V roce 2004 činil převod 29,0 mld. Kč, v roce 2005 to bylo již 46,7 mld. Kč.

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2007 skončilo **schodkem 66,4 mld. Kč**. Tento výsledek je **o 25,5 mld. Kč, tj. o 27,7 % lepší, než byla jeho rozpočtovaná výše a o 31,2 mld. Kč, tj. o 32,0 %, lepší než jeho vykázaná skutečnost roku 2006 (-97,6 mld. Kč)**. **Po odečtení převodů prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 37,8 mld. Kč (snížení celkových příjmů) a převodů prostředků do rezervních fondů za rok 2007 ve výši 79,2 mld. Kč (snížení celkových výdajů), by celkový schodek byl nižší o 41,4 mld. Kč a dosáhl by 25,0 mld. Kč** (tato operace je v metodice ESA 95 vyčíslována).

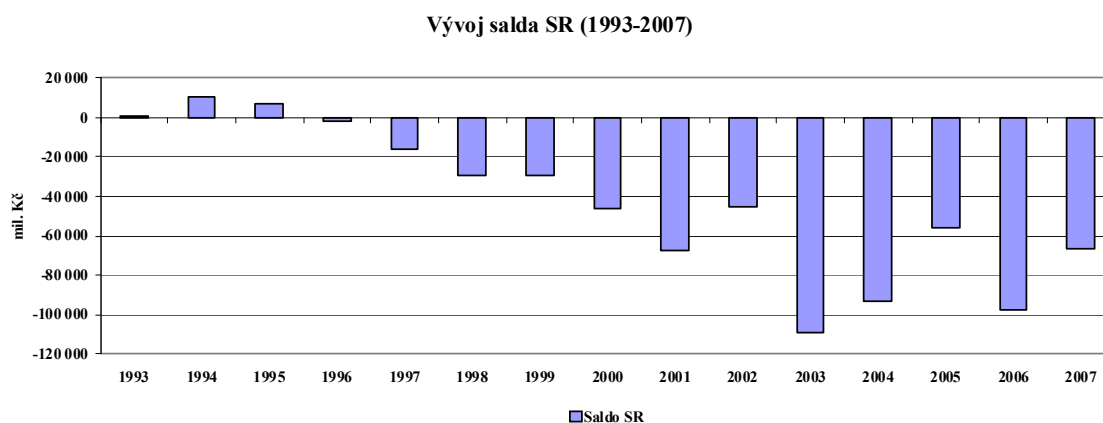
Relativně příznivý výsledek hospodaření státního rozpočtu vychází především z vysokého plnění daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení (překročení rozpočtu o 28,8 mld. Kč). Překročení rozpočtu nedaňových a ostatních příjmů (o 31,1 mld. Kč) a rozpočtu celkových výdajů (o 34,4 mld. Kč) souviselo především s nerozpočtovanými položkami (popsáno výše).

Podíl vykázaného schodku státního rozpočtu (66,4 mld. Kč) na HDP v roce 2007 činil 1,9 %, což je o 1,2 procentního bodu méně než v roce 2006.

Následující graf ukazuje vývoj salda státního rozpočtu od roku 1993 do roku 2007 (v mil. Kč):

Graf č. 1

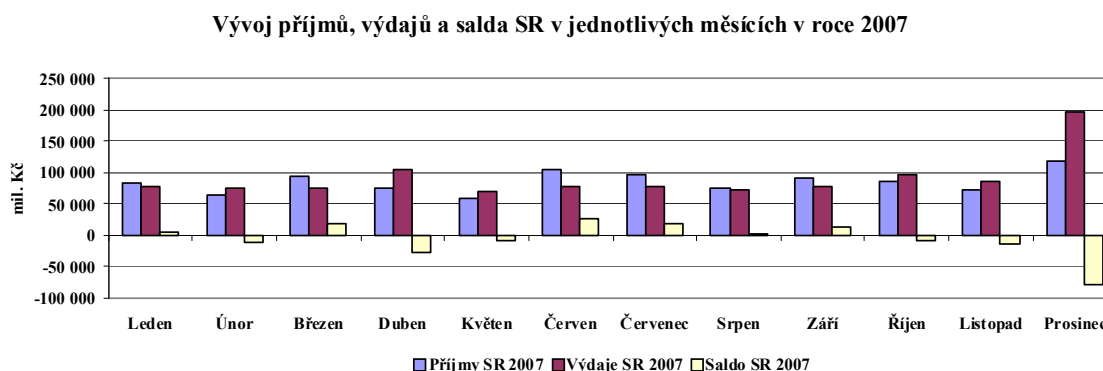
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Saldo SR	1 080	10 450	7 230	-1 562	-15 717	-29 331	-29 634	-46 061	-67 705	-45 716	-109 053	-93 684	-56 338	-97 580	-66 392

Měsíční vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu v roce 2007 ilustruje následující graf:

Graf č. 2

	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Příjmy SR 2007	83 143	64 430	94 410	76 236	59 933	105 166	97 862	75 484	91 860	86 846	72 860	117 653
Výdaje SR 2007	78 110	76 193	76 417	104 505	68 903	77 915	79 460	72 934	77 770	95 963	87 290	196 813
Saldo SR 2007	5 033	-11 763	17 993	-28 269	-8 970	27 251	18 402	2 550	14 090	-9 117	-14 431	-79 160

Dosažený schodek státního rozpočtu (vykázaný ČNB) ve výši 66 391 659 tis. Kč se navrhuje vypořádat financujícími položkami takto:

- vydanými státními dluhopisy ve výši 62 818 414 tis. Kč
- přijatými dlouhodobými úvěry ve výši 3 798 160 tis. Kč

- změnou stavů na účtech státních finančních aktiv – zvýšením o 224 915 tis. Kč

Hospodaření systému **důchodového pojištění za rok 2007 vykázalo přebytek ve výši 9,9 mld. Kč. Příjmy** státního rozpočtu z pojistného na důchodové pojištění včetně příslušenství a příjmů z dobrovolného důchodového pojištění byly vykázány ve výši **304,9 mld. Kč, výdaje** na dávky důchodového pojištění činily téměř **289,9 mld. Kč, správní výdaje** připadající na výběr pojistného a na výplatu příslušných dávek **5,2 mld. Kč (celkem 295,0 mld. Kč).**

Podle § 36 odst. 3 novelizovaného zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, **budou prostředky vyčíslené jako kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění,** včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatu dávek důchodového pojištění, **převáděny na zvláštní účet rezervy pro důchodovou rezervu ve státních finančních aktivech.**

Před novelizací zákona o rozpočtových pravidlech se přebytek ze systému důchodového pojištění převáděl na tzv. zvláštní účet důchodového pojištění. Na tomto účtu byly ke konci roku 2007 uloženy prostředky ve výši 5,6 mld. Kč. Ty se skládaly z přebytků z let 2004 (8,3 mld. Kč) a 2005 (6,6 mld. Kč) po odečtení prostředků ve výši 9,3 mld. Kč použitých na zvýšení výdajů na dávky důchodového pojištění v roce 2006 (zákon č. 584/2006 Sb.). **Po novele rozpočtových pravidel byl zřízen zvláštní účet rezervy pro důchodovou rezervu, na který bude během roku 2008 převedeno 5,6 mld. Kč** (zůstatek účtu důchodového pojištění), dále **1,5 mld. Kč** (příjmy z dividend od energetických společností z roku 2007) a také **9,9 mld. Kč** (přebytek systému důchodového pojištění za rok 2007). **Stav prostředků na účtu rezervy pro důchodovou reformu by tak během roku 2008 měl dosáhnout 16,9 mld. Kč.**

Podrobnější vyhodnocení inkasa a čerpání jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2007 je provedeno v dalších částech zprávy.

II. PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové příjmy státního rozpočtu

Celkový objem příjmů, schválený zákonem č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007, byl stanoven ve výši 949,5 mld. Kč.

Proti schválenému rozpočtu na rok 2006 byly celkové rozpočtované **příjmy na rok 2007 vyšší o 60,1 mld. Kč**, tj. o 6,8 %. Na jejich zvýšení se podílely zejména **příjmy z daní a poplatků**, které měly vzrůst **o 43,7 mld. Kč**, tj. o 9,2 %. Největší růst se předpokládal u daní z příjmů právnických osob (o 19,5 mld. Kč, tj. 22,2 %), spotřebních daní (o 12,4 mld. Kč, tj. o 10,4 %), DPH (o 6,9 mld. Kč, tj. o 4,4 %) a u daní z příjmů fyzických osob (o 5,8 mld. Kč, tj. o 6,3 %). **Pojistné na sociální zabezpečení** mělo vzrůst **o 18,6 mld. Kč, tj. o 5,5 %**. **U nedaňových a ostatních příjmů** se předpokládal **pokles o 2,2 mld. Kč (tj. o 2,7 %)**.

V průběhu roku 2007 došlo k některým rozpočtovým změnám, které znamenaly **navýšení celkového rozpočtu příjmů na 966,0 mld. Kč** (o 16,5 mld. Kč). Tyto změny jsou blíže popsány v části I.2. této zprávy. Změny se však netýkaly rozpočtu daňových příjmů a ani příjmů z pojistného na sociální zabezpečení.

Celkové skutečné příjmy státního rozpočtu dosáhly za rok 2007 výše 1025,9 mld. Kč, tj. 106,2 % rozpočtu, což je o 2,4 procentního bodu více než bylo procento plnění v roce 2006. V absolutním vyjádření došlo k překročení rozpočtu po změnách **o 59,9 mld. Kč**.

Meziročně vzrostly celkové příjmy o 102,8 mld. Kč, tj. o 11,1 % (v roce 2006 to bylo o 6,5 %). Na jejich růstu se podílely **především příjmy z daní a poplatků ve výši 64,3 mld. Kč**, tj. dynamika růstu o 13,7 %. Na tomto růstu se nejvíce podílelo inkaso daní z příjmů právnických osob, které vzrostlo o 19,3 mld. Kč (nárůst o 20,2 %), dále inkaso spotřebních daní o 19,0 mld. Kč (nárůst o 16,9 %), inkaso DPH o 13,1 mld. Kč (nárůst o 8,5 %) a inkaso daní z příjmů fyzických osob o 10,6 mld. Kč (nárůst o 11,5 %). **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení vzrostly o 33,4 mld. Kč, tj. o 10,0 %**.

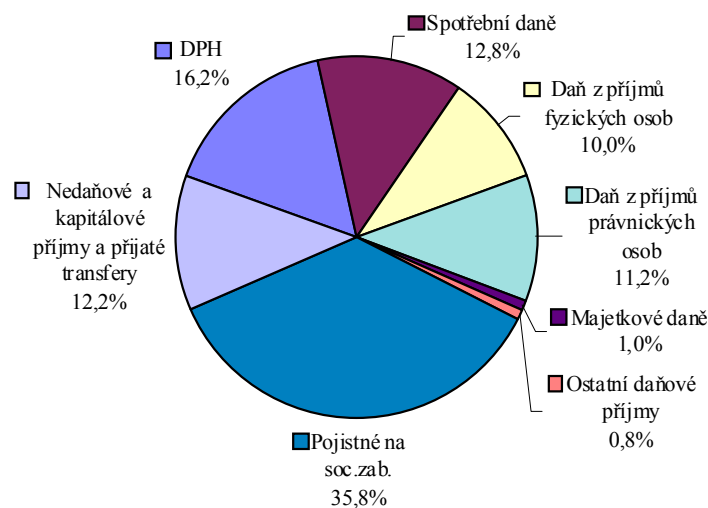
Celkové příjmy, jejich plnění a meziroční srovnání ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 3

UKAZATEL	v mld. Kč						
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	% (4:3)	Rozdil (4-3)	Index 2007/2006 (4:1)
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Daňové příjmy (daně, poplatky, pojistné)	802,89	871,85	871,85	900,65	103,3	28,8	112,2
<i>Příjmy z daní a poplatků</i>	<i>469,19</i>	<i>516,90</i>	<i>516,90</i>	<i>533,51</i>	<i>103,2</i>	<i>16,6</i>	<i>113,7</i>
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	91,59	98,10	98,10	102,14	104,1	4,0	111,5
v tom: DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	77,01	83,60	83,60	87,20	104,3	3,6	113,2
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	9,34	9,50	9,50	8,89	93,6	-0,6	95,2
DPFO z kapitálových výnosů	5,24	5,00	5,00	6,05	121,0	1,1	115,5
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	95,47	107,50	107,50	114,75	106,7	7,3	120,2
Obecné vnitř. daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	153,51	163,60	163,60	166,63	101,9	3,0	108,5
Zvláštní daň a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (SD)	112,56	131,30	131,30	131,59	100,2	0,3	116,9
Poplatky za znečištění životního prostředí	1,31	1,30	1,30	1,31	100,8	0,0	100,0
Správní poplatky	3,95	4,60	4,60	4,12	89,5	-0,5	104,3
Daně z mezinár. obchodu a transakcí (clo)	1,22	1,20	1,20	1,44	119,6	0,2	117,7
Daně z majetkových a kapitál. převodů	8,52	9,00	9,00	10,58	117,5	1,6	124,1
Ostatní daňové příjmy	1,06	0,30	0,30	0,96	319,8	0,7	90,5
<i>Pojistné na soc. zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdrav. pojištění</i>	<i>333,70</i>	<i>354,95</i>	<i>354,95</i>	<i>367,14</i>	<i>103,4</i>	<i>12,2</i>	<i>110,0</i>
z toho: Pojistné na důchodové pojištění	276,86	294,44	294,44	304,86	103,5	10,4	110,1
Nedaňové příjmy celkem	25,49	13,78	13,76	23,28	169,2	9,5	91,3
<i>Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků</i>	<i>11,65</i>	<i>5,75</i>	<i>5,72</i>	<i>10,79</i>	<i>188,6</i>	<i>5,1</i>	<i>92,6</i>
z toho: Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1,83	0,95	0,95	1,80	188,4	0,8	98,2
Příjmy z vlastní činnosti	2,72	2,30	2,30	2,97	129,2	0,7	109,1
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	5,68	1,37	1,36	4,45	326,4	3,1	78,3
Soudní poplatky	0,83	0,70	0,70	0,94	134,5	0,2	113,4
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	<i>3,82</i>	<i>2,12</i>	<i>2,12</i>	<i>5,09</i>	<i>239,6</i>	<i>3,0</i>	<i>133,1</i>
<i>Příjmy z prodeje nekap.majetku a ost nedaň. příjmy</i>	<i>7,95</i>	<i>2,53</i>	<i>2,54</i>	<i>3,97</i>	<i>156,1</i>	<i>1,4</i>	<i>49,9</i>
z toho: Dobrovolné pojistné	0,89	0,64	0,64	0,97	151,9	0,3	109,5
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků</i>	<i>2,07</i>	<i>3,38</i>	<i>3,38</i>	<i>3,44</i>	<i>101,9</i>	<i>0,1</i>	<i>166,2</i>
z toho: Splátky půjčených prostředků od podnikatel. subjektů	0,62	2,27	2,27	0,41	18,2	-1,9	66,8
Splátky půjčených prostř. ze zahraničí (z vládních úvěrů)	0,80	0,77	0,77	0,25	32,6	-0,5	31,4
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek	0,00	0,00	0,00	2,37	x	2,4	x
Kapitálové příjmy celkem	2,34	0,78	0,79	1,24	156,3	0,4	53,1
Přijaté transfery celkem	92,34	63,07	79,57	100,71	126,6	21,1	109,1
v tom: Neinvestiční přijaté transfery	86,00	32,50	48,17	85,99	178,5	37,8	100,0
z toho: Neinvestiční transfery přijaté od EU	19,61	18,71	18,81	20,01	106,4	1,2	102,1
Neinv. přijaté transfery od vř. rozp. ústř. úrovně	13,44	13,71	28,77	19,70	68,5	-9,1	146,6
Převody z vlastních fondů	47,20	0,00	0,51	46,24	9145,7	45,7	98,0
Investiční přijaté transfery	6,34	30,57	31,40	14,72	46,9	-16,7	232,2
z toho: Investiční převody z Národního fondu	0,00	30,45	30,79	13,48	43,8	-17,3	x
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	923,06	949,48	965,97	1025,88	106,2	59,9	111,1

Struktura celkových příjmů dosažených v roce 2007 je zřejmá z následujícího grafu:

Graf č. 3

2. Daňové příjmy

2.1. Celostátní daňové příjmy

Rozpočet celostátních daňových příjmů počítal pro rok 2007 s objemem 716,7 mld. Kč, tj. s meziročním růstem o 8,3 %, tj. o 54,7 mld. Kč (měřeno k rozpočtu. 2006).

Skutečné celostátní inkaso dosáhlo ke konci roku 2007 výše **736,6 mld. Kč**, což představuje **102,8 %** celoročně rozpočtovaného objemu a **meziroční růst o 78,8 mld. Kč, tj. o 12,0 %** (měřeno ke skutečnosti roku 2006). Z toho **nejvyšší absolutní nárůst** vykázaly daně z příjmu právnických osob (24,7 mld. Kč, nárůst o 17,4 %), spotřební daně (19,4 mld. Kč, nárůst o 16,2 %), DPH (16,9 mld. Kč, nárůst o 7,8 %) a daně z příjmů fyzických osob (14,7 mld. Kč, nárůst o 10,7 %).

Ze skutečného celostátního výnosu daní **připadlo na státní rozpočet 72,4 % (533,5 mld. Kč)**. Podíl **rozpočtů územně samosprávných celků činil 25,5 % (187,4 mld. Kč**, z toho na daňové příjmy **obcí připadlo 141,4 mld. Kč**, kraje získaly do svých rozpočtů **46,0 mld. Kč**). **Státnímu fondu dopravní infrastruktury** bylo z celostátního daňového inkasa převedeno **15,7 mld. Kč, tj. 2,1 %** (z daně z minerálních olejů 7,3 mld. Kč, ze silniční daně 5,9 mld. Kč a dálničních poplatků 2,4 mld. Kč).

Přehled o celostátních daňových příjmech ve srovnání roku 2007 a 2006 podává následující tabulka.

Tabulka č. 4

Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů

v mld. Kč

UKAZATEL	Celkem 2006			Celkem 2007			Meziroční rozdíl skutečnosti		Meziroční index skutečnosti	
	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	2006-2005	2007-2006	2006/2005	2007/2006
	DAŇOVÉ PŘÍJMY	662,05	657,82	99,4	716,70	736,62	102,8	13,71	78,80	102,1
z toho:										
- daň z přidané hodnoty (DPH)	222,30	218,12	98,1	232,10	235,04	101,3	11,23	16,92	105,4	107,8
- spotřební daň (SD)	126,20	119,55	94,7	138,70	138,93	100,2	8,99	19,38	108,1	116,2
- clo	1,20	1,22	101,7	1,20	1,44	119,6	-0,03	0,22	97,6	117,7
- daně z příjmů PO celkem	130,90	141,77	108,3	158,70	166,42	104,9	-3,03	24,65	97,9	117,4
v tom - daně z příjmů PO	124,80	135,57	108,6	152,50	159,97	104,9	-3,38	24,40	97,6	118,0
- daně z příjmů PO za obce	5,80	5,94	102,4	5,80	6,18	106,6	0,35	0,24	106,3	104,0
- daně z příjmů PO za kraje	0,30	0,26	86,7	0,40	0,27	67,5	0,00	0,01	100,0	103,8
- daně z příjmů FO celkem	140,40	136,79	97,4	146,60	151,46	103,3	-5,62	14,67	96,1	110,7
v tom: - ze záv. činn. a z funkč.pozitků	105,80	111,59	105,5	121,20	125,94	103,9	1,22	14,35	101,1	112,9
- z příznání	28,10	17,82	63,4	18,30	17,00	92,9	-7,87	-0,82	69,4	95,4
- z kapitálových výnosů	6,50	7,38	113,5	7,10	8,52	120,0	1,03	1,14	116,2	115,4
- silniční daň	5,60	5,43	97,0	5,70	5,91	103,7	0,25	0,48	104,8	108,8
- daň z nemovitosti	5,10	4,97	97,5	5,40	4,96	91,9	0,00	-0,01	100,0	99,8
- majetkové daně	10,30	8,52	82,7	9,00	10,58	117,5	0,41	2,06	105,1	124,1
- dálniční poplatek	3,20	3,29	102,8	2,00	2,43	121,5	0,24	-0,86	107,9	73,9
- ostatní daně a poplatky	16,85	18,16	107,8	17,30	19,45	112,4	1,27	1,29	107,5	107,1

Pozn.: údaje jsou v mezinárodně jednotlivých letech

Strukturu celostátních daňových příjmů za rok 2007 ilustruje následující tabulka.

Tabulka č. 5

Struktura celostátních daňových příjmů v roce 2007

UKAZATEL	v mld. Kč									
	Celkem		Státní rozpočet		Obce		Kraje		SFDI	
	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007
DAŇOVÉ PŘÍJMY	716,70	736,62	516,90	533,51	139,10	141,35	45,60	46,08	15,10	15,68
z toho:										
- daň z přidané hodnoty (DPH)	232,10	235,04	163,60	166,63	48,50	48,31	20,00	20,10	x	x
- spotřební daň	138,70	138,93	131,30	131,59	x	x	x	x	7,40	7,34
- clo	1,20	1,44	1,20	1,44	x	x	x	x	x	x
- daně z příjmů PO vč. obcí a krajů	158,70	166,42	107,50	114,75	37,60	38,13	13,60	13,54	x	x
v tom - daně z příjmů PO	152,50	159,97	107,50	114,75	31,80	31,95	13,20	13,27	x	x
- daně z příjmů PO za obce a kraje	6,20	6,45	x	x	5,80	6,18	0,40	0,27	x	x
- daně z příjmů FO	146,60	151,46	98,10	102,14	36,50	36,92	12,00	12,40	x	x
v tom - z kapitálových výnosů	7,10	8,52	5,00	6,05	1,50	1,74	0,60	0,73	x	x
- záv. činnosti a funkč. požitky	121,20	125,94	83,60	87,20	27,10	27,92	10,50	10,82	x	x
- z příznání	18,30	17,00	9,50	8,89	7,90	7,26	0,90	0,85	x	x
- silniční daň	5,70	5,91	x	x	x	x	x	x	5,70	5,91
- daň z nemovitosti	5,40	4,96	x	x	5,40	4,96	x	x	x	x
- majetkové daně	9,00	10,58	9,00	10,58	x	x	x	x	x	x
- dálniční poplatek	2,00	2,43	x	x	x	x	x	x	2,00	2,43
- ostatní daně a poplatky ³⁾	17,30	19,45	6,20	6,39	11,10	13,02	x	0,04	x	x

x) SR včetně poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí

Celostátní výnos DPH za rok 2007 dosáhl 235,0 mld. Kč, což je 101,3 % celoročního rozpočtu. Proti skutečnosti roku 2006 se jedná o nárůst o 16,9 mld. Kč, tj. o 7,8 % . **Do příjmů obcí** bylo převedeno **48,3 mld. Kč,** **kraje získaly 20,1 mld. Kč a státní rozpočet 166,6 mld. Kč.**

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl 138,9 mld. Kč, tj. 100,2 % rozpočtu, a je o 19,4 mld. Kč, tj. o 16,2 % nad úroveň předchozího roku. Z této inkasované částky **bylo 7,3 mld. Kč převedeno do příjmů SFDI.**

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl 151,5 mld. Kč (plnění rozpočtu na 103,3 %) a byl proti stejnému období roku 2006 **vyšší o 14,7 mld. Kč, tj. o 10,7 %.** Z celkového inkasa **státnímu rozpočtu zůstalo 102,1 mld. Kč, do rozpočtu obcí** bylo převedeno **36,9 mld. Kč a do rozpočtů krajů 12,4 mld. Kč.** Rozhodující část této daně tvoří **daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků.** Její **celostátní inkaso** za hodnocený rok dosáhlo **125,9 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 103,9 %.**

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob včetně DPPO za obce a kraje dosáhlo výše 166,4 mld. Kč, tj. 104,9 % rozpočtu a meziročně vzrostlo o 24,7 mld. Kč (tj. o 17,4 %). Do rozpočtu **obcí** bylo převedeno **38,1 mld. Kč,** do rozpočtů **krajů celkem 13,5 mld. Kč. Státní rozpočet** na těchto příjmech participoval částkou **114,8 mld. Kč.**

Inkaso daňových příjmů částečně ovlivňuje i výše **poskytovaných úlev na daních.** Obecný legislativní rámec pro poskytování daňových úlev je vymezen v § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění.

Podle tohoto právního předpisu může Ministerstvo financí daň zcela nebo částečně prominout z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti.

Pro řízení ve věci povolování úlev platí interní předpisy Ministerstva financí. O částkách do 1 mil. Kč rozhoduje příslušný ředitel odboru. Požadavky na úlevy přesahující částku 1 mil. Kč posuzuje zvláštní komise zřízená k tomuto účelu. O požadavcích v rozmezí:

- a) nad 1 mil. Kč - do 4 mil. Kč rozhoduje vrchní ředitel skupiny
- b) nad 4 mil. Kč - do 7 mil. Kč rozhoduje náměstek ministra,
- c) nad 7 mil. Kč rozhoduje ministr financí.

Ve srovnání s rokem 2006 bylo v roce 2007 prominuto o 40,5 mil. Kč méně daní včetně příslušenství. Celkově lze konstatovat, že úlevy na daních mají klesající tendenci. Přehled o **poskytnutých úlevách** podle jednotlivých daní za rok 2007 podává následující tabulka.

Tabulka č. 6

DRUH DANĚ	Rok 2006			Rok 2007			Rozdíl 2007-2006	Index 2007/2006 v %
	Prominutá daň	Prominuté přísluš. daně	Celkem prominuto	Prominutá daň	Prominuté přísluš. daně	Celkem prominuto		
	mil. Kč							
Daň z příjmů právnických osob	7,0	190,1	197,1	2,1	119,6	121,7	-75,4	61,7
Daň z příjmu fyzických osob	7,3	70,7	78,0	9,6	73,1	82,7	4,7	106,0
Spotřební daně	2,9	24,7	27,6	51,6	9,8	61,4	33,8	222,5
DPH	12	373	385,0	5	419,0	424,0	39,0	110,1
Majetkové daně celkem	40,0	55,3	95,3	32,0	42,0	74,0	-21,3	77,6
v tom: - daň dědická	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
- daň darovací	1,0	2,8	3,8	2,0	2,0	4,0	0,2	105,3
- daň z převodu nem.	39,0	52,4	91,4	30,0	40,0	70,0	-21,4	76,6
CELKEM	109,2	769,1	878,3	132,3	705,5	837,8	-40,5	95,4

Z 15 žádostí na **prominutí daně z příjmu právnických osob** v celkové částce 64,2 mil. Kč, které v roce 2007 vyřizovalo Ministerstvo financí, byla daň prominuta pouze v jednom případě, a to ve výši 2,1 mil. Kč. U ostatních podaných žádostí nebyly shledány zákonné důvody pro vyhovění, jimiž jsou v případě prominutí daně nesrovnalosti vyplývající z uplatňování daňových zákonů. V případě prominutí **příslušenství daně z příjmu právnických osob** vyřizovalo Ministerstvo financí celkem 100 žádostí v celkové částce 242,3 mil. Kč. V pěti případech bylo žádostem plně vyhověno a prominutá částka činila 5,0 mil. Kč, v dalších 76 případech (požadavek 379,6 mil. Kč) bylo příslušenství daně prominuto částečně, a to ve výši 114,6 mil. Kč. Ve zbývajících 19 případech nebyly k požadovanému prominutí shledány zákonné důvody.

V žádném z případů prominutého příslušenství daně nebyla jeho součástí veřejná podpora v režimu „de minimis“ (jedná se o dodržení podmínek hospodářské soutěže v EU).

Na **dani z příjmů fyzických osob** bylo prominuto celkem 9,6 mil. Kč z důvodu zjištění nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně z příjmu fyzických osob bylo promítnuto celkem 73,1 mil. Kč. Nejvyšší případy prominutí této daně reprezentuje částka 13,4 mil. Kč u daně ze závislé činnosti a 4,3 mil. Kč u osob podávajících daňové přiznání. Byly posouzeny jako tvrdost zákona, neboť zjištění, ze kterého plynulo příslušenství daně bylo realizováno se značným časovým odstupem, převyšovalo doměřenou daň a jednalo se o poplatníky, kteří plnili daňové povinnosti řádně a neměli nedoplatky na jiných daních.

Na **spotřebních daních** bylo v roce 2007 prominuto celkem 61,4 mil. Kč, z toho na samotné dani 51,6 mil. Kč a na příslušenství 9,8 mil. Kč, a to především z důvodu odstranění tvrdosti zákona.

V roce 2007 bylo na **dani z přidané hodnoty** prominuto podle § 55a zákona o správě daní a poplatků 5,0 mil. Kč daně a 419,0 mil. Kč na příslušenství daně. K úlevě došlo v případech, kdy byly v daňovém řízení shledány nesrovnalosti vyplývající z uplatňování daňových zákonů. Příslušenství daně bylo promítnuto také z důvodu odstranění tvrdosti zákona. Do částky 600 tis. Kč o prominutí příslušenství rozhodují správci daně.

Na **majetkových daních** bylo v roce 2007 celkově prominuto 74,0 mil. Kč, což je o 21,4 mil. Kč méně než v roce 2006. Prominutí daně bylo poskytováno především u poměrně četných případů odstoupení od kupní smlouvy, jemuž zákonná úprava majetkových daní poskytuje při splnění stanovených podmínek nárokové právo na daňovou úlevu.

2.2. Daňové příjmy státního rozpočtu

2.2.1. Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) zahrnuje DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (z přiznání) a DPFO z kapitálových výnosů sráženou podle zvláštní sazby. Podle zákona č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní náleželo pro rok 2007 státnímu rozpočtu 70,49 % výnosu DPFO srážené podle zvláštní sazby, 68,99 % výnosu DPFO ze závislé činnosti a 52,29 % DPFO placené poplatníky podávajícími daňová přiznání (SVČ).

Rozpočet DPFO a jeho skutečné plnění za rok 2007 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 7

Ukazatel	v mld. Kč											
	Rozpočet 2007			Skutečnost 2007			% plnění 2007			Index 2007/2006		
	Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom	
		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty
Daň z příjmu fyzických osob celkem	146,6	98,1	48,5	151,4	102,1	49,3	103,3	104,1	101,6	110,7	111,5	109,1
v tom:												
- ze závislé činnosti a z funkč. požitků	121,2	83,6	37,6	125,9	87,2	38,7	103,9	104,3	103,0	112,9	113,2	112,0
- z příznání	18,3	9,5	8,8	17,0	8,9	8,1	92,9	93,6	92,1	95,4	95,2	95,6
- z kapitálových výnosů	7,1	5,0	2,1	8,6	6,1	2,5	120,4	121,0	119,0	115,9	115,5	116,8

Schválený **státní rozpočet počítal**, že inkaso z těchto třech daní bude činit **98,1 mld. Kč**. **Dosažená skutečnost 102,1 mld. Kč jej naplnila na 104,1 %**, což představuje **meziroční nárůst o 10,5 mld. Kč**, tj. o 11,5 %.

a) Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Objem daňových příjmů ze **závislé činnosti a z funkčních požitků, náležící státnímu rozpočtu dosáhl výše 87,2 mld. Kč** při naplnění rozpočtu na 104,3 %. **Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 10,2 mld. Kč**, tj. o 13,2 % (rozpočet počítal s růstem o 6,6 mld. Kč, tj. o 8,6 % proti skutečnosti 2006).

V roce 2007 pokračoval dlouhodobý trend zvyšování inkasa daně kopírující růst průměrných mezd i minimální mzdy. Meziroční přírůstek výnosu daně za období 2006-2007 o 10,2 mld. Kč byl však výrazně vyšší nežli v předchozích letech (za období 2005-2006 to bylo o 0,7 mld. Kč).

Vývoj inkasa na této dani pozitivně ovlivnil zejména hospodářský růst v České republice, spojený s poklesem nezaměstnanosti a vytvářením nových pracovních míst. Kromě toho opět vzrostl počet poplatníků - zaměstnanců, kteří využili výhod institutu společného zdanění manželů (§ 13a) a podáním daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob přesunuli vypořádání své daňové povinnosti z plátců daně - zaměstnavatelů na sebe.

Nárůst inkasa je zaznamenán i přes skutečnost, že se zde plně projevilo snížení dvou sazeb daně (z 15 % na 12 % a z 20 % na 19 % - zákon č. 545/2005 Sb.) a současně rozšíření pásem klouzavě progresivní stupnice daňové sazby. Daňové subjekty stále ve větším měřítku využívají výhod, které jim zákon o daních z příjmů poskytuje (zejména se jedná o možnost snížení základu daně o úroky z úvěrů ze stavebního spoření a hypotečních úvěrů, o příspěvky na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění).

b) Daň z příjmů fyzických osob z příznání

Na dani z příjmů placené na základě daňového příznání inkasoval státní rozpočet **8,9 mld. Kč**, což představovalo 93,6 % rozpočtu. Proti skutečnosti roku 2006 (celkem 9,3 mld. Kč) bylo inkaso nižší o 0,4 mld. Kč.

Negativní dopad na rozpočet, který se projevil již při podání daňových příznání v roce 2006, má z hlediska legislativních úprav zákona o daních z příjmů možnost vykázat **společný základ daně manželů – fyzických osob** vyživujících v domácnosti alespoň jedno dítě (§ 13a zákona). Přijetím tohoto způsobu zdanění došlo k eliminaci negativního vlivu klouzavě progresivní stupnice daňové sazby v případech, kdy jeden z manželů nemá zdanitelné příjmy (např. právě proto, že pečuje o domácnost s dětmi) nebo má příjmy výrazně nižší, tedy nezátížené vyššími sazbami daně, jakož i k daňové podpoře nízkopříjmových rodin s dětmi. Územní finanční orgány signalizují velký počet daňových subjektů, kteří tuto možnost využili až s určitým časovým zpožděním formou dodatečného daňového příznání. To se projevilo výrazným zvýšením počtu podaných daňových příznání k dani z příjmů fyzických osob v letech 2006 a 2007, s vykázanými přeplatky na dani, které finanční úřady v průběhu roku vracely daňovým subjektům. Vracené přeplatky zaměstnancům uplatňujícím společné zdanění manželů pak podstatně snížily inkaso daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání, neboť uhrazené zálohy na daň z příjmů zaměstnanců zůstaly na účtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (pro jejich převedení na jiný „vypořádací“ účet není zákonná opora).

Dalším zásadním prvkem, který ovlivnil inkaso na dani je rozšířený systém výdajových paušálů, a to jak u příjmů z podnikatelské a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7), tak i u příjmů z pronájmu (§ 9). Jedná se o prvek, který je součástí komplexu úprav zahrnujících zjednodušující prvky zdanění. Ke změně v této oblasti došlo zejména z důvodu dosavadního poměrně nízkého využití výdajových paušálů v praxi. Přitom právě využití výdajových paušálů vede v konečném důsledku ke snížení administrativy a časové náročnosti jak u poplatníků, tak i správců daně.

Další změnou negativně ovlivňující rozpočet je zavedení daňového zvýhodnění na vyživované dítě, které je tvořeno slevou na dani a nově i daňovým bonusem, a dále i zrychlení odpisů v 1. až 3. odpisové skupině. Tyto změny ovlivnily již inkaso daně v roce 2006.

c) Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby inkasoval **státní rozpočet 6,1 mld. Kč**, tj. o 1,1 mld. Kč víc, než předpokládal rozpočet (plnění rozpočtových příjmu na 121,0 %). Ve srovnání s rokem 2006 bylo toto inkaso vyšší o 0,8 mld. Kč, z čeho plyne meziroční dynamika růstu o 15,5%.

Pozitivní obrat ve vývoji inkasa tohoto druhu příjmu odpovídá růstu ekonomiky, vyšším ziskům společností a z toho plynoucímu vyššímu objemu vyplácených dividend a podílů na zisku. Celkovou výši inkasa však u této daně dlouhodobě negativně ovlivňuje nízká úroková míra z vkladů fyzických osob. Vliv legislativních změn se v této oblasti neprojevil.

2.2.2. *Daň z příjmů právnických osob*

Inkaso daně z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“) je tvořeno dvěma složkami, daní sráženou podle zvláštní sazby plátců daně a daní ze zisku odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů, tzn., že její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. V roce 2007 se na celostátním výnosu této daně podle zákona č. 1/2005 Sb. podílí státní rozpočet 70,49 %, obce 20,59 % a kraje 8,92 %.

Vývoj celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob (státní rozpočet a územní rozpočty bez DPPO za obce a kraje) je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 8

Ukazatel	v mld. Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007	Skutečnost 2007	% plnění	Index 2007/2006	Rozdíl sk. 2007-2006
DPPO celkem ^{x)}	135,44	152,50	162,79	106,7	120,2	27,35
z toho:						
DPPO státní rozpočet	95,47	107,50	114,75	106,7	120,2	19,28
v tom DPPO ^{xx)}						
- daň vybíraná srážkou	6,57	x	7,12	x	108,4	0,55
- daň z příznání	128,87	x	155,67	x	120,8	26,80

^{x)} bez DPPO vybírané obcemi a kraji

^{xx)} rozdělení na daň vybíranou srážkou a daň z příznání je orientační

Celkový celostátní výnos DPPO vybraný finančními úřady v České republice za rok 2007 činil **162,8 mld. Kč**, tj. 106,7 % rozpočtu s meziročním zvýšením o 27,4 mld. Kč (o 20,2 %). Z celkového inkasa **připadlo na státní rozpočet**

114,8 mld. Kč, což je o **19,3 mld. Kč**, tj. o **20,2 %**, více než na rok **2006** a současně o **7,3 mld. Kč (o 6,7 %)** více než bylo rozpočtováno.

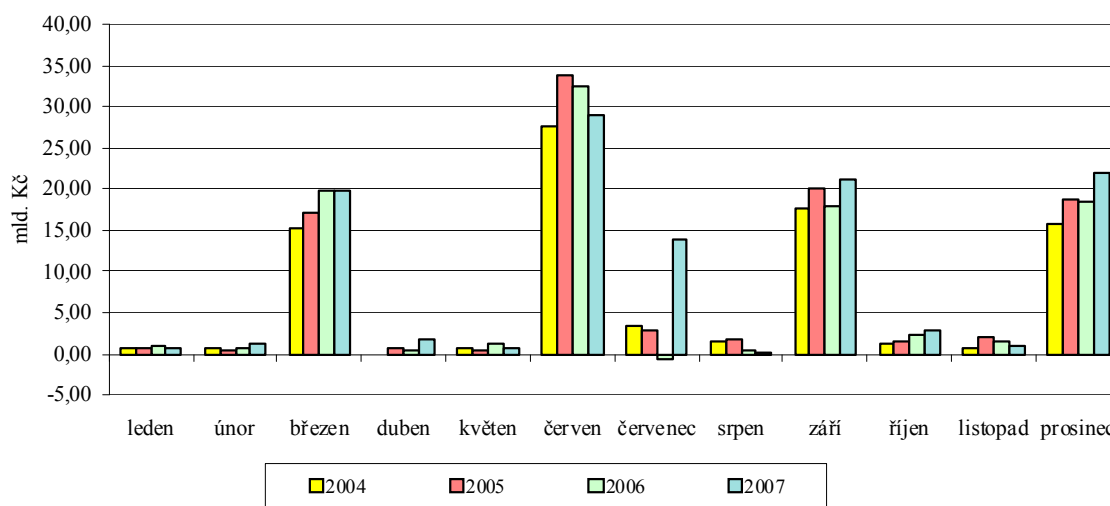
Pokud se týká dopadů legislativních změn, **nebyla** s účinností pro zdaňovací období započatá již v roce 2006 **přijata žádná významná novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**, která by ovlivňovala způsob stanovení daňového základu a výši daně z příjmů právnických osob, jejíž splatnost spadala do roku 2007. Výjimkou byla novela zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, která zúžila možnost tvorby rezerv na opravy najatého hmotného majetku, kterou může s účinností již od 1. ledna 2006 tvořit pouze nájemce na základě smlouvy o nájmu podniku, která vedla ke zvýšení inkasa DPPO cca o 1,5 mld. Kč.

Celkový objem inkasa DPPO a jeho rozložení v průběhu roku 2007 byl v rozhodující míře ovlivněn zákonnou úpravou stanovení **výše a periodicity záloh na daň**, která **vychází z daňové povinnosti za předchozí dvě zdaňovací období**. U převážně uplatňovaného typu zdaňovacího období, kterým je kalendářní rok, platili poplatníci v prvním čtvrtletí 2007, a jejich část též ve druhém čtvrtletí 2007, zálohy podle daňové povinnosti přiznané v předchozím roce 2006 (stanovené podle výsledku hospodaření předminulého roku 2005). Od druhého či třetího čtvrtletí 2007 (jestliže zpracovával přiznání daňový poradce nebo je poplatník účetní jednotkou podléhající auditu) platili poplatníci zálohy podle daňové povinnosti uvedené v přiznání, stanovené podle výsledku hospodaření předchozího roku 2006, podaného v roce 2007.

Z pohledu **časového rozložení inkasa DPPO** v průběhu roku 2007 lze konstatovat, že výraznější výkyvy v plnění mezi jednotlivými měsíci se projevují zejména v závislosti na zákonných lhůtách splatnosti záloh na daň a vyúčtování daně, kdy poslední měsíc čtvrtletí je vůči předcházejícím měsícům zpravidla nejsilnější. Tato tendence platí již od roku 2002, kdy byly nově vymezeny zákonné podmínky pro stanovení výše a periodicity placení záloh. Přesun lhůty pro placení daně na nejbližší pracovní den se v roce 2007 projevil na výši inkasa ve druhém čtvrtletí, které je zpravidla nejvýnosnějším obdobím kalendářního roku. V důsledku přesunu lhůty pro zaplacení DPPO, týkající se rozhodující skupiny poplatníků, kteří trvale vykazují nejvyšší daňovou povinnost, ze soboty 30. června na pondělí 2. července 2007, se část inkasa v částce 18,2 mld. Kč projevila až ve třetím čtvrtletí.

Průběh měsíčního inkasa DPPO do SR během roku ilustruje následující graf.

Graf č.4

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, výnos **daně z příjmů právnických osob tvoří dvě složky**, a to daně z příjmů právnických osob na základě daňových příznání a daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

Celkové inkaso - **Daň z příjmů právnických osob z příznání**

Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Rozdíl 2007-2006	Index 2007/2006
128,9 mld. Kč	155,7 mld. Kč	+ 26,8 mld. Kč	20,8 %

Meziroční nárůst inkasa výnosově rozhodující složky, tj. **DPPO z příznání**, a to o 26,8 mld. Kč, byl rozhodujícím způsobem ovlivněn výší zákonných záloh na daň splatných v roce 2007 a vyúčtováním záloh zaplacených poplatníky v průběhu roku 2006 na daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2006, které bylo provedeno v roce 2007.

Dopady legislativních změn přijatých s účinností do 31. prosince 2005 na celkové inkaso daně (zejména postupný pokles základní daňové sazby), byly eliminovány rostoucí výkonností české ekonomiky (např. za účetní období započatá v roce 2006 se sice úhrnný výsledek hospodaření proti účetním obdobím započatým v roce 2005 snížil o 8,59 mld.Kč (z 484,79 mld.Kč na 476,20 mld.Kč), zatímco úhrn zisků vzrostl o 43,23 mld.Kč a úhrn ztrát o 51,82 ml.Kč.

Kromě toho se na zvýšení inkasa DPPO podílelo další zvýšení počtu podaných daňových příznání (z 293 659 za zdaňovací období započatá v roce 2005, na 299 132

za zdaňovací období započatá v roce 2006, tj. o 5 473 příznání), společně se zvýšením počtu poplatníků, kteří v daňových příznáních za zdaňovací období započatá v roce 2006 vykazovali daňovou povinnost (oproti zdaňovacím obdobím započatým v roce 2005 se jednalo navíc o 9 165 poplatníků).

I z pohledu vnitřní struktury porovnávaných celkových daňových povinností přispěly příznivé výsledky hospodaření k meziročnímu nárůstu daňových povinností u většiny poplatníků s dlouhodobě nadprůměrnou roční sumou odvedené DPPO, neboť u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO v roce 2007 (inkaso 72,85 mld. Kč) došlo v porovnání s rokem 2006 (inkaso 57,30 mld.Kč) k nárůstu o 15,55 mld. Kč, inkaso DPPO vzrostlo i proti roku 2005, kdy za tuto skupinu poplatníků dosáhlo zatím nejvyššího objemu 63,22 mld. Kč (nárůst o 9,63 mld.Kč).

Významnou měrou se na zvýšení inkasa DPPO v roce 2007 podílel pokles odečtu daňových ztrát, vzniklých a vyměřených v předchozích zdaňovacích obdobích, od základu daně za zdaňovací období započatá v roce 2006 proti zdaňovacím obdobím započatým v roce 2005, a to o 14,04 mld. Kč, který se projevil zvýšením daňové povinnosti o 3,37 mld.Kč.

Celkové inkaso - **Daň z příjmů právnických osob vybíraná srážkou**

Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Rozdíl 2007-2006	Index 2007/2006
6,57 mld. Kč	7,12 mld. Kč	+ 0,55 mld. Kč	8,4 %

Inkaso **DPPO vybírané srážkou** sice v roce 2007 v porovnání s rokem 2006 vzrostlo o 0,55 mld. Kč, nedosáhlo však již nárůstu mezi roky 2006 a 2005 (1,8 mld.Kč). Na tomto zpomalení nárůstu inkasa se významně projevilo další zvýšení rozsahu osvobození příjmu mateřské společnosti z dividend a jiných podílů na zisku vyplácených dceřinou společností, a to na základě novely zákona o daních z příjmů, provedené zákonem č. 545/2005 Sb., s účinností již od 1. ledna 2006. Touto novelou byl snížen mateřské společnosti podíl na základním kapitálu jiné (dceřiné) společnosti z původních 20 % na 10 % a rozhodná hranice pro nepřetržité držení tohoto podílu z 24 měsíců na 12 měsíců. Současně bylo osvobození dosud uplatňované mezi společnostmi se sídlem v EU rozšířeno i na společnosti se sídlem ve Švýcarsku.

Jelikož se v řadě případů, s ohledem na očekávané další zmírnění podmínek pro osvobození příjmů z dividend a jiných podílů na zisku, s účinností od 1. ledna 2007, uskutečnily jejich výplaty ze zisku nakumulovaného za více předchozích let, je nutné u těchto příjmů uvažovat v následujících letech s poklesem (při pokračujícím hospodářském růstu se stagnací) inkasa DPPO vybírané srážkou.

Ostatních příjmů podléhajících dani vybírané srážkou (výplata náhrad za poskytnutí práva na užití nebo užití předmětu průmyslového vlastnictví, počítačových programů, výrobně technických a jiných hospodářsky využitelných poznatků - licenčních poplatků, know-how, z užívání movitých věcí nebo jejich částí umístěné na území České republiky) se legislativní změny přijaté touto novelou nedotkly, a inkaso daně z těchto příjmů se ustálilo na úrovni dosažené v roce 2006.

2.2.3. Daň z přidané hodnoty

Výběr daně z přidané hodnoty je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí, a to finančními úřady a celními orgány. **Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky.** DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

Finanční úřady (FÚ) a celní úřady (CÚ) se podílely na celostátním inkasu DPH v letech 2005 až 2007 takto:

Tabulka č. 9

	2005			2006			2007		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Inkaso DPH	379,83	376,36	3,47	428,50	428,11	0,39	476,28	475,74	0,54
Nadměrné odpočty	-171,42	-171,42	0,00	-210,71	-210,71	0,00	-239,90	-239,90	0,00
Čisté inkaso¹⁾	208,41	204,94	3,47	217,78	217,39	0,39	236,38	235,84	0,39
meziroční index inkasa v %	91,9	138,8	2,4	112,8	113,7	11,2	111,2	111,1	138,5
meziroční index čistého inkasa v %	113,1	486,2	2,4	104,5	106,1	11,2	108,5	108,5	100,0

¹⁾ údaje nesouhlasí s údajem za celostátní daň vykázané v účetnictví o peníze na cestě

V roce 2007 představoval celkový celostátní výnos této fiskálně nejvýznamnější daně 235,0 mld. Kč, tj. meziroční nárůst o 7,8 % (absolutně o 16,9 mld. Kč). Proti celostátně rozpočtované částce bylo dosažené inkaso vyšší o 2,9 mld. Kč, tj. o 1,2 %.

Na celostátních příjmech DPH participují, v souladu se zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, vedle státního rozpočtu i obce a kraje. Z celkového celostátního výnosu DPH náleží 20,59 % rozpočtům obcí, 8,92 % rozpočtům krajů a 70,49 % státnímu rozpočtu. Za celý rok 2007 byly **do rozpočtů obcí** převedeny příjmy z DPH ve výši **48,3 mld. Kč** a do **rozpočtů krajů** ve výši **20,1 mld. Kč.**

Příjem státního rozpočtu z DPH dosáhl 166,6 mld. Kč, což představuje 101,9 % rozpočtu (v roce 2005 byl rozpočet plněn na 95,2 %) a meziroční nárůst o 13,1 mld. Kč, tj. o 8,5 %.

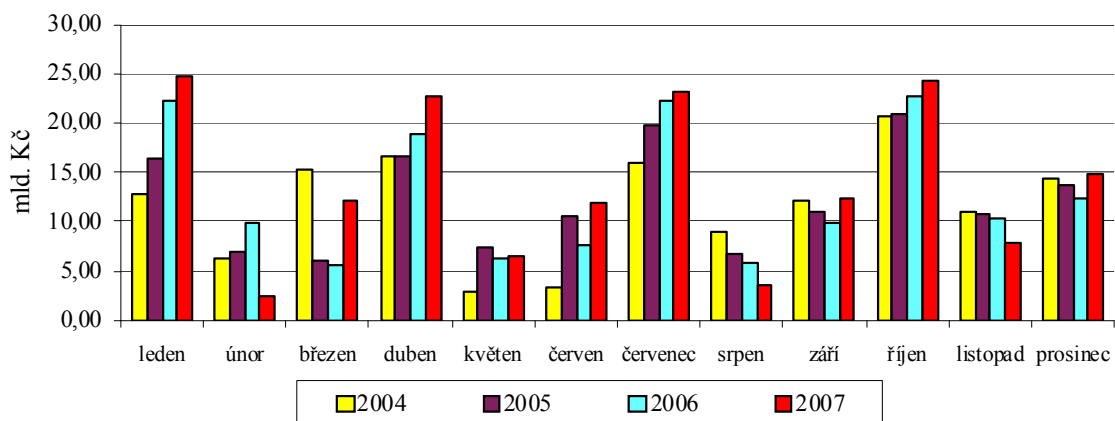
V průběhu roku 2007 nedošlo u DPH k žádným podstatným legislativním změnám, které by měly vliv na výši inkasa. Pozitivně se projevil avizované zvýšení snížené sazby daně na 9 % od 1. ledna 2008 a také obavy z ukončení platnosti výjimky týkající se výstavby bytových a rodinných domů ve snížené sazbě.

Inkaso daně z přidané hodnoty je koncentrováno do Prahy (57 % celkového inkasa v roce 2007). Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu zvýšilo proti roku 2006 inkaso o 13,6 mld. Kč na 133,7 mld. Kč (index 111,3 %). K významnému zvýšení došlo také u Finančního ředitelství v Brně (o 5,2 mld. Kč na 30,6 mld. Kč, index 120,7 %). Podrobnější rozbor ukazuje, že pouze tři finanční úřady (pro Prahu 4, 5 a 10) se podílejí na celkových příjmech daně téměř jednou třetinou (31,7 %) a každý z nich převyšuje celkové inkaso většiny finančních ředitelství.

Významným způsobem inkaso daně ovlivňují plátcí registrovaní na Finančním úřadě pro Prahu 1 podle § 94 odst. 11 zákona o DPH (tj. osoby registrované k dani v jiném členském státě, které nemají v tuzemsku sídlo, místo podnikání nebo provozovnu) - v roce 2005 odvod 7 mld. Kč, v roce 2006 odpočty ve výši 5,8 mld. Kč, v roce 2007 odpočty ve výši 2,3 mld. Kč (vlastní daňová povinnost 28,2 mld., odpočty 30,5 mld. Kč). Je zřejmé, že **další vývoj inkasa této skupiny plátců lze těžko odhadnout.**

Rozložení inkasa v průběhu roku dle jednotlivých měsíců:

Graf č. 5

2.2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Celostátní výnos spotřebních daní v roce 2007 představoval **138,9 mld. Kč**, což bylo o 19,4 mld. Kč víc, než v roce 2006. Jedná se o meziroční nárůst o 16,2 %. Na **státní rozpočet** připadlo z celkového výnosu spotřebních daní **131,6 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč víc, než předpokládal rozpočet. Do příjmů Státního fondu dopravní infrastruktury bylo z celkového čistého výnosu daně z minerálních olejů převedeno 7,3 mld. Kč.

Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit a srovnání s předchozími roky ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 10

SPOTŘEBNÍ DAŇ	v mil. Kč							
	2004		2005		2006		2007	
	Skutečnost	Index 2004/2003	Skutečnost	Index 2005/2004	Skutečnost	Index 2006/2005	Skutečnost	Index 2007/2006
- z minerálních olejů	67 191,0	115,0	77 690	115,6	78 836	101,5	82 901	105,2
- z tabáku a tabák. výrobků	21 525,0	121,7	25 428	118,1	32 241	126,8	46 998	145,8
- z vína	236,0	76,4	308	130,6	318	103,1	336	105,8
- z piva	3 613,0	100,8	3 503	97,0	3 548	101,3	3 657	103,1
- z lihu a lihovin	5 305,0	96,2	5 774	108,8	6 806	117,9	7 122	104,6
vratky SD - zelená nafta	-1 403,0	110,3	-1 499	106,9	-1 477	98,5	-1 504	101,8
vratky SD - pro výrobu tepla	-613,0	1277,1	-738	120,4	-702	95,1	-539	76,8
vratky SD osobám jiných států	-14,0	100,0	-14	102,1	-15	106,3	-12	77,6
vratky SD z ostat. benzinů dle § 56a	x	x	-3	x	-21	x	-20	x
- převod SD z minerálních olejů do SFDI	-13 046	114,3	-6 865	52,6	-6 974	101,6	-7 337	105,2
CELKEM	82 794	113,8	103 584	125,1	112 561	108,7	131 591	116,9

U všech komodit byl zaznamenán meziroční růst inkasa daně. Pouze u tabákových výrobků byl hlavním důvodem růst sazeb, v případě minerálních olejů, lihu, piva a vína došlo ke zvýšení spotřeby.

Fiskálně nejvýznamnější spotřební daní je **daň z minerálních olejů**; jako jediná je daní sdílenou státním rozpočtem a Státním fondem dopravní infrastruktury (SFDI). Na státní rozpočet v roce 2007 připadlo z celkového výnosu spotřebních daně z minerálních olejů 73,5 mld. Kč a 7,3 mld. Kč plynulo do SFDI. Jedná se o nejdynamičtější složku spotřebních daní, částečně souvisí s reálným vývojem ekonomiky, zejména reálného HDP a příjmy domácností. Dalším faktorem, který ovlivňuje celkové inkaso této daně jsou i kolísající světové ceny ropy.

Druhou výnosově nejvýznamnější komoditou zatíženou spotřební daní jsou **tabákové výrobky**. Meziroční nárůst výběru této daně v roce 2007 činil 45,8 %. Výrazný růst byl způsoben závazkem České republiky dosáhnout do 1. 1. 2008 minimálních sazeb této daně požadovaných EU.

V případě výnosu **spotřební daně z lihu** došlo k významnějšímu meziročnímu nárůstu, a to o 4,6 %. Růst inkasa byl zaznamenán poprvé od roku 1999 již v roce 2005 (9,5 %). Tento vývoj lze přisuzovat nejen zvýšené poptávce po této komoditě, ale i zvýšené kontrole nelegální výroby a distribuce.

Výnos spotřební daně z piva zůstává meziročně přibližně stabilní, v roce 2007 byl vykázán růst o 3,1 %. U fiskálně zanedbatelného inkasa spotřební daně z vína činil nárůst 5,8 %. V obou případech bylo zvýšení inkasa spojeno především s vyšší poptávkou po těchto komoditách.

Vybrané inkaso spotřebních daní bylo též ovlivněno vyšší vrácené daně z titulu nároku na vrácení daně u tzv. „zelené nafty“, technických benzinů, u osob požívajících výsady a imunitu a dále u ozbrojených sil cizích států.

2.3. Poplatky z vybraných činností

2.3.1. Správní poplatky

Položka správní poplatky zahrnuje poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích č. 634/2004 Sb., v platném znění, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod., upravená zvláštními zákony.

V roce 2007 **inkasoval státní rozpočet na správních poplatcích 4,1 mld. Kč**. Předpokládaný výnos ve státním rozpočtu ve výši 4,6 mld. Kč nebyl splněn o 0,5 mld. Kč, což představuje plnění pouze na 89,5 %. **Proti roku 2006 bylo na správních poplatcích vybráno o 0,2 mld. Kč více, to je meziroční růst o 4,3 %.**

Rozpočtový výnos ze správních poplatků lze pro státní rozpočet jen kvalifikovaně odhadnout podle minulých let. Inkasované příjmy závisí na skutečně podaných návrzích na správní řízení, která jsou předmětem správního poplatku. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

2.3.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se řídí zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tato položka zahrnuje poplatky představující **povinnou platbu za využívání životního prostředí**. Poplatky zahrnují i příslušenství ukládané v řízení o poplatku, pokud toto není evidováno samostatně. Nepatří sem však pokuty za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí.

Jedná se **především o odvody za ukládání radioaktivních odpadů** od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet. Vykázaná **skutečnost za rok 2007 ve výši 1,31 mld. Kč** tak naplnila jejich předpokládanou rozpočtovanou výši 1,30 mld. Kč na 100,8 %.

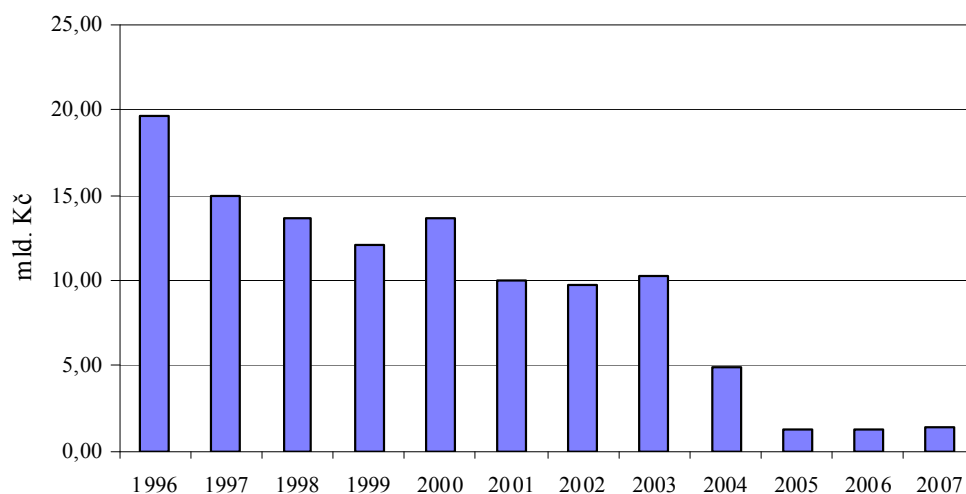
2.4. Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí

Do příjmů státního rozpočtu (po vstupu do EU) plyne z předepsaného cla 25 %. Tato částka slouží ke krytí nákladů spojených s jeho výběrem.

Předpokládaný výnos státního rozpočtu pro rok 2007 z výběru cla byl stanoven na 1,2 mld. Kč. **Skutečný příjem ze cla dosáhl částky 1,4 mld. Kč**, což představuje plnění na 119,6 %. Celkové vybrané clo za rok 2007 činilo 7,4 mld. Kč.

Vývoj cla od roku 1996, kdy dosáhl maxima - téměř 20 mld. Kč, má trvale klesající tendenci, což je vidět z následujícího grafu:

Graf č.6

2.5. Daň z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)

V rozpočtu na rok 2007 byly zapracovány příjmy z majetkových daní, tj. daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí, ve výši 9 000 mil. Kč. Skutečně dosažené příjmy z těchto daní za rok 2007 činily 10 576 mil. Kč, což představuje plnění na 117,5 % rozpočtované částky. Ve srovnání se skutečností roku 2006 vzrostlo daňové inkaso z majetkových daní o 2 060 mil. Kč, což je nárůst o 24,2 %. Údaje o plnění jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 11

Majetkové daně

v mil. Kč

Ukazatel	Rok 2006				Rok 2007				
	Rozpočet	Skutečnost	% plnění	Index 2006/2005	Rozpočet	Skutečnost	% plnění	Index 2007/2006	Rozdíl sk. 2007-2006
Majetkové daně celkem	10 300	8 516	82,7	105,0	9 000	10 576	117,5	124,2	2 060
v tom:									
- daň dědická	100	124	124,0	120,4	100	109	109,1	88,0	-15
- daň darovací	700	604	86,3	118,4	600	692	115,4	114,6	88
- daň z převodu nemovitostí	9 500	7 788	82,0	103,9	8 300	9 774	117,8	125,5	1 986

2.5.1. Daň dědická

Výnos inkasa u daně dědické dosáhl v roce 2007 částky 109 mil. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 109,1 %. Proti skutečnosti roku 2006 se jedná o pokles inkasa o 15 mil. Kč, a to především z důvodu, že u této daně byl výnos ovlivněn osvobozením veškerého bezúplatně nabytého majetku děděním mezi osobami zařazenými do I. skupiny osob pro účely výpočtu daně dědické (příbuzní v řadě přímé a manželé).

2.5.2. Daň darovací

Celkové inkaso daně darovací dosáhlo v roce 2007 částky 692 mil. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 115,4 % a ve srovnání s rokem 2006 se jedná o nárůst o 88 mil. Kč, tj. o 14,6 %.

U daně darovací jsou zakotvena poměrně rozsáhlá osvobození bezúplatných nabytí majetku. Zejména se jedná o bezúplatná nabytí majetku ze strany manželů a nejbližších příbuzných u movitých věcí do výše 1 mil. Kč a do stejné výše 1 mil. Kč i nabytí vkladů na účtech u bank, peněžních prostředků a cenných papírů v tuzemsku. Rovněž jsou osvobozena bezúplatná nabytí majetku veřejnými neziskovými ústavními zdravotnickými zařízeními či právníckými osobami, jejichž předmětem činnosti je veřejně prospěšná činnost.

Vývoj inkasa daně darovací vykázal obdobně jako v roce 2006 i v roce 2007 opětovný vzestup výnosu nejen v důsledku zvýšení počtu a hodnot bezúplatně převáděného majetku, ale nepochybně také v důsledku pokračujícího zvýšení efektivnosti vymáhací činnosti správců daně.

2.5.3. Daň z převodu nemovitostí

Výnos daně z převodu nemovitostí je každoročně z celkového inkasa majetkových daní příznivý a nejvýznamnější. V roce 2007 **představuje řádově 92 % z celkového úhrnu majetkových daní.**

Příjmy daně z převodu nemovitostí dosáhly v roce 2007 **částky 9 774 mil. Kč**, což je **o 1 986 mil. Kč více** oproti inkasu této daně v roce 2006 a současně o 1 474 mil. Kč více, než byla stanovena rozpočtovaná částka, a představuje tak plnění na 117,8 %.

Výše inkasa daně z převodu nemovitostí je ovlivněna zejména hodnotou převáděných nemovitostí a počtem uskutečněných úplatných převodů či přechodů vlastnického práva k nemovitostem. Na **vzestupném vývoji výběru daně z převodu nemovitostí se nadále pozitivně podílí i změna režimu splatnosti této daně**, tj. placení ve lhůtě pro podání daňového přiznání, účinná ode dne 1. ledna 2004. V souvislosti s nesplněním podmínek pro osvobození od daně z převodu nemovitostí z důvodu zániku účasti v obchodní společnosti nebo členství v družstvu do 5 let od vložení vkladu byl s účinností od 31. 10. 2007 **změněn režim penalizace**. S účinností ode dne 1. ledna 2007 došlo také ke zpřesnění postupu při stanovování základu daně z převodu nemovitostí, a to nelze-li cenu nebo hodnotu nemovitostí stanovit způsobem uvedeným v § 10 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je základem daně z převodu nemovitostí cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

3. Daňové nedoplatky

Daňové nedoplatky **představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou.** Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.). Daňové nedoplatky se týkají jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků a státních fondů.

Nedoplatky všech daňových příjmů dosáhly ke konci roku 2007 celkové výše 167,1 mld. Kč a proti roku 2006 klesly o 5,7 mld. Kč.

Daňové nedoplatky jsou spravovány třemi subjekty – územními finančními orgány, Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) a celními orgány. **Největší objem nedoplatků (60,5 %) za rok 2007 evidovaly ve výši 101,1 mld. Kč územní finanční orgány.** Ty spravují nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma nedoplatků pojistného spravovaných ČSSZ a vyjma cla a části nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány.

Druhý největší objem (34,4 %) daňových nedoplatků za rok 2007 ve výši 57,5 mld. Kč evidovala Česká správa sociálního zabezpečení. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti. Podrobněji jsou nedoplatky v působnosti ČSSZ uvedeny v části II. 4. této zprávy.

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, jsou **celní orgány.** Jimi sledované nedoplatky dosáhly v roce 2007 výše **8,5 mld. Kč**, což z celkového objemu všech daňových nedoplatků znamená **5,1 %**. Podrobný vývoj nedoplatků v působnosti celních orgánů je součástí zprávy o činnosti celních orgánů (viz příloha B sešitu C).

Daňové nedoplatky v evidenci územních finančních orgánů

Územní finanční orgány v postavení správce daně evidují u všech daňových subjektů jejich daňové a platební povinnosti, úhrady nebo zániky daňových a platebních povinností a z toho vyplývající přeplatky a nedoplatky. Daňovým dlužníkem je každý, kdo je povinen podle zvláštního zákona daň platit nebo vybranou daň odvádět. Jestliže dlužník neuhradí splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti, stane se jeho neuhrazená daňová povinnost daňovým nedoplatkem. Daňové nedoplatky tedy **představují souhrnnou částku daňovým subjektem včas neuhrazené splatné daně** a po dni splatnosti daně také částku naběhlého příslušenství daně k určitému dni sledování.

Daňová pohledávka a její výše je stanovena správcem daně ve vyměřovacím řízení, kde je též určena lhůta její splatnosti. Podle délky časové prodlevy mezi splatností a úhradou daně a podle stanovené sazby je souhrnná částka daňového nedoplatku zvyšována o vyměřenou výši penále.

Do daňových nedoplatků **není zahrnuta tzv. posečkaná daň** (posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách podle § 60 zákona č. 337/1992 Sb.), jejíž vymáhání je správcem daně v mnoha případech odloženo. Z evidence daní vyplývá, že celkový objem posečkané daně v průběhu roku 2007 dosáhl 37,2 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že celková splatná povinnost v průběhu roku činila 31,5 mld. Kč, **objem posečkávané daně na konci roku 2007 dosáhl výše 5,7 mld. Kč.**

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice k 31.12.2007 **dosáhl 101,1 mld. Kč.** Z toho nedoplatky na daních **nové daňové soustavy** platné od 1.1.1993 (dále jen „nové daně“) činily **97,5 mld. Kč** (tj. 96,4 % k celkovému objemu nedoplatků) a **nedoplatky daní staré daňové soustavy** platné do 31. 12. 1992 (dále jen „staré daně“) **dosáhly 3,6 mld. Kč** (tj. 3,6 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány). **Proti roku 2006 klesla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 4,3 mld. Kč, tj. o 4,0 % - u nových daní klesla o 3,8 mld. Kč a u starých daní klesla o 0,4 mld. Kč.**

Vývoj daňových nedoplatků v roce 2007 je příznivější než v minulém roce. Došlo, na rozdíl od roku 2006, k meziročnímu poklesu daňových nedoplatků (o 4,3 mld. Kč), a to i díky tomu, že objem nedoplatků odepsaných pro nedobytnost v roce 2007 vzrostl o 2,5 mld. Kč (v roce 2007 bylo odepsáno 13,7 mld. Kč proti 11,3 mld. Kč v roce 2006).

Tabulka č. 12

	2002	index 2002/2001 v %	2003	index 2003/2002 v %	2004	index 2004/2003 v %	2005	index 2005/2004 v %	2006	index 2006/2005 v %	2007	index 2007/2006 v %
Daňové nedoplatky evid. územ. fin. orgány	103,7	104,3	99,8	96,2	103,3	103,5	101,7	98,5	105,4	103,6	101,1	96,0
z toho:												
staré daně	6,6	97,1	6,3	95,5	5,6	88,7	4,4	78,7	4,0	91,6	3,6	89,4
nové daně	97,1	104,9	93,5	96,3	97,7	104,5	97,3	99,6	101,3	104,1	97,5	96,2

Největší objem splatných daňových nedoplatků byl evidován finančními úřady v působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (30,6 mld. Kč, tj. 30,3 % z celkového objemu daňových nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány v České republice), Finančního ředitelství v Brně (20,8 mld. Kč, tj. 20,6 %) a Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (16,2 mld. Kč, tj. 16,0 %). Naopak nejnižší objem vykazovaly finanční úřady v působnosti Finančního ředitelství v Českých

Budějovicích (2,5 mld. Kč), Finančního ředitelství v Hradci Králové (5,4 mld. Kč), Finančního ředitelství v Plzni (7,3 mld. Kč), Finančního ředitelství v Ostravě (8,6 mld. Kč) a Finančního ředitelství v Praze (9,6 mld. Kč).

Údaje za rok 2007 dokládají, že větší objem daňových **nedoplatků nových daní** je vykazován **u přímých daní**. Jejich výše dosáhla **50,9 mld. Kč**, což znamená 52,2 % z celkového objemu daňových nedoplatků nových daní evidovaných územními finančními orgány v České republice. **V porovnání s rokem 2006 klesl jejich objem o 3,7 mld. Kč**, jejich podíl se na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní také snížil, a to o 1,6 procentního bodu. Nejvyšší suma nedoplatků této skupiny daní byla evidována **na daních z příjmů**. Jejich výše dosáhla za rok 2007 částku **38,5 mld. Kč**, tj. 39,5 % z celkového objemu nedoplatků nových daní a meziročně vzrostla o 0,3 mld. Kč, tj. o 0,8 %. **U ostatních přímých daní** (majetkové daně, daň silniční a ostatní příjmy, odvody a poplatky) dosáhl objem daňových nedoplatků za rok 2007 částky **12,4 mld. Kč** (z toho 5,3 mld. Kč připadlo na majetkové daně a z nich nejvíce na daň z převodu nemovitostí ve výši 4,0 mld. Kč), **což je o 4,0 mld. Kč méně** než v předchozím roce. Jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní činil 12,7 %.

U nepřímých daní dosáhl objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány za rok 2007 výše **46,6 mld. Kč** a proti minulému roku došlo k poklesu o 0,2 mld. Kč. Jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní (47,8 %) se proti předchozímu roku zvýšil o 1,6 procentního bodu. Rozhodující objem zde představovaly **nedoplatky na dani z přidané hodnoty**, jejichž hodnota dosáhla **44,1 mld. Kč**, tj. 45,2 % celkového objemu daňových nedoplatků nových daní a meziročně vzrostla o 0,7 mld. Kč. **Nedoplatky spotřebních daní se snížily z 3,5 mld. Kč na 2,6 mld. Kč.**

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových nedoplatků se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v procesním postavení správce daně podle § 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). Podle ustanovení § 62 ZSDP zajišťují územní finanční orgány evidenci daňových a platebních povinností, jejich úhrad nebo zániků a z toho vyplývajících daňových přeplatků a nedoplatků.

Agregované údaje, které umožňují z dlouhodobějšího pohledu (období let 1995 až 2007) posoudit vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány, jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 13

Rok	Nedoplatky vymáhané (stav)		Nedoplatky vymožené (v daném roce)		% úspěšnosti	
	počet případů	částka v mld. Kč	počet případů	částka v mld. Kč	počet případů	objem
1995	30 633	17,284	24 714	2,648	80,7	15,3
1996	49 954	22,649	35 973	2,895	72,0	12,8
1997	80 558	29,006	51 226	4,240	63,6	14,6
1998	100 743	31,375	72 371	3,957	71,8	12,6
1999	127 278	33,131	92 710	4,235	72,8	12,8
2000	138 919	40,860	96 365	4,482	69,4	11,0
2001	195 548	46,219	134 622	6,716	68,8	14,5
2002	223 015	48,489	169 054	3,827	75,8	7,9
2003	1 234 535 ^{*)}	54,164	349 375 ^{*)}	3,960	28,3	7,3
2004	1 434 436 ^{*)}	64,385	376 258 ^{*)}	4,073	26,2	6,3
2005	1 608 868 ^{*)}	68,205	412 234 ^{*)}	5,111	25,6	7,5
2006	1 751 207 ^{*)}	68,505	443 009 ^{*)}	5,203	25,3	7,6
2007	1 811 163 ^{*)}	68,477	471 228 ^{*)}	6,054	26,0	8,8

Pozn.: Údaje jsou uvedeny sumárně za dané staré daňové soustavy platné do 31.12.1992 a nové daňové soustavy platné od 1.1.1993

^{*)} Vyšší počet případů (viz údaje za rok 2003 až 2007) je ovlivněn změnou metodiky vykazování počtu případů v souvislosti se zavedením nového plně automatizovaného systému zpracování dat v oblasti vymáhání. U evidovaných daňových nedoplatků ve vymáhání je počet případů dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v období od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 a ve stejném období roku 2004 až 2007 k jejich úhradě.

Údaje v tabulce potvrzují, že v oblasti vymáhání daňových nedoplatků se dlouhodobě projevuje trend růstu objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány. Nejvyšší dynamiky meziročního růstu objemu vymáhaných daňových nedoplatků bylo dosaženo v roce 2004 (nárůst o 10,2 mld. Kč) a v roce 2003 (o 5,7 mld. Kč), nejnižší **v roce 2006 (o 0,3 mld. Kč) a v roce 2007**. Vývoj v roce 2007 je z hlediska vymáhaných daňových nedoplatků téměř **na stejné úrovni jako v roce 2006 (vymáháno 68,5 mld. Kč daňových nedoplatků, tj. o necelých 30 mil. Kč méně než v roce 2006)**. Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkovému objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány k 31.12.2007 (101,1 mil. Kč) činil **67,7 %**. Za sledované období (**od 1.1.2007 do 31.12.2007**) územní finanční orgány evidovaly **ve vymáhání 26,6 mld. Kč daňových nedoplatků, což je o 2,9 mld. Kč více než v roce 2006**. Rostoucí aktivita finančních úřadů je patrná také z porovnání vývoje podílu vymáhaných daňových pohledávek k celkovému objemu evidovaných daňových nedoplatků v posledních letech - v roce 2002 činil tento podíl 46,7 %, v roce 2003 54,3 %, v roce 2004 62,3 %, v roce 2005 dosáhl 67,1 %, v roce 2006 mírně klesl na 65,1 % a v roce 2007 se zvýšil na 67,7 %.

Pozitivní vývojový trend byl zaznamenán i u **objemu vymožených daňových nedoplatků**. V porovnání s minulým rokem **vzrostl** celkový objem vymožených daňových nedoplatků v roce 2007 o **0,9 mld. Kč** (o 16,4 %) a dosáhl téměř **6,1 mld. Kč**. Rovněž porovnání podílu vymožených nedoplatků k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků ukazuje na příznivější vývoj, a to zvláště v posledním roce (v roce 2004 byl tento podíl 6,3 %, v roce 2005 vzrostl na 7,5 %, v roce 2006 na 7,6 % a v roce 2007 již na 8,8 %).

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je evidován na daních **nové daňové soustavy** platné od 1.1.1993. U této kategorie daní bylo **vymáháno** k 31.12.2007 více než **66,9 mld. Kč**, tj. **97,7 %** z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání. Za rok 2007 bylo na daních nové daňové soustavy **vymoženo 6,043 mld. Kč**, tj. **99,8 %** z celkové sumy vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Na daních **staré daňové soustavy** platné do 31.12.1992 jsou vykazované hodnoty vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků výrazně nižší. K 31.12.2007 bylo na daních staré daňové soustavy **vymáháno 1,6 mld. Kč**, tj. 2,3 % z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání a za rok 2007 **vymoženo 11,3 mil. Kč**, tj. pouze 0,2 % z celkové sumy daňových nedoplatků vymožených za sledované období. Tento stav je dlouhodobě ovlivněn tím, že se v jednotlivých letech postupně snižuje celková částka daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy (k 31.12.2007 se jejich objem snížil na 3,6 mld. Kč). Negativním faktorem je, že převážná většina starého bloku daňových nedoplatků je v současnosti již nedobytná, popř. dobytná jen zčásti.

Největší objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidovaných na daních nové daňové soustavy je dlouhodobě vykazován u **daně z přidané hodnoty**. K 31.12.2007 bylo na této dani vymáháno **30,7 mld. Kč** a za rok 2007 bylo vymoženo **3,6 mld. Kč**, což je o 0,7 mld. Kč více než v roce 2006. Vyšší objem vymáhaných daňových nedoplatků byl evidován také u **daní z příjmů**. Jejich souhrnná výše činila k 31.12.2007 částku **26,6 mld. Kč**, tj. o 1,1 mld. Kč více než v roce 2006. V průběhu roku 2007 bylo na daních z příjmů vymoženo přes **1,5 mld. Kč** daňových nedoplatků. Na **dani z nemovitostí a na daních dědické, darovací a z převodu nemovitostí** bylo k 31.12.2007 vymáháno více než **3,4 mld. Kč**, přičemž za rok 2007 bylo vymoženo necelých **0,5 mld. Kč**.

Poměr mezi vymáhanými daněmi a vymáhaným příslušenstvím daní je v zásadě srovnatelný s vývojem v předchozích letech. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (68,5 mld. Kč) jich bylo k 31.12.2007 vymáháno **na daních 46,6 mld. Kč**, tj. 68,1 %. Téměř jedna třetina je jich evidována na **příslušenství daní**, kde bylo vykazováno **21,8 mld. Kč**, tj. 31,9 % (dle § 58 ZSDP se

příslušenstvím daní rozumí penále, zvýšení daně, náklady daňového řízení, úroky a pokuty uložené podle ZSDP nebo jiného daňového zákona).

Územní finanční orgány jsou dlouhodoběji úspěšnější při vymáhání nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč, resp. též od 1 mil. Kč do 10 mil. Kč. Nedoplatky v řádu nad 10 mil. Kč jsou z větší části nedobytné nebo jsou vymahatelné jen zčásti. Podle údajů zpracovaných územními finančními orgány činil kvalifikovaný odhad **nedobytných daňových nedoplatků** k 31.12.2007 částku **51,9 mld. Kč**, tj. 51,4 % z celkového objemu daňových nedoplatků (101,1 mld. Kč) evidovaných územními finančními orgány k 31.12.2007. Z tohoto objemu je na daních evidováno 32,8 mld. Kč nedobytných pohledávek a na příslušenství daní 19,1 mld. Kč. Na daních staré daňové soustavy je tento podíl výrazně vyšší a již dřívější analýzy potvrzují, že se pohybuje nad 90 %.

Vymáhání daňových nedoplatků je jednou z fází daňového řízení, k níž dochází po té, kdy na straně daňového dlužníka nedošlo k dobrovolnému plnění daňové povinnosti ve lhůtě splatnosti a zpravidla ani v náhradní lhůtě stanovené správcem daně. Finanční úřady přitom využívají všech zákonných prostředků, vyplývajících zejména z úpravy uvedené v § 73 ZSDP a z přiměřeného použití občanského soudního řádu, přičemž tato právní úprava nedoznala v roce 2007 a ani v předchozích letech zásadních změn, na rozdíl od úpravy soudních výkonů rozhodnutí či výkonů exekucí prováděných soudními exekutory. Rozhodující objem vymáhaných daňových nedoplatků byl v roce 2007 dosažen v daňovém řízení, resp. v řízení o vymáhání daňových nedoplatků. Více než **2,8 mld. Kč**, tj. o 0,4 mld. Kč více než v roce 2006, bylo finančními úřady vymoženo v **exekučních řízeních** postupem podle § 73 ZSDP. Navíc téměř **3,0 mld. Kč** byly vybrány pracovníky finančních úřadů ještě **před zahájením nebo provedením daňové exekuce**.

Nejefektivnějším a finančními úřady nejvíce využívaným exekučním prostředkem byla také v roce 2007 **daňová exekuce vedená příkázáním pohledávek**, zejména příkázáním pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank nebo jiné pohledávky. Tímto způsobem bylo v roce 2007 vymáháno téměř **7,8 mld. Kč**, tj. 29,2 % z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období a vymoženo téměř **2,2 mld. Kč**, tj. 36,1 % z celkového objemu daňových nedoplatků vymáhaných v roce 2007. **Exekucemi vedenými na prodej movitých věcí** bylo v roce 2007 vymáháno necelých **0,5 mld. Kč** a vymoženo **0,2 mld. Kč** daňových nedoplatků. **Exekucemi vedenými na prodej nemovitostí** vymáhaly finanční úřady necelých **0,4 mld. Kč** daňových nedoplatků, přičemž vymoženo bylo necelých **0,2 mld. Kč**. Tyto údaje naznačují nízkou efektivitu a i nízkou míru uspokojení daňových pohledávek při

realizaci mobiliárních exekucí, resp. při dražbách organizovaných finančními úřady. Ve větší míře jsou finančními úřady využívány k vymáhání daňových nedoplatků **exekuce na srážku ze mzdy**, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod. Tímto způsobem vymáhaly finanční úřady v roce 2007 přes **1,6 mld. Kč**, přičemž vymoženo bylo pouze necelých **0,3 mld. Kč**.

Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků přihlásily finanční úřady **do konkursních řízení k 31.12.2007 přes 17,7 mld. Kč**, tj. 25,9 %. V průběhu roku 2007 se jednalo o **2,8 mld. Kč**. Uvedené údaje zahrnují pouze daňové nedoplatky předané správcem daně k vymáhání, které jsou od 1.1.2003 evidovány v rámci informačního systému ADIS. V této evidenci již není vykazován celý souhrn daňových pohledávek, které byly finančními úřady přihlášeny do konkursních řízení před tímto datem. O nich je na finančních úřadech vedena zvláštní evidence. Z obou těchto evidencí vyplývá, že **souhrnná kumulovaná hodnota daňových pohledávek přihlášených do konkursních řízení v letech 1993 až 2007 dosáhla 76,5 mld. Kč**. Z tohoto souhrnného objemu daňových pohledávek jich bylo v průběhu konkursu do vydání rozvrhového usnesení a v rámci rozvrhového usnesení **uspokojeno k 31.12.2007 celkem 2,9 mld. Kč**, tj. pouze 3,8 %. V roce 2007 bylo v rámci konkursních řízení uhrazeno jen **216 mil. Kč** daňových pohledávek. Tyto údaje potvrzují, že efektivita těchto řízení je z hlediska vynaložených nákladů, kapacit finančních úřadů a i z hlediska míry uspokojení daňových pohledávek, velmi nízká. Návrhy na prohlášení konkursu jsou ze strany dlužníků podávány až v době, kdy již nedisponují téměř s žádným majetkem, jež by postačoval alespoň k částečnému uspokojení konkursních věřitelů. Konkursy nejsou často pro nedostatek majetku prohlášeny a zejména právnické osoby jsou tak vymazány z obchodního rejstříku bez vydání souhlasu ze strany správce daně. Přetrvávají problémy s uspokojením pohledávek státu i v těch případech, kdy bylo k nemovitosti úpadce zřízeno zástavní právo, což přímo souvisí s legislativními změnami zákonného zástavního práva, provedenými zejména zákonem č. 367/2000 Sb., s účinností od 1.1.2001. Oproti ostatním odděleným věřitelům jsou správci daně v těchto řízeních výrazně znevýhodněni. Ačkoli se relativně snižuje počet daňových dlužníků přihlášených do konkursu, evidují finanční úřady poměrně velkou sumu nedoplatků dlužníků, na jejichž majetek byl prohlášen konkurs před pěti a více lety. To má za následek, že zpeněžený majetek získaný do konkursní podstaty je krácen o náklady spojené se správou a udržováním konkursní podstaty, čímž klesá i výtěžnost pro správce daně. Finanční úřady, stejně jako mnozí další věřitelé, si slibují zlepšení od nové právní úpravy přijaté zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

V roce 2007 předaly finanční úřady k vymáhání **soudům** návrhy na výkon rozhodnutí ve výši přes **0,2 mld. Kč** daňových nedoplatků, přičemž z této částky bylo vymoženo necelých **20 mil. Kč**, tj. 8,2 %. Finanční úřady i zde upozorňují na zdlouhavost soudních řízení, zejména při realizaci návrhů na výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, a také na nepřiměřeně dlouhé lhůty od podání návrhu na výkon rozhodnutí do doby provedení prvních úkonů dražby.

Podle § 73 odst. 3 ZSDP mohou finanční úřady požádat o výkon exekuce též **soudního exekutora**. Soudním exekutorům byly za sledované období předány k výkonu exekuce daňové nedoplatky ve výši **91 mil. Kč** (celkem stav k 31.12.2007 činil 452 mil. Kč) a z této částky bylo vymoženo necelých **13 mil. Kč**, tj. 14,3 %. Finanční úřady opakovaně upozorňují na problémy, které se vyskytují při poskytování součinnosti soudním exekutorům podle exekučního řádu. Vedle neúměrného rozsahu požadavků soudních exekutorů na sdělení řady údajů, jejichž vyřizování odvádí správce daně od výkonu správy daní, způsobuje problémy také nepřiměřenost jejich exekucí. Projevují se i případy, kdy finančním úřadům nejsou soudními exekutory zasílány exekuční příkazy na prodej nemovitostí, ani následně vydávané dražební vyhlášky, tak jak to ukládá exekuční zákon. Častým využíváním exekucí prodejem podniku ze strany soudních exekutorů dochází často k zablokování majetku dlužníků, přestože výše dluhu je mnohdy podstatně nižší než hodnota majetku postiženého exekucí. V souvislosti s vymáháním daňových nedoplatků cestou soudních exekutorů nutno zmínit problematické oprávnění exekutora požadovat od oprávněného, resp. od správce daně, přiměřenou zálohu na náklady exekuce, ale zejména také, že v případech zastavení exekuce pro nemajetnost dlužníka lze podle exekučního řádu uložit oprávněnému (tj. i správci daně) povinnost úhrady paušálně určených či účelně vynaložených výdajů soudního exekutora.

Efektivitu výběru daní a vymáhání daňových pohledávek **negativně ovlivňuje** i celá **řada dalších faktorů**. Mezi nejzávažnější patří:

➤ Přesto, že daňové nedoplatky jsou předávány k vymáhání v relativně krátké době od naplnění podmínek pro vymáhání, jsou z velké části těžko vymahatelné, neboť **řada daňových dlužníků nemá exekucí postižitelný majetek**, popř. majetek mají, ale je velmi obtížné jej dohledat a zajistit. Daňoví **dlužníci** činí často úkony, kterými **se svého majetku zbavují s cílem vyhnout se daňové exekuci**, popř. vyhnout se zajištění daňové pohledávky zřízením zástavního práva. Přitom možnost domoci se neúčinnosti těchto úkonů u soudů bývá pro pracovníky správce daně často problematická a vždy časově náročná.

➤ Opakovaně se objevují případy, kdy **daňoví dlužníci** (zejména obchodní společnosti) **utlumí, resp. ukončí podnikatelské aktivity, aniž by byly z jejich strany uhrazeny platební povinnosti vůči státu**. Většinou **dále pokračují** v podnikatelských aktivitách, např. **v nově zřízených firmách** se stejným předmětem činnosti. Mezi dlouhodobé problémy patří i neserióznost a často až „podvodné“ jednání jednatelů a společníků společností s ručením omezeným, kteří velmi jednoduše opouštějí bezmajetné společnosti zatížené nemalými **závazky, převádějí je na nekontaktní osoby a na adresy, na kterých se tyto společnosti nevyskytují, popř. mění sídla na zcela fiktivní adresy**.

➤ Nadále přetrvává **praxe peněžních ústavů, kdy** po doručení exekučního příkazu na příkázání pohledávky na peněžní prostředky dlužníků na účtech vedených u bank zpravidla neprodleně **vyrozumí svého klienta (daňového dlužníka)** o nařízené exekuci **a ihned mu zřídí nový účet**, na který dlužník směřuje platby svých pohledávek a na zablokované účty již nejsou připisovány další platby.

➤ Z pozice časové náročnosti se nadále potvrzuje **problematičnost stávající úpravy doručování písemností** v daňovém řízení **do vlastních rukou**. **Daňoví dlužníci** jsou si velmi dobře vědomi svých nedoplatků (většinou dluží i dalším věřitelům na více místech) a proto **písemností doručované do vlastních rukou nevyzvedávají**. Následným doručováním nepřevzatých písemností veřejnou vyhláškou se celé řízení prodlužuje. Vlivem neúčasti či nekontaktnosti dlužníka dochází v některých případech i k nedorozuměním, zejména při následných mobiliárních exekucích.

➤ Významným **novým prvkem komplikujícím průběh vymáhání je pořizování majetku od leasingových společností**, nikoliv formou finančního leasingu, ale **na úvěr, který je následně zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva**. Tyto smlouvy jsou vázány na řadu podmínek a nezřídka je i v průběhu trvání doby splácení úvěru změněn i jejich obsah. **To znesnadňuje identifikaci skutečného vlastníka dané věci v momentě zahájené exekuce**. Kromě toho daňoví dlužníci v daleko větší míře než dříve uzavírají fiktivní smlouvy o výpůjčce movitých věcí na dobu určitou. Daňoví dlužníci tímto úkonem zabraňují mobiliární exekuci movitých věcí, které jsou však de facto jejich vlastnictvím.

➤ Dalším problémem je **narůstající počet daňových dlužníků s nahlášeným trvalým bydlištěm na příslušném obecním úřadu**. Tito dlužníci nepřebírají písemnosti zasílané jim finančními úřady a ani se na tomto místě zpravidla nezdržují. Ukazuje se, že se v mnoha případech jedná o účelové jednání dlužníků, kteří se tak snaží „ukrýt“ před věřiteli.

➤ Přetrvávajícím problémem je i komplikované nebo jen **omezené využívání údajů z jiných databází a evidencí jiných orgánů státní správy**, např. registru motorových vozidel, evidence správy sociálního zabezpečení, **nebo** jiných již existující centrálních registrů, jako např. **databází dlužníků vedených leasingovými společnostmi nebo bankami**. Neexistuje přístup do centrálního registru bankovních účtů, jehož prostřednictvím by bylo možno získat potřebné údaje o stavu a pohybu peněžních prostředků na účtech daňových dlužníků daleko rychleji a efektivněji, než je tomu dosud formou výzev k součinnosti třetích osob.

4. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Výběr pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 14

Pojistné na sociální zabezpečení	2006 Skutečnost	2007			% plnění (skut/rozp. po změn.)	Index v % 2007/2006	Rozdíl skutečnosti 2007-2006
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost			
MPSV	323 435	343 946	343 946	356 227	103,6	110,1	32 792
Min. obrany	2 407	2 536	2 536	2 523	99,5	104,8	116
Min. vnitra	6 551	7 109	7 109	7 004	98,5	106,9	453
Min. sprav.	693	719	719	750	104,3	108,2	57
Min. financí (GR cel)	618	637	637	645	101,3	104,4	27
Celkem	333 704	354 947	354 947	367 149	103,4	110,0	33 445
Dobrovolné pojistné	894			974		108,9	80
Celkem povinné a dobrovolné pojistné	334 598			368 123		110,0	33 525

v mil. Kč

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátcí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, bylo inkasováno ve výši **367,1 mld. Kč**. Proti roku 2006 vzrostl výběr pojistného o 33,4 mld. Kč, což představuje zvýšení o 10,0 %. Rozpočet na rok 2007 byl **splněn na 103,4 %, tj. překročen o 12,2 mld. Kč**. Obecně je vývoj příjmů z pojistného ovlivňován především vývojem počtu plátců pojistného a jejich složením, vývojem mezd, který je závislý na vývoji ekonomiky, a na úspěšnosti výběru pojistného.

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona bylo vybráno v rámci nedaňových příjmů **dobrovolné pojistné ve výši 974,5 mil. Kč**. Z této částky činilo nemocenské **pojištění osob samostatně výdělečně činných 901,4 mil. Kč** a **dobrovolné důchodové pojištění 73,1 mil. Kč**. Ve srovnání s rokem 2006, ve kterém bylo vybráno na dobrovolném pojistném 894,0 mil. Kč, se zvýšilo inkaso tohoto pojistného o 8,9 %.

Po zahrnutí částky vybrané na dobrovolném pojistném k povinnému pojistnému dosáhlo **celkové vybrané pojistné** na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti **368,1 mld. Kč**. Ve srovnání s rokem 2006 se zvýšilo celkové vybrané pojistné, tj. povinné i dobrovolné, o 10,0 %.

Pojistné na důchodové pojištění, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, bylo inkasováno ve výši **304,9 mld. Kč**. Schválený rozpočet, u kterého nedošlo v průběhu roku k úpravám, byl splněn na 103,5 %. Ve srovnání s rokem 2006 bylo na důchodovém pojištění vybráno více o 28,0 mld. Kč, což je více o 10,1%.

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2007 představovaly **příjmy z vlastního pojistného 367,1 mld. Kč**. Příslušenství pojistného činilo 39,5 mil. Kč, z toho penále 12,6 mil. Kč, pokuty 19,9 mil. Kč a přírážky k pojistnému 0,5 mil. Kč a ostatní závazky a pohledávky 6,4 mil. Kč.

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2007 představovalo **pojistné na důchodové pojištění 304,9 mld. Kč, pojistné na nemocenské pojištění 44,9 mld. Kč a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 17,4 mld. Kč** (údaje jsou uváděny včetně příslušenství).

Na **povinném pojistném** na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2007 **zaplatili zaměstnavatelé 265,1 mld. Kč, 81,6 mld. Kč zaměstnanci a 205 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné**. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných právním předpisem.

Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti jsou podle zákona příjmem státního rozpočtu. Převážná část pojistného, 97,0 %, byla vybírána Českou správou sociálního zabezpečení, v jejíž působnosti je výběr pojistného v civilním sektoru. Další orgány sociálního zabezpečení vybírají pojistné za ozbrojené složky zaměstnanců státu (za vojáky z povolání, příslušníky Sboru nápravné výchovy, policisty a celníky). Českou správou sociálního zabezpečení bylo vybíráno povinné pojistné celkem od 264 336 organizací, v tom bylo 29 893 velkých organizací (nad 25 zaměstnanců), které zaměstnávaly 3 173 503 zaměstnanců, a 234 443 malých organizací (do 25 zaměstnanců), které zaměstnávaly 988 148 zaměstnanců. Proti roku 2006 se počet velkých organizací zvýšil o 531 a počet zaměstnanců v nich o 23 980 osob. Počet malých organizací se zvýšil o 2 726, počet jejich zaměstnanců vzrostl o 761 osob. K 31. prosinci 2007 bylo evidováno 716 303 osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění a 210 540 osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných. Proti stejnému období roku 2006 došlo ke snížení počtu osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění o 6 973 osobu a ke snížení počtu osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných o 11 534 osobu.

Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jsou evidovány pouze v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí. V ostatních kapitolách státního rozpočtu jsou plátcí pojistného organizace státní správy a pojistné je hrazeno v rámci schváleného rozpočtu těchto organizací, takže k nedoplatkům nedochází. Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) činily k 31. prosinci 2007 celkem 57,5 mld. Kč. Jedná se o nedoplatky vzniklé od roku 1993, kdy začalo být vybíráno v souladu se zákonem pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Proti roku 2006, kdy nedoplatky činily na konci roku 59,7 mld. Kč, se nedoplatky snížily o 2,2 mld. Kč.

Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v časové řadě za celé období výběru pojistného je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 15

ROK	v mil. Kč	
	Celková výše nedoplatků k 31.12.	Přírůstek proti předchozímu roku
1993	3 145	
1994	7 049	3 904
1995	13 762	6 713
1996	21 985	8 223
1997	32 564	10 579
1998	39 854	7 290
1999	49 127	9 273
2000	55 850	6 723
2001	60 638	4 788
2002	61 749	1 111
2003	63 754	2 005
2004	61 977	-1 777
2005	62 180	203
2006	59 721	-2 459
2007	57 488	-2 233

Vývoj nedoplatků je ovlivňován mnoha faktory, které mají vliv na platební kázeň plátců pojistného. Mimo ekonomické situace a z toho vyplývajících vlivů, je vývoj nedoplatků v časové řadě ovlivněn i právní úpravou, která v minulosti doznala některé změny. Např. podle úpravy platné v roce 1994 a 1995 se při úhradách nedoplatků pojistného a příslušenství přednostně hradily dluhy na pokutách a penále, a pak teprve dluh na pojistném, což zvyšovalo celkový objem nedoplatků. Vliv na zvyšování dluhů na pojistném měla i legislativa platná do konce roku 1997, kdy se penalizovalo dlužné pojistné i u odhlášených organizací. Naopak pozitivní vliv na pokles růstu nedoplatků měla nová právní úprava trestního zákona od roku 1998, podle které je neplacení pojistného trestným činem.

Vývoj celkového objemu nedoplatků je ovlivněn i objemem odpisů nedobytných pohledávek a prominutých penále, které je prováděno v souladu s platnou právní úpravou. V roce 2007 byly odepsány nedobytné pohledávky v částce 2,4 mld. Kč, tj. o 2,2 mld. Kč méně než v předchozím roce. Penále bylo prominuto v částce 290,0 mil. Kč, což je o 14,8 mil. Kč méně než v roce 2006.

Z celkové výše nedoplatků pojistného a příslušenství k **31. prosinci 2007 činily nedoplatky na pojistném 27,4 mld. Kč** (47,7 % z celkových nedoplatků), což představuje proti roku 2006 snížení o 678,8 mil. Kč. Nedoplatky **na příslušenství dosáhly výše 30,0 mld. Kč** (52,3 % z celkových nedoplatků), což představuje proti roku 2006 snížení o 1,6 mld. Kč.

V roce 2007 činily nedoplatky pojistného a příslušenství u velkých organizací 11,8 mld. Kč (v roce 2006 13,2 mld. Kč), nejvíce, 36,3 mld. Kč, dlužily pojistné a příslušenství malé organizace, osoby samostatně výdělečně činné měly dluh na pojistném a příslušenství 9,3 mld. Kč (v roce 2006 to bylo 8,5 mld. Kč). V delší časové řadě (od roku 2001) klesají dlužné částky pojistného a příslušenství u velkých organizací a vzrůstá dluh u osob samostatně výdělečně činných.

Nedoplatky odhlášených plátců pojistného, které vykazovaly po několik let v zestupnou tendenci, v porovnání s rokem 2006 poklesly o 342,7 mil. Kč. V roce 2007 tyto nedoplatky činily 35,3 mld. Kč, představují tak 61,3 % celkových nedoplatků.

Struktura dlužníků podle výše dluhu na pojistném a příslušenství byla následující: k 31. prosinci 2007 bylo evidováno 175 dlužníků s pohledávkou na pojistném a příslušenství vyšší než 30 mil. Kč, o 12 dlužníků méně než v roce 2006. Z tohoto počtu bylo v konkurzu 145 dlužníků a 37 dlužníků v likvidaci. S pohledávkou vyšší než 300 mil. Kč byli 3 dlužníci, stejně jako v roce 2006, kteří jsou všichni v konkursu. S pohledávkou vyšší než 700 mil. Kč byl evidován 1 dlužník v konkursu, stejně jako v roce 2006.

V roce 2007 bylo povoleno celkem 11 883 splátkových režimů, z toho 9 803 u osob samostatně výdělečně činných, 1 760 u malých organizací a 320 u velkých organizací. Ve srovnání s rokem 2006, kdy bylo povoleno 10 958 splátkových režimů, to představuje zvýšení o 925 splátkových režimů.

Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) v územním členění uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 16

Region	v tis. Kč	
	Nedoplatky na pojistném a příslušenství k 31. 12. 2006	Nedoplatky na pojistném a příslušenství k 31. 12. 2007
Praha	13 115 182	12 872 552
Středočeský kraj	4 454 367	4 102 043
Jihočeský kraj	1 198 230	1 097 369
Plzeňský kraj	2 395 013	2 296 573
Karlovarský kraj	1 425 475	1 362 049
Ústecký kraj	4 817 383	4 636 477
Liberecký kraj	3 103 401	3 000 484
Královéhradecký kraj	2 291 885	2 233 859
Pardubický kraj	2 522 935	2 433 325
kraj Vysočina	1 424 150	1 326 028
Jihomoravský kraj	3 745 590	3 627 735
Zlínský kraj	4 196 918	4 027 336
Olomoucký kraj	4 443 018	4 304 263
Moravskoslezský kraj	7 145 305	6 977 683
MSSZ Brno	3 441 851	3 190 593
CELKEM	59 720 703	57 488 369

Výše nedoplatků v jednotlivých regionech závisí na počtu, struktuře, velikosti a ekonomické situaci zaměstnavatelských subjektů. Výše nedoplatků záleží i na objemu inkasovaného pojistného. V územním členění byly ke konci roku 2007 nejvyšší nedoplatky v oblasti obhospodařované Pražskou správou sociálního zabezpečení. Dalšími regiony, kde byly v minulém roce vysoké nedoplatky, jsou kraje Moravskoslezský, Ústecký, Olomoucký, Středočeský a Zlínský. Nejnižší nedoplatky byly vykázány v kraji Jihočeském.

Celkové vyměřovací základy zaměstnanců organizací a malých organizací, za které bylo placeno pojistné České správě sociálního zabezpečení, činily 984 292 196 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2006 vzrostly o 84 340 311 tis. Kč. Meziroční index růstu vyměřovacího základu dosáhl 109,37 %.

5. Nedaňové a ostatní příjmy

Kromě daňových příjmů, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti tvoří příjmy státního rozpočtu též **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery**. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje investičního a neinvestičního majetku, pronájmu majetku, převody z vlastních fondů a též investiční a neinvestiční transfery přijaté z Evropské unie (či převody z Národního fondu), jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Podíl těchto příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu je relativně malý, nicméně v posledních letech vykazuje spíše stoupající tendenci. V roce 2004 činil tento podíl 6,7 %, v roce 2005 pak 10,9 %, v roce 2006 13,0 % a v roce 2007 klesl na 12,2 %.

Tabulka č. 17

U K A Z A T E L	v mil. Kč						
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v % (4:3)	Rozdíl (4-3)	Index v % 2007/2006 (4:1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	120 165	77 631	94 125	125 235	133,1	31 110	104,2
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	25 488	13 776	13 763	23 285	169,2	9 522	91,4
v tom:							
<i>Příjmy z vlast. činnosti a odvodů přebyt. organiz. s přímým vztahem</i>	<i>11 652</i>	<i>5 748</i>	<i>5 722</i>	<i>10 791</i>	<i>188,6</i>	<i>5 070</i>	<i>92,6</i>
v tom:							
Příjmy z vlastní činnosti	2 724	2 300	2 296	2 966	129,2	670	108,9
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	1 834	954	954	1 798	188,4	843	98,0
Příjmy z pronájmu majetku	583	425	408	638	156,4	230	109,4
Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	5 685	1 368	1 363	4 448	326,4	3 085	78,2
Soudní poplatky	826	700	700	941	134,5	241	114,0
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	<i>3 816</i>	<i>2 121</i>	<i>2 123</i>	<i>5 085</i>	<i>239,6</i>	<i>2 963</i>	<i>133,3</i>
v tom:							
Přijaté sankční platby	1 975	1 252	1 253	2 358	188,2	1 105	119,4
Přijaté vratky transferů a ost. příjmy z finanč. vypořádání předchoz. let	1 840	869	869	2 727	313,6	1 858	148,2
<i>Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy</i>	<i>7 949</i>	<i>2 527</i>	<i>2 542</i>	<i>3 967</i>	<i>156,1</i>	<i>1 426</i>	<i>49,9</i>
z toho:							
Dobrovolné pojistné	894	641	641	974	151,9	333	109,0
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků</i>	<i>2 071</i>	<i>3 380</i>	<i>3 377</i>	<i>3 441</i>	<i>101,9</i>	<i>64</i>	<i>166,1</i>
z toho:							
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	622	2 273	2 270	414	18,2	-1 856	66,5
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	598	230	230	295	128,4	65	49,3
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	805	771	771	251	32,6	-520	31,2
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek	0	0	0	2 374	x	2 374	x
Kapitálové příjmy celkem	2 338	782	795	1 243	156,3	448	53,2
Přijaté transfery	92 340	63 073	79 567	100 707	126,6	21 140	109,1
v tom:							
<i>Neinvestiční přijaté transfery</i>	<i>85 997</i>	<i>32 503</i>	<i>48 170</i>	<i>85 987</i>	<i>178,5</i>	<i>37 817</i>	<i>100,0</i>
v tom:							
Neinvest. přij. transfery od veř. rozp. ústřed. úrovně	13 441	13 708	28 765	19 697	68,5	-9 068	146,5
Převody z vlastních fondů	47 198	0	506	46 238	9145,7	45 732	98,0
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	25 357	18 795	18 899	20 052	106,1	1 153	79,1
<i>Investiční přijaté transfery</i>	<i>6 343</i>	<i>30 570</i>	<i>31 397</i>	<i>14 720</i>	<i>46,9</i>	<i>-16 677</i>	<i>232,1</i>

Zákon č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu na rok 2007, stanovil nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v celkové výši 77,6 mld. Kč (v roce 2006 to bylo 79,8 mld. Kč). Rozpočtovými úpravami byla provedena řada změn rozpočtu (podrobněji byly popsány v části I.2. této části). Ty vedly k navýšení rozpočtu těchto příjmů (výhradně přijatých transferů) na 94,1 mld. Kč (o 16,5 mld. Kč).

Vykázaná skutečnost nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za rok 2007 ve výši 125,2 mld. Kč představovalo 133,1 % (v roce 2006 to bylo 150,6 %) upraveného rozpočtu a meziroční růst o 5,1 mld. Kč, tj. o 4,2 %.

5.1. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy státního rozpočtu dosáhly celkem 23,3 mld. Kč a byly tak nad úrovní rozpočtu po změnách o 9,5 mld. Kč, tj. o 69,2 %, ale pod úrovní roku 2006, a to o 2,2 mld. Kč (tj. o 8,6 %).

Na nedaňových příjmech se nejvíce podílelo seskupení položek „příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem“ ve výši 10,8 mld. Kč, což znamená překročení upraveného rozpočtu o 5,1 mld. Kč, tj. o 88,6 %. V rámci tohoto seskupení dosáhly příjmy z úroků a realizace finančního majetku 4,4 mld. Kč, příjmy z vlastní činnosti 3,0 mld. Kč, odvody přebytků organizací s přímým vztahem 1,8 mld. Kč, soudní poplatky 0,9 mld. Kč a příjmy z pronájmu majetku 0,6 mld. Kč.

Příjmy z úroků a realizace finančního majetku byly rozpočtovány ve výši 1,4 mld. Kč, skutečné inkaso dosáhlo 4,4 mld. Kč, tj. 326,4 % rozpočtu. Oproti roku 2006 byly nižší o 1,2 mld. Kč, což je způsobeno především **metodickou změnou**, která s účinností od 1.1.2007 znamená **přesun příjmů z alikvotních úrokových výnosů emisí SDD a nerozpočtovaných příjmů z emisí SDD do kapitoly Státní dluh** (vykazovány v podseskupení položek 514). V následující tabulce je z důvodu meziroční srovnatelnosti tento vliv očištěn, a proto se údaje ve srovnání s tabulkou č. 17 liší.

Tabulka č. 18

	v mil. Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v % (4:3)	Index v % (4:1)
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5	6
1. Kreditní úroky vyúčtované na souhrnném účtu státní pokladny	0	0	0	2	x	x
2. Úrokové výnosy z finančního investování státních prostředků	1 874	995	995	3 251	326,7	173,5
v tom : z investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny	1 641	760	760	2 934	386,1	178,8
z investování na jaderném účtu	233	235	235	317	134,9	136,1
3. Ostatní rozpočtové příjmy	1 732	373	368	1 195	325,1	69,0
v tom : dividendy	1 516	292	292	1 043	357,2	68,8
ostatní úrokové výnosy *)	216	81	76	152	201,1	70,4
Příjmy z kreditních úroků a realizace finančního majetku celkem **)	3 606	1 368	1 363	4 448	326,4	123,3

*) ve skutečnosti roku 2006 v částce 36,9 mil. Kč a roku 2007 v částce 31,6 mil.Kč se jedná o úroky splacené Tříneckými železárnami z nečerpané schválené veřejné podpory .

**) ve skutečnosti roku 2006 nejsou z důvodů meziroční srovnatelnosti zahrnuty 2,1 mld. Kč za alikvótní úrokové výnosy emisí SDD a prémie z emisí SDD - metodická změna od 1.1.2007 (vysvětleno v textu)

Většina příjmů (93,2 %) je inkasována v kapitolách státního rozpočtu v působnosti Ministerstva financí, a to **Všeobecná pokladní správa** (68,1 %) a **Operace státních finančních aktiv** (25,1 %). V rámci kapitoly VPS jsou vykazovány **výnosy z investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny, ostatní úrokové výnosy a úroky vyúčtované na souhrnném účtu státní pokladny**. V kapitole OSFA se jedná o **příjmy z investování na jaderném účtu a o příjmy z dividend**. U příjmů ostatních resortů (6,8 %) se pak jedná pouze o příjmy z dividend a o ostatní úrokové výnosy.

V roce 2007 došlo celkem čtyřikrát k úpravě diskontní sazby a to 1.6. (z 1,5 % p.a. na 1,75 % p.a.), 27.7. (na 2,00 % p.a.), 31.8. (na 2,25 % p.a.) a 30.11. (na 2,50 % p.a.). **Zvýšení úrokových sazeb mělo pozitivní dopad na výnosy z úročení prostředků na souhrnném účtu státní pokladny (SÚŘL)**, jehož denní zůstatek do výše 30 mil. Kč je i nadále úročen ve výši diskontní sazby + 0,90 % a pro ostatní přebytky státního rozpočtu je ČNB stanoveno úročení ve výši diskont - 2,1 %. Pro bezporuchovou likviditu státní pokladny byl ponecháván denní zůstatek na SÚŘL v průměru cca 14 mil. Kč.

Dočasně volné prostředky souhrnného účtu **řízení likvidity státní pokladny** byly krátkodobě **investovány do nákupu pokladničních poukázek ČNB**. Operacemi s přebytkem finančních zdrojů státní pokladny bylo dosaženo **o 1,3 mld Kč vyššího výnosu než v roce 2006**. U finančního investování na jaderném účtu SFA, realizovaného podle atomového zákona č.18/1997 Sb., se dočasně volné prostředky

investovaly do **nákupu státních pokladničních poukázek a poukázek ČNB** a v menší míře i do státních střednědobých a dlouhodobých dluhopisů. Ve výnosech, které jsou v souladu se zákonem kapitalizovány, činil narostlý úrok 8,9 mil. Kč.

Příjmy z dividend představovaly celkem **1 043 mil. Kč**, z toho ve výši 799 mil. Kč se jednalo o dividendy inkasované resortem MF, z nichž **475,8 mil. Kč bylo inkasováno z titulu správcovství majetkových účastí** (119,6 mil. Kč od ČMZRB a 356,2 mil. Kč od a.s. ČEPS – určených na úhradu nákupu těchto akcií od a.s. ČEZ). V částce **323,3 mil. Kč** se jednalo o převod od Ministerstva práce a sociálních věcí a šlo o **dividendy z podnikání elektroenergetických distribučních společností** (Pražská energetika, a.s. a ČEPS, a.s.), které jsou dle usnesení vlády č. 797/2004 určeny pro důchodovou reformu a byly proto převedeny do státních finančních aktiv. **Dividendy od ČMZRB** byly vyplaceny Ministerstvu průmyslu a obchodu (121,7 mil. Kč) a Ministerstvu pro místní rozvoj (121,7 mil. Kč).

U ostatních úrokových výnosů se jednalo především o příjmy z fixního úročení mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu ve výši 0,5 %.

Příjmy z vlastní činnosti, zahrnující především příjmy z poskytování služeb a výrobků, byly jako součást nedaňových příjmů rozpočtovány ve výši 2,3 mld. Kč; ve skutečnosti **dosáhly 3,0 mld. Kč** a převýšily tak upravený rozpočet o 0,7 mld. Kč, tj. o 29,2 %. **Z toho 2,5 mld. Kč tvořily příjmy z poskytování služeb a výrobků**, z čehož **1,5 mld. Kč tvořily příjmy Českého telekomunikačního úřadu** (splátka poplatku za licenci UMTS od mobilního operátora Vodafone Czech Republic, a.s. ve výši 500 mil. Kč, dále příjmy z poplatků za využívání radiových kmitočtů operátory sítí mobilních telefonů ve výši 877 mil. Kč a z poplatků za přidělená čísla ve výši 114 mil. Kč).

Z ostatních kapitol nejvíce příjmů z poskytování služeb a výrobků vykázaly Ministerstvo zemědělství (320 mil. Kč), Český úřad zeměměřický a katastrální (157 mil. Kč) a Ministerstvo obrany (135 mil. Kč).

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem dosáhly 1,8 mld. Kč a převýšily tak upravený rozpočet o 0,8 mld. Kč. **Příznivé plnění ovlivnily příjmy z přebytku zákonného pojištění dle Zákoníku práce v částce 1,6 mld. Kč**. V roce 2007 byl z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání převeden do státního rozpočtu celkový přebytek za rok 2006 ve výši 1 557 mil. Kč, který se v porovnání s přebytkem z roku 2005 zvýšil o 38 mil. Kč. Přebytku dosáhly obě pověřené pojišťovny (Česká pojišťovna, a.s. i Kooperativa, a.s.). Dle Zákoníku práce zúčtovávají pojišťovny každoročně vztahy se státním rozpočtem, přičemž přebytky z hospodaření z předchozího roku převádějí do státního rozpočtu a naopak je jim ze státního

rozpočtu uhrazována případná újma. Tím, že v současném systému jsou přebytky z hospodaření za běžný rok odváděny do státního rozpočtu, nevytvářejí pojišťovny žádné pojistné rezervy na závazky splatné v následujících letech, které jim z tohoto pojištění vznikají.

Soudní poplatky byly inkasovány ve výši **0,9 mld. Kč** při rozpočtu 0,7 mld. Kč. Meziročně došlo k růstu o 0,1 mld. Kč. Z celkové částky bylo formou kolkových známek vybráno 0,3 mld. Kč. Výnos soudních poplatků je přímo úměrný počtu podaných návrhů (žalob) v občanskoprávních řízeních soudů, jakož i počtu podaných návrhů u obchodních soudů. V plnění se promítá i úspěšnost soudů při vymáhání nedoplatků na soudních poplatcích.

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly **638 mil. Kč**, což představuje meziroční růst o 230 mil. Kč při plnění upraveného rozpočtu na 156,4 %.

Přijaté sankční platby a vratky transferů představují další seskupení položek nedaňových příjmů. Jejich výše činila **5,1 mld. Kč** a překročila tak upravený rozpočet o 3,0 mld. Kč při meziročním růstu o 1,3 mld. Kč. Z toho přijaté sankční platby činily 2,4 mld. Kč a přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let 2,7 mld. Kč.

Z celkové výše **2,4 mld. Kč přijatých sankčních plateb** připadlo kapitole VPS 2,3 mld. Kč. **Překročení rozpočtu o 1,1 mld. Kč** ovlivnily vyšší příjmy z přijatých pokut uložených oprávněnými úřady a z realizovaných odvodů za porušení finanční kázně.

Přijaté vratky transferů ve výši **2,7 mld. Kč** převýšily rozpočet o 1,9 mld. Kč. Z nich **2,3 mld. Kč** se týkalo **kapitoly VPS**. Jednalo se zejména o odvody provedené územními samosprávnými celky při **finančním vypořádání**, které se týkaly zejména zůstatků **poskytnutých dotací na výplatu dávek sociální péče a finančního vypořádání dalších poskytnutých prostředků**, které byly územním samosprávným celkům poskytnuty v roce 2006. Kromě toho šlo o odvody prostředků, které byly v minulých letech poskytovány z kapitoly VPS **na dávky státní sociální podpory** z důvodu nedodržení podmínek jejich poskytnutí.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly **4,0 mld. Kč** při meziročním poklesu o 4,0 mld. Kč. Jejich rozpočet po změnách byl naplněn na 156,1 %.

Převýšení rozpočtu ovlivnily především **ostatní nedaňové příjmy** ve výši **2,7 mld. Kč** (upravený rozpočet činil 1,7 mld. Kč). Z nich **1,2 mld. Kč** se týkalo

kapitoly **VPS**, kde součástí těchto příjmů jsou odvody příspěvků na penzijní připojištění, odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání a dále odvody nařízené finančními úřady (téměř 0,5 mld. Kč) a další.

Součástí těchto příjmů státního rozpočtu jsou (od roku 2003) rovněž **příjmy z dobrovolného pojistného** (dříve byly součástí daňových příjmů v širším pojetí), které zahrnuje nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných a dobrovolné důchodové pojištění. Tyto příjmy **dosáhly téměř 1,0 mld. Kč** a jejich rozpočet byl naplněn na 151,9 %.

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům dosáhly necelých 0,2 mld. Kč.

Přijaté splátky půjčených prostředků dosáhly výše **3,4 mld. Kč**, což představovalo 101,9 % upraveného rozpočtu a meziroční růst o 1,4 mld. Kč.

Meziroční růst byl ovlivněn především **2,4 mld. Kč** v rámci splátek za úhradu dluhů nebo dodávek, které byly v roce 2006 nulové. Jednalo se o **úhradu** některých **pohledávek za dlužníky**, které vznikly realizací ručitelských závazků z prostředků státního rozpočtu. **Aero Vodochody, a.s.**, resp. její nový vlastník, poukázal částku **2 365 mil. Kč** a **Mitas, a.s.** necelých 5 mil. Kč.

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů dosáhly výše **0,4 mld. Kč**, tj. pouze 18,2 %. Nízké plnění souviselo s **nerealizací plateb souvisejících s plynárenskými VIA**. Plnění těchto příjmů bylo vázáno zejména na poskytnutí státní půjčky k úhradě daňových nedoplatků za stavby realizované na území Ruské federace a reciproční úhradu dodávkou zemního plynu odpovídající hodnotě 1,8 mld. Kč (což odpovídá hodnotě rozpočtované na výdajové straně kapitoly VPS). Protože ruská strana nebyla schopna konkretizovat své požadavky, nepodařilo se tyto platby, stejně jako v roce 2006, realizovat.

Většina splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů a veřejných rozpočtů územní úrovně (celkem 0,7 mld. Kč) **byla příjmem kapitoly VPS** (0,6 mld. Kč). Splátky se týkaly především prostředků poskytnutých na výstavbu vodovodů, kanalizací a čističek odpadních vod (477 mil. Kč). Dále byly realizovány splátky půjčených prostředků poskytovaných do agropotravinářského komplexu v letech 1991-1995 (77,5 mil. Kč) a splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých na obnovu a modernizaci bytového fondu (45,2 mil. Kč).

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 0,3 mld. Kč. Jejich rozpočet nebyl splněn o 0,5 mld. Kč a meziročně klesly o téměř 0,6 mld. Kč

(ovlivněno zejména nižšími příjmy od deblokátorů ruského dluhu). Ve výši cca 20 mil. Kč se jednalo i o vliv debetních kursových rozdílů z titulu zpevnění kursu české koruny vůči USD.

Tabulka č. 19

v mil. Kč

	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v % (4:3)	Index v % (4:1)
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5	6
1. Příjmy ze splátek vládních úvěrů	298	187	187	188	100,5	63,1
v tom : splátky jistiny	121	100	100	109	109,0	90,3
splátky úroků	18	10	10	14	140,0	77,5
splátky v rámci deblokací	159	77	77	65	84,4	40,8
2. Příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB	507	584	584	63	10,8	12,4
v tom : splátky jistiny	50	46	46	22	47,8	43,7
splátky úroků	0	0	0	0	x	x
splátky v rámci deblokací bez RF	42	29	29	29	100,0	68,6
splátky v rámci deblokací - RF	414	509	509	12	2,4	2,9
Příjmy ze splátek půjček ze zahraničí celkem	805	771	771	251	32,6	31,2
v tom : splátky v konvertibilních měnách	728	760	760	245	32,2	33,7
z toho : RF - deblokátoři	414	509	509	12	2,4	2,9
splátky v nekonvertibilních měnách	77	11	11	6	54,5	7,8

Pozn. RF = Ruská federace

U pohledávek převzatých od ČSOB bylo realizováno inkaso v rámci deblokací z Alžírsko a splátka z Albánie a Laosu. Propad v příjmech se zcela týkal převzatých pohledávek, kde došlo především k propadu splátek z deblokací pohledávek Ruské federace. Ve výši cca 329 mil. Kč se jednalo o výpadek u společnosti ALTA, které bylo na základě dodatku ke Smlouvě (uzavřeném na začátku roku 2007) prodloužena splatnost až do prosince 2008. Dále pak společnost Škoda Export Limited nedodržela splátkový kalendář, což představovalo cca 180 mil. Kč. Vykázané příjmy se týkaly pouze nerozpočtovaného úroku splaceném společností ALTA z titulu výše uvedeného prodloužení splátek. Nesplnění rozpočtu ve výši 23 mil. Kč se týkalo splátky z Albánie, která byla uhrazena již v předstihu v závěru roku 2006 a byla vykázána jako nerozpočtovaný příjem. U společnosti Lanatex (Indie) došlo oproti splátkovému plánu k nižším příjmům o 9,3 mil. Kč.

Realizované splátky u vládních úvěrů se týkaly splátek jistiny a úroků z Alžírsko a inkas z deblokací Barmy a Nikaragui.

Příjmy ze splátek půjčených prostředků od veřejných rozpočtů ústřední úrovně ve výši 106 mil. Kč se týkaly splátky půjčených prostředků Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra.

5.2. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného), ostatní kapitálové příjmy (např. příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku) a dále příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů. Schválený rozpočet počítal s částkou 782 mil. Kč, **upravený pak se 795 mil. Kč, skutečné plnění dosáhlo 1 243 mil. Kč** (156,3 % rozpočtu). Překročení ovlivnily především vyšší **příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí** (položky 3111 a 3112), které dosáhly **1,1 mld. Kč** (upravený rozpočet činil 0,5 mld. Kč). Na této částce se podílely především Ministerstvo financí (0,7 mld. Kč) a Ministerstvo zahraničních věcí (0,2 mld. Kč).

5.3. Přijaté transfery

Kromě výše uvedených patří k příjmům státního rozpočtu rovněž transfery získané převodem z vlastních fondů organizačních složek státu a transfery přijaté od EU (či převody z Národního fondu), popř. od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Přitom jsou zvlášť rozlišovány neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Upravený rozpočet přijatých transferů ve výši 79,6 mld. Kč (schválený rozpočet v průběhu roku zvýšen o 16,5 mld. Kč) byl ke konci roku 2007 **naplněn v celkovém objemu 100,7 mld. Kč**, tj. na 126,6 %. Meziročně se tyto příjmy zvýšily o 8,4 mld. Kč, tj. o 9,1 %.

Tento růst ovlivnily především **transfery přijaté od EU (včetně převodů z Národního fondu)**, které dosáhly **38,8 mld. Kč**, což je **o 9,3 mld. Kč více** než v roce 2006 (rok 2006 vč. přijatých kompenzačních plateb ve výši 5,7 mld. Kč, které nejsou od roku 2007 vypláceny), při **plnění upraveného rozpočtu na 61,3 %**. Z nich **neinvestiční přijaté transfery od EU** dosáhly **20,0 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo 19,6 mld. Kč), při plnění rozpočtu na 106,4 %. **Největšími příjemci neinvestičních transferů od EU** bylo **Ministerstvo zemědělství (19,2 mld. Kč)** a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (0,6 mld. Kč). **Investiční převody z Národního fondu** dosáhly **13,5 mld. Kč** (tj. 43,8 % rozpočtu po změnách) a **neinvestiční 5,3 mld. Kč** (tj. 38,8 % rozpočtu po změnách). Tyto prostředky představují transfery EU získané jednotlivými kapitolami prostřednictvím Národního fondu. **Největšími**

příjemci převodů z Národního fondu byly Ministerstvo pro místní rozvoj (6,8 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (3,6 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (2,7 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,5 mld. Kč), Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,6 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,6 mld. Kč) a další.

Meziroční růst přijatých transferů ovlivnilo také **usnesení vlády č. 629/2007**, na jehož základě byly do příjmů kapitoly VPS převedeny finanční prostředky **z rezervních fondů OSS** ve výši **13,9 mld. Kč**. Týkalo se to především kapitol Ministerstvo obrany (5,4 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1,2 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,1 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,1 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (1,0 mld. Kč) a dalších. Tyto prostředky byly dále uvolněny do výdajových rozpočtů jiných kapitol.

Převody z vlastních fondů dosáhly **46,2 mld. Kč**, což je o 1,0 mld. Kč méně než v roce 2006. Z toho **8,4 mld. Kč** činily **příjmy prostředků z fondu státních záruk do kapitoly VPS** (nerozpočtované; v roce 2006 dosáhly 10,5 mld. Kč) a **37,8 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo 36,4 mld. Kč) prostředky převedené **z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol** (nejvíce Ministerstvo zemědělství – 9,6 mld. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí – 6,0 mld. Kč, Ministerstvo obrany – 5,7 mld. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj - 4,6 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu – 2,8 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí – 1,9 mld. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – 1,9 mld. Kč, Ministerstvo vnitra - 1,5 mld. Kč atd.), které se také nerozpočtovaly.

Dalších **0,5 mld. Kč** představovaly investiční přijaté transfery ze zvláštních fondů ústřední úrovně. Šlo o **převod prostředků z výnosů z prodeje privatizovaného majetku** do státních finančních aktiv.

Z celkového objemu přijatých transferů ve výši 100,7 mld. Kč tvořily většinu **neinvestiční transfery ve výši 86,0 mld. Kč; investiční transfery přijal státní rozpočet ve výši 14,7 mld. Kč.**

III. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Státní rozpočet výdajů na rok 2007 byl schválen zákonem č. 622/2006 Sb. ze dne 13. prosince 2006 ve výši **1 040,8 mld. Kč**, z toho 43,0 mld. Kč představovaly výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie. Proti rozpočtu roku 2006 schválenému zákonem č. 543/2005 Sb. v prosinci 2005 byly vyšší o 8,6 % (o 82,0 mld. Kč), resp. proti schválenému rozpočtu na rok 2006 ve znění zákonů č. 170/2006 Sb. a č. 584/2006 Sb.^{*)} o 7,0 % (o 67,7 mld. Kč).

Běžné výdaje byly ve schváleném rozpočtu 2007 zahrnuty v objemu **951,4 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 10,0 %, tj. o 86,8 mld. Kč, resp. o 8,3 % (o 72,5 mld. Kč). Na jejich navýšení se podílely zejména sociální výdaje (důchody o 14,6 mld. Kč, dávky státní sociální podpory o 20,6 mld. Kč, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybranou skupinu obyvatel o 10,9 mld. Kč, atd.), dále došlo k meziročnímu zvýšení rozpočtu např. transferů územně samosprávným celkům (o 13,9 mld. Kč), transferů příspěvkovým organizacím (o 6,2 mld. Kč) a státním fondům (o 7,1 mld. Kč).

Kapitálové výdaje byly rozpočtovány v objemu **89,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném poklesu o 5,1 %, tj. o 4,8 mld. Kč, když došlo ke snížení rozpočtu u transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury o 12,6 mld. Kč, na druhé straně pak k navýšení např. transferů podnikatelským subjektům (o 4,6 mld. Kč) a příspěvkovým organizacím (o 5,6 mld. Kč).

Ve srovnání se skutečností roku 2006 byly celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2007 vyšší o 2,0 %, tj. o 20,1 mld. Kč. Z toho na běžné výdaje připadlo navýšení o 3,9 %, tj. o 36,0 mld. Kč, a na kapitálové výdaje pokles o 15,1 %, tj. o 15,9 mld. Kč.

Z celkových výdajů schválených zákonem o státním rozpočtu na rok 2007 představovaly 54,7 %, tj. **569,8 mld. Kč**, tzv. **mandatorní výdaje**, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů, jiných právních norem a smluvních závazků. Předpoklad meziročního růstu mandatorních výdajů činil 13,5 %, tj. o 67,8 mld. Kč více, resp. 11,4 % (o 58,5 mld. Kč více) ke schválenému rozpočtu

^{*)} V roce 2006 došlo k zákonnému navýšení výdajů rozpočtu schváleného zákonem č. 543/2005 Sb. z 2. prosince 2005 celkem o 14,3 mld. Kč, a to zákonem č. 170/2006 Sb. o 5,0 mld. Kč, určených krajům a jejich prostřednictvím obcím na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření, a zákonem č. 584/2006 Sb. o 9,3 mld. Kč na výplatu důchodů v roce 2006, které byly kryty podle zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla) převodem prostředků ze zvláštního účtu důchodového pojištění.

2006 vč. zákona č. 584/2006 Sb. Proti skutečnosti roku 2006 se mandatorní výdaje měly zvýšit o 8,9 % (o 46,6 mld. Kč). Z celku bylo **469,3 mld. Kč** určeno na **sociální výdaje**, tj. 45,1 % celkových plánovaných výdajů státního rozpočtu a 49,4 % celkových příjmů, resp. 52,9 % příjmů po odpočtu plánovaných příjmů z rozpočtu EU. Z toho na výdaje na dávky důchodového pojištění připadlo 287,4 mld. Kč, na dávky státní sociální podpory 54,4 mld. Kč, na dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 16,2 mld. Kč, na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 8,8 mld. Kč, na dávky nemocenského pojištění 32,7 mld. Kč, na podpory nezaměstnanosti 7,2 mld. Kč, na platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybranou skupinu obyvatel 47,2 mld. Kč, atd. Další mandatorní výdaje představovaly např. státní příspěvek k penzijnímu pojištění 4,5 mld. Kč, příspěvek na podporu stavebního spoření 13,7 mld. Kč, výdaje na dluhovou službu 38,1 mld. Kč, státní záruky a negarantované úvěry 8,9 mld. Kč, odvody a příspěvky do rozpočtu EU 30,2 mld. Kč, atd.

Ostatní tzv. **quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, byly rozpočtovány ve výši **212,7 mld. Kč**, z toho téměř 48,0 mld. Kč bylo určeno pro kapitolu Ministerstvo obrany, 156,5 mld. Kč na mzdy organizačních složek státu a příspěvkových organizací (bez mezd pro Ministerstvo obrany v rámci vojenských výdajů), 1,1 mld. Kč na platy duchovních a administrativy, atd. Další prostředky nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu - **neinvestiční nákupy a související výdaje** – byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši **61,9 mld. Kč**, z toho 29,3 mld. Kč nákup služeb, 10,0 mld. Kč nákup materiálu, 5,9 mld. Kč nákup paliv, vody a energie a 6,0 mld. Kč opravy a udržování.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (bez dávek v hmotné nouzi, dávek zdravotně postiženým a bez příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách) byly ve schváleném rozpočtu stanoveny na částku **95,7 mld. Kč**, **transfery státním fondům** ve výši **36,7 mld. Kč**, z toho neinvestiční dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 32,3 mld. Kč (bez správních výdajů) a investiční dotace 4,4 mld. Kč Státnímu fondu dopravní infrastruktury, atd.

V průběhu roku byl schválený **státní rozpočet výdajů navýšen na 1 057,8 mld. Kč**, tj. téměř o 17,1 mld. Kč. Z toho byly podle usnesení vlády č. 629/2007 převedeny z rezervních fondů vybraných kapitol do příjmů státního rozpočtu, kapitoly Všeobecná pokladní správa, prostředky v celkové výši 13,9 mld. Kč k použití na posílení výdajů kapitol Ministerstvo obrany (2,0 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (do 0,8 mld. Kč), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (do 0,7 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (dotace pro Státní fond dopravní

infrastruktury do 10,0 mld. Kč) a na posílení výdajů na programy reprodukce majetku (do 0,4 mld. Kč). Svým usnesením (č. 1121/2007) vláda rovněž schválila převod prostředků z rezervního fondu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí do příjmů státního rozpočtu 2007, kapitoly Všeobecná pokladní správa, v částce 257 mil. Kč a současně jejich použití na posílení výdajů stejné kapitoly na realizaci OP Rozvoj lidských zdrojů a programu Iniciativa Společenství EQUAL. Usnesením vlády č. 1164/2007 vláda rovněž schválila použití prostředků rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství ve výši více než 505 mil. Kč s určením pro programy ISPROFIN. Dále podle § 2, odst. 4 zákona 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007, se jednalo o navýšení výdajů státního rozpočtu cca o 1,8 mld. Kč krytých příjmy z rozpočtu EU, které byly o tuto částku vyšší než stanovil rozpočet (z toho kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj téměř 1,5 mld. Kč). Přes 11 mil. Kč získaly kapitoly Ministerstvo kultury a Ministerstvo spravedlnosti v rámci Finančních mechanismů EHP/Norsko, resp. z Evropského sociálního fondu. Uvedené výdaje ve výši **16,5 mld. Kč nezvýšily plánovaný schodek státního rozpočtu**, neboť se jednalo o současné zvýšení i jeho příjmů. Podle § 2, odst. 1 zákona č. 622/2006 Sb. byl schválený státní rozpočet výdajů navýšen téměř o **578 mil. Kč** určených na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (z toho pro Ministerstvo zemědělství připadlo více než 530 mil. Kč a pro Ministerstvo dopravy více než 47 mil. Kč); tato částka **zvýšila plánovaný schodek státního rozpočtu na téměř 91,9 mld. Kč**.

V roce 2007 bylo provedeno celkem **864 rozpočtových opatření**, tj. o 46 více než v roce 2006. Nejvíce se jich realizovalo v kapitolách Ministerstvo vnitra (122), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (57), Ministerstvo zemědělství (51), Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo kultury (po 48), Ministerstvo životního prostředí (44), atd.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření (33,6 %) tvořily přesuny prostředků **mezi kapitolou Všeobecná pokladní správa a ostatními kapitolami státního rozpočtu**. Šlo jednak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v kapitole Všeobecná pokladní správa, jednak z vládní rozpočtové rezervy. Jednalo se např. o převody prostředků vybraným kapitolám k zajištění zahraniční rozvojové pomoci v roce 2007 a pro zajištění příprav na předsednictví ČR v Radě Evropské unie, dále byly poskytnuty prostředky např. Úřadu vlády pro zajištění výkonného sekretariátu místopředsedy vlády pro evropské záležitosti a prostředky na mediální komunikaci, Ministerstvu zahraničních věcí na příspěvky mezinárodním organizacím, Ministerstvu zemědělství na financování pozemkových úprav a prostředky na činnost Státního zemědělského intervenčního fondu, Ministerstvu spravedlnosti na výplaty

odškodnění podle zákona č. 82/1998 Sb., na mzdové prostředky pro příslušníky bezpečnostních sborů, na zajištění rušení mobilní komunikace vězňů, Ministerstvu pro místní rozvoj byl navýšen rozpočet v návaznosti na usnesení vlády č. 81/2007 o vyhlášení nouzového stavu (větrná kalamita), Ministerstvu kultury prostředky pro Státní fond ČR na podporu a rozvoj české kinematografie, atd. Naopak v návaznosti na usnesení vlády č. 290/2007, o finančním krytí některých výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu ČR na rok 2007, došlo z rozpočtu 22-ti vybraných kapitol k převodu cca 3,4 mld. Kč do rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa. Do této kapitoly byly rovněž převedeny prostředky na 61 akcí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Podle usnesení vlády č. 629/2007 o rezervních fondech organizačních složek státu bylo prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa převedeno 13,9 mld. Kč na posílení výdajů kapitol Ministerstvo obrany, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a zejména Ministerstvo dopravy (pro Státní fond dopravní infrastruktury).

Druhou největší skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny finančních prostředků **mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu** (31,6 %), které byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu byl jeden správce kapitoly, v rámci jehož výdajů byly prostředky rozpočtovány v celkovém objemu a který rozhodl na základě soutěží a schválených projektů o jejich rozdělení. Část přesunů byly převody účelových prostředků na podporu výzkum a vývoje mezi kapitolami Ministerstvo obrany, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Grantová agentura ČR, Akademie věd ČR, atd. Zákonem č. 110/2007 Sb. byla zrušena kapitola Ministerstvo informatiky, ze které byly rozpočtové prostředky převedeny do kapitol Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo pro místní rozvoj, dále z kapitoly Úřad vlády ČR byly převedeny prostředky do kapitoly Ministerstvo vnitra na realizaci schengenské informační kampaně, z kapitoly Ministerstvo vnitra prostředky ve prospěch nově vzniklé kapitoly Ústav pro studium totalitních režimů, z kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu byly uvolněny prostředky do kapitoly Ministerstvo zahraničních věcí k zajištění činnosti obchodně ekonomických úseků zastupitelských úřadů v roce 2007, kapitolám Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra byly poskytnuty prostředky z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na zajištění sportovní reprezentace, z kapitoly Ministerstvo zdravotnictví prostředky na zajištění provozu letecké záchranné služby, atd.

Další skupinu přijatých rozpočtových opatření (27,9 %) představovaly přesuny **v rámci příslušné kapitoly**. Šlo většinou o menší přesuny mezi jednotlivými ukazateli, týkající se platů zaměstnanců, výzkumu a vývoje, výdajů v rámci zahraniční spolupráce atd. Výjimkou byl značný přesun uspořené prostředků

v rámci schváleného rozpočtu kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu na Program zahlazování následků hornické činnosti a na Rámcový program podpory technologických center a center strategických služeb.

Skupinu s nižším počtem rozpočtových opatření představovalo uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám státního rozpočtu **z kapitoly Operace státních finančních aktiv** (5,2 %). Např. do kapitoly Ministerstvo dopravy byly převedeny prostředky na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky na výstavbu dálnice D8 Praha Ústí nad Labem - státní hranice ČR/SRN a dálnice D11 Praha - Hradec Králové - státní hranice ČR/Polsko, z úvěru od zahraničních finančních institucí podle zákona č. 314/2004 Sb. byly poskytnuty prostředky na výstavbu silničního okruhu kolem hl. m. Prahy, část jihozápadní. Do kapitoly Ministerstvo zemědělství byly uvolněny prostředky na financování vodohospodářských programů, na odstraňování povodňových škod a na protipovodňová opatření, do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy prostředky na rozvoj a obnovu Masarykovy univerzity v Brně, do kapitoly Ministerstvo kultury na výdaje vyvolané zánikem věčných břemen na restituovaném majetku podle zákona č. 500/1990 Sb., atd.

Z kapitoly Státní dluh bylo realizováno 0,9 % všech rozpočtových opatření, kterými byly poskytnuty prostředky příslušným kapitolám státního rozpočtu, např. ve prospěch kapitol Ministerstvo kultury na opravy kulturních památek a Ministerstvo zdravotnictví na program 235 120 akce „ÚPMD Praha – rekonstrukce ambulantní péče části traktu“ a na program 235 210 akce „Nemocnice Třinec“.

Souvztažným zvýšením příjmů a výdajů dotčených kapitol bylo provedeno 0,8 % rozpočtových opatření. Např. v kapitole Ministerstvo pro místní rozvoj byly značně navýšeny příjmy a výdaje z prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU na financování plateb v rámci programu „Podpora regionálního rozvoje“, v kapitole Ministerstvo zemědělství byly navýšeny příjmy a výdaje z prostředků rezervního fondu, které byly použity zejména na programy „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací“ a „Rozvoj a obnova materiálně technické základny systémů řízení Mze“, atd.

Schválený a o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jeho čerpání v roce 2007 vč. srovnání se stejným obdobím roku 2006 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 20

v mil. Kč

	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	% plnění	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
		schválený	po změnách				
		1	2				
V Ý D A J E celkem	1 020 640	1 040 777	1 057 849	1 092 275	103,3	107,0	71 635
BĚŽNÉ VÝDAJE	915 341	951 358	955 112	976 748	102,3	106,7	61 407
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	89 410	96 014	95 808	95 087	99,2	106,3	5 677
z toho: platy	61 584	66 024	65 963	65 716	99,6	106,7	4 132
ostatní platby za provedenou práci	4 952	5 338	5 247	5 003	95,3	101,0	51
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	22 874	24 652	24 576	24 349	99,1	106,4	1 475
Neinvestiční nákupy a související výdaje	115 874	100 008	105 370	103 016	97,8	88,9	-12 858
v tom: nákup materiálu	10 629	10 049	10 749	9 995	93,0	94,0	-634
úroky a ostatní finanční výdaje	33 707	38 109	37 591	34 193	91,0	101,4	486
nákup vody, paliv a energie	5 897	5 862	5 810	5 785	99,6	98,1	-112
nákup služeb	27 650	29 017	31 734	29 148	91,9	105,4	1 498
ostatní nákupy	10 337	8 728	10 790	10 295	95,4	99,6	-42
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	20 642	238	241	4 996	2 073,0	24,2	-15 646
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	7 012	8 005	8 454	8 604	101,8	122,7	1 592
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	31 625	34 540	35 786	33 882	94,7	107,1	2 257
z toho: neinv. transfery podnikatelským subjektům	22 057	27 277	26 263	23 696	90,2	107,4	1 639
neinv. transfery neziskovým apod. org.	8 152	5 892	7 258	7 993	110,1	98,0	-159
z toho: občanským sdružením	3 305	2 400	3 095	3 393	109,6	102,7	88
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	80 797	81 214	84 897	78 279	92,2	96,9	-2 518
z toho: státním fondům	29 190	33 813	37 253	30 649	82,3	105,0	1 459
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	43 013	47 206	47 476	47 476	100,0	110,4	4 463
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	110 602	120 669	123 626	120 441	97,4	108,9	9 839
z toho: obcím	37 273	44 641	44 717	43 040	96,2	115,5	5 767
krajům	73 327	76 028	78 279	77 218	98,6	105,3	3 891
regionálním radám soudržnosti			609	171	28,1		
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	46 150	50 169	49 546	46 671	94,2	101,1	521
Převody vlastním fondům	35 111	13 527	13 544	60 029	443,2	171,0	24 918
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	376 029	407 817	408 937	407 391	99,6	108,3	31 362
z toho: sociální dávky	354 442	387 626	387 610	386 375	99,7	109,0	31 933
z toho: důchody	272 911	287 379	289 706	289 855	100,1	106,2	16 944
dávky státní sociální podpory	34 123	54 439	49 466	48 617	98,3	142,5	14 494
dávky nemocenského pojištění	32 974	32 672	34 982	34 870	99,7	105,7	1 896
podpory v nezaměstnanosti	7 308	7 227	7 227	7 015	97,1	96,0	-293
Neinvestiční transfery do zahraničí	28 921	34 859	32 452	31 106	95,9	107,6	2 185
z toho: odvody do rozpočtu EU	26 345	30 240	28 262	27 375	96,9	103,9	1 030
Neinvestiční půjčené prostředky	3	1 802	1 800	0	0,0	0,0	-3
Ostatní neinvestiční výdaje *)	819	10 739	3 346	846	25,3	103,3	27
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	105 299	89 420	102 737	115 527	112,4	109,7	10 228
z toho: investiční nákupy a související výdaje	23 506	22 227	24 732	24 619	99,5	104,7	1 113
inv. transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	6 788	4 445	16 517	10 688	64,7	157,5	3 900
inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	18 877	10 111	17 395	18 123	104,2	96,0	-754
inv. transfery příspěvkovým organizacím	20 844	23 695	23 226	15 680	67,5	75,2	-5 164

*) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Čerpání celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2007 dosáhlo 1 092,3 mld. Kč, tj. o 3,3 % (o 34,4 mld. Kč) více než předpokládal upravený rozpočet. Na **meziročním růstu o 7,0 %** (o 71,6 mld. Kč) se 85,7 % podílelo zvýšení běžných výdajů, zejména sociálních. **Běžné výdaje** byly čerpány v objemu **976,7 mld. Kč** a byly o 2,3 % (o 21,6 mld. Kč) vyšší než upravený rozpočet; meziroční navýšení činilo 6,7 % (61,4 mld. Kč). **Kapitálové výdaje** ve výši **115,5 mld. Kč** byly plněny na 112,5 % upraveného rozpočtu (překročení o 12,8 mld. Kč) a zaznamenaly meziroční růst o 9,7 % (o 10,2 mld. Kč), jejich podíl na celkových výdajích se proti roku 2006 zvýšil o 0,3 procentního bodu, tj. na 10,6 %.

Na výši celkových výdajů mělo vliv rovněž zapojení prostředků z **rezervních fondů kapitol** v celkové výši **37,8 mld. Kč**. Ty spolu s převodem prostředků z Fondu státních záruk v částce téměř 12,2 mld. Kč ovlivnily v plném rozsahu překročení výdajů státního rozpočtu. Výdaje v roce 2007 byly rovněž výrazně ovlivněny **převodem úspor do rezervních fondů** organizačních složek státu, které dosáhly **79,2 mld. Kč**, tj. 7,3 % celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2007 (v roce 2006 45,8 mld. Kč, tj. 4,5 % všech výdajů, v roce 2005 to bylo 46,7 mld. Kč, tj. 5,1 % výdajů).

Mandatorní výdaje dosáhly **554,5 mld. Kč**, tj. 50,8 % z celkových výdajů (o 0,5 procentního bodu méně než v roce 2006), při meziročním růstu o 6,0 % (o 31,3 mld. Kč). Z toho 93,6 % (519,0 mld. Kč) tvořily zákonné mandatorní výdaje, jejichž podstatnou část představovaly **sociální transfery**, vč. ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, které dosáhly **413,2 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 10,8 % (o 40,3 mld. Kč). Čerpání mandatorních výdajů a jejich srovnání s předchozím rokem je uvedeno v části III./5. Zprávy

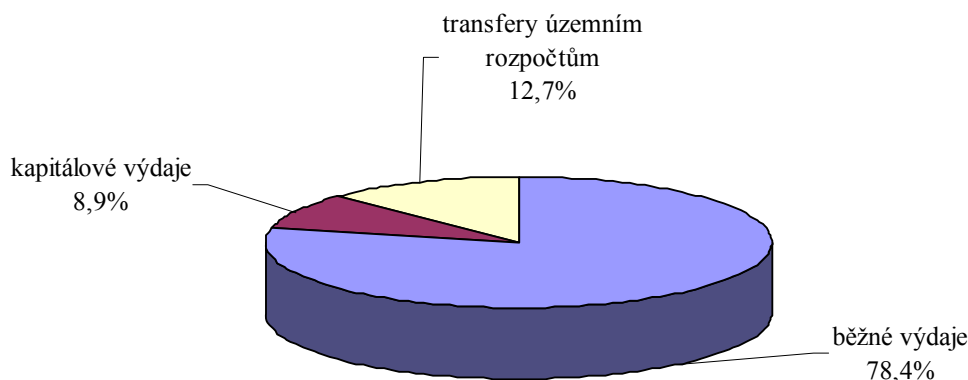
Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné a za vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu dosáhly ve sledovaném období 713,4 mld. Kč, tj. 65,3 % celkových výdajů, resp. 73,0 % běžných výdajů státního rozpočtu.

Podíl čerpání celkových výdajů na HDP roku 2007 v běžných cenách (3 557,7 mld. Kč) činil 30,70 %, tj. o 0,88 procentního bodu méně než v roce 2006 (revidovaný HDP 3 231,6 mld. Kč), při meziročním růstu HDP o 10,1 % (o 326,1 mld. Kč).

Hodnocení plnění jednotlivých druhů výdajů státního rozpočtu v roce 2007 je **uvedeno v dalších částech zprávy** a je vždy vztaženo k rozpočtu, zahrnujícímu všechna rozpočtová opatření provedená v průběhu roku. V příslušných pasážích je komentováno i využití prostředků souvisejících s projekty financovanými z úvěrů od Evropské investiční banky v částce 4,4 mld. Kč, které byly převedeny z kapitoly Operace státních finančních aktiv do příslušných kapitol, které jednotlivé projekty realizovaly.

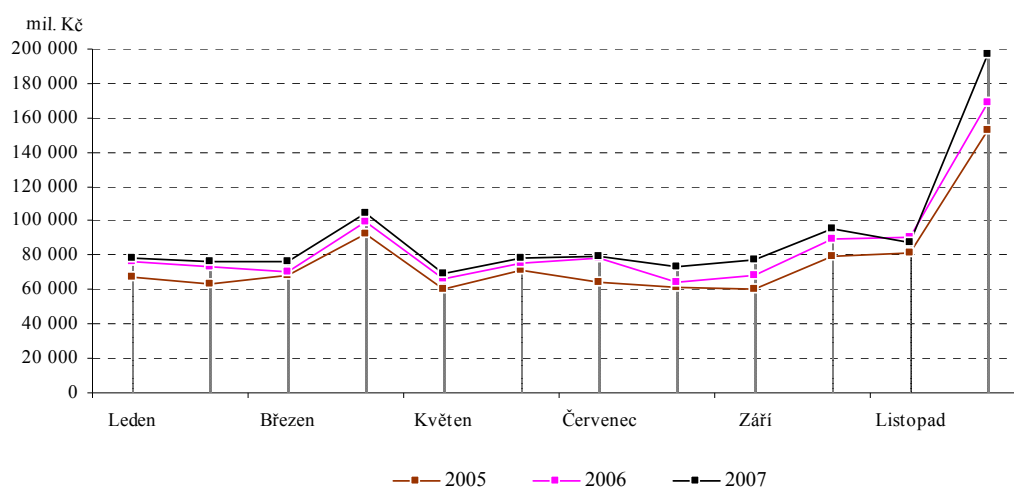
Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2007 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

Graf č. 7

Průběh čerpání celkových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2005 až 2007 ukazuje graf:

Graf č. 8

Měsíční průměr výdajů čerpaných v roce 2007 (vypočtený vzhledem k dlouholetým specifickým měsíce prosince pouze z výdajů leden až listopad), činil 81,4 mld. Kč. Většina výdajů byla čerpána poměrně rovnoměrně, čerpání některých se však soustředilo pouze na určité měsíce roku. V prvních třech čtvrtletích se jednalo o podprůměrné měsíční čerpání s výjimkou měsíce dubna (104,5 mld. Kč), které bylo jako každoročně v tomto měsíci ovlivněno výplatou státního příspěvku na podporu stavebního spoření (14,2 mld. Kč) a výdaji na přímé náklady škol zřizovaných kraji a

obcemi poskytnutými kapitolou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na celé 2. čtvrtletí (18,6 mld. Kč). Nadprůměrné měsíční čerpání finančních prostředků bylo vykázáno v říjnu a listopadu. V říjnu bylo na celé 4. čtvrtletí 2007 vyplaceno na přímé náklady škol krajů a obcí 18,6 mld. Kč, v listopadu byly mj. převedeny neinvestiční prostředky státním fondům ve výši 9,2 mld. Kč, kdy v prvních deseti měsících roku bylo převedeno celkem 11,0 mld. Kč (z toho po 3,1 mld. Kč v měsících lednu a únoru). Vysoké čerpání výdajů v prosinci (196,8 mld. Kč, tj. 18,0 % celkových ročních výdajů) ovlivnily jako ve stejném měsíci předcházejících let kapitálové výdaje (47,4 mld. Kč, tj. 40,0 % všech kapitálových výdajů ve sledovaném roce) a převody do rezervních fondů kapitol podle § 47 rozpočtových pravidel ve výši 79,2 mld. Kč (45,8 mld. Kč v roce 2006 a 46,7 mld. Kč v roce 2005). Kromě toho vysoce nadprůměrné čerpání v prosinci zaznamenaly neinvestiční transfery státním fondům (téměř 31,0 mld. Kč, tj. 60,5 % výdajů za celý rok), převod do fondu státních záruk 7,4 mld. Kč představoval více než 60,5 % celoročního převodu do tohoto fondu, prosincové výdaje na realizaci státních záruk 2,5 mld. Kč pak 51,5 % výdajů v této oblasti, atd.

2. Běžné výdaje státního rozpočtu

Běžné výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tito správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků a transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2007 zahrnuty v částce 951,4 mld. Kč, v průběhu roku 2007 rozpočtovými opatřeními byly zvýšeny o 3,8 mld. Kč a skutečně **čerpány** ve výši **976,7 mld. Kč**, tj. o 2,3 % (o 21,6 mld. Kč) více než stanovil upravený rozpočet, při meziročním růstu o 6,7 % (o 61,4 mld. Kč). Schválený rozpočet počítal s nárůstem běžných výdajů o 10,0 % (o 86,8 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2006 schválenému zákonem č. 543/2005 Sb., resp. o 8,3 % (o 72,5 mld. Kč) proti tomuto rozpočtu ve znění zákonů č. 170/2006 Sb. a 584/2006 Sb. (dále schválený rozpočet roku 2006); proti skutečnosti 2006 navýšení mělo činit 3,9 %.

Hodnocení podle jednotlivých skupin běžných výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby je uveden v dalších částech Zprávy.

2.1. Neinvestiční transfery obyvatelstvu a státní politika zaměstnanosti

Ve státním rozpočtu na rok 2007 představovaly **neinvestiční transfery obyvatelstvu a výdaje na státní politiku zaměstnanosti 416,7 mld. Kč**, tj. 40,0 % celkových výdajů, resp. 43,8 % běžných výdajů. Předpoklad růstu výdajů činil 8,2 % proti schválenému, resp. 7,8 % proti upravenému rozpočtu roku 2006, proti celoroční skutečnosti 2006 pak 8,2 %. Rozpočet byl v průběhu roku **navýšen na 418,6 mld. Kč**, ve skutečnosti bylo **čerpáno téměř 417,3 mld. Kč**, tj. 38,2 % celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2007; k upravenému rozpočtu byly tyto výdaje plněny na 99,7 %, což představovalo úsporu 1,3 mld. Kč; jejich převážná většina byla nedílnou součástí tzv. mandatorních výdajů vyplývajících ze zákona, především sociálních transferů. Meziročně výdaje v této oblasti vzrostly o 8,4 %, tj. o 32,3 mld. Kč.

Čerpání výdajů na neinvestiční transfery obyvatelstvu a státní politiku zaměstnanosti v roce 2007 celkem ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 21

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY OBYVATELSTVU A SLUŽBY ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
		schválený	po změnách				
		1	2				
A. Státní rozpočet	384 986	416 702	418 634	417 342	99,7	108,4	32 356
Sociální dávky*)	354 474	387 626	387 644	386 405	99,7	109,0	31 931
v tom:							
dávky důchodového pojištění*)	272 911	287 379	289 706	289 855	100,1	106,2	16 944
z toho: důchody starobní	199 871	208 876	211 503	211 647	100,1	105,9	11 776
ostatní dávky	40 133	38 581	41 245	40 917	99,2	102,0	784
z toho: dávky nemocenského pojištění	32 974	32 672	34 982	34 870	99,7	105,7	1 896
dávky státní sociální podpory	34 123	54 439	49 466	48 617	98,3	142,5	14 494
podpory v nezaměstnanosti	7 307	7 227	7 227	7 016	97,1	96,0	-291
Aktivní politika zaměstnanosti	5 302	5 354	5 319	5 674	106,7	107,0	372
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	184	300	300	196	65,3	106,5	12
Zaměstnávání zdravotně postižených občanů	1 411	1 372	2 259	2 187	96,8	155,0	776
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	2 211	2 070	1 999	2 011	100,6	91,0	-200
Ostatní náhrady placené obyvatelstvu	1 285	1 603	1 406	1 118	79,5	87,0	-167
Ostatní neinv. transfery obyvatelstvu	20 119	18 377	19 707	19 751	100,2	98,2	-368
z toho: st. podpora stavebního spoření	15 772	13 700	14 976	14 976	100,0	95,0	-796
st. příspěvek na penzijní připojištění	4 038	4 500	4 527	4 527	100,0	112,1	489
B. Rozpočty ÚSC**)							
z toho:							
dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým		16 180	9 545	7 070	74,1		
příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách		8 817	15 000	14 608	97,4		

*) vč. zálohy České poště na důchody v r. 2007 ve výši 5 285 mil. Kč a 5 562 mil. Kč v roce 2006 a vč. důchodů vyplacených do ciziny

***) v roce 2006 bylo na dávky sociální péče vyplacené obcemi čerpáno celkem 14 674 mil. Kč

Neinvestiční transfery obyvatelstvu*) představují objemově významný výdaj schváleného státního rozpočtu (407,8 mld. Kč); jejich podíl na celkových běžných výdajích činil 42,9 %. Schválený rozpočet počítal s meziročním růstem proti schválenému rozpočtu roku 2006 o 9,0 % (o 33,7 mld. Kč), resp. o 1,1 mld. Kč v průběhu roku navýšený rozpočet o 9,3 % (o 34,8 mld. Kč); proti skutečnosti roku 2006 pak o 8,5 % (o 31,8 mld. Kč), resp. o 8,7 % (o 32,9 mld. Kč). **Čerpáno** bylo celkem **407,3 mld. Kč**, tj. 99,6 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 8,3 % (o 31,4 mld. Kč). Meziroční srovnání některých výdajů, zejména sociálních transferů, jejich struktura a plnění, bylo ovlivněno řadou legislativních změn.

Dne 1. ledna 2007 nabyl účinnosti zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, který zrušil dosavadní zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů, a zavedl **novou konstrukci životního minima** jako minimální společensky uznanou hranici příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Současně také zavedl tzv. **existenční minimum**, tj. minimální hranici peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni zajišťující přežití**). S účinností od 1.1.2007 vstoupila v platnost nová sociální legislativa na úseku sociální péče - zákon č. 111/2006 Sb., **o pomoci v hmotné nouzi**, tím byl zrušen zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého byly poskytovány některé dávky sociální péče; zanikly i dávky poskytované podle vyhlášky MPSV ČR č. 182/1991 Sb., které byly vázány na sociální potřebnost. S přijetím zákona č. 108/2006 Sb., **o sociálních službách**, se změnila struktura výdajů na činnosti financované či podporované podle tohoto zákona, mj. byl zaveden nový mandatorní výdaj „**příspěvek na péči**“. Účinnosti nabyt rovněž zákon č. 112/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o životním a existenčním minimu a zákona o pomoci v hmotné nouzi, mj. i zákon č. 117/1995 Sb., **o státní sociální podpoře**.

*) Nezahrnují dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči, které jsou rozpočtovány v podseskupení položek „neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně“ v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí a vypláceny pověřenými obcemi.

**) Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti (společně posuzovaných osob – např. pro 2 dospělé a 2 děti ve věku 8 a 16 let činí životní minimum 9 690 Kč); existenční minimum je stanoveno v částce 2 020 Kč a nelze ho použít u nezaopatřeného dítěte, starobního důchodce, u osoby invalidní a osoby starší 65 let. Životní ani existenční minimum nezahrnují nezbytné náklady na bydlení (řešeno v systému státní sociální podpory příspěvkem na bydlení a v rámci pomoci v hmotné nouzi doplatkem na bydlení). Částky životního minima a existenčního minima je vláda zmocněna zvyšovat svým nařízením vždy od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne ve stanoveném rozhodném období 5 % (za mimořádných okolností může vláda tyto částky zvýšit i mimo valorizační termín).

Kromě výše uvedeného v roce 2007 měly vliv na výši výdajů v sociální oblasti také **valorizace důchodů** k 1.1.2007 v průměru o 6,2 % (nařízení vlády č. 461/2006 Sb.), **výše minimální mzdy** od 1.1.2007 v částce 8 000,- Kč za měsíc nebo 48,10 Kč za hodinu při 40 hodinovém pracovním týdnu^{*)} (nařízení vlády č. 567/2006 Sb.), zvýšení částek pro stanovení denního vyměřovacího základu u **dávek nemocenského pojištění** (nařízení vlády č. 588/2006 Sb.), atd.

2.1.1. Sociální dávky

Nejvýznamnější část transferů obyvatelstvu představují sociální dávky, které zahrnují výdaje na výplatu dávek důchodového pojištění, ostatních dávek**), dávek státní sociální podpory***) a výdaje na podpory v nezaměstnanosti. Ve státním rozpočtu na rok 2007 bylo počítáno s výdaji na sociální dávky ve výši 387,6 mld. Kč, tj. o 10,0 % (o 35,2 mld. Kč) více, než stanovil státní rozpočet roku 2006, proti skutečnosti roku 2006 pak o 9,4 % více (o 33,2 mld. Kč). V průběhu roku byl státní rozpočet sociálních dávek snížen pouze o 15,5 mil. Kč. **Vyplaceno** bylo celkem **386,4 mld. Kč**, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 9,0 % (téměř o 31,4 mld. Kč), vč. výdajů na zvýšení důchodů pro bezmocnost poskytnutých v roce 2006 v částce 2,0 mld. Kč; v roce 2007 byly vyplaceny pouze doplatky v částce 81 tis. Kč; nadále jsou tyto důchody poskytovány v rámci neinvestičních transferů územním rozpočtům, resp. v dávce příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách).

Dávky důchodového pojištění

Státní rozpočet výdajů na dávky důchodového pojištění na rok 2007 (287,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2006 (tj. proti schválenému rozpočtu důchodů navýšenému zákonem č. 584/2006 Sb. o 9,3 mld. Kč k zajištění výplaty důchodů v závěru roku) zahrnoval meziroční růst o 5,3 % (o 14,6 mld. Kč), stejné procento činilo předpokládané navýšení i proti skutečnosti roku 2006. V průběhu roku byl rozpočet na důchody zvýšen více než o 2,3 mld. Kč, a to především v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí - na základě usnesení vlády č. 290/2007 bylo

*) Od 1.1.2006 činila výše minimální mzdy 7 570,- Kč za měsíc, resp. 44,70 Kč za hodinu, od 1.7.2006 pak 7 955,- Kč za měsíc, resp. 48,10 Kč za hodinu.

**) Dávky nemocenského pojištění, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí, doplatky důchodů pro bezmocnost a další drobné dávky.

***) Přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, příspěvek na školní pomůcky, dávky péčovské péče, porodné, pohřebné.

do této kapitoly převedeno z kapitoly Všeobecná pokladní správa 0,6 mld. Kč, v rámci kapitoly bylo pak 1,7 mld. Kč přesunuto z úspor na dávkách státní sociální podpory. Rozpočet výdajů na důchody v kapitole Ministerstvo obrany byl navýšen o 57 mil. Kč, v kapitole Ministerstvo spravedlnosti naopak snížen o 48 mil. Kč, v kapitole Ministerstvo vnitra zůstal nezměněn.

Tabulka č. 22

v mil. Kč				
DŮCHODY	Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
Dávky důchodového pojištění celkem	272 911	289 855	106,2	16 944
z toho důchody:				
starobní	199 871	211 647	105,9	11 776
invalidní (plné a částečné)	49 256	53 036	107,7	3 780
pozůstalostní (vdovské, vdovecké a sirotčí)	23 772	25 159	105,8	1 387

Skutečné výdaje na důchody^{*)} dosáhly za všechny kapitoly, které je vyplácejí, **289,9 mld. Kč** při meziročním růstu o 6,2 %, tj. o 16,9 mld. Kč (v roce 2006 výdaje na důchody meziročně vzrostly o 10,3 %, tj. o 25,5 mld. Kč, v roce 2005 o 7,1 %, tj. o 16,5 mld. Kč; v roce 2004 o 2,2 %, tj. o 5,1 mld. Kč, v roce 2003 o 6,2 %, tj. o 12,5 mld. Kč).

V meziročním zvýšení výdajů se promítl celoroční dopad valorizace důchodů k 1.1.2007**) (měsíční náklady na valorizaci činily téměř 927 mil. Kč) a růst počtu vyplacených důchodů. Ve výši výdajů na dávky důchodového pojištění se rovněž projevila výše zálohy České pošty (5,3 mld. Kč) na výplatu důchodů počátkem ledna 2008. V roce 2006 byla hrazena část zálohy České pošty na výplatu důchodů počátkem roku z rozpočtových prostředků roku 2006 ve výši 2,8 mld. Kč a nikoliv roku 2005, jak se předpokládalo (v roce 2005 na výplatu důchodů na počátku roku 2006 byla uhrazena záloha pouze ve výši 0,8 mld. Kč). Dále koncem roku 2006 bylo na zálohu České pošty na důchody vyplacené v prvních 4 výplatních termínech roku 2007 uvolněno 5,6 mld. Kč.

*) Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zaslaná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České pošty z rozpočtu minulého roku

**) Procentní výměra se zvyšuje o 6,6 % procentní výměry u starobních, invalidních a pozůstalostních důchodů přiznaných před 1.1.1996 a o 5,6 % procentní výměry u důchodů přiznaných od 1.1.1996 do 31.12.2006 vždy od splátky důchodu po 31.12.2006; základní výměra se zvyšuje o 100,- Kč na 1 570,- Kč měsíčně od splátky důchodu po 31.12.2006.

Výdaje na důchody obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů včetně výplat důchodů do ciziny (1,9 mld. Kč) a zálohy České poště na výplatu důchodů počátkem následujícího období. Nejvyšší částka **199,9 mld. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, tj. o 0,1 % více než stanovil upravený rozpočet, při meziročním růstu o 5,9 % (více než o 11,7 mld. Kč). Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** (plné a částečné) ve výši **53,0 mld. Kč** a **důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) ve výši **25,2 mld. Kč**.

V úhrnu za všechny rozpočtové kapitoly, které dávky důchodového pojištění vyplácejí, bylo vyplaceno 3 456 tis. důchodů. Z toho 2 108 tis. starobních, 600 tis. invalidních plných a částečných a 748 tis. Pozůstalostních.

Na výplatě se největší měrou podílela kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí** (282,2 mld. Kč, tj. 97,5 % všech vyplacených důchodových dávek). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala v roce 2007 výplatu téměř 3 397 tis. důchodů (cca o 42 tis. více než v roce 2006) pro více než 2 767 tis. důchodců (cca o 41 tis. více než v roce 2006). Na starobních důchodech bylo v roce 2007 vyplaceno 203,9 mld. Kč, průměrná výše plného starobního důchodu byla v prosinci hodnoceného roku 8 444 Kč a meziročně se zvýšila o 509 Kč. V roce 2007 bylo zpracováno 233,4 tis. nových žádostí o důchod, z toho 119,3 tis. žádostí o starobní důchod, z nichž bylo 34,2 tis. žádostí o předčasný důchod.

Ostatní dávky

Výdaje na ostatní dávky v oblasti sociálního zabezpečení zahrnují kromě výdajů na dávky nemocenského pojištění*), které jsou odvozeny z mezd, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, ostatní dávky povahy sociálního zabezpečení (dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí apod.) a další drobné dávky. Schválený státní rozpočet na tyto dávky počítal pro rok 2007 s téměř 38,6 mld. Kč. Rozpočet byl během roku zvýšen o 2,7 mld. Kč, a to zejména přesunem v rámci kapitoly Ministerstvo práce a sociální věci z úspor na dávkách státní sociální podpory na dávky nemocenského pojištění (2,3 mld. Kč). Proti roku 2006 nebyly v těchto dávkách v roce 2007 zahrnuty výdaje na „zvýšení důchodu pro bezmocnost“; tyto, jak již bylo uvedeno, byly zahrnuty v „příspěvku na péči“ podle zákona o sociálních službách; byly vyplaceny pouze doplatky, které vznikly přiznáním důchodů pro bezmocnost před 1.1.2007.

*) Nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, peněžitá pomoc v mateřství

Celkem bylo na ostatní dávky vynaloženo 40,9 mld. Kč, tj. 99,2 % upraveného rozpočtu, při meziročním srovnatelném růstu (po odečtení výdajů důchodů pro bezmocnost v roce 2006) o 7,2 %, tj. téměř o 2,8 mld. Kč.

Tabulka č. 23

OSTATNÍ DÁVKY	v mil. Kč			
	Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
Ostatní dávky celkem	40 133	40 917	102,0	784
z toho:				
dávky nemocenského pojištění	32 974	34 870	105,7	1 896
z toho: nemocenské	27 106	28 015	103,4	909
peněžitá pomoc v mateřství	5 039	5 957	118,2	918
podpora při ošetření člena rodiny	825	893	108,2	68
zvýšení důchodu pro bezmocnost	1 978			-1 978
zvláštní soc. dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru	5 174	5 960	115,2	786

Největší objem představovaly dávky nemocenského pojištění, které zabezpečují výdělečně činné osoby v případech tzv. krátkodobých sociálních událostí a které byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce 32,7 mld. Kč. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 2,3 mld. Kč, které byly pokryty, jak již bylo uvedeno, z úspor na dávkách sociální podpory. **Vyplaceny** byly ve výši téměř **34,9 mld. Kč**, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 5,7 %, o 1,9 mld. Kč. Schválený rozpočet počítal s meziročním růstem proti schválenému rozpočtu roku 2006 o 5,7 %, proti skutečnosti roku 2006 byl přibližně na stejné úrovni. Částky pro stanovení denního vyměřovacího základu se u dávek nemocenského pojištění od 1.1.2007 zvýšily z 510,- Kč na 550,- Kč a ze 730,- Kč na 790,- Kč. Z celku téměř 26,4 mil. Kč, připadlo ve schváleném rozpočtu na **nemocenské**, po úpravě rozpočtu to bylo 28,1 mld. Kč. Čerpáno bylo ve výši **28,0 mld. Kč, tj.** na 99,7 % rozpočtu po změnách, výdaje na nemocenské se meziročně zvýšily o 3,4 % (o 0,9 mld. Kč). Na **peněžitou pomoc v mateřství** bylo ze státního rozpočtu uvolněno téměř **6,0 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 18,2 % (o 0,9 mld. Kč), na **podporu při ošetřování člena rodiny** pak **893 mil. Kč**, tj. 99,3 % upraveného rozpočtu a o 68 mil. Kč více než v roce 2006. Výši dávek nemocenského a dalších dávek závislých na mzdě ovlivnila nejen dynamika mezd, včetně zvýšení měsíční minimální mzdy od 1.7.2006 a 1.1.2007, ale i zvýšení částek pro stanovení denního vyměřovacího základu u dávek nemocenského pojištění.

Výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru vyplácené ministerstvy obrany, vnitra a spravedlnosti byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v hodnotě 5,9 mld. Kč, po navýšení rozpočtu 6,1 mld. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo 6,0 mld. Kč, tj. 97,0 % upraveného rozpočtu při

meziročním růstu o 15,2 % (o 0,8 mld. Kč). Z celku představoval příspěvek za službu 0,4 mld. Kč a výsluhový příspěvek 4,7 mld. Kč.

Dávky státní sociální podpory

Dávky státní sociální podpory jsou poskytovány ze státního rozpočtu podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, prostřednictvím úřadů práce (v hl.m. Praze úřady městských částí). Ve schváleném rozpočtu byly zahrnuty v částce 54,4 mld. Kč, což představovalo růst výdajů o 60,9 % (o 20,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2006, proti skutečnosti 2006 šlo o navýšení o 59,5 % (o 20,3 mld. Kč). V celkovém odhadu výdajů na dávky státní sociální podpory byl zohledněn vliv změny konstrukce životního minima, které jsou základem pro výpočet některých dávek, dále bylo zahrnuto zvýšení rodičovského příspěvku, porodného, změna konstrukce příspěvku na bydlení, odměny pěstouna a zavedení nové dávky příspěvek na školní pomůcky. V průběhu roku byl státní rozpočet rozpočtovými opatřeními snížen téměř o 5,0 mld. Kč na 49,5 mld. Kč ve prospěch rozpočtem nezajištěných dávek důchodového pojištění a dávek nemocenského pojištění.

V roce 2007 bylo na dávky státní sociální podpory **vynaloženo celkem 48,6 mld. Kč**, tj. 98,3 % rozpočtu po změnách (dalších 849 mil. Kč bylo převedeno do rezervního fondu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí). Výši čerpání a meziroční nárůst těchto výdajů o 42,2 % (téměř o 14,5 mld. Kč) ovlivnila řada legislativních opatření v sociální oblasti, zejména změny v poskytování rodičovského příspěvku a porodného; na druhé straně došlo ke snížení dávek přídatků na dítě a příspěvek na bydlení, tj. dávek závislých na příjmu rodiny a konstrukci životního minima.

Čerpání jednotlivých dávek v roce 2007 a jejich srovnání s rokem 2006 ukazuje tabulka:

Tabulka č. 24

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	v mil. Kč			
	Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
Dávky státní sociální podpory celkem	34 123	48 617	142,5	14 494
z toho:				
přídatků na dítě	11 061	10 260	92,8	-801
sociální příplatek	4 429	4 626	104,4	197
příspěvek na bydlení	2 300	1 576	68,5	-724
rodičovský příspěvek	13 543	28 708	212,0	15 165
dávky pěstounské péče	591	774	131,0	183
porodné	1 591	2 098	131,9	507
pohřebné	513	510	99,4	-3
příspěvek na školní pomůcky	0	57		57

Přídavek na dítě je základní dávkou nezaopatřenému dítěti do 26 let, které žije v rodině s příjmem max. do čtyřnásobku svého životního minima (k 31.12.2006 do částky trojnásobku životního minima). Je poskytován ve třech úrovních, které závisí na příjmu rodiny zjišťovaném za předchozí kalendářní rok.

Sociální příplatek je dávkou, cílem které je pomáhat rodinám s nízkými příjmy krýt náklady spojené se zabezpečováním jejich potřeb. Nárok na sociální příplatek je vázán na péči o nezaopatřené dítě a na stanovenou hranici příjmů v rodině, která v předchozím kalendářním čtvrtletí musí být nižší než 2,2 násobek životního minima rodiny (do 31.12.2006 nesměla hranice překročit 1,6 násobek). Se zvyšujícím se příjmem rodiny se příplatek postupně snižuje.

Příspěvek na bydlení pomáhá při krytí nákladů na bydlení rodinám či jednotlivcům s nízkými příjmy přihlášeným v bytě k trvalému pobytu, jestliže 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a současně jsou tyto nižší než příslušné normativní náklady stanovené zákonem (v roce 2006 nesměl příjem rodiny při pobírání tohoto příspěvku překročit 1,6 násobek jejího životního minima za uplynulé čtvrtletí).

Nová dávka **příspěvek na školní pomůcky** je určen ke krytí mimořádných výdajů rodin s dětmi, které jsou zapsány do 1. třídy ZŠ a mají nárok na přídavek na dítě; vyplácí se jednorázově ve výši 1 000,- Kč.

Rodičovský příspěvek náleží rodiči ve výši odpovídající 40 % průměrné měsíční mzdy v nepodnikatelské sféře za kalendářní rok, který o 2 roky předchází kalendářnímu roku, v němž se rodičovský příspěvek poskytuje, od 1. ledna 2007 je to 7 582 Kč měsíčně (do 31.12.2006 výše rodičovského příspěvku činila 3 696 Kč, tj. 1,54 % násobku částky životního minima na osobní potřeby rodiče). Nárok na rodičovský příspěvek za určitých podmínek (např. omezená návštěva jeslí, školky) má rodič, jestliže po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě do 4 let věku nebo do 7 let, je-li dítě dlouhodobě zdravotně postižené. Příjmy rodiče nejsou sledovány a pokud zajistí péči o dítě jinou zletilou osobou může být i výdělečně činný.

Ke změnám došlo také u **dávek pěstounské péče**, ve stanovení koeficientů pro jejich výpočet, např. výše příspěvku na úhradu potřeb nezaopatřeného dítěte činí 2,3 násobku životního minima (v roce 2006 to bylo 2,0 násobku), atd. Od dubna 2006 se zvýšily násobky životního minima pro výpočet **porodného**, např. do 31.3.2006 při narození jednoho dítěte činilo porodné 5,0 násobek životního minima na osobní potřeby dítěte, od 1.4. do 31.12.2006 to bylo 10,0 násobek a od 1.1.2007 pak

11,1 násobek (porodné se mění s počtem současně narozených dětí). Na *pohřebné* v pevné částce 5 000,- Kč má nárok ten, kdo vypravil pohřeb osobě, která ke dni úmrtí měla trvalý pobyt na území ČR, nebo byl-li pohřeb vypraven v ČR.

Podpory v nezaměstnanosti

Výdaje státního rozpočtu na podpory v nezaměstnanosti (pasivní politika zaměstnanosti) byly pro rok 2007 rozpočtovány ve výši 7,2 mld. Kč, tj. o 1,0 % méně (o 73 mil. Kč) než schválený a o 0,3 % méně (o 22 mil. Kč) než upravený rozpočet roku 2006; proti skutečnosti roku 2006 pak o 1,1 % (o 81 mil. Kč) méně. Čerpáno bylo **7,0 mld. Kč**, tj. 97,1 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 4,0 % (o 292 mil. Kč). Z toho podpora v nezaměstnanosti poskytnutá uchazečům o zaměstnání byla vykázána v částce 6,6 mld. Kč, podpora poskytnutá uchazečům při rekvalifikaci 375 mil. Kč, podpora při rekvalifikaci osobám se zdravotním postižením zařazeným do pracovní rehabilitace v částce 30 mil. Kč, na refundace výplat podpor v nezaměstnanosti do zahraničí bylo vykázáno 1 mil. Kč. Do čerpání byly zapojeny prostředky převedené z rezervního fondu kapitoly MPSV v objemu 9 mil. Kč a koncem roku byla do tohoto fondu převedena částka 222 mil. Kč.

Zvyšování ekonomické výkonnosti české ekonomiky a různé formy podpory nových míst vč. aktivní politiky zaměstnanosti napomohly k růstu zaměstnanosti, poklesu nezaměstnanosti i ke zvýšení počtu volných pracovních míst. Měsíční míra nezaměstnanosti se po celý rok 2007 udržovala na nižší úrovni než v roce 2006 a průměrná míra nezaměstnanosti 6,6 % byla o 1,5 procentního bodu nižší než v roce 2006. Průměrně měsíčně bylo evidováno na úřadech práce 388,9 tis. uchazečů o zaměstnání, tj. o 83,3 tis. uchazečů méně než v roce 2006, průměrný měsíční počet uchazečů pobírajících podporu v nezaměstnanosti (115,8 osob) v roce 2007 činil 29,8 % všech osob vedených v evidenci, tj. o 1,7 procentního bodu více než v roce 2006. V roce 2007 došlo ke snížení výdajů na podpory v nezaměstnanosti proti roku 2006 vzhledem k nižšímu počtu uchazečů pobírajících podporu v nezaměstnanosti, i když se průměrná měsíční podpora zvýšila na 4 715,- Kč (o 224,- Kč).

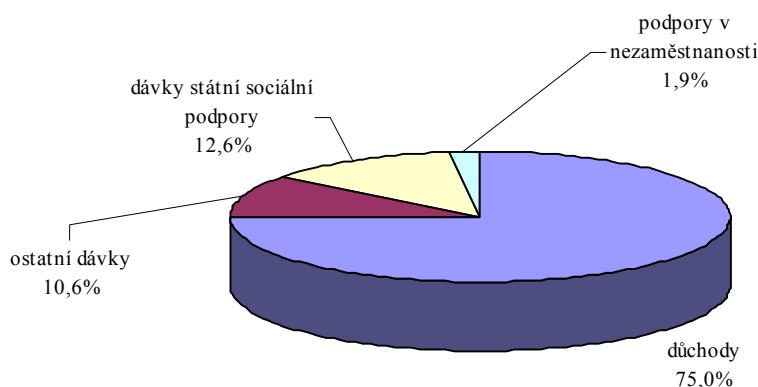
K 31.12.2007 evidovaly úřady práce celkem 354 878 uchazečů o zaměstnání (o 20,9 % méně než ve stejném období předchozího roku, tj. méně o 93 667 osob), z toho 331 696 představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání*) (o 21,2 % méně než

*) Uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidi ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání).

ke konci prosince 2006, tj. méně o 89 590 osob). Podpora v nezaměstnanosti byla v prosinci 2007 poskytnuta 112 675 uchazečům o zaměstnání, tj. 31,8 % všech evidovaných osob a její průměrná výše činila 4 945,- Kč. Průměrná **míra registrované nezaměstnanosti k 31.12.2007** vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání dosáhla **6,0 %** při meziročním snížení o 1,7 procentního bodu (míra registrované nezaměstnanosti **žen** byla **7,4 %** a **mužů** **4,9 %**). Nerovnováha mezi vyšší nabídkou a nižší poptávkou na trhu práce se v roce 2006 zmenšila, přesto strukturální charakter nezaměstnanosti nadále přetrvával. Z regionálního pohledu vykázalo 34 okresů vyšší míru nezaměstnanosti než republikový průměr, nejvyšší pak okresy Most 15,5 %, Karviná 13,4 %, Teplice 11,7 %, Znojmo 11,5 % a Ústí n/L 11,3 % - vysoká míra nezaměstnanosti souvisí mj. s nabídkou na trhu práce v příslušném okrese, která často neodpovídá poptávce podniků. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenaly okresy Praha-západ 1,6 %, Praha-východ 1,8 %, Praha a Mladá Boleslav shodně po 2,2 %, Rychnov nad Kněžnou 2,9 % a Benešov 3,0 %.

Podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek v roce 2007 je následující:

Graf č. 9

Transfery územním rozpočtům na dávky

V sociální oblasti hrají důležitou roli transfery na sociální dávky, poskytované ze státního rozpočtu územním rozpočtům*). Dnem 1.1.2007 nabyl účinnosti zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi; některé dosavadní dávky sociální péče vyplácené z titulu sociální potřeby byly nahrazeny **dávkami v systému pomoci**

*) S účinností zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách od 1.1.2007 je zcela změněno financování těchto dávek (do konce roku 2006 byly obcím prostřednictvím krajů zasílány finanční prostředky na výplatu dávek sociální péče formou neinvestičních dotací v rámci souhrnného dotačního vztahu z kapitoly Všeobecná pokladní správa, od 1.1.2007 jsou finanční prostředky na dávky v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči zasílány obcím prostřednictvím krajů formou dotace z kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí.

v hmotné nouzi. Jde o pomoc osobám s nedostatečnými příjmy, kdy osoba/společně posuzované osoby si tyto nemohou zvýšit vlastním přičiněním (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku). O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácejí je pověřené obecní úřady (na území vojenských újezdů újezdní úřady vojenských újezdů).

Dávkami pomoci v hmotné nouzi jsou:

Příspěvek na živobytí, na který má nárok osoba v hmotné nouzi, pokud její příjem/příjem společně posuzovaných osob nedosahuje částky živobytí, které je stanoveno s ohledem na příjem, možnost jeho zvýšení, majetkové poměry a další okolnosti např. aktivní přístup k hledání zaměstnání, nákladné dietní stravování atd. Částka živobytí se odvíjí od výše existenčního a životního minima a stanoví se individuálně pro každou osobu na základě zhodnocení její snahy, možnosti a potřeb.

Doplatek na bydlení společně s vlastními příjmy a příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory pomáhá uhradit odůvodněné náklady na bydlení. Výše doplatku je stanovena tak, aby osobě/společně posuzovaným osobám zůstala částka živobytí.

Mimořádná okamžitá pomoc může být poskytnuta v situacích nepříznivého a mimořádného charakteru, kdy není osoba v hmotné nouzi, ale je jí vhodně bezprostředně poskytnout pomoc (např. z nedostatku finančních prostředků jí hrozí újma na zdraví; v případě mimořádně události – např. živelní pohroma, požár, ekologická nebo průmyslová havárie; v případě ohrožení sociálním vyloučením – např. po propuštění z výkonu trestu, osobám bez přístřeší).

Systém dávek pro zdravotně postižené k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení zůstal nezměněn a řídí se vyhláškou č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Výše transferů do územních rozpočtů **na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým** byla ve schváleném rozpočtu odhadnuta na 16,2 mld. Kč. V průběhu roku by rozpočet snížen na 9,5 mld. Kč zejména ve prospěch příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách (6,2 mld. Kč) a příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (137 mil. Kč). Kapitoulou Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo územním rozpočtům na tyto sociální dávky **poukázáno celkem 7,5 mld. Kč**, tj. 78,4 % upraveného rozpočtu (do rezervního fondu kapitoly byly převedeny téměř 2,1 mld. Kč). Skutečně bylo obcemi vyplaceno téměř 7,1 mld. Kč, z toho na dávky v hmotné nouzi přes 4,2 a na dávky zdravotně postiženým přes 2,8 mld. Kč. Nižší čerpání dávek v hmotné nouzi, než se

předpokládalo, souviselo se zpřísněním podmínek pro pobírání těchto dávek i např. s tím, že do životního a existenčního minima nebyly zahrnovány nezbytné náklady na bydlení a výplata doplatku je podmíněna vznikem nároku na příspěvek na bydlení. U výdajů na dávky pro zdravotně postižené občany došlo k nižšímu čerpání výdajů u příspěvku na péči o osobu blízkou, protože většině těchto osob od 1.1.2007 vznikl nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách. Dále na čerpání těchto dvou dávek měl vliv růst příjmů z výdělečné činnosti v letech 2006 a 2007, zvýšení zaměstnanosti v roce 2007 a skutečnost, že většina obcí nerealizovala deregulaci nájemného.

Dalším zákonem, který ovlivnil sociální transfery ze státního rozpočtu územním rozpočtům, je zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zavádí mj. novou dávku příspěvek na péči, který se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci (byl zrušen a nahrazen výdaj „zvýšení důchodu pro bezmocnost“, postupně se nahrazuje výplata příspěvku při péči o osobu blízkou). O příspěvku na péči rozhoduje obec s rozšířenou působností; ve schváleném státním rozpočtu činil jeho odhad na rok 2007 celkem 8,8 mld. Kč, který byl v průběhu roku navýšen na 15,0 mld. Kč, a to přesunem rozpočtovaných prostředků ve výši 6,2 mld. Kč v rámci kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí z dávek v hmotné nouzi a dávek zdravotně postiženým. Skutečně bylo kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí územním rozpočtům poukázáno 99,7 % upraveného rozpočtu, téměř **15,0 mld. Kč**. Obcemi bylo skutečně vyplaceno 14,6 mld. Kč. Čerpání výdajů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách bylo závislé na počtu a výši přiznaných nároků, jejichž růst byl vyšší než se předpokládalo. K vyššímu čerpání došlo i v důsledku zpětného proplácení přiznaných příspěvků.

Pro úplnost uvádíme, že v roce 2006 bylo územním rozpočtům na dávky sociální péče poskytnuto kapitolou Všeobecná pokladní správa celkem 14,7 mld. Kč.

2.1.2. Služby zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v **širším pojetí**^{*)} byly pro rok 2007 rozpočtovány ve výši 16,3 mld. Kč, rozpočtovými opatřeními zvýšeny na 17,1 mld. Kč a skutečně čerpány v objemu téměř **17,1 mld. Kč**, tj. na 99,9 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 4,1 % (o 668 mil. Kč).

*) podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, příspěvky zaměstnavatelů zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)** zejména prostřednictvím úřadů práce. V roce 2007 bylo rozpočtováno na tuto oblast celkem téměř 14,3 mld. Kč, rozpočet byl v průběhu roku navýšen na 15,1 mld. Kč a skutečně bylo vynaloženo celkem téměř **15,1 mld. Kč**, tj. o 6,1 % (o 868 mil. Kč) více než v roce předcházejícím. Z celkové částky bylo 46,5 % (7,0 mld. Kč) použito na podpory v nezaměstnanosti a 37,6 % (5,8 mld. Kč) na aktivní část politiky zaměstnanosti.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené zaměstnavatelům kapitolami **Ministerstvo průmyslu a obchodu** a **Ministerstvo dopravy** (příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace).

Tabulka č. 25

v mil. Kč				
STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	16 416	17 084	104,1	668
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV	14 205	15 073	106,1	868
z toho:				
a) podpory v nezaměstnanosti	7 308	7 016	96,0	-292
b) aktivní politika zaměstnanosti	5 302	5 674	107,0	372
z toho:				
aktivní politika zaměstnanosti čerpaná na ÚP	3 856	4 182	108,5	326
z toho:				
rekvalifikace	357	269	75,4	-88
veřejně prospěšné práce	899	685	76,2	-214
společensky účelná pracovní místa	1 072	868	81,0	-204
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	319	235	73,7	-84
programy na tvorbu nových pracovních míst	117	262	223,9	145
cílené programy*)	119	171	143,7	52
financování programů Evropského sociálního fondu	928	1 654	178,2	726
investiční pobídky	931	929	99,8	-2
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	184	196	124,5	12
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů**)	1 411	2 187	191,4	776
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace				
- kapitoly MPO a MD	2 211	2 011	91,0	-200

*) regionální programy k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny těžko umístitelné na trhu práce

***) příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti jsou rozpočtovány v položce sociální dávky a jsou komentovány v části Zprávy 2.1.1. Sociální dávky.

Aktivní politika zaměstnanosti je zaměřena na podporu zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků potenciálním zaměstnavatelům i uchazečům o zaměstnání, na udržení a zvýšení zaměstnanosti ohrožených skupin zaměstnanců a specifických skupin, na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti^{*)} byly ve schváleném rozpočtu na rok 2007 zahrnuty v celkové částce téměř 5,4 mld. Kč, v průběhu roku byl rozpočet snížen o 35 mil. Kč. Ve skutečnosti výdaje dosáhly celkem **5,7 mld. Kč** (včetně použití mimorozpočtových zdrojů téměř 2,0 mld. Kč a bez převodu do rezervního fondu 2,1 mld. Kč). Čerpáno bylo 106,7 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 7,1 % (o 374 mil. Kč).

Na **aktivní politiku zaměstnanosti čerpanou prostřednictvím úřadů práce** bylo vynaloženo celkem **4,2 mld. Kč**, tj. o 8,5 % (o 326 mil. Kč) více než v roce 2006. Z toho výdaje na **rekvalifikace** dosáhly **269 mil. Kč**, na rekvalifikaci nastoupilo cca 57,0 tis. osob, tj. cca o 3,5 tis. osob více než v roce 2006. Výdaje na **veřejně prospěšné práce** byly čerpány v částce **685 mil. Kč**, bylo vytvořeno 11,7 tis. pracovních míst (o 5,4 tis. míst méně než v roce 2006), kde bylo umístěno 12,3 tis. uchazečů o zaměstnání. Na **společensky účelná pracovní místa** bylo vynaloženo **868 mil. Kč**, z toho výdaje na zřízení těchto míst činily 45 mil. Kč, formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů bylo vynaloženo 731 mil. Kč a na zřízení společensky účelných pracovních míst za účelem zahájení samostatné výdělečné činnosti 93 mil. Kč. Celkem bylo vytvořeno 676 společensky účelných pracovních míst, tj. o 651 míst více než v roce 2006. Výdaje spojené se **zaměstnáváním občanů se zdravotním postižením** v roce 2007 dosáhly **235 mil. Kč**; jedná se o příspěvky na vytvoření a provoz chráněných dílen a chráněných pracovišť, tzn. míst, kde pracuje více než 60 % osob se zdravotním postižením a o příspěvky na rehabilitaci těchto osob.

Ostatní podpora zaměstnanosti prováděná úřady práce představovala téměř **1,9 mld. Kč**, z toho financování programů Evropského sociálního fondu 1 654 mil. Kč, programů pro tvorbu nových pracovních míst 262 mil. Kč. Dalších **236 mil. Kč** bylo určeno na **cílené programy** k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob těžko umístitelných na trhu práce v daném regionu (v roce 2006 bylo schváleno 43 regionálních cílených programů; předkladateli programů byly úřady práce a bylo na ně vynaloženo 119 mil. Kč, v roce 2007 další programy schváleny nebyly).

Součástí celkových výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti jsou i výdaje na **investiční pobídky**. Jejich poskytování se řídí zákonem č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, Rámcovými programy pro podporu rozvoje technologických center a strategických služeb a Programem pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností. Investiční

*) Rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, společensky účelná pracovní místa, podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů, regionální cílené programy zaměřené na skupiny obyvatel těžko umístitelné na trhu práce, ost. programy podpory zaměstnanosti, investiční pobídky.

pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Na tuto podporu zaměstnanosti bylo v roce 2007 vynaloženo 929 mil. Kč, z toho 702 mil. Kč do zpracovatelského průmyslu (532 mil. Kč na tvorbu nových pracovních míst a 170 mil. Kč na rekvalifikace a školení pracovníků) a 227 mil. Kč bylo vynaloženo v rámci výše uvedených programů.

Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů poskytovaná podle zákona č. 118/2000 Sb. představuje specifický druh plateb vyplácených prostřednictvím úřadů práce na úhradu mezd zaměstnance, odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu. Výdaje v této oblasti byly rozpočtovány ve výši 300 mil. Kč a dosáhly **196 mil. Kč**, tj. 65,3 % rozpočtu, při meziročním růstu o 6,8 % (o 12,5 mil. Kč). Do rezervního fondu kapitoly MPSV bylo převedeno 99,4 mil. Kč.

Kromě výdajů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti jsou ze státního rozpočtu poskytovány další prostředky na podporu zaměstnávání zdravotně postižených občanů. Jedná se o **příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se zdravotním postižením** podle zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících se zaměstnáváním těchto osob. Ve schváleném rozpočtu byly tyto výdaje zahrnuty v částce 1 372 mil. Kč, v průběhu roku došlo k jejímu navýšení na 2 259 mil. Kč a skutečně bylo vyplaceno **2 187 mil. Kč**, tj. 96,8 % rozpočtu, při meziročním růstu o 55,1 % (o 776,9 mil. Kč). Do rezervního fondu kapitoly MPSV bylo převedeno 134,3 mil. Kč. Vysoké navýšení rozpočtu, které bylo kryto v rámci kapitoly MPSV přesunem z rozpočtu dávek státní sociální podpory (750 mil. Kč) a z transferů územním rozpočtům na dávky v hmotné nouzi na dávky zdravotně postiženým (137 mil. Kč), ovlivnilo mj. navýšení koeficientu pro výpočet příspěvku pro osoby s těžším zdravotním postižením, navýšením základu, ze kterého je příspěvek vypočítáván, zvýšení počtu firem, který o příspěvek požádaly, a počet osob se zdravotním postižením, které mají na příspěvek nárok. Příspěvek byl vyplácen všemi 77 úřady práce, nejvyšší částky poskytly úřady práce v Praze (přes 308,3 mil. Kč), v Brně-město (178,2 mil. Kč), v Olomouci (171,0 mil. Kč) a v Českých Budějovicích (118,2 mil. Kč). Nejvyšší objem příspěvků je poskytován v místech s větší koncentrací firem zaměstnávajících vysoké procento občanů se zdravotním postižením.

V rámci státní politiky zaměstnanosti jsou sledovány rovněž **příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace** (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy), které v roce 2007 dosáhly **2 011 mil. Kč**, tj. 100,6 % upraveného rozpočtu při meziročním snížení o 9,0 % (o 200 mil. Kč). Z celku poskytla **1 641 mil. Kč** kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, z toho obligatorní sociálně zdravotní náklady podle zákona č. 154/2002 Sb. (financování zvláštního příspěvku horníkům, deputátního uhlí a dříví a náhrad mezd za ztrátu výděлку, na který vznikl nárok do 31.12.21992) činily 1 569 mil. Kč - dávky byly vyplaceny 5 organizacím, nejvíce s.p. DIAMO, Stráž pod Ralskem 1 409 mil. Kč, s.p. Palivový kombinát Ústí 117 mil. Kč, atd. Dále byly podle zákona č. 287/2001 Sb., o příspěvku souvisejícím s restrukturalizací a útlumem hnědouhelného hornictví, vyplaceny zaměstnancům 4 organizací příspěvky v částce 4,8 mil. Kč, z toho 3,8 mil. Kč a.s. Mostecká uhelná, Most (příspěvek je vyplácen zaměstnanci, jehož pracovní poměr skončil od 1.1.2002 do 31.12.2004, max. po dobu 36 měsíců, tzn. že byl vyplácen pouze do konce roku 2007). V rámci doprovodného sociálního programu restrukturalizace českého ocelářského průmyslu poskytla tato kapitola dalších 66,7 mil. Kč; tento program pomáhal řešit sociální programy uvolňovaných pracovníků z let 2000-2006 a závazky byly vypláceny do 31.10.2007. V kapitole **Ministerstvo dopravy** bylo čerpáno **370 mil. Kč** v rámci Doprovodného sociálního programu ČD, které s.o. České dráhy podle nařízení vlády č. 322/2002 použila na výplatu příspěvků k řešení důsledků transformace ČD u zaměstnanců uvolňovaných po 1.1.2003.

2.1.3. Ostatní neinvestiční transfery a náhrady obyvatelstvu

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu byly ve státním rozpočtu na rok 2007 zahrnuty ve výši 18,4 mld. Kč, tj. 4,5 % všech plánovaných neinvestičních transferů obyvatelstvu; v průběhu roku byl rozpočet navýšen na 19,7 mld. Kč. Skutečně tyto výdaje dosáhly téměř **19,8 mld. Kč**, tj. 100,2 % rozpočtu po změnách, a meziročně se snížily o 1,8 % (o 44 mil. Kč). Jednalo se zejména o **příspěvky státu na podporu stavebního spoření (15,0 mld. Kč)** a **příspěvky na penzijní připojištění (4,5 mld. Kč)**; které jsou poskytovány prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

V souboru **ostatních náhrad placených obyvatelstvu**, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na jednorázová odškodnění**:

- **podle zákona č. 39/2000 Sb.**, o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům čs. zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, bylo kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí vyplaceno pouze **161 tis. Kč**;
- **podle zákona č. 261/2001 Sb.**, o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů, bylo vyplaceno **1 175 tis. Kč** kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí na 19 žádostí;
- **podle zákona č. 203/2005 Sb.**, o odškodnění některých obětí okupace Československa vojsky SSSR, NDR, PLR, MLR a BLR, bylo vyplaceno kapitolou Ministerstvo vnitra celkem **1 353 tis. Kč**;
- **podle zákona č. 357/2005 Sb.**, o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, bylo vyplaceno celkem **810,4 mil. Kč** na 40 526 žádostí (z toho kapitolami Ministerstvo práce a sociálních věcí 779,2 mil. Kč, Ministerstvo obrany 21,4 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 9,0 mil. Kč a Ministerstvo spravedlnosti 606 tis. Kč).

Pokračovala výplata **příplatků k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.**, o poskytování **příplatku k důchodu** ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. Tyto příplatky nejsou jednorázové, ale jsou vypláceny stanoveným osobám pravidelně každý měsíc. Celkem bylo v roce 2007 čerpáno **170,8 mil. Kč** na 7 470 žádostí, největší objem 88,7 mil. Kč byl vyplacen kapitolou MPSV (prostředky na výplatu příplatků byly uvolněny z kapitoly Všeobecná pokladní správa).

2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů a půjčených prostředků podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 26

Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (521+561)	v mil. Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery celkem	22 057	27 277	26 263	23 696	90,2	107,4
z toho:						
Ministerstvo průmyslu a obchodu	7 166	11 715	12 629	8 838	70,0	123,3
Ministerstvo dopravy	3 494	4 331	4 383	4 289	97,9	122,8
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 815	3 269	2 816	3 434	121,9	122,0
Ministerstvo zemědělství	1 872	4 056	2 362	1 747	74,0	93,3
Všeobecná pokladní správa	5 176	2 556	2 137	3 914	183,2	75,6
Neinvestiční půjčené prostředky celkem		1 802	1 800			
z toho:						
Ministerstvo práce a sociálních věcí		2				
Všeobecná pokladní správa		1800	1 800			

Rozpočet na rok 2007, schválený zákonem č. 622/2006 Sb., předpokládal proti rozpočtu roku 2006 meziroční zvýšení transferů podnikatelským subjektům o 3,8 mld. Kč, tj. o 16,0 %, resp. proti skutečnosti roku 2006 o 5,2 mld. Kč, tj. o 23,7 %. V průběhu roku 2007 byl schválený rozpočet rozpočtovými opatřeními snížen o 1,0 mld. Kč na 26,3 mld. Kč, když úpravy protichůdnými směry se dotkly všech kapitol. Skutečné **čerpání** činilo **23,7 mld. Kč**, tj. 90,2 % upraveného rozpočtu. Celkový podíl neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 2,4 %, což je stejně jako v roce 2006.

Převážnou většinu (93,8 %) celkových neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství a kapitola Všeobecná pokladní správa.

Rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2007 ve výši 11,7 mld. Kč byl v průběhu roku zvýšen o 914 mil. Kč. Ve skutečnosti bylo **poskytnuto 8,8 mld. Kč** (70,0 % rozpočtu po změnách) při meziročním nárůstu o 1,7 mld. Kč (o 23,3 %).

Tabulka č. 27

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	v mil. Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	4:3	4:1	
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	7 166	11 715	12 628	8 838	70,0	123,3
v tom:						
útlum hornictví	3 012	3 145	3 221	3 271	101,6	108,6
programy zateplování a úspor energie	19	30	13	13	100,0	68,4
správa skládek pro s.p. DIAMO	15	15	12	12	100,0	80,0
transfery na výzkum a vývoj	2 000	4 662	4 493	2 347	52,2	117,4
transfery na podporu podnikání celkem	819	355	357	302	84,6	36,9
v tom:						
transfery na podporu podnikání - národní programy	716	305	265	257	97,0	35,9
projekt InMP - Hospodářská komora	103	50	92	44	47,8	42,7
doprovodný sociální program restrukturalizace českého ocelářského průmyslu	111	50	55	67	121,8	60,4
transfery společnosti Hyundai			900	157	17,4	
rámcové programy - strategické služby a technologická centra	639	950	1 100	1 089	99,0	170,4
Operační program průmysl a podnikání (OPPP) související s ERDF	471	31	29	128	441,4	27,2
Operační program rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ) související s ESF	4	11	11	40	363,6	
Operační program podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF		2 466	2 354	1 330	56,5	
ekologické transfery	76		83	83	100,0	109,2

Útlum hornictví

Neinvestiční transfery na útlum hornictví byly v roce 2007 poskytnuty v celkové výši téměř **3,3 mld. Kč**. Z toho transfery na technický útlum hornictví činily 1,7 mld. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2007 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003 k Programu dokončení restrukturalizace uhelného hornictví. Na všechny utlumované lokality byly MPO schváleny aktualizované technické a sociální projekty likvidace, včetně aktualizací útlumového programu pro rok 2007. Neinvestiční transfery na útlum hornictví byly poskytnuty státním podnikům DIAMO a Palivový kombinát Ústí.

Sociální prostředky poskytnuté zaměstnancům v souvislosti s restrukturalizací některých odvětví v roce 2007 byly čerpány v celkové výši 1,6 mld. Kč, a to podle zákona č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků. Další prostředky byly poskytnuty podle nařízení vlády č. 287/2001 Sb., ve znění nařízení vlády č. 397/2004 Sb., o příspěvku souvisejícím s restrukturalizací a útlumem hnědouhelného hornictví.

Programy zateplování a úspor energie

Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2007 - Program EFEKT byl schválen vládou ČR usnesením č. 1326 ze dne 22.11.2006. Program je nástrojem podporujícím investice do energetických úspor, vytvoření mechanismů pro financování projektů k realizaci energetických úspor, podporu vzdělávání a informovanosti v oblasti energeticky úsporného chování na

straně spotřeby energie, rozšiřování a využívání na straně spotřeby energie, rozšiřování a využívání energeticky úsporných technologií, zejména pak vyšší využití kombinované výroby elektřiny a tepla a podporu využívání alternativních zdrojů energie. V rámci tohoto programu byly čerpány neinvestiční transfery podnikatelským subjektům ve výši 13 mil. Kč.

Správa skládek pro s.p. DIAMO

V roce 2007 byly ze státního rozpočtu poskytnuty neinvestiční transfery na správu skládek DIAMO ve výši 12 mil. Kč. Prostředky byly využity na krytí nezbytných provozních a režijních nákladů, výdajů na provoz čistírny haldových vod a na vlastní provoz skládky.

Transfery a půjčené prostředky na výzkum a vývoj

Na zabezpečení realizace vyhlášených programů na podporu průmyslového výzkumu a vývoje v roce 2007 byly v resortu MPO v rámci schváleného rozpočtu zapracovány neinvestiční transfery ve výši 4,7 mld. Kč. V průběhu roku byla provedena úprava rozpočtu na celkovou výši 4,5 mld. Kč. Skutečně poskytnuté prostředky ve výši 2,3 mld. Kč byly čerpány 388 podnikatelskými subjekty na řešení 688 projektů výzkumu a vývoje. Nízké čerpání prostředků bylo ovlivněno zejména nečerpáním prostředků určených na realizaci spolufinancovaných projektů v rámci OPPI celkem ve výši 2,2 mld. Kč vzhledem k tomu, že program byl schválen EK teprve v prosinci 2007.

Transfery na podporu podnikání celkem – národní programy

Schválený rozpočet na podporu národních programů malého a středního podnikání činil 355 mil. Kč. V průběhu roku byl tento rozpočet upraven na částku 357 mil. Kč. Ve skutečnosti byla vyčerpána částka 302 mil. Kč. Rozpočtové prostředky byly směřovány do tzv. národních programů podpory MSP realizovaných MPO v programech Aliance, Design, Vývoj a programů Certifikace a Trh, realizovaných prostřednictvím Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. (ČMZRB). Podpořen byl také projekt Hospodářské komory ČR – Implementační místa pro podnikatele. V roce 2007 pokračovala podpora MSP ve větší míře z evropských zdrojů v rámci spolufinancovaných programů a také vyšším zapojením soukromých zdrojů komerčních bank. Program podpory malých a středních podnikatelů „Vývoj“ byl zaměřen na řešení projektů výzkumu a vývoje

v 7. rámcovém programu EU pro výzkum a vývoj. Transfery byly poskytovány na zpracování studií proveditelnosti pro průmyslový výzkum a předkonkurenční vývojovou činnost do výše 75 % způsobilých výdajů, poradenské služby externích poradců na zpracování projektu. Na programy Certifikace a Trh byly ze státního rozpočtu převedeny prostředky v celkové výši 240 mil. Kč a zapojeny další zdroje vytvořené v ČMZRB ve výši 201 mil. Kč.

Doprovodný sociální program restrukturalizace českého ocelářského průmyslu

K řešení sociálně zaměstnaneckých důsledků restrukturalizace českého ocelářského průmyslu přijala vláda v roce 2000 Komplexní projekt doprovodného sociálního programu pro uskutečňování restrukturalizace českého ocelářského průmyslu, který pomáhal v průběhu roku 2007 řešit, prostřednictvím příslušných nařízení vlády, sociální problémy uvolňovaných pracovníků. V období let 2000 - 2006 propustily ocelářské společnosti v rámci restrukturalizace více jak 20 000 zaměstnanců a sociální program využilo cca 7 500 uvolněných zaměstnanců, kteří splňovali podmínky stanovené odpovídajícími nařízeními vlády. V roce 2007 bylo formou příspěvků dvaceti ocelářským společnostem poskytnuto celkem 67 mil. Kč.

Rámcové programy - strategické služby a technologická centra

Rámcový program pro podporu vzniku a rozšíření technologických center a Rámcový program pro podporu strategických služeb byly schváleny usnesením vlády č. 573/2002. Od února 2004 nahradil tyto dva programy sloučený Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, schválený usnesením vlády č. 1238/2003. Tento program byl vyhlášen na roky 2004 – 2006. Od 18. dubna 2007 je v platnosti aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, schválený usnesením vlády č. 217/2007. Pro rok 2007 byly v kapitole MPO pro tento prioritní program vyčleněny prostředky ve výši 1,1 mld. Kč, které byly téměř plně vyčerpány. Celkem bylo přijato 84 žádostí podnikatelských subjektů o tento druh podpory.

Operační program Průmysl a podnikání (OPPP) související s ERDF

V oblasti neinvestičních transferů podnikatelským subjektům činil rozpočet po změnách na tento program 29 mil. Kč. Ve skutečnosti byly vyčerpány prostředky ve výši 128 mil. Kč (vč. prostředků rezervního fondu). Prostředky byly poskytnuty

na podporu rozvoje podnikání a na posílení konkurenceschopnosti především malých a středních podniků.

Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ) související s ESF

Na realizaci tohoto programu byly v rámci schváleného rozpočtu kapitoly MPO pro rok 2007 vyčleněny prostředky ve výši 11 mil. Kč, které byly v plné výši převedeny do rezervního fondu. Formou neinvestičních transferů podnikatelským subjektům byly na úhradu projektů čerpány přednostně prostředky z rezervního fondu ve výši 40 mil. Kč.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF

V oblasti neinvestičních transferů podnikatelským subjektům činil rozpočet po změnách na tento program 2,4 mld. Kč. Ve skutečnosti byly vyčerpány prostředky pouze ve výši 1,3 mld. Kč - vzhledem k tomu, že program byl schválen EK teprve 3.12.2007.

Ekologické transfery

V roce 2007 byly z kapitoly Všeobecná pokladní správa podle § 32 a) zákona č. 44/1998 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, poskytnuty ekologické neinvestiční transfery určené k nápravě škod na životním prostředí, způsobených dobýváním výhradních ložisek, v celkovém objemu 83 mil. Kč. Přidělené finanční prostředky byly použity zejména k rekultivacím a sanacím těžebních lokalit černého a hnědého uhlí, uranu a ropy a k likvidacím odvalů a propadlin na vybraných lokalitách.

Transfery pro společnost Hyundai

Na podporu přípravy průmyslové zóny (PZ) Nošovice včetně zabezpečení podmínek pro výstavbu a provoz automobilového závodu Hyundai přijala vláda několik usnesení. Jedná se zejména o usnesení č. 1100/2005, 1471/2005 a 550/2006. Finanční podpora pro PZ Nošovice je realizována celkem v 5 akcích. Podpora byla zahájena již v roce 2005 a první čtyři akce zahrnovaly výhradně pouze náklady na výkup nemovitostí.

V souladu s odst. 7. 1. 2 Investiční smlouvy uzavřené dne 18. května 2006 mezi Českou republikou, Moravskoslezským krajem a Agenturou pro podporu podnikání a

investic CzechInvest na straně jedné a společností Hyundai Motor Company na straně druhé (dále jen „Smlouva“) byla společnosti poskytnuta hmotná podpora na kapitálovou investici ve výši 15 % z celkové výše předběžných nákladů uvedených v příslušné Zprávě o Předběžných nákladech. Pro rok 2007 byly v kapitole MPO vyčleněny prostředky státního rozpočtu ve výši 900 mil. Kč. Výše předběžných nákladů k 30. červnu 2007 činila 1 048 mil. Kč, přičemž hmotná podpora na kapitálovou investici tvořila 157 mil. Kč. Celkem 742 mil. Kč bylo převedeno do rezervního fondu. Časový harmonogram přípravy a výstavby závodu je napjatý. Terénní práce byly dokončeny v září 2007. Stavební část většiny areálu bude dokončena dle harmonogramu HMC v září 2008, kdy bude zahájen zkušební provoz. Dokončení kolaudace a spuštění normálního provozu by se mělo uskutečnit do konce roku 2008.

Rozpočtovaný objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na rok 2007 v kapitole **Ministerstvo dopravy** ve výši 4,3 mld. Kč byl v průběhu roku upraven na částku 4,4 mld. Kč. Upravený rozpočet byl čerpán téměř ve výši **4,3 mld. Kč**, tj. na 97,9 %. Proti roku 2006 došlo k nárůstu výdajů o 795 mil. Kč, tj. o 22,8 %, jak je patrné z následující tabulky.

Tabulka č.28

MINISTERSTVO DOPRAVY	v mil. Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	4:3	4:1	
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	3 494	4 331	4 383	4 289	97,9	122,8
v tom:						
Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě	2 544	3 520	3 495	3 491	99,9	137,2
Příspěvek na dopravní cestu nehraný ze Státního fondu dopravní infrastruktury	400	400	370	370	100,0	92,5
Příspěvek na provoz kombinované dopravy	1	15	15			
Doprovodný sociální program pro ČD	490	370	370	370	100,0	75,5
Transfery zbytkovým státním podnikům	1	7	7			
Výzkum a vývoj	58		54	54	100,0	93,1
Rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů (program 227 520)			47	3	6,4	
Úspory energie a využití alternativních paliv v resortu dopravy (prog. 227 030)		19	24			

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo dopravy v roce 2007 zahrnovaly:

Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě

Upravený rozpočet ve výši 3,5 mld. Kč byl téměř v plné výši vyčerpán. Ministerstvo dopravy hradilo, v souladu s ustanovením § 39 odst. 1 písm. b) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, závazek veřejné služby

v drážní dopravě k zabezpečení dopravních potřeb státu. Závazek veřejné služby k zabezpečení dopravních potřeb státu byl uzavřen s dopravcem České dráhy, a.s.

Součástí ukazatele Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě je úhrada ztráty vzniklé dopravci z uplatňování slev cen jízdného pro žáky a studenty při přepravách na vzdálenost větší než 81 km. Na úhradu této ztráty uvolnilo Ministerstvo dopravy částku ve výši 119 mil. Kč, která byla čerpána Českými drahami, a.s.

Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury

Příjemcem příspěvku na dopravní cestu nehrazeného ze Státního fondu dopravní infrastruktury je pouze státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Tímto příspěvkem je částečně vyrovnáván rozdíl mezi tržbami a náklady souvisejícími se správou a údržbou dopravní infrastruktury, které podle zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nelze financovat z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Upravený rozpočet v částce 370 mil. Kč byl plně vyčerpán.

Doprovodný sociální program pro ČD

V rámci Doprovodného sociálního programu ČD byly Ministerstvem dopravy rozpočtovány finanční prostředky pro České dráhy, a.s. na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům ve výši 370 mil. Kč, které byly v plné výši vyčerpány. České dráhy použily prostředky na výplatu příspěvků podle nařízení vlády č. 322/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky, výše a způsob poskytnutí příspěvku k řešení sociálních důsledků transformace státní organizace České dráhy u zaměstnanců uvolňovaných po termínu 1.1.2003.

Kombinovaná doprava

Účelem navrženého transferu byla podpora zaváděcí fáze nových linek kombinované dopravy. V roce 2007 nebyla tato podpora čerpána a prostředky ve výši 15 mil. Kč byly převedeny do RF.

Transfery zbytkovým státním podnikům

Transfery zbytkovým státním podnikům byly poskytnuty na jejich činnost, a to ve výši 494 tis. Kč. Transfery byly poskytnuty státním podnikům Železniční stavitelství Praha, ČSAD Kolín a Tiskoviny silniční dopravy Kolín.

Výzkum a vývoj

V oblasti výzkumu a vývoje byl podnikatelským subjektům stanoven upravený rozpočet na částku 54 mil. Kč; tato částka byla téměř plně vyčerpána.

Rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů

Pro rok 2007 byla upraveným rozpočtem stanovena účast státu na úhradě neinvestičních nákladů spojených s realizací programu „Rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů“ ve výši 47 mil. Kč. Šlo o prostředky, které byly Ministerstvu dopravy převedeny z kapitoly Operace státních finančních aktiv s účelovým určením na odstranění následků škod způsobených povodní v roce 2006. Prostředky byly čerpány ve výši 3 mil. Kč, když zbývající většina byla převedena do rezervního fondu.

Úspory energie a využití alternativních paliv v resortu dopravy

Upravený rozpočet tohoto programu ve výši 24 mil. Kč byl čerpán pouze ve výši 454 tis. Kč. Částka 18 mil. Kč byla převedena do rezervního fondu.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2007 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **3,4 mld. Kč**, tj. 121,9 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 619 mil. Kč (o 22,0 %). Největší část prostředků – 3,2 mld. Kč byla vynaložena na transfery v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, což představovalo proti roku 2006 zvýšení o 615 mil. Kč. Hlavní objem transferů tvořily investiční pobídky, na které bylo vynaloženo celkem téměř 2,0 mld. Kč, což bylo o 908 mil. Kč více než v předchozím roce. Transfery na vytváření společensky účelných pracovních míst byly poskytnuty v částce 785 mil. Kč, tj. o 194 mil. Kč méně než v roce 2006. Výdaje na transfery na podporu zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností, veřejně prospěšné práce a ostatní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti činily celkem 446 mil. Kč.

Kromě transferů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti byly podnikatelským subjektům poskytnuty transfery na projekty výzkumu a vývoje v sociální oblasti (3 mil. Kč). Na společné programy ČR a EU obdržely podnikatelské subjekty 245 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** bylo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtováno 4,1 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet upraven na 2,4 mld. Kč. **Vynaloženo bylo 1,7 mld. Kč**, tj. 74,0 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu výdajů o 125 mil. Kč.

Podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, jsou transfery do zemědělství členěny na podpory přímé a podpory nepřímé, které schvaluje Poslanecká sněmovna Parlamentu při projednávání zákona o státním rozpočtu na příslušný rok. Tyto nepřímé a přímé podpory byly v roce 2007 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 29

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	v mil Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	1 872	4 056	2 362	1 747	74,0	93,3
v tom:						
Podpora agrokomplexu celkem	1 389	3 590	1 504	1 014	67,4	73,0
v tom:						
podpůrné programy (schvaluje PSP současně se zákonem o SR)	1 284	840	723	907	125,4	70,6
Vinařský fond				29		
Zmírnění škod způsobených povodněmi v roce 2006	94		3	11		11,7
Transfery dle nař. vlády č. 505/2000 Sb. (posílení příjmů zem.výrobců)	4	10		3		75,0
SOP EU		2 300	729	51		
SOP SR	6	400	8	13	162,5	216,7
EFF EU		28	28			
EFF SR		12	12			
Podpora lesního hospodářství	4	10	17	15	88,2	375,0
Podpora vodního hospodářství	374	456	730	607	83,2	162,3
Zemědělský výzkum a vývoj	104		111	111	100,0	106,7

Ministerstvem zemědělství bylo ve prospěch podnikatelských subjektů vynaloženo 1,7 mld. Kč a prostředky byly směřovány do agrokomplexu, lesního a vodního hospodářství v rámci následujících ukazatelů:

Podpora zemědělství

Z upraveného rozpočtu 727 mil. Kč byla čerpána částka 950 mil. Kč, tj. 130,3 %, v tom:

- podpůrné programy ve výši 907 mil. Kč,
- založení a údržba mladých lesních porostů v částce 3 mil. Kč,
- zmírnění škod způsobených povodněmi 2006 v částce 11 mil. Kč a
- Vinařský fond ve výši 29 mil. Kč.

Operační program zemědělství

Z upraveného rozpočtu v částce 738 mil. Kč bylo čerpáno pouze 64 mil. Kč. Důvodem nízkého čerpání byla skutečnost, že značná část prostředků byla přesunuta do investičních výdajů v rámci stejného programu.

Operační program Rybářství

Šlo o nový program, na který byla rozpočtem určena částka 40 mil. Kč, ke skutečnému čerpání v roce 2007 však nedošlo.

Podpora vodního hospodářství

Upravený rozpočet ve výši 730 mil. Kč byl čerpán v částce 607 mil. Kč, když věcně šlo především o odstraňování následků povodní na státním vodohospodářském majetku a o obnovu, odbahnění a rekonstrukci rybníků a vodních nádrží.

Podpora lesního hospodářství

Z upraveného rozpočtu 17 mil. Kč byla čerpána částka 15 mil. Kč, a to podle pravidel stanovených v příloze č. 10 zákona o státním rozpočtu na rok 2007.

Výzkum a vývoj

V průběhu roku byl uskutečněn převod z prostředků **na výzkum a vývoj** organizačních složek státu ve výši 111 mil. Kč do transferů na projekty výzkumu a vývoje řešené podnikatelskou sférou a tato částka byla plně vyčerpána.

V kapitole Všeobecná pokladní správa (VPS) byl u transferů podnikatelským subjektům (seskupení položek 521) schválený rozpočet 2,6 mld. Kč snížen o 419 mil. Kč (především snížením transferů na daňovou povinnost), tj. na 2,1 mld. Kč. V sledovaném roce bylo formou transferů poskytnuto celkem **3,9 mld. Kč**, což představovalo snížení proti roku 2006 o 1,3 mld. Kč, tj. o 24,4 %.

Přehled schváleného rozpočtu, jeho změn a čerpání je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 30

VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA	v mil. Kč					
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	4:3	4:1	
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	5 175	2 556	2 137	3 914	183,2	75,6
v tom:						
Transfery na podporu exportu - ČEB, a. s.	271	588	588	244	41,5	90,0
Navýšení základního kapitálu ČEB, a. s.	150					
Dopady embarga	8	10	10	9	90,0	112,5
Realizace státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury - splátky jistiny, úroky	3 866			3 373		87,2
Majetková újma peněžních ústavů	397	340				
Náprava škod na životním prostředí způsobených dobýváním výhradních i nevyhrazených ložisek - transfer MPO		80				
Ztráta společnosti MUFIS, a. s.	42	65	65	27	41,5	64,3
Investiční pobídky - transfery na daňovou povinnost	441	1 474	1 474	261	17,7	59,2
VRR-Agrární komora-neinv.transfery na částec.krytí nákladů mezinár. konference Sev.Amerika x EU			1	1	100,0	

Nejvíce prostředků bylo uvolněno na program „**Realizace státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury**“. Na úroky a splátky úvěrů od EIB bylo vynaloženo **3,4 mld. Kč**. Prostředky byly určeny na krytí dluhové služby úvěrů poskytnutých od EIB na financování infrastrukturních programů (výstavba čističek odpadních vod, odstraňování následků povodní 1997, financování dopravní infrastruktury). V roce 2007 byl zcela splacen zde evidovaný úvěr od konsorcia bank, kterým byl financován integrovaný záchranný systém (Matra) a jehož finančním manažerem byla Česká konsolidační banka. Všechny úhrady byly prováděny v návaznosti na rozpočtová pravidla z fondu státních záruk.

Z kapitoly VPS bylo dále uvolněno **261 mil. Kč na investiční pobídky – transfery na daňovou povinnost** (o 180 mil. Kč méně než v roce 2006). Účelové transfery byly poskytnuty celkem 8 společnostem. Sedm společností získalo investiční pobídky na vybudování nové výroby (až 10-leté poskytování účelových transferů) a jedna společnost získala investiční pobídky na vybudování expertního centra na obsluhu informačních systémů. Nižší čerpání rozpočtových prostředků v roce 2007 bylo způsobeno hospodářskými výsledky společností za předcházející zdaňovací období. Úspora 1,2 mld. Kč oproti rozpočtu byla ovlivněna rovněž tím, že devět společností nedosáhlo v příslušném zdaňovacím období zisku (z toho šest společností již čerpalo investiční pobídky v předcházejících letech), ačkoli splňovaly v roce 2007 ostatní podmínky pro poskytnutí účelových transferů. Uspořené prostředky byly využity k pokrytí aktuálních výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu.

Majetková újma peněžních ústavů - z důvodu novely vyhlášky o rozpočtové skladbě byly prostředky na majetkovou újmu od roku 2007 nově vykázány na podseskupení položek 516 „Nákup služeb“ a 519 „Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary“.

Transfery na podporu exportu – Česká exportní banka, a.s. - této bance byly poskytnuty transfery na ztrátu z provozování podpořeného financování celkem ve výši **244 mil. Kč** (vyrovnání ztráty za rok 2006 a za období leden až září 2007). Na nevyčerpání rozpočtovaného objemu prostředků (úspora 343 mil. Kč) se podílela změna u levnějšího získávání zdrojů na finančních kapitálových trzích než se původně uvažovalo, výraznější posílení kurzu koruny vůči euru a americkému dolaru a nižší tvorba opravných položek na vrub nákladů z důvodů udržení dobré kvality úvěrového portfolia a použitých forem zajištění návratnosti vložených prostředků. Rovněž se podařilo dát do souladu potřeby a zdroje banky.

Ostatní neinvestiční transfery poskytnuté podnikatelským subjektům z kapitoly Všeobecná pokladní správa měly co do výše částek menší význam.

Výše uvedených pět kapitol se na celkových neinvestičních transferech podnikatelským subjektům **podílelo 93,8 %**, na ostatní kapitoly připadly menší částky.

Neinvestiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v celkové výši 1 802 mil. Kč. V průběhu roku byl rozpočet upraven na 1 800 mil. Kč, ale prostředky **čerpány nebyly**. Nečerpání způsobily nerealizované výdaje na návratnou finanční výpomoc související s plynárenskými VIA na území Ruské federace (1,8 mld. Kč). Rozpočtované výdaje vycházely z předpokladu dosažení dohody s příslušnými státními orgány Ruské federace o úhradě daňových povinností českého subjektu, který podle tzv. Jamburgských dohod na území Ruské federace realizoval výstavbu pro plynárenský průmysl včetně navazující infrastruktury a občanské vybavenosti. Výdaje byly vázány na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a odsouhlasení mechanismu jejich úhrady včetně recipročních dodávek zemního plynu do ČR (protože Jamburgská dohoda z roku 1985 nepočítala s daňovými povinnostmi, měly být podle předběžných jednání příslušné daně uhrazeny českou stranou tak, jak to vyžaduje konvence o zamezení dvojího zdanění a jejich hodnota zahrnuta do zadluženosti Ruské federace a následně uhrazena dodávkami zemního plynu). K tomuto vyčíslení daňových nedoplatků a dosažení výše uvedené dohody do konce roku 2007 nedošlo, a proto nebyl výše uvedený výdaj realizován (totéž platí i pro oblast příjmů, kde byla rozpočtována stejná částka).

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu

Tato skupina výdajů zahrnuje zejména následující oblasti:

2.3.1. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně pojistného, rozpočtované v organizačních složkách státu, tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Zákon o státním rozpočtu stanovil pro rok 2007 jejich výši v celkovém objemu 96,0 mld. Kč.

V rozpočtované částce byly zahrnuty výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné organizačních složek státu, tj. subjektů, u nichž jsou výdělková úroveň a počty zaměstnanců regulovány vládou. Nebyly v ní zahrnuty výdaje zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňují podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře. V uvedené částce proto nebyly zahrnuty ani prostředky na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol.

V průběhu roku 2007 se projevila příprava státní správy na předsednictví ČR v Radě Evropské unie. V kapitole Všeobecná pokladní správa bylo zabezpečeno 59,9 mil. Kč prostředků na platy včetně motivačních prvků a odměn, z toho 23,8 mil. Kč bylo z rozhodnutí vlády převedeno z rozpočtů resortů (v rámci ukazatele výdaje spojené s výkonem předsednictví ČR v Radě EU). Dále bylo uvažováno se zvýšením počtu funkčních míst o 105. Intenzita tohoto vlivu se výrazněji projeví v letech 2008 a 2009.

Zvýšené výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci, související s platovými nároky roku 2007, bylo nutno řešit v rámci schválených výdajů rozpočtových kapitol.

Rozpočtovaný objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci pro rok 2007 vycházel z parametrů schváleného střednědobého rozpočtového výhledu pro rok 2006 až 2008 a byl ovlivněn více faktory. Místo 4,5 procentního růstu platů a ostatních plateb za provedenou práci schváleného vládou v rámci střednědobého rozpočtového výhledu na období roku 2006 až 2008 byl pro zaměstnance na základě usnesení vlády č. 970/2006 do rozpočtu promítnut 5,0 % růst prostředků na platy; pro příslušníky bezpečnostních sborů zůstal zachován základní růst ve výši 4,5 procenta. Rozpočtovaný objem prostředků na ostatní platby za provedenou práci vzrostl rovněž o 4,5 %. Do rozpočtu byly zahrnuty prostředky na platy ústavních činitelů, soudců, státních zástupců a dalších obdobných funkcí ve výši nároku pro rok 2006 s tím, že na

jejich valorizaci pro rok 2007 byly rezervovány další prostředky v kapitole Všeobecná pokladní správa. Do rozpočtu byly rovněž zahrnuty dopady schválených rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů, které přešly do základny pro stanovení platů a ostatních plateb za provedenou práci a resorty požadované převody v rámci běžných výdajů, které byly v souladu s vyhláškou č. 131/2001 Sb. Uvedené a další vlivy jsou podrobně rozebrány v kapitole „Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře“.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem, tj. pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, bylo rozpočtováno v návaznosti na plánovanou výši prostředků na platy.

Rozpočet na rok 2007, schválený zákonem č. 622/2006 Sb., předpokládal růst výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem proti upravenému rozpočtu roku 2006 o 6,7 %, resp. proti skutečnosti 2006 o 7,4 %, upravený rozpočet roku 2007 proti skutečnosti roku 2006 pak růst o 7,2 %. **Celkem bylo čerpáno 95,1 mld. Kč** při meziročním růstu o 6,3 % (o 5,7 mld. Kč), tj. ve vztahu k rozpočtu po změnách bylo dosaženo úspory výdajů ve výši 0,7 mld. Kč (plnění rozpočtu na 99,2 %). Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil na 9,7 %, tj. o 0,1 procentního bodu.

Souhrnné údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 31

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Rozdíl	Index 2007/2006
		schválený	po změnách				
		1	2				
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem	89 410	96 014	95 808	95 086	99,2	-722	106,3
v tom:							
- platy	61 584	66 024	65 963	65 716	99,6	-247	106,7
- ostatní platby za provedenou práci	4 952	5 338	5 247	5 003	95,3	-244	101,0
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	22 874	24 652	24 576	24 349	99,1	-227	106,4
- odměny za užití duševního vlastnictví			9	8	88,9	-1	
- mzdové náhrady			13	10	76,9	-3	

Na platy a na ostatní platby za provedenou práci bylo v roce 2007 vynaloženo celkem **70,7 mld. Kč**, tj. o 0,5 mld. Kč (0,7 %) méně, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy dosáhly 65,7 mld. Kč** (99,6 % rozpočtu po změnách) při meziročním růstu o 4,1 mld. Kč, tj. o 6,7 %. Schválený rozpočet výdajů na platy předpokládal proti skutečnosti roku 2006 zvýšení o 7,2 %, upravený rozpočet

pak o 7,1 %. **Ostatní platby za provedenou práci činily 5,0 mld. Kč** (95,3 % rozpočtu po změnách) při meziročním růstu o 51 mil. Kč, tj. o 1,0 %.

Výdaje na **povinné pojistné placené zaměstnavatelem dosáhly 24,3 mld. Kč**, tj. 99,1 % rozpočtu po změnách. V závislosti na dosaženém (vyšším) růstu výdajů na platy a (nižším) růstem výdajů na ostatní platby se tato položka meziročně zvýšila o 1,5 mld. Kč (o 6,4 %).

2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb, ostatní nákupy a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a záruky dříve vykazované v neinvestičních půjčkách podnikatelským subjektům.

Schválený rozpočet této skupiny výdajů ve výši 100,0 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **zvýšen** v souhrnu o 5,4 mld. Kč **na 105,4 mld. Kč**, když docházelo k pohybu u všech položek – zvýšení se týkalo především nákupu služeb (o 2,7 mld. Kč), ostatních nákupů (o 2,1 mld. Kč) a nákupu materiálu (o 0,7 mld. Kč). Největší snížení bylo provedeno u úroků a ostatních finančních výdajů (o 0,5 mld. Kč).

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, vč. porovnání s předchozím rokem, jsou zřejmé z následujícího přehledu:

Tabulka č. 32

v mil. Kč

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Rozdíl	Index 2007/2006
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Neinvestiční nákupy a související výdaje celkem	115 875	100 008	105 370	103 016	97,8	-2 354	88,9
v tom:							
- nákup materiálu	10 629	10 049	10 749	9 995	93,0	-754	94,0
- úroky a ostatní finanční výdaje	33 707	38 109	37 591	34 193	91,0	-3 398	101,4
- nákup vody, paliv a energie	5 897	5 862	5 811	5 785	99,6	-26	98,1
- nákup služeb	27 650	29 017	31 734	29 148	91,9	-2 586	105,4
- ostatní nákupy	10 337	8 728	10 790	10 295	95,4	-495	99,6
z toho: opravy a udržování	6 480	5 963	6 042	5 743	95,1	-299	88,6
cestovné	1 379	1 460	1 437	1 317	91,6	-120	95,5
- poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	20 642	238	241	4 996	2 073,0	4 755	24,2
- související výdaje	7 012	8 005	8 454	8 604	101,8	150	122,7

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2007 celkové výše **103,1 mld. Kč** a byly tak pod úrovní upraveného rozpočtu o 2,4 mld. Kč, tj. o 2,2 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo téměř u všech položek, nejvíce u úroků a ostatních finančních výdajů (ve výši téměř 3,4 mld. Kč) a u nákupu služeb (2,6 mld. Kč). Na druhé straně rozpočet byl překročen v podstatě pouze u položky „poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry“ (o 4,8 mld. Kč), když překročení bylo kryto převody prostředků z fondu státních záruk spravovaného Ministerstvem financí (§ 73 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech). Meziročně neinvestiční nákupy a související výdaje poklesly celkem o 12,9 mld. Kč, tj. o 11,1 %, což bylo ovlivněno především nižšími realizovanými státními zárukami v roce 2007 (o 15,6 mld. Kč), resp. vyšší základnou v roce 2006, kdy byly mimořádně uhrazeny prostředky ve výši 17,6 mld. Kč ve prospěch ČNB – záruky za konsolidaci bank. Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 9,7 % a proti roku 2006 se snížil o 3,0 procentního bodu.

Výdaje na nákup materiálu ve výši **10,0 mld. Kč** byly splněny na 93,0 % rozpočtu po změnách (úspora 754 mil. Kč) při meziročním poklesu o 0,6 mld. Kč (o 6,0 %). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu a patří sem takové položky jako např. výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek, na léky a zdravotnický materiál, na potraviny, prádlo, oděv a obuv, na knihy, učební pomůcky, tisk a další položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 1,16 % v roce 2006 na 1,02 % v roce 2007.

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly výše **34,2 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní upraveného rozpočtu o 3,4 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Proti roku 2006 vzrostly o 0,5 mld. Kč, tj. o 1,4 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují výdaje na obsluhu státního dluhu, které jsou financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh a komentovány samostatně v sešitu E.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **5,8 mld. Kč** a byly tak o 26 mil. Kč nižší než upravený rozpočet, tj. o 0,4 %. Ve srovnání s předchozím rokem se snížily o 112 mil. Kč, tj. o 1,9 %, když nejvíce poklesly výdaje na plyn (o 205 mil. Kč, tj. o 19,8 %), na dálkově dodávané teplo (o 79 mil. Kč, tj. o 10,7 %) a na pevná paliva (o 54 mil. Kč, tj. o 66,0 %). Meziroční nárůst byl zaznamenán u výdajů na pohonné hmoty a maziva (o 150 mil. Kč, tj. o 7,5 %) a na elektrickou energii (o 112 mil. Kč, tj. o 7,6 %).

Výdaje na nákup služeb činily **29,1 mld. Kč** a upravený rozpočet byl splněn na 91,9 %, tj. úspora dosáhla 2,6 mld. Kč. Meziročně tyto výdaje vzrostly o 1,5 mld.

Kč, tj. o 5,4 %. Nejvyšší zvýšení zaznamenaly výdaje na nájemné (o 1,0 mld. Kč, tj. o 40,8 %) a položka „nákup ostatních služeb“ (o 0,9 mld. Kč, tj. o 5,4 % - čerpání ve výši 17,9 mld. Kč); mezi „ostatní služby“ patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem, příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování apod. Meziročně vyšší byly i výdaje na „služby peněžních ústavů“ (o 35 mil. Kč, tj. o 5,7 %). Na druhé straně poklesly především výdaje na „služby zpracování dat“ (o 209 mil. Kč, tj. o 39,7 %), výdaje na „služby pošt“ (o 144 mil. Kč, tj. o 7,3 %), na „služby telekomunikací a radiokomunikací“ (o 134 mil. Kč, tj. o 4,5 %) a na „konzultační, poradenské a právní služby“ (o 90 mil. Kč, tj. o 6,6 %).

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly výše **10,3 mld. Kč** a byly tak pod úrovní upraveného rozpočtu o 0,5 mld. Kč (o 4,6 %), meziročně poklesly o 42 mil. Kč, tj. o 0,4 %. Z celkového objemu výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 5,7 mld. Kč (plnění na 95,1 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 737 mil. Kč, tj. o 11,4 %) a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,3 mld. Kč, tj. o 62 mil. Kč (o 4,5 %) méně než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené, kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům, výdaje na programové vybavení apod.

Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry byly v roce 2007 realizovány ve výši **5,0 mld. Kč**, když téměř celou částku představovaly **výdaje na realizaci záruk** za úvěry poskytnuté ve prospěch státní organizace Správa železniční dopravní cesty; záruky byly hrazené prostřednictvím fondu státních záruk, spravovaného Ministerstvem financí. Meziročně výdaje na realizaci záruk poklesly o 15,6 mld. Kč, což souviselo s vyšší základnou v roce 2006, kdy byla uhrazena mimořádná splátka ve výši 17,6 mld. Kč ve prospěch ČNB – záruky za konsolidaci bank. Podrobný komentář k výdajům souvisejícím se státem jištěnými závazky je uveden v sešitu D, části „Přehled o stavu a vývoji státních záruk“, resp. stručně v části zprávy o některých dalších běžných výdajích státního rozpočtu (sešit C).

Výdaje související s neinvestičními nákupy dosáhly v roce 2007 výše **8,6 mld. Kč**, plněny byly na 101,8 % upraveného rozpočtu (překročení o 150 mil. Kč) a meziročně vzrostly o 1,6 mld. Kč, tj. o 22,7 %. Nejvýznamnější položku představovaly poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady, které byly čerpány ve výši 4,7 mld. Kč a meziročně vzrostly o 598 mil. Kč, tj. o 14,5 %. Za příspěvky a

náhrady tohoto druhu se považují např. úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offio, náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům apod. Meziroční nárůst o 709 mil. Kč byl vykázán u zaplacených sankcí, tj. pokut a penále v obchodních vztazích (nepatří sem pokuty hrazené jiným rozpočtům z titulu porušení předpisů) a souvisel s úhradou částky 764 mil. Kč dle výsledku mezinárodního arbitrážního řízení ve věci sporu společnosti Eastern Sugar B.V. proti České republice (platba byla provedena z prostředků vládní rozpočtové rezervy na základě usnesení vlády č. 286/2007). Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 319 mil. Kč (meziroční nárůst představoval 157 mil. Kč) a náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí 1,7 mld. Kč (nárůst o 60 mil. Kč); tyto náhrady se vyplácejí pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinných příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.).

2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Podíl neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na celkových běžných výdajích schváleného státního rozpočtu nebyl výrazný - pouze 0,6 %, ale byl významný svých charakterem.

Schválený rozpočet 2007 ve výši 5,9 mld. Kč předpokládal snížení výdajů o 24,7 % (o 1,9 mld. Kč), proti skutečnosti 2006 snížení o 27,7 % (o 2,3 mld. Kč). **Čerpáno** bylo téměř **8,0 mld. Kč**, tj. o 10,1 % (o 735 mil. Kč) více než stanovil na 7,3 mld. Kč v průběhu roku upravený rozpočet. Výdaje se meziročně snížily o 2,0 % (o 159 mil. Kč).

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím se v roce 2007 ve srovnání s rokem 2006 se vyvíjelo následovně:

Tabulka č. 33

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	v mil. Kč						
	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v % 5=(4:3)	Index 2007/2006 6=(4:1)	Rozdíl 2007-2006 7=(4-1)
		1	2				
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	8 152	5 892	7 258	7 993	110,1	98,0	-159
v tom:							
- transfery obecně prospěšným společnostem	659	264	500	761	152,2	115,5	102
- transfery občanským sdružením	3 305	2 400	3 095	3 393	109,6	102,7	88
- transfery církvím a náboženským společnostem	2 730	2 583	2 725	2 829	103,8	103,6	99
- transfery politickým stranám a hnutím	1 006	541	541	503	93,0	50,0	-503
- ostatní	452	104	397	507	127,7	112,2	55

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem byly poskytnuty ve výši celkem **761 mil. Kč**, tj. 152,2 % upraveného rozpočtu (navýšeného o 236,1 mil. Kč); k objemovému přečerpání došlo zejména v kapitolách Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo zahraničních věcí.

Z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** bylo uvolněno **331,7 mil. Kč**, když většina těchto prostředků byla použita na společné programy ČR a EU (218,0 mil. Kč); dále bylo poskytnuto na služby sociální péče 1,1 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 77,4 mil. Kč, na sociální prevenci 15,4 mil. Kč, na projekty výzkumu a vývoje 4,7 mil. Kč, na transfery pro rodinu téměř 3,5 mil. Kč, na sociální poradenství 2,9 mil. Kč a sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 8,8 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila z celkových **137,4 mil. Kč** dotaci Horské službě 102,5 mil. Kč, Vzdělávacímu centru pro veřejnou správu 1,5 mil. Kč a v rámci společných programů ČR a EU 31,1 mil. Kč, atd.

V kapitole **Ministerstvo kultury** bylo obecně prospěšnými společnostmi čerpáno **73,7 mil. Kč** (meziroční zvýšení o 27,3 %, tj. o 15,8 mil. Kč) – největší objem prostředků byl poskytnut na Program státní podpory profesionálních divadel, stálých symfonických orchestrů a pěveckých sborů a na kulturní aktivity.

Ministerstvo zdravotnictví vynaložilo téměř **16,0 mil. Kč**, z toho např. na ostatní speciální zdravotnickou péči 10,3 mil. Kč, na rozvojovou zahraniční pomoc 3,2 mil. Kč, na protidrogovou problematiku 1,7 mil. Kč, atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo **58,3 mil. Kč**, z toho 15,5 mil. Kč pro nevládní organizaci Člověk v tísni na projekty Podpora implementace moderních vyučovacích metod do vzdělávacího systému Etiopie (4,4 mil. Kč), Zvyšování kvality základního školství v provincie Bié, Angola (5,6 mil. Kč), Obnova a podpora Střední zemědělské školy v Baghlanu v severním Afghánistánu (4,6 mil. Kč) a Rozšíření střední školy v Awasse a podpora studentů – sirotků AIDS, Etiopie (880 tis. Kč); další prostředky byly poskytnuty na vybrané projekty výzkumu a vývoje (16,2 mil. Kč) a na vybrané projekty OP Rozvoj lidských zdrojů.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** vyplatila téměř **29,6 mil. Kč**, z toho na podporu 4 projektů výzkumu a vývoje 7,4 mil. Kč, na 6 projektů v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů 19,7 mil. Kč, na Program péče o krajinu 581 tis. Kč, na Program stabilizace lesa v Jizerských horách 780 tis. Kč, na příspěvek na ZOO

Chleby 120 tis. Kč a na další projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky NNO 740 tis. Kč, atd.

Kapitola **Úřad vlády** poskytla obecně prospěšným společnostem **23,9 mil. Kč**, z toho na Program protidrogové politiky připadlo 17,4 mil. Kč a na Kampaň proti rasismu 6,5 mil. Kč.

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným organizacím byly např. Ministerstvo průmyslu a obchodu (12,4 mil. Kč), Všeobecná pokladní správa (12,0 mil. Kč), Grantová agentura ČR (7,7 mil. Kč), Ministerstvo vnitra (7,3 mil. Kč), Ministerstvo zemědělství (6,4 mil. Kč), Ministerstvo obrany (1,5 mil. Kč), atd.

Neinvestiční transfery občanským sdružením

Neinvestiční transfery občanským sdružením představovaly v roce 2007 největší objem neinvestičních prostředků (42,4 %) z celkové částky poskytnuté neziskovým a podobným organizacím. **Čerpání** výdajů dosáhlo celkem **3,4 mld. Kč**, tj. o 9,6 % (o 298 mil. Kč) více než předpokládal rozpočet po změnách. Meziročně výdaje pro tento typ organizací vzrostly o 2,7 %, tj. o 88 mil. Kč.

Následující tabulka ukazuje čerpání výdajů na transfery občanským sdružením u vybraných kapitol státního rozpočtu.

Tabulka č. 34

v mil. Kč

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY OBČANSKÝM SDRUŽENÍM	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
	1	schválený	po změnách	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
		2	3				
Transfery občanským sdružením celkem	3 305	2 400	3 095	3 393	109,6	102,7	88
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 495	1 367	1 745	1 487	85,2	99,5	-8
Ministerstvo práce a sociálních věcí	976	130	494	1 059	214,4	108,5	83
Ministerstvo kultury	154	369	201	193	96,0	125,3	39
Ministerstvo zdravotnictví	184	138	139	139	100,0	75,5	-45
Úřad vlády ČR	76	67	76	79	103,9	103,9	3
Ministerstvo vnitra	63	119	110	65	59,1	103,2	2
Ministerstvo zemědělství	46	51	51	48	94,1	104,3	2
Ministerstvo životního prostředí	85	29	86	99	115,1	116,5	14
Ministerstvo pro místní rozvoj	35	28	37	62	167,6	177,1	27
Ministerstvo zahraničních věcí	55	13	44	46	104,5	83,6	-9
Ministerstvo průmyslu a obchodu	27	21	29	33	113,8	122,2	6
Ministerstvo dopravy	11	11	11	11	100,0	100,0	0
Všeobecná pokladní správa	77	51	61	61	100,0	79,2	-16

Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** poskytla občanským sdružením 43,8 % celkových transferů v této oblasti, a to téměř **1 487,0 mil. Kč**,

tj. 85,2 % upraveného rozpočtu a o 0,6 % (o 8,4 mil. Kč) méně než v roce 2006. Z celku 77,1 % činily dotace na sportovní reprezentaci (644,2 mil. Kč) a tělovýchovnou činnost (502,7 mil. Kč). V oblasti využití volného času dětí byly poskytnuty dotace ve výši 177,3 mil. Kč, na projekty programu prevence kriminality 2,3 mil. Kč a na projekty protidrogové politiky 3,4 mil. Kč. Na podporu úspěšných projektů výzkumu a vývoje bylo určeno 50,2 mil. Kč a v rámci mezinárodní spolupráce na podporu projektů spolufinancovaných z EU 86,0 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** bylo pro občanská sdružení vyčerpáno **1 059,1 mil. Kč**, tj. o 114,5 % (o 565,3 mil. Kč) více než předpokládal upravený rozpočet – vysoké čerpání bylo umožněno zapojením mimorozpočtových zdrojů (prostředků na společné programy ČR a EU). Meziročně bylo čerpáno o 8,5 % (o 83,4 mil. Kč) více než v roce 2006. Z celku na podporu sociálních služeb 6,8 mil. Kč, na sociální prevenci 46,0 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 338,1 mil. Kč, na společné programy ČR a EU 531,6 mil. Kč. Dotace pro rodinu představovaly 58,8 mil. Kč, projekty výzkumu a vývoje 1,9 mil. Kč, sociální poradenství 49,5 mil. Kč a na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 26,4 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** vyplatila v roce 2007 občanským sdružením přes **139,2 mil. Kč**, když použila téměř všechny prostředky upraveného rozpočtu. Meziročně se výdaje snížily o 24,5 % (o 45 mil. Kč). Prostředky byly použity na různé programy např. Program veřejně účelných aktivit OS ZP (27,4 mil. Kč), Národní plán pomoci zdravotně postiženým (7,0 mil. Kč), Zdravé stárnutí (3,9 mil. Kč), na humanitární projekty OS ZP (84,1 mil. Kč), na protidrogovou politiku (4,8 mil. Kč), na prevenci HIV/AIDS (1,3 mil. Kč), atd. Vodním záchranným službám bylo vyplaceno celkem 4,6 mil. Kč.

Neinvestiční transfery občanským sdružením z kapitoly **Ministerstvo kultury** ve výši **193,3 mil. Kč** byly čerpány na 96,3 % rozpočtu v průběhu roku sníženého o 169,1 mil. Kč. Meziročně se však tyto výdaje zvýšily téměř o 25,9 % (o 39,8 mil. Kč). Prostředky byly poskytnuty na různé programy např. Program rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (26,5 mil. Kč), Podpora kulturních aktivit národnostních menšin (9,5 mil. Kč), Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity (1,3 mil. Kč), Havárie střech památek (1,9 mil. Kč), Kulturní aktivity (125,8 mil. Kč), Záchrana architektonického dědictví (500 tis. Kč, atd.; na výzkum a vývoj bylo vynaloženo 791 tis. Kč.

Prostředky občanským sdružením v kapitole **Ministerstvo životního prostředí** byly poskytnuty ve výši **98,9 mil. Kč**, tj. o 15,0 % (o 12,9 mil. Kč) více než stanovil upravený rozpočet; meziroční růst dosáhl 16,3 % (14,0 mil. Kč). Z celku bylo čerpáno na 14 projektů v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů 59,4 mil. Kč, vč. 3,5 mil. Kč

z rezervního fondu, dále na programy Péče o krajinu 9,4 mil. Kč, Revitalizace říčních systémů - povodně 1,3 mil. Kč, na účelovou podporu 6 projektů výzkumu a vývoje (5,2 mil. Kč); na projekty v rámci hlavních oblastí dotační politiky bylo různým občanským sdružením vyplaceno téměř 23,0 mil. Kč (vč. 8,8 mil. Kč z rezervního fondu), zejména na ochranu přírody a krajiny, na enviromentální vzdělávání, výchovu a osvětu apod.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** převedla občanským sdružením celkem **62,2 mil. Kč** a upravený rozpočet překročila o 68,7 % (o 25,3 mil. Kč). Meziroční růst dosáhl 79,2 % (27,5 mil. Kč). Prostředky ve výši 43,8 mil. Kč byly využity zejména v oblasti finanční podpory hypotečního úvěrování bytové výstavby na společné programy ČR a EU a na programy výzkumu a vývoje. Dále 18,4 mil. Kč obdržela občanská sdružení, která požádala kapitolu o dotaci na stanovený účel, např. Klub českých turistů (7,7 mil. Kč), Sdružení pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR (3,8 mil. Kč), Sdružení na ochranu nájemníků (3,6 mil. Kč), Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků (téměř 1,2 mil. Kč), atd.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** bylo čerpáno 47,6 mil. Kč, tj. 93,0 % upraveného rozpočtu (úspora 3,6 mil. Kč) při meziročním růstu o 3,4 % (1,6 mil. Kč). Z toho 25,0 mil. Kč připadlo Českému svazu včelařů, 6,5 mil. Kč Českému rybářskému svazu, 2,5 mil. Kč Českému svazu chovatelů, 2,8 mil. Kč Českému zahrádkářskému svazu, 2,1 mil. Kč Svazu chovatelů českého strakatého skotu, 3,0 mil. Kč Českomoravské myslivecké jednotě, po 2,0 mil. Kč občanským sdružením Pomoc, Týn nad Vltavou a Neratov v Orlických horách, atd.

Kapitola **Úřad vlády** poskytla občanským sdružením **78,9 mil. Kč**, tj. o 3,4 % (o 2,6 mil. Kč) více než uvedl upravený rozpočet. Meziročně se výdaje této kapitoly zvýšily o 3,8 % (o 2,9 mil. Kč). Z celku na Program protidrogové politiky připadlo 72,7 mil. Kč a na Kampaň proti rasismu 6,5 mil. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo v této oblasti čerpáno **32,7 mil. Kč**, tj. o 11,9 % (o 3,5 mil. Kč) více než stanovil upravený rozpočet, při meziročním růstu o 20,4 % (o 5,5 mil. Kč). Z toho na devět projektů 7-mi občanským sdružením působícím v oblasti ochrany spotřebitele 19,7 mil. Kč, na podporu devíti projektů prosazujících rovné příležitosti mužů a žen 1,5 mil. Kč, 47-mi občanským sdružením v rámci programu úspory energií 6,9 mil. Kč, na řešení projektů v oblasti výzkumu a vývoje Českému svazu stavebních inženýrů 1,5 mil. Kč a v rámci OP Průmysl a podnikání 5-ti občanským sdružením na financování vstupních analýz, vyhledávání, založení a restrukturalizaci klastrů 3,1 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo vnitra** poskytla **65,3 mil. Kč**, tj. 59,1 % upraveného rozpočtu (úspora 44,3 mil. Kč) při meziročním růstu o 3,2 % (o 2,8 mil. Kč), z toho

občanskému sdružení Unie tělovýchovných organizací Policie ČR 19,0 mil. Kč, občanským sdružením na úseku požární ochrany a integrovaného záchranného systému 25,8 mil. Kč.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** uvolnila celkem 61,2 mil. Kč, tj. 100,0 % upraveného rozpočtu a o 20,0 % (15,3 mil. Kč) méně než v roce 2006. Z celku připadlo Českému svazu bojovníků za svobodu 77,5 mil. Kč, Konfederaci politických vězňů 7,8 mil. Kč, zdravotnickému zařízení Hospic sv. Jana N. Neumanna 4,2 mil. Kč, Masarykovu demokratickému hnutí 1,7 mil. Kč, atd.

Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytla celkem **45,9 mil. Kč**, překročení upraveného rozpočtu o 5,1 % (o 2,2 mil. Kč) bylo kryto použitím rezervního fondu. Meziročně se výdaje snížily o 16,2 % (o 9,3 mil. Kč). Z toho bylo vynaloženo v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce 19,3 mil. Kč, v oblasti bezpečnostní politiky 10,3 mil. Kč, transformační spolupráce 9,9 mil. Kč a na podporu zahraničních krajských aktivit 4,3 mil. Kč.

Ministerstvo dopravy převedlo občanským sdružením **10,4 mil. Kč**, tj. 100,0 % upraveného rozpočtu a o 335 tis. Kč méně než v roce 2006. Z celku čerpaly prostředky v oblasti civilního letectví Letecká amatérská asociace ČR 5,7 mil. Kč a Aeroklub ČR 4,5 mil. Kč.

Neinvestiční prostředky občanským sdružením poskytly i další kapitoly státního rozpočtu např. Akademie věd ČR 5,6 mil. Kč, Ministerstvo obrany 3,7 mil. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 2,2 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Na neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2007 vynaloženo **2 829,0 mil. Kč**, tj. o 3,8 % (o 103,6 mil. Kč) více, než stanovil upravený rozpočet. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 3,6 % (o 98,9 mil. Kč). Z celkové částky vynaložily 98,7 % kapitoly Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V kapitole **Ministerstvo kultury** dosáhly neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem v roce 2007 celkem **1 651,2 mil. Kč**, tj. 58,4 % celkových výdajů v této oblasti. Plněno bylo na 100,9 % rozpočtu po změnách (o 15,4 mil. Kč více) při meziročním růstu o 9,3 % (o 140,6 mil. Kč). Z toho výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1 579,2 mil. Kč, vč. platů a pojistného duchovních a administrativy v částce 1 224,9 mil. Kč (na samotné platy duchovních bylo vyplaceno 746,2 mil. Kč při meziročním růstu o 10,3 %, tj. o 69,9 mil. Kč, průměrný plat duchovních proti roku 2006 vzrostl o

14,2 %). Zbývající prostředky byly použity zejména na podporu a obnovu církevních kulturních památek.

Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** zabezpečuje finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona č. 3/2002 Sb. v platném znění. Čerpáno bylo celkem přes **879,4 mil. Kč**, tj. 101,0 % rozpočtu po změnách a o 9,3 % (o 75 mil. Kč) více než v roce 2006. V roce 2007 působilo v ČR 116 církevních škol a školských zařízení, kterým bylo poskytnuto celkem 821,4 mil. Kč. Další prostředky byly uvolněny ústavům péče o mládež (5,2 mil. Kč, na prevenci proti kriminalitě (227 tis. Kč), na využití volného času dětí a mládeže vč. Salesiánských středisek mládeže (35,9 mil. Kč), na projekty spolufinancované z prostředků EU (téměř 10,9 mil. Kč), na program integrace Rómů (1,9 mil. Kč), na rozvojové programy (5,9 mil. Kč) a rozvojovou zahraniční spolupráci (1,2 mil. Kč), atd.

Výdaje na neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **261,9 mil. Kč**, tj. o 48,5 % (o 85,6 mil. Kč) více než stanovil upravený rozpočet, meziročně však došlo k poklesu výdajů o 32,1 % (o 123,6 mil. Kč). Z celku bylo určeno 100,9 mil. Kč na služby sociální péče, 4,9 mil. Kč na sociální prevenci 43,8 mil. Kč, 60,2 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, 76,3 mil. Kč na společné programy ČR a EU, 13,4 mil. Kč na podporu rodiny, 5,9 mil. Kč na sociální rehabilitace a ostatní péči a pomoc a 170 tis. Kč na sociální poradenství.

Příspěvek na činnost politických stran

Příspěvky politickým stranám a hnutím, vyplácené ze státního rozpočtu (kapitola Všeobecná pokladní správa) na činnost podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a hnutích, ve znění pozdějších předpisů, dosáhly v roce 2007 celkem **502,9 mil. Kč**, tj. 93,1 % rozpočtu při meziročním růstu o 2,2 % (o 10,7 mil. Kč).

Stálý příspěvek činí ročně 6,0 mil. Kč pro politické strany a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů a 200 tis. Kč za každých i započatých 0,1 % hlasů, a to do 5 % hlasů (obdrží-li strana či hnutí víc než 5 % hlasů, příspěvek se nezvyšuje). Příspěvek na mandát poslance a senátora činí 900 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hl. m. Prahy 250 tis. Kč.

Z celku na příspěvek na činnost v roce 2007 bylo politickým stranám a hnutím vyplaceno téměř 487,9 mil. Kč (stálý příspěvek 50,0 mil. Kč a příspěvek na mandát 437,9 mil. Kč – v tom 180 mil. Kč poslanci, 71,6 mil. Kč senátoři, 168,8 mil. Kč

krajší zastupitelé, 17,5 mil. Kč zastupitelé hl.m. Prahy). ODS získala celkem 203,1 mil. Kč, ČSSD 117,3 mil. Kč, KSČM 76,6 mil. Kč, KDU-ČSL 51,7 mil. Kč, Strana zelených 18,3 mil. Kč, atd. Dále byl vyplacen příspěvek na mandát 15 členů zastupitelstva hl.m. Prahy politické straně Spojení demokraté – sdružení nezávislých za období od listopadu 2002 do října 2006 v celkové částce 15,0 mil. Kč.

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tj. organizacím, které nejsou zařaditelné pod některé z předchozích, např. nadacím, tuzemským svazům a spolkům apod., byly vykázány v celkové částce **507 mil. Kč**, tj. o 27,7 % (o 116 mil. Kč) více než stanovil upravený rozpočet, když k nejvyššímu překročení došlo v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí. Meziročně se tyto výdaje snížily o 2,6 % (o 13,5 mil. Kč).

Např. **Ministerstvem práce a sociálních věcí** bylo uvolněno **135,2 mil. Kč**, z toho 83,8 mil. Kč na společné programy ČR a EU a 51,4 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti. V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** bylo vynaloženo **10,5 mil. Kč**, z toho 1,8 mil. Kč představovala dotace Svazu měst a obcí a zbývající část byla použita v rámci společných programů ČR a EU. Z celkem rozpočtovaných 25,4 mil. Kč bylo uspořeno 14,9 mil. Kč především nečerpáním společného programu JPD Cíl 2 Praha. Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** vyplatila **249,2 mil. Kč**, z toho na řešení projektů výzkumu a vývoje 238,8 mil. Kč. Z dalších kapitol státního rozpočtu byly převedeny tomuto typu organizací např. 12,0 mil. Kč Ministerstvo kultury, 11,3 mil. Kč Ministerstvo zemědělství, 6,3 mil. Kč Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2,2 mil. Kč Ministerstvo životního prostředí, 1,0 mil. Kč Akademie věd, atd.

2.3.4. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

Na neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly ve schváleném rozpočtu vyčleněny celkem 50,2 mld. Kč s meziročním plánovaným růstem o 31,3 % (o 5,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2006, resp. o 13,7 % (o 2,9 mld. Kč) proti skutečnosti 2006. V průběhu roku 2007 byly prostřednictvím rozpočtových opatření sníženy o 623 mil. Kč. **Čerpáno** bylo **46,7 mld. Kč**, tj. 94,2 % upraveného rozpočtu při úspoře téměř 2,9 mld. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 1,1 % (o 521,5 mil. Kč). Na výši čerpání a rozložení výdajů mezi jednotlivé typy příspěvkových organizací měl vliv vznik veřejných výzkumných institucí, školských právnických osob a veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení.

Z celkového objemu neinvestičních transferů příspěvkovým a podobným organizacím bylo vynaloženo 30,0 % (**14,0 mld. Kč**) **příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušné kapitoly**. Příspěvky příspěvkovým organizacím **jiných zřizovatelů dosáhly 1,7 % (0,8 mld. Kč)**. **Transfery vysokým školám** představovaly 56,4 % celkového objemu vynaložených prostředků (**26,3 mld. Kč**) a v rozhodující míře (93,9 %) se na nich podílela kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a to v objemu téměř 24,7 mld. Kč. **Transfery veřejným výzkumným institucím dosáhly 5,5 mld. Kč**, tj. 11,9 % celkových příspěvků, když z toho Akademie věd ČR získala 3,7 mld. Kč (67,2 %). Zbývající prostředky 9,8 mil. Kč byly poskytnuty veřejným zdravotnickým zařízením a školským právníckým osobám zřízeným státem, kraji a obcemi.

Následující tabulka uvádí změny státního rozpočtu transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2007 a jeho čerpání v souhrnu a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 35

v mil. Kč

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	46 150	50 170	49 546	46 671	94,2	101,1	521
v tom:							
- příspěvky zřízením příspěvkovým org.	20 542	21 943	14 586	14 024	96,1	68,3	-6 518
- transfery vysokým školám	24 236	23 418	28 575	26 319	92,1	108,6	2 083
- transfery školským právníckým osobám zřízeným státem, kraji a obcemi			9	4	44,4		4
- transfery veřejným výzkumným institucím		4 752	5 549	5 537	99,8		5 537
- transfery veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi		4	30	6	20,0		6
- příspěvky ostatním příspěvkovým org.	1 372	53	797	781	98,0	56,9	-591
z celku:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	26 069	35 327	31 047	28 266	91,0	108,4	2 197
Ministerstvo kultury	3 259	3 374	3 547	3 503	98,8	107,5	244
Ministerstvo zemědělství	1 317	806	1 263	1 242	98,3	94,3	-75
Ministerstvo zdravotnictví	3 901	2 544	2 255	2 173	96,4	55,7	-1 728
Akademie věd	3 889	4 134	3 951	3 941	99,7	101,3	52
Ministerstvo životního prostředí	1 498	365	1 465	1 517	103,5	101,3	19
Ministerstvo obrany	1 632	1 012	1 222	1 247	102,0	76,4	-385
Grantová agentura České republiky	1 280	0	1 367	1 367	100,0	106,8	87
Ministerstvo práce a sociálních věcí	365	172	229	371	162,0	101,6	6
Ministerstvo průmyslu a obchodu	910	692	907	905	99,8	99,5	-5
Ministerstvo dopravy	202	131	220	163	74,1	80,7	-39
Ministerstvo pro místní rozvoj	575	457	689	610	88,5	106,1	35
Ministerstvo zahraničních věcí	232	174	198	198	100,0	85,3	-34
Ministerstvo vnitra	725	674	866	866	100,0	119,4	141

Největší objem (60,6 %) představovaly prostředky poskytnuté příspěvkovým apod. organizacím kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** v částce **28 266 mil. Kč**, tj. 91,0 % rozpočtu po změnách při úspoře 2 780 mil. Kč. Meziročně

se tyto výdaje zvýšily o 8,4 % (o 2 198 mil. Kč). Přímým řízeným příspěvkovým organizacím kapitola uvolnila 2 764 mil. Kč, tj. 86,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,0 % (o 119 mil. Kč), prostředky byly určeny pro 87 subjektů, z toho pro 73 na regionální školství v kompetenci MŠMT (výchovné a diagnostické ústavy) a 14 ostatních přímým řízených organizací (výzkumné ústavy, instituty, knihovna, pedagogické muzeum, vzdělávací a konferenční centra). Vysokým školám zřízeným podle zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb. v platném znění byly poskytnuty neinvestiční prostředky v částce 24 707 mil. Kč, tj. 91,3 % rozpočtu navýšeného v průběhu roku téměř o 3 787 mil. Kč (úspora 2 345 mil. Kč), při meziročním růstu o 8,5 % (o 1 933 mil. Kč). V roce 2007 působilo v ČR 26 veřejných vysokých škol, kterým bylo z rozpočtu kapitoly MŠMT poskytnuto téměř 24 663 mil. Kč, tj. o 1 941 mil. Kč více než v předchozím roce; největší objem prostředků získala Univerzita Karlova – 3 246 mil. Kč a Masarykova univerzita – 1 977 mil. Kč. Na podporu výzkumu a vývoje 4 829 mil. Kč, na sociální stipendia bylo uvolněno přes 108 mil. Kč. Z celkového počtu 43 soukromých vysokých škol byla poskytnuta dotace Vysoké škole veřejné správy a mezinárodních vztahů 1,4 mil. Kč, dále byly soukromým školám poskytnuta ubytovací a sociální stipendia 27 mil. Kč. Účelové dotace příspěvkovým organizacím jiného zřizovatele představovaly pouze 69 mil. Kč a byly určeny na výzkum a vývoj úspěšným řešitelům projektů z jiných resortů; výrazné snížení těchto prostředků bylo dáno vznikem veřejných výzkumných institucí, kterým kapitola uvolnila téměř 727 mil. Kč.

Na výzkum a vývoj poskytla kapitola **Akademie věd** částku **3 941 mil. Kč**, tj. 99,7 % upraveného rozpočtu a o 1,3 % (o 41 mil. Kč více než v roce 2006), z toho 3 723 mil. Kč činily transfery veřejným výzkumným institucím zřízeným podle zákona č. 341/2005 a na které transformovány příspěvkové organizace – výzkumné ústavy AVČR. Vysokým školám tato kapitola uvolnila 195 mil. Kč.

Kapitola **Grantová agentura České republiky** vynaložila na účelové neinvestiční prostředky příspěvkovým organizacím **1 367 mil. Kč**, tj. 100,0 % prostředků upraveného rozpočtu a o 6,9 % (o 89,9 mil. Kč) více než v roce 2006. Z celku na vysoké školy připadlo 787,7 mil. Kč a na ostatní příspěvkové organizace 579,7 mil. Kč).

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo **2 173 mil. Kč**, tj. 96,3 % rozpočtu po změnách; výdaje jsou meziročně nesrovnatelné vzhledem k tomu, že v roce 2006 byly mimořádně uvolněny prostředky k řešení zadluženosti organizací ústavní péče. Z celku bylo poskytnuto přímým řízeným příspěvkovým organizacím 1 954 mil. Kč, z toho např. pro fakultní nemocnice (203,8 mil. Kč), zdravotní ústavy (830,6 mil. Kč), doškolovací ústavy (183,1 mil. Kč), na ostatní projekty výzkumu a vývoje ve

zdravotnictví (624,0 mil. Kč), atd. Vysokým školám bylo vyplaceno 195,3 mil. Kč (z toho na výzkum a vývoj 193,5 mil. Kč), na plnění úkolů výzkumu a vývoje veřejným výzkumným institucím 15,9 mil. Kč a ostatním příspěvkovým organizacím 7,5 mil. Kč.

Ministerstvo kultury poskytlo příspěvky ve výši **3 503 mil. Kč**, tj. 98,8 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 7,5 % (o 243,8 mil. Kč). Přímou zřízené příspěvkové organizace čerpaly prostředky ve výši 3 487 mil. Kč, které byly použity na provoz divadel, muzeí, galerií, knihoven, na restaurování kulturních památek a na jiné kulturní aktivity a programy. Vysokým školám bylo uvolněno 5,3 mil. Kč, z toho na výzkum a vývoj 1,2 mil. Kč; veřejným výzkumným institucím 9,8 mil. Kč, z toho Centru pro dokumentaci kulturních statků obětí 2. světové války 7,4 mil. Kč, na výzkum a vývoj 1,1 mil. Kč, atd.

Ministerstvo životního prostředí vydalo celkem **1 517 mil. Kč** (103,6 % rozpočtu po změnách při meziročním navýšení o 1,3 %, tj. o 19,2 mil. Kč), přímo zřízeným příspěvkovým organizacím připadlo 1 291,8 mil. Kč, kde kromě příspěvků na činnost (880,6 mil. Kč) byly vynaloženy i další prostředky např. na Program péče o krajinu 31,4 mil. Kč, na institucionální výzkum a vývoj 84,6 mil. Kč, na programové financování 249,3 mil. Kč, účelové prostředky na projekty výzkumu a vývoje 29,0 mil. Kč, atd. Výzkumným veřejným institucím kapitola poukázala 195,2 mil. Kč a vysokým školám 28,6 mil. Kč.

Příspěvkové organizace **Ministerstva obrany** čerpaly **1 247 mil. Kč** (102,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 23,6 %, tj. o 385,2 mil. Kč), z toho 1 244,4 mil. Kč připadlo vlastním příspěvkovým organizacím (6-ti na úseku vojenského zdravotnictví, zdravotní rehabilitace, bytového a tepelného hospodářství a péče o nemovitý majetek, tři příspěvkové organizace plnily úkoly přípravy ke státní sportovní reprezentaci) a 2,8 mil. Kč veřejným vysokým školám na vojenský výzkum a vývoj.

Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím kapitoly **Ministerstvo zemědělství** dosáhly více než **1 242 mil. Kč** (98,3 % upraveného rozpočtu při meziročním snížení o 5,7 %, tj. o 74,8 mil. Kč). Zřízeným příspěvkovým organizacím bylo poskytnuto 511,2 mil. Kč, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo čtyřem organizacím vyplaceno 482,8 mil. Kč. Neinvestiční dotace vysokým školám představovaly 87,3 mil. Kč, z toho na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj 79,9 mil. Kč. V roce 2007 bylo 7 resortních organizací transformováno na veřejné výzkumné instituce, kterým kapitola poskytla 642,6 mil. Kč, z toho 613,7 mil. Kč na

zemědělský a lesnický výzkum a vývoj a 28,9 mil. Kč na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj. Ostatním příspěvkovým organizacím v oblasti lesního hospodářství bylo vyplaceno 1,1 mil. Kč na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** vyplatila příspěvkovým a podobným organizacím téměř **905 mil. Kč**, tj. 99,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 0,6 % (o 5,1 mil. Kč), z celku svým 9-ti zřízeným organizacím na činnost 796,9 mil. Kč, vysokým školám 75,8 mil. Kč (z toho 66,5 mil. Kč na řešení projektů výzkumu a vývoje) a ostatním příspěvkovým apod. organizacím 31,9 mil. Kč.

Ministerstvo vnitra poukázalo svým 5-ti příspěvkovým organizacím na činnost přes **865,9 mil. Kč**, tj. 100,0 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 19,5 % (o 141,4 mil. Kč). Z celku připadlo pro PO Zařízení služeb pro MV 756,8 mil. Kč, Institut pro místní správu Praha 29,9 mil. Kč, Lázeňské léčebné ústavy MV 46,3 mil. Kč a Tiskárna MV 33,0 mil. Kč).

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla celkem **608 mil. Kč**, tj. 88,4 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 6,1 % (o 35,0 mil. Kč). Z celku připadlo 565,6 mil. Kč zřízeným příspěvkovým organizacím (z toho pro PO Česká centrála cestovního ruchu 408,8 mil. Kč, Czech Tourism a PO Centrum pro regionální rozvoj ČR 156,8 mil. Kč). Dále bylo převedeno 33,8 mil. Kč vysokým školám, 7,2 mil. Kč veřejným výzkumným institucím, 2,0 mil. Kč ostatním příspěvkovým organizacím a 1,1 veřejným zdravotnickým zařízením.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo v roce 2007 příspěvkovým organizacím **371 mil. Kč**, tj. o 61,9 % více než stanovil upravený rozpočet a o 1,7 % (o 6,1 mil. Kč) více než v roce 2006. Z toho 59,9 mil. Kč přímo řízeným subjektům, kde významnou část příspěvků tvořily prostředky na podporu služeb sociální péče. Neinvestiční transfery vysokým školám činily 161,2 mil. Kč, z toho 23,4 mil. Kč na výzkum a vývoj, 131,7 mil. Kč na společné programy ČR a EU a téměř 6,0 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanost; neinvestiční transfery školským právnickým osobám pak 4,3 mil. Kč. Dále bylo převedeno 50 mil. Kč veřejným výzkumným institucím 89,5 mil. Kč, veřejným zdravotnickým zařízením na služby sociální péče 4,3 mil. Kč a ostatním příspěvkovým organizacím bylo poskytnuto 51,9 mil. Kč (z toho 45,7 mil. Kč na společné programy ČR a EU, 4,6 mil. Kč na sociální poradenství, atd.).

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla celkem přes **163,0 mil. Kč**, tj. 74,0 % upraveného rozpočtu při meziročním snížení o 19,9 % (o 38,5 mil. Kč), z celku připadlo 86,3 mil. Kč zřízeným příspěvkovým organizacím (Centrum služeb pro silniční dopravu 84,4 mil. Kč a Ředitelství silnic a dálnic ČR 1,9 mil. Kč – do

rezervního fondu za obě organizace bylo převedeno 61,5 mil. Kč). Vysokým školám kapitola uvolnila 19,1 mil. Kč, veřejným výzkumným institucím 54,2 mil. Kč a ostatním příspěvkovým organizacím na řešení projektů výzkumu a vývoje 3,5 mil. Kč.

Příspěvky kapitoly **Ministerstvo zahraničních věcí** činily celkem **198,2 mil. Kč**, tj. 99,9 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 14,7 % (o 34,0 mil. Kč), z toho přímo řízeným příspěvkovým organizacím 184,1 mil. Kč (95,2 mil. Kč Česká centra, 40,7 mil. Kč Ústav mezinárodních vztahů, 40,0 mil. Kč Diplomatický servis a 8,2 mil. Kč Zámek Štiřín) a vysokým školám bylo poukázáno přes 14,0 mil. Kč.

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši **180,7 mil. Kč** (101,5 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 23,5 %, tj. o 34,3 mil. Kč), z toho PO Lesní správa Lány připadly 18,7 mil. Kč a PO Správa Pražského hradu 162,0 mil. Kč.

2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 36

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
		schválený	po změnách				
		1	2				
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně celkem	80 797	81 214	84 897	78 279	92,2	96,9	-2 518
z toho:							
- transfery státním fondům	29 190	33 813	37 253	30 649	82,3	105,0	1 459
z toho: SZIF (MZe)	27 288	33 713	33 454	26 952	80,6	98,8	-336
- transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	43 013	47 206	47 476	47 476	100,0	110,4	4 463
z toho: platby státu za st. pojištění	42 998	47 194	47 459	47 459	100,0	110,4	4 461

Neinvestiční transfery státním fondům

Neinvestiční transfery státním fondům byly rozpočtovány ve výši 33,8 mld. Kč, v průběhu roku byl rozpočet navýšen na 37,3 mld. Kč a skutečné **čerpání** dosáhlo **30,6 mld. Kč**, tj. 82,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu výdajů o 5,0 % (téměř o 1,5 mld. Kč).

Převod neinvestičních prostředků **Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu** prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo zemědělství**, resp. akreditované agrární platební agentuře (SZIF), které byly po vstupu ČR do EU dány kompetence k realizaci a financování Společné zemědělské politiky, byl ve schváleném rozpočtu zahrnut ve výši 33,7 mld. Kč a rozpočtovými opatřeními následně snížen o 260 mil. Kč. Skutečně byly na tento fond **převedeny** neinvestiční prostředky v celkové výši

téměř **27,0 mld. Kč**, z toho na krytí správních výdajů a na marketingovou činnost přes 1,3 mld. Kč.

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku jsou na rok 2007, tak jako příjmy, rozděleny na dvě období: na období 2004-2006 a na období nové finanční perspektivy pro roky 2007-2013. V prvním jmenovaném období jsou prostředky rozpočtovány a vypláceny v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova, ve druhém vyplácením přímých plateb, dále v rámci podpory venkova a Společné organizace trhu. Celkem kapitola Ministerstvo zemědělství poskytla SZIF v této oblasti **25,6 mld. Kč**, z toho 8,3 mld. Kč představovaly zapojené prostředky rezervního fondu kapitoly (podrobněji viz. Část VI./2. Zprávy, týkající se společných programů České republiky a Evropské unie).

V roce 2007 kromě neinvestičních dotací SZIF byly prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo kultury** poskytnuty finanční prostředky **Státnímu fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie** ve výši **33,2 mil. Kč**, tj. 24,8 % upraveného rozpočtu, a prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo dopravy** na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů **Státního fondu dopravní infrastruktury** ve výši téměř **3,7 mld. Kč**, tj. 100,0 % upraveného rozpočtu (původně rozpočtováno nebylo).

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především **platby státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel** (tzv. státní pojištěnce, tj. osoby, za které je plátcem pojistného stát, uvedené v zákoně č. 48/1997 Sb., v platném znění). Výše celkových výdajů na tyto platby schválená ve státním rozpočtu na rok 2007 činila 47,2 mld. Kč, skutečně bylo na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění **převedeno téměř 47,5 mld. Kč**. Překročení rozpočtované částky o 0,6 %, tj. o 265 mil. Kč, bylo plně kryto v souladu s usnesením vlády č. 290/2007, které uložilo ministru financí mj. provést rozpočtové opatření v rámci kapitoly Všeobecná pokladní správa a převést prostředky z položky „Prostředky na výdaje nezabezpečené ve státním rozpočtu“ do ukazatele „Transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, položka Pojistné zdravotního pojištění – platba státu do výše 1 000 000 tis. Kč“. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 10,4 % (o 4,5 mld. Kč). Výdaje byly po celý rok 2007 rovnoměrné (poprvé od roku 1996 nebyla požadována realizace tzv. předsunuté platby) a nedošlo k úpravě výše měsíční platby za pojištěnce. Pro rok 2007 byl podle zákona č. 117/2006 Sb. stanoven vyměřovací základ pro platbu státu ve výši 5 035,- Kč; **měsíční platba státu za**

státního pojištění v roce 2007 tak činila **680,- Kč^{*)}** (v 1. pololetí 2006 došlo ke třem změnám měsíční výše platby: od 1.1. z 481,- Kč na 513,- Kč, od 1.2. následně na 560,- Kč a od 1.4. na 636,- Kč za osobu).

V rámci této skupiny výdajů jsou zahrnuty i prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Dvěma fondům této pojišťovny (fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a fondu pro úhradu preventivní péče), zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., byly převedeny finanční prostředky ve výši **17,4 mil. Kč** tj. 100 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 16,0 % (o 2,4 mil. Kč).

2.3.6. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně se na celkových běžných výdajích schváleného rozpočtu 2007 podílely 12,7 %, resp. 12,9 % rozpočtu po změnách. V roce 2007 bylo **čerpáno** celkem **120,4 mld Kč**, tj. 12,3 % všech běžných výdajů. Plněno bylo na 97,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,9 % (o 9,8 mld. Kč). Z celku obce obdržely úhrnem 43,0 mld. Kč a kraje 77,2 mld. Kč.

Tabulka č. 37

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Index 2007/2006	Rozdíl 2007-2006
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	110 602	120 669	123 626	120 441	97,4	108,9	9 839
z toho:							
- obcím	37 273	44 641	44 717	43 040	96,2	115,5	5 767
v tom: souhrnný dotační vztah	26 136	9 170	9 170	9 170	100,0	35,1	-16 966
z toho: dávky sociální péče	14 674						
úcelové dotace	11 137	35 471	35 547	33 870	95,3	304,1	22 733
z toho: sociální dávky		24 997	24 545	22 442	91,4		22 442
- krajům	73 327	76 029	78 279	77 189	98,6	105,3	3 862
v tom: souhrnný dotační vztah	5 954	1 124	1 124	1 124	100,0	18,9	-4 830
úcelové dotace	67 373	74 905	77 155	76 065	98,6	112,9	8 692

^{*)} Podle zákona č. 117/2006 Sb. je od 1.4.2006 vyměřovací základ pro platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění stanoven pro kalendářní rok ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství stanovené nařízením vlády jako součin všeobecného vyměřovacího základu a přepočítacího koeficientu pro účely důchodového pojištění (pro rok 2007 tak byla vyměřovacím základem částka 20 139 Kč stanovená podle nařízení vlády č. 462/2006 Sb. jako součin částek 18 809,- Kč a 1,0707).

Z celkového čerpání představovaly **10,3 mld. Kč** transfery poskytované **v rámci souhrnného dotačního vztahu** návazně na přílohy č. 6 až 9 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2007. Z toho **obcím**, vč. hl. m. Prahy bylo ve sledovaném období uvolněno **9,2 mld. Kč**, tj. 100,0 % upraveného rozpočtu; meziročně tyto výdaje nelze srovnávat vzhledem ke změně způsobu financování sociálních dávek poskytovaných obcemi v souvislosti s přijetím zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o sociálních službách. V roce 2007 byly finanční prostředky poskytovány obcím na výkon státní správy, na školství, na vybraná zdravotnická zařízení a na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím. **Kraje** v rámci souhrnného dotačního vztahu čerpaly **1,1 mld. Kč** (100,0 % rozpočtu), které byly použity jako příspěvek na výkon státní správy, vč. činnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí (mimo hl.m. Prahy). Finanční prostředky krajům, obcím a hl. m. Praze v rámci souhrnného dotačního vztahu byly uvolňovány z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**.

Neinvestiční transfery územním rozpočtům **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) dosáhly celkem více než **110,1 mld. Kč**, tj. 97,2 % upraveného rozpočtu. Z celku **obce** obdržely **33,9 mld. Kč** (vč. transferů na sociální dávky), tj. 95,3 % upraveného rozpočtu, **kraje** **76,1 mld. Kč** (98,6 % upraveného rozpočtu) a **regionální rady soudržnosti** **171 mil. Kč**.

Největší objem prostředků v rámci neinvestičních účelových dotací obcím a krajům (68,5 %) byl poskytnut kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** **75,3 mld. Kč**, tj. 98,1 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 3,8 % (o více než o 2,7 mld. Kč). Podle zákona 561/2004 Sb. bylo z celku na přímé vzdělávací náklady školám a školským zařízením zřizovaným obcemi prostřednictvím krajských úřadů uvolněno 41,9 mld. Kč a školám a školským zařízením zřizovaným kraji 29,3 mld. Kč. Dotace soukromému školství byly poskytnuty prostřednictvím krajů ve výši téměř 3,7 mld. Kč. Další neinvestiční prostředky z kapitoly MŠMT byly poskytnuty na přímé náklady na vzdělávání pro sportovní gymnázia 65,5 mil. Kč, na protidrogovou prevenci 7,0 mil. Kč, na prevenci kriminality 6,9 mil. Kč, na projekty integrace romské komunity 9,3 mil. Kč, na pořádání různých soutěží 25,1 mil. Kč, na rozvojový program na podporu pokrytí konektivity škol 72,9 mil. Kč, na program Rozvoj klíčových kompetencí žáků 7. ročníků 49,4 mil. Kč, na projekt Pilot G 3,0 mil. Kč, na grantové projekty přijaté v rámci OP Rozvoj lidských zdrojů, atd.

Neinvestiční transfery územním rozpočtům kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** v roce 2007 dosáhly téměř **30,5 mld. Kč**, tj. 100,1 % rozpočtu po změnách, vzhledem k přijetí řady legislativních změn nelze tyto výdaje meziročně

srovnat. Od 1.1.2007 s účinností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné, bylo změněno financování sociálních dávek poskytovaných obcemi. Do konce roku 2006 byly obcím finanční prostředky na dávky sociální péče uvolňovány v rámci souhrnného dotačního vztahu z kapitoly Všeobecná pokladní správa, od ledna 2007 jsou finanční prostředky na dávky v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči obcím převáděny prostřednictvím krajů z kapitoly MPSV. Současně zákon č. 108/2006 Sb. stanoví krajům několik dalších způsobů financování sociálních služeb. Obcím kapitola poskytla celkem 23,1 mld. Kč, z toho 22,4 mld. Kč představovaly transfery na sociální dávky*) (dávky v hmotné nouzi, dávky zdravotně postiženým a příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách). Dále byly obcím poskytnuty transfery na povinné pojištění pěstounů (2,2 mil. Kč), na společné programy ČR a EU 22,2 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 639,5 mil. Kč a služby sociální péče 4,7 mil. Kč. Neinvestiční transfery krajům kapitola MPSV poskytla kapitola 7,4 mld. Kč, z toho téměř 7,0 mld. Kč připadlo na podporu subjektů poskytujících služby sociální péče a prevence podle zákona o sociálních službách. Na příspěvek pro děti vyžadující okamžitou pomoc bylo uvolněno 93,7 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 65,7 mil. Kč a na společné programy ČR a EU téměř 371,8 mil. Kč.

Prostřednictvím kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo vynaloženo více než **1,4 mld Kč**, tj. 76,1 % upraveného rozpočtu, z toho obcím připadlo 118,8 mil. Kč a krajům 1 309,4 mil. Kč. Z celku bylo poskytnuto 697,0 mil. Kč na dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí, 200 mil. Kč připadly na navýšení příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro obce s rozšířenou působností a hl.m. Prahu, 79,9 mil. Kč na strategii prevence kriminality na místní úrovni, 16,9 mil. Kč na řešení aktuálních problémů územních celků, 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod, 98,8 mil. Kč představovaly výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy, 14,3 mil. Kč správní výdaje na systém dávek státní sociální podpory, 46,0 mil. Kč náhrady výdajů ÚSC – doplatek za rok 2006, pro koordinátory romských poradců při krajských úřadech připadlo 5,2 mil. Kč, atd.

Ministerstvo pro místní rozvoj krajům a obcím uvolnilo celkem téměř **1,9 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. více než dvojnásobek upraveného rozpočtu při použití prostředků rezervního fondu. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 27,7 % (o 407,0 mil. Kč). Obce získaly 785,4 mil. Kč a kraje 1 093,1 mil. Kč. Prostředky byly použity v souvislosti s odstraňováním povodňových škod z roku 2006

*) podrobněji viz část III./2.1.1. Sociální dávky, Transfery územním rozpočtům na dávky

(725,8 mil. Kč, z toho na program Povodně 2006 – Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou 723,1 mil. Kč), dále v rámci společných programů ČR a EU (1 045,2 mil. Kč, z toho na SROP - společný regionální operační podprogram EU – č. 21711A – NIV 874,8 mil. Kč), na programy Podpora regenerace panelových sídlišť (13,9 mil. Kč), Podpora regionálního rozvoje (83,4 mil. Kč), na příspěvky a dotace k hypotečním úvěrům na bytovou výstavbu (5,1 mil. Kč), atd. Kromě výše uvedených prostředků kapitola MMR poskytla 170,5 mil. Kč regionálním radám soudržnosti.

Ministerstvo kultury vyplatilo obcím a krajům **368,2 mil. Kč**, tj. 106,5 % upraveného rozpočtu při meziročním zvýšení o 8,9 % (o 30,1 mil. Kč). Na obce připadlo 308,2 mil. Kč a na kraje 60,0 mil. Kč. Z celku bylo vyplaceno na plnění programů Regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón (159,0 mil. Kč), Program záchrany architektonického dědictví (62,2 mil. Kč), Program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů (62,5 mil. Kč), Kulturní aktivity (20,8 mil. Kč), Havarijní střešní program (13,7 mil. Kč), Veřejné informační služby knihoven (19,7 mil. Kč), na integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (3,8 mil. Kč), na výzkum a vývoj (1,9 mil. Kč), atd.

Ministerstvo zemědělství uvolnilo celkem 205,4 mil. Kč, tj. 99,8 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 19,7 % (o 33,7 mil. Kč). Z celku bylo poskytnuto v rámci lesního hospodářství 159,5 mil. Kč obcím (z toho 146,7 mil. Kč na správu a 9,6 mil. Kč na pěstební činnost) a 20,0 krajům (podpora celospolečenské funkce lesů); v rámci agrokompexu pak bylo obcím uvolněno 26,2 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo veřejným rozpočtům územní úrovně celkem téměř **127,0 mil. Kč**, z toho obcím 91,9 mil. Kč a krajům 34,7 mil. Kč. Plněno bylo o 16,7 % (o 18,1 mil. Kč) více při použití prostředků rezervního fondu; meziročně se výdaje zvýšily o 2,6 % (o 3,2 mil. Kč). Z celku bylo uvolněno na Program péče o krajinu (29,1 mil. Kč), na příspěvky ZOO (33,5 mil. Kč), na Program péče o zeleň v urbanizovaném prostředí (2,5 mil. Kč), na kompenzace ztrát obcí na území národních parků (5,4 mil. Kč), na OP Rozvoj lidských zdrojů 40,9 mil. Kč, na program Revitalizace říčních systémů – povodně 12,2 mil. Kč, atd.

Ministerstvo vnitra uvolnilo **41,7 mil. Kč**, a to obcím jako neinvestiční transfery na integraci azylantů v oblasti bydlení (11,9 mil. Kč), na přesídlení osob s prokázaným českým původem (krajanů) z Kazachstánu (26,3 mil. Kč), na úhradu nákladů obce vynaložených v souvislosti s azylovým zařízením na jejím území (3,4 mil. Kč), atd.

Ministerstvo obrany převedlo územním celkům **14,3 mil. Kč**, tj. 100 % rozpočtu při meziročním poklesu o 22,6 % (o 4,2 mil. Kč). Z toho na program Péče o válečné hroby 11,0 mil. Kč na opravy a rekonstrukci válečných hrobů, pomníků a památníků (29-ti obcím a městům 10,3 mil. Kč a 712 tis. Kč Královéhradeckému kraji). Dále Olomoucký kraj získal 3,2 mil. Kč na zabezpečení provozu Základní školy města Libavá, kterou navštěvují žáci, jímž byl povolen pobyt na území vojenského újezdu Libavá.

Kapitolou **Úřad vlády** byly převedeny prostředky ve výši **18,1 mil. Kč**, tj. 100,0 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 23,1 % (o 5,4 mil. Kč). Z celku obcím přes 12,9 mil. Kč, z toho 12,0 mil. Kč na program Podpora terénní práce, který je určen obcím, kde se nacházejí romské komunity nebo lokality. Krajům bylo uvolněno 5,1 mil. Kč, z toho pro Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 5,0 mil. Kč a na protidrogovou politiku 0,1 mil. Kč.

Také další kapitoly uvolnily neinvestiční prostředky obcím a krajům, např. **Ministerstvo dopravy** poskytlo celkem **10,8 mil. Kč**, z toho 5,3 mil. Kč na realizaci Priority 2 opatření 2.4. týkající se studie dopravní obsluhy města Vsetín, na 3,0 mil. Kč na dokrytí úhrady ztráty z poskytování zlevněného žakovského jízdného a na další akce; **Ministerstvo zdravotnictví** převedlo územním rozpočtům celkem **4,5 mil. Kč**, z toho pro nemocnici Třebíč 3,0 mil. Kč, na protidrogovou politiku 1,1 mil. Kč, atd.; **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo krajům a obcím neinvestiční prostředky v částce **2,1 mil. Kč**, atd.

2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu

Financování zahraničních úvěrů

Výdaje spojené s financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí byly v roce 2007 realizovány ve výši **40,9 mil. Kč**, tj. na 100,0 % rozpočtu. Týkaly se pouze správních poplatků za správu a vedení účtů vládních úvěrů; v souladu s uzavřenými smlouvami se jednalo o paušální úhrady ve prospěch ČNB (14,9 mil. Kč) a ČSOB (26,0 mil. Kč). Výdaje na financování vybraných vývozních obchodních případů formou dlouhodobých vývozních úvěrů, rozpočtované v kapitole VPS ve výši 200 mil. Kč, nebyly čerpány.

Státní podpora stavebního spoření

Státní podpora stavebního spoření je poskytována ze státního rozpočtu, resp. kapitoly Všeobecná pokladní správa, podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. Na žádost o roční zálohy státní podpory za rok 2006 (tzv. 2. a 3. kolo 2006) a žádost o roční zálohu státní podpory pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí 2007 (tzv. 1. kolo 2007), **poukázalo Ministerstvo financí stavebním spořitelnám** v roce 2007 celkem téměř **14 976 mil. Kč**, tj. o 9,3 % (o 1 276 mil. Kč) více než stanovil schválený rozpočet. Uvedené překročení rozpočtu, resp. jeho navýšení, bylo řešeno rozpočtovým opatřením na základě usnesení vlády č. 290/2007. Přesto proti roku 2006 došlo ke snížení výdajů v této oblasti o 5,0 % (o 796,6 mil. Kč), který souvisel zejména s poklesem celkového počtu smluv o stavebním spoření ve fázi spoření, a to hlavně tzv. starých smluv (uzavřených podle právní úpravy platné do 31.12.2003 s maximální státní podporou 4 500,- Kč). Celkový počet smluv ve fázi spoření dosáhl k 31.12.2007 celkem 5 133 tis., tj. o 165 tis. smluv méně než bylo vykázáno k 31.12.2006.

Z celkového počtu smluv ve fázi spoření k 31.12.2007 bylo evidováno 1 599 tis. tzv. nových smluv (uzavřených po 1.1.2004 s maximální výší roční státní podpory 3 000,- Kč). V roce 2007 bylo uzavřeno téměř 580 tis. nových smluv a průměrná cílová částka u nově uzavřených smluv občany dosáhla 285 tis. Kč. Proti roku 2006 bylo uzavřeno o 64 tis. smluv více, což lze přičíst vlivu reklamní kampaně stavebních spořitelén a veřejně diskutovaných možných změn ve stavebním spoření. Počet smluv, u kterých byla navýšena cílová částka, však proti roku 2006 poklesl o 28 tisíc.

Trend ve snižování počtu smluv pokračoval (v roce 2003 např. počet smluv činil 6 301 tis.) a vedl k dalšímu snížení vyplacené výše státní podpory (v roce 2005 bylo vyplaceno 16,1 mld. Kč, v roce 2006 pak 15,8 mld. Kč a 15,0 mld. Kč v roce 2007).

Státní příspěvek k penzijnímu připojištění

Prostředky na výplatu státního příspěvku na penzijní připojištění je ze státního rozpočtu, resp. kapitoly Všeobecná pokladní správa, uvolňována penzijním fondům podle zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, ve znění pozdějších předpisů,

Schválený rozpočet na rok 2007 počítal na výplatu státního příspěvku s částkou 4,5 mld. Kč, z průběhu čerpání vyplynula potřeba navýšení o 26,9 mil. Kč; tato částka byla kryta prostředky z vládní rozpočtové rezervy. Skutečně bylo čerpáno **4 527 mil. Kč** (100 % upraveného rozpočtu) s meziročním růstem o 12,1 %

(o 489 mil. Kč). Dynamika vývoje čerpání v roce 2007 zachovává vývoj předchozích let, k nárůstu výdajů došlo v důsledku neustále se zvyšujícího počtu uzavřených smluv (za 4. čtvrtletí 2006 bylo na 3 538 tis. smluv vyplaceno 1 087 mil. Kč, za 1. čtvrtletí 2007 na 3 605 tis. smluv 1 109 mil. Kč, za 2. čtvrtletí 2007 na 3 729 tis. smluv 1 152 mil. Kč a za 3. čtvrtletí 2007 na 3 780 tis. smluv 1 179 mil. Kč); meziroční navýšení v roce 2007 proti roku 2006 činilo téměř 243 tis. smluv.

K udržení tempa růstu přispívá stabilizace trhu penzijního připojištění, vstup velkých zahraničních investorů bank a pojišťoven, aktivní politika penzijních fondů, vstup zaměstnavatelů (vč. daňového odpočtu) a i zvýšená důvěra obyvatelstva vč. podílu mladší generace na systému penzijního připojištění, apod.

Státní podpora hypotečního úvěrování

Účelem programu státní podpory hypotečního úvěrování je zvýšení dostupnosti dlouhodobých úvěrů poskytovaných komerčními bankami na výstavbu domů a bytů a pomoc mladým lidem do 36 let zvýšením dostupnosti staršího vlastnického bydlení. Tato podpora je poskytována formou úrokové dotace, která se vztahuje k hypotečnímu úvěru nebo jeho části do výše 800 mil. Kč v případě pořízení bytu, resp. 1,5 mil. Kč v případě pořízení rodinného domu, maximálně po dobu 10 let a je realizována prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj**.

V roce 2007 vzhledem k výši úrokových sazeb (méně než 5 %) nebyla úroková dotace poskytnuta. Přesto bylo uzavřeno 335 nových smluv o státní finanční podpoře, jednalo se však o smlouvy, kdy nárok na výplatu státní podpory vznikl v předchozích letech podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb. a č. 249/2002 Sb. Státní rozpočet na rok 2007 počítal pro tuto formu podpory bytové výstavby s částkou 100 mil. Kč, v průběhu roku byl však snížen na 55 mil. Kč. Skutečně **vyčerpáno bylo 76,7 mil. Kč**, tj. 139,5 % upraveného rozpočtu (21,7 mil. Kč bylo použito mimorozpočtových zdrojů), při meziročním poklesu o 56,0 % (o 97,7 mil. Kč). Z celku bylo poskytnuto 40,0 mil. Kč osobám mladším 36 let a 29,3 mil. Kč ostatnímu obyvatelstvu, zbytek čerpaly obce (5,1 mil. Kč), bytová družstva (2,2 mil. Kč) a právnické a fyzické osoby podnikající v bytové výstavbě (0,1 mil. Kč). Nižší než původně předpokládané čerpání bylo způsobeno skutečností, že v roce 2007 došlo k přepočtu státní podpory u několika velkých bytových družstev a také k nárůstu výpovědí smlouvy o úvěru ze strany příjemce státní podpory z důvodu její nulové úrovně v roce 2007.

Majetková újma peněžních ústavů

Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů, která jim vznikla v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry (individuální a družstevní bytová výstavba, půjčky mladým manželům), byla v roce 2007 rozpočtována ve výši 340 mil. Kč, **poskytnuto bylo 285 mil. Kč**, tj. 83,9 % – podstatně nižší čerpání se týkalo zejména České konsolidační agentury (ČKA) a souviselo s tím, že tomuto peněžnímu ústavu nebyly ve 2. pololetí 2007 předem poskytnuty prostředky na proplacení úhrady za vedení účtů a za inkasování pohledávek podle Smlouvy mandátní za 2. pololetí Československé obchodní bance, a.s. (fakturu ČSOB za 2. pololetí proplatilo v lednu 2008 Ministerstvo financí, jako právní nástupce zaniklé ČKA). Rozpočtované prostředky na majetkovou újmu České spořitelny (jak z titulu individuální bytové výstavby, tak půjček mladým manželům) se nedostávaly, a tak byly v potřebné výši ve 4. čtvrtletí převedeny z rozpočtovaných prostředků na majetkovou újmu ČKA na družstevní bytovou výstavbu. Meziročně se celkové výdaje na úhradu majetkové újmy peněžních ústavů snížily o 28,2 % (o 112 mil. Kč).

Z celku bylo **v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu poskytnuto 173,6 mil. Kč** (Česká spořitelna), **s úvěry na družstevní bytovou výstavbu 86,4 mil. Kč** (ČKA) a **v souvislosti s půjčkami mladým manželům (Česká spořitelna) 25,0 mil. Kč**.

Majetková újma, která vzniká peněžním ústavům v souvislosti s dříve poskytnutými úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby, je hrazena ze státního rozpočtu v souladu s § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. V případě ČKA byla majetková újma hrazena také v návaznosti na § 19, zejména odstavce 4 a 5 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře.

Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

Převod do fondu státních záruk^{*)}, rozpočtovaný na rok 2007 v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši **12 162 mil. Kč**, byl uskutečněn v plné výši; nečerpaný zůstatek fondu z roku 2006 činil 1 066 mil. Kč. Na realizaci státních záruk bylo v průběhu roku do příjmů státního rozpočtu převedeno 8 356 mil. Kč.

Vlastní realizace státních záruk se v roce 2007 týkala zejména státní organizace **Správa železniční dopravní cesty (SŽDC)**, v jejímž případě se jednalo téměř o všechny platby ze státem garantovaných úvěrů a realizace z prostředků

^{*)} Ministerstvo financí, resp. kapitola Všeobecná pokladní správa, hradí prostřednictvím fondu státních záruk výdaje na realizaci státních záruk tak, že částku, která má být věřiteli proplacena, převede z tohoto fondu do příjmů státního rozpočtu a z výdajů tuto částku uhradí (tím je o stejnou částku překročen rozpočet příjmů i výdajů).

státního rozpočtu dosáhla úhrnné hodnoty **4 588,1 mil. Kč** (splátky poskytnuté na revitalizaci vozů, na koridory I a II., navýšení koridoru I., na obnovu vozového parku - pantografy) K této částce je nutno přičíst ještě **391,7 mil. Kč**, uhrazených za splatné části jistin a příslušenství z původně komerčních úvěrů, které na SŽDC přešly na základě zákona č.77/2002 Sb. z původního dlužníka (České dráhy, s.o.) a jsou ze zákona garantovány státem. V rámci poskytnutých nestandardních státních záruk bylo z titulu realizace záruky uhrazeno celkem **1,3 mil. Kč ve prospěch ČNB** na základě záloh, vyplacených k pokrytí ztrát strategického investora IPB.

Kromě výše uvedených státních záruk byly, obdobně jako v minulosti, přímo ze státního rozpočtu hrazeny také závazky ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů, poskytnutých EIB na financování infrastrukturálních projektů, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB (výstavba čističek odpadních vod, odstraňování následků povodní 1997, financování dopravní infrastruktury). Přestože se v těchto případech v podstatě jednalo o jistou formu realizace státních záruk, platí pro ně na základě příslušných smluvních dokumentů zvláštní režim. Takto bylo v roce 2007 uhrazeno celkem **2 968,4 mil. Kč**. Podobným způsobem byly v rámci nestandardních záruk uhrazeny v celkové výši **404,3 mil. Kč** také splátky úvěru, který byl přijat na financování integrovaného záchranného systému MATRA, jehož manažerem byla Česká konsolidační banka.

Na půjčky a návratné finanční výpomoci byla pro rok 2007 v kapitole VPS celkem vyčleněno **1,8 mld. Kč** souvisejících s vypořádáním tzv. plynárenských VIA, které vychází z předpokládané výše údajně neuhraných daňových povinností českého subjektu, který na území Ruské federace realizoval výstavbu objektů plynárenského průmyslu vč. infrastruktury. Protože ruská strana nebyla schopna konkretizovat své požadavky, **nebyl tento rozpočtový výdaj realizován.**

Výdaje na volby

V průběhu roku 2007 se na území České republiky nekonaly žádné řádné celoplošné volby, pouze volby dodatečné, opakované a nové do zastupitelstev obcí, a to v pěti různých termínech od 7 do 28 zastupitelstev, a mimořádně doplňovací volby do Senátu Parlamentu ČR ve dvou senátních obvodech vždy dvoukolově. Ve schváleném rozpočtu na rok 2007 byly v kapitole Všeobecná pokladní správa zahrnuty výdaje na volby ve výši 107,7 mil. Kč, ze které bylo k dalšímu čerpání uvolněno celkem 19,4 mil. Kč, z toho Ministerstvu vnitra 3,0 mil. Kč, Českému statistickému úřadu 9,2 mil. Kč. Na volby do zastupitelstev obcí bylo čerpáno 13,4 mil. Kč, z toho Ministerstvo vnitra využilo 381 tis. Kč, ČSÚ 5,8 mil. a kapitola Všeobecná pokladní správa 6,2 mil. Kč. Na doplňující volby do Senátu bylo skutečně

vynaloženo 12,3 mil. Kč, z toho na Ministerstvo vnitra připadlo téměř 2,7 mil. Kč, na ČSÚ 3,0 mil. Kč a na kapitolu Všeobecná pokladní správa 6,7 mil. Kč. **Výdaje na volby v roce 2007 činily v souhrnu 25,7 mil. Kč.** Tato částka zahrnuje i výdaje územních samosprávných celků, do kterých bylo z kapitoly Všeobecná pokladní správa uvolněno téměř 7,2 mil. Kč, z toho 2,0 mil. Kč na volby do zastupitelstev obcí a 2,2 mil. Kč na doplňující volby do Senátu; čerpáno bylo celkem 7,2 mil. Kč (překročení rozpočtu o 27 tis. Kč bude předmětem finančního vypořádání), z toho 2,0 mil. Kč činily výdaje na volby do zastupitelstev obcí a 5,2 mil. Kč výdaje na doplňující volby do Senátu v Ústeckém a Olomouckém kraji.

Odvody do rozpočtu Evropské unie

Ve státním rozpočtu na rok 2007 byla rozpočtována částka 30 240 mil. Kč na odvody a příspěvky do rozpočtu Evropské unie, z toho 30 013 mil. Kč (rozpočet byl v průběhu roku snížen na 28 262 mil. Kč) bylo určeno na financování vlastních zdrojů podle daně z přidané hodnoty a podle hrubého národního produktu, tj. na úhradu finanční prostředků, které poskytuje ČR do rozpočtu EU¹ a 227 mil. Kč na financování příspěvku do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel.

Ze státního rozpočtu bylo v roce 2007 do rozpočtu EU odvedeno **na úhradu vlastních zdrojů Evropských společenství 27 154 mil. Kč** (7 657 mil. Kč na zdroj dle DPH včetně korekce Spojenému království a 19 497 mil. Kč na zdroj dle HND). Rozdíl mezi částkou rozpočtovanou ve schváleném státním rozpočtu na rok 2007 a celkově zaplacenými prostředky činil 2 859 mil. Kč (resp. 881 mil. Kč proti rozpočtu po změnách). Tento rozdíl byl dán zejména nižší konečnou výší rozpočtu EU a promítnutím přebytku rozpočtu EU na rok 2006 ve výši 1 944 mil. Kč. Dále byl ovlivněn vyšším devizovým kurzem, který byl použit při přípravě rozpočtu na rok 2007 oproti kurzu použitému při úhradě měsíčních splátek (27,485 Kč/Euro) a výši rezervy 1 mld. Kč rozpočtované ve státním rozpočtu na rok 2007. V porovnání s rokem 2006 byly skutečně vynaložené prostředky na úhradu vlastních zdrojů ES ze státního rozpočtu v roce 2007 vyšší o 3,8 % (o 985 mil. Kč).

V rámci tzv. tradičních vlastních zdrojů, které jsou vybírány na mimorozpočtové účty, byla v roce 2007 odvedeno do rozpočtu EU clo ve výši cca 4 754 mil. Kč (zbývající část cla 1 411 mil. Kč byla příjmem státního rozpočtu) a dávky

¹ Vlastní zdroje ES jsou poskytovány podle rozhodnutí Rady 2000/597/ES, Euratom, o systému vlastních zdrojů Společenství a nařízení Rady (ES, Euratom) 1150/2000, kterým se provádí rozhodnutí o systému vlastních zdrojů společenství ve znění nařízení Rady (ES, Euratom) 2028/2004.

z produkce cukru ve výši cca 213 mil. Kč, které do rozpočtu EU odvedl Státní zemědělský intervenční fond.

V roce 2007 byla z kapitoly VPS zaplacená částka **220,4 mil. Kč** na úhradu splátky ve výši 20 % z celkové částky 39,88 mil. EUR **do Výzkumného fondu uhlí a oceli**, tj. 97,1 % rozpočtu (úspora 6,4 mil. Kč vyplývá ze zhodnocení devizového kursu).

Čerpání vládní rozpočtové rezervy

K zajištění nezbytných a nepředvídaných výdajů se ve státním rozpočtu vytváří vládní rozpočtová rezerva, a to ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok (§ 27 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla). Objem vládní rozpočtové rezervy na rok 2007 byl stanoven na 4 134 mil. Kč. Prostředky byly uvolňovány na základě rozhodnutí vlády na základě zmocnění daného ministru financí v usnesení vlády č. 1090/2006. Z rozpočtované výše bylo celkem použito 4 058 mil. Kč (v tom 3 088,8 mil. Kč byly uvolněny formou rozpočtových opatření, 32,2 mil. Kč byly použity ke zvýšení výdajů v kapitole Všeobecná pokladní správa a 937,2 mil. Kč byly převedeny na účty příjemců podle příslušných titulů), úspora činila 75,5 mil. Kč.

Podrobný přehled čerpání vládní rozpočtové rezervy v roce 2007 je uveden v sešitu H Státního závěrečného účtu (kapitola Všeobecná pokladní správa).

3. Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Se mzdovými náklady ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, činil v roce 2007 objem těchto výdajů 128,1 mld. Kč.

V uvedeném čerpání prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) je zahrnuto rovněž čerpání těchto prostředků v tzv. regionálním školství, tj. ve školách, předškolních a školských zařízeních zřizovaných samosprávnými orgány. Mzdové prostředky regionálního školství jsou součástí tzv. přímých vzdělávacích nákladů, jejichž rozsah stanoví zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění, a jsou rozpočtovány v kapitole MŠMT.

V porovnání s celkovými výdaji státního rozpočtu činí podíl výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) 11,73 % a proti roku 2006, kdy podíl dosáhl výše 12,15 %, došlo k poklesu o 0,42 %.

Mimořádný význam této rozpočtové položky je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu zaměstnanců podle jednotlivých kategorií organizací. Tyto limity schvaluje souběžně s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

Do prostředků na odměňování zaměstnanců byly v roce 2007 zapojeny i mimorozpočtové zdroje v celkové výši 1 526,5 mil. Kč, z toho z fondu odměn 172,6 mil. Kč a z rezervního fondu 307,6 mil. Kč a dále mimolimitní prostředky podpory výzkumu a vývoje ve výši 9,5 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2006, kdy mimorozpočtové zdroje dosáhly výše 1 447,7 mil. Kč, došlo k jejich nárůstu o 78,8 mil. Kč a to především v důsledku nárůstu čerpání ostatních mimorozpočtových zdrojů.

Vývoj prostředků na platy, počtu zaměstnanců a průměrných platů za rok 2007 a zejména srovnávání s rokem 2006 je ovlivněno meziročním 5 % nárůstem prostředků na platy zaměstnanců a 4,5 % pro příslušníky bezpečnostních sborů, důsledky zákona č. 341/2005 Sb. o veřejných výzkumných institucích spojené se

změnou způsobu odměňování zaměstnanců těchto institucí a vyjmutím z regulace zaměstnanosti příspěvkových organizací a převodem 707 mil. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa v souvislosti s usnesením vlády ze dne 30. listopadu 2006 č. 1363 o nařízení vlády, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů na rok 2007.

Přehled o čerpání a vývoji prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v organizačních složkách státu a mzdových nákladů u příspěvkových organizací je obsažen v následující tabulce:

Tabulka č. 38

v mil.Kč

Mzdové prostředky	Skutečnost 2006	Rozpočet 2 0 0 7		Skutečnost 2 0 0 7	Plnění v %	Rozdíl	Meziroční index v %
		Schválený	Po změnách				
	1	2	3	4	(4:3)	(4-3)	(4:1)
Org. složky státu	66 523,2	70 339,7	71 170,8	70 718,9	99,4	-451,9	106,3
<i>z toho:</i>							
<i>státní správa</i>	52 960,5	56 510,4	57 300,3	57 038,9	99,5	-261,4	107,7
PO celkem	57 520,6	56 125,8	56 390,6	57 417,4	101,8	1 026,8	99,8
OSS a PO celkem	124 043,8	126 465,5	127 561,4	128 136,3	100,5	574,9	103,3

* bez zrušené kapitoly 347 Komise pro pro cenné papíry

Z tabulky je zřejmé, že závazný ukazatel státního rozpočtu - objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, byl u organizačních složek státu dodržen jak v celkovém objemu, tak i za státní správu (čerpání na 99,4 % a 99,5 % ve státní správě). Obdobný průběh má i plnění dalšího závazného ukazatele státního rozpočtu - objemu prostředků na platy (čerpání na 99,6 % a 99,7 % ve státní správě).

Z hlediska jednotlivých kapitol byly překročeny ukazatele převážně v malém rozsahu a při započtení přímo poskytovaných prostředků podpory výzkumu a vývoje, prostředků rezervního fondu, fondu odměn a ostatních mimorozpočtových zdrojů, ke skutečnému překročení ukazatelů nedošlo.

Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překračují závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (limity mzdových nákladů), dokládá následující tabulka.

Tabulka č. 39

Typy organizací	Platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) v %																	
	Kapitoly																	
	301 KPR	306 MZV	307 MO	312 MF	313 MPSV	314 MV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	327 MD	329 Mze	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	343 ÚOÚ	345 ČSÚ	346 ČÚZK	361 AV
Organizační složky státu		100,12			100,81		100,43	100,05	100,99	100,70	100,15			102,92	100,82	100,80	100,03	100,53
z toho státní správa		100,12	100,28	100,10	100,83		100,34	100,44	101,05	100,74	100,12			103,15		100,80	100,03	
Příspěvkové organizace	107,15				103,05	111,19	104,37	151,45	114,08			101,75	102,36					
ÚSS a PO	103,69	100,09			100,82		102,34	107,24	103,75	100,81			101,65	102,07	100,66	100,82	100,03	100,53
Z toho platy																		
Organizační složky státu			100,06		100,15		100,05		101,07	100,82	100,14			103,02	101,26		100,01	100,65
z toho státní správa			100,29	100,10	100,15		100,04		101,08	100,85	100,11			103,24			100,01	
Příspěvkové organizace	108,05				102,73	112,28	104,36	154,93	114,63			101,15	102,19					
ÚSS a PO	104,69		100,05		100,17		102,09	107,29	103,90	100,76			101,08	101,90		101,26	100,01	100,65
Z toho platy																		
Typy organizací	Kapitoly po odečtení povoleného překročení, přímo poskytovaných prostředků na vědu a výzkum a mimorozpočtových zdrojů																	
	301 KPR	306 MZV	307 MO	312 MF	313 MPSV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	327 MD	329 Mze	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	343 ÚOÚ	345 ČSÚ	346 ČÚZK	361 AV	Celkem
Organizační složky státu		99,77			99,72		99,49	99,56	99,93	99,89	99,93			99,52	99,30	97,82	100,00	99,74
z toho státní správa		99,77	99,89	99,97	99,72		99,27	99,92	99,98	99,90	99,92			99,68		97,82	100,00	
Příspěvkové organizace	99,37				99,76	99,43	99,80	96,24	99,82			99,54	99,94					
ÚSS a PO	99,27	99,76			99,72		99,64	99,09	99,91	97,64		99,37	99,77	98,19	99,30	97,82	100,00	99,74
Z toho platy																		
Organizační složky státu			100,00		99,71		99,54		99,99	100,00	99,94			99,74	99,91		100,00	99,83
z toho státní správa			100,00	99,98	99,70		99,35		99,99	100,00	99,93			99,72			100,00	
Příspěvkové organizace	100,00				99,36	99,82	99,54	95,99	99,86			98,90	99,67					
ÚSS a PO	100,00		99,99		99,71		99,54	99,33	99,96	97,74		98,78	99,54		99,91		100,00	99,83
Z toho platy																		

Vlivem zapojení přímo poskytovaných prostředků podpory výzkumu a vývoje, rezervního fondu, fondu odměn a ostatních mimorozpočtových zdrojů do financování prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) je vykázána úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách ve výši cca 961,2 mil. Kč za organizační složky státu a příspěvkové organizace celkem. Vykázaný převod do rezervního fondu z uvedené úspory činil 747,1 mil. Kč a proti roku 2006 se zvýšil o 182,1 mil. Kč v souvislosti s převody nečerpaných prostředků na programy spolufinancované ze zdrojů a finančních mechanismů Evropské unie.

Nárůst čerpání prostředků na platy o 4 021,0 mil. Kč, tj. o 3,41 % ve srovnání se skutečností roku 2006, je především výsledkem dynamiky růstu platů, zapracované do návrhu státního rozpočtu na rok 2007 a mimorozpočtových zdrojů.

Schválený objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na rok 2007 byl rozpočtovými opatřeními zvýšen celkem o 1 095,9 mil. Kč. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa bylo převedeno 1 136,0 mil. Kč, v rámci sportovní reprezentace 149,4 mil. Kč, 66,7 mil. Kč z prostředků účelového a institucionálního výzkumu a vývoje, 55,5 mil Kč z programů a technické asistence v rámci spolufinancování z Evropské unie, 31,2 mil. Kč z prostředků na důchody a 17,5 mil. Kč z aktivní politiky zaměstnanosti. Na sociální dávky příslušníků Policie bylo převedeno 277,5 mil. Kč, do kapitálových výdajů 76,0 mil. Kč a do ostatních

běžných výdajů 15,7 mil. Kč. Výsledné zvýšení vyplynulo z řady dílčích úprav, organizačních a jiných změn a přesunů mezi jednotlivými kategoriemi výdajových položek, často protichůdným směrem. Úpravy vyplývaly převážně ze změn právních předpisů a převodů v rámci financování programů.

Z hlediska jednotlivých typů organizací došlo k celkovému zvýšení schválených objemů u příspěvkových organizací o 264,8 mil. Kč, ve kterém jsou zahrnuty významné převody z ostatních běžných výdajů na organizační změny týkající se převodu vědecko výzkumných institucí Český hydrometeorologický ústav a Česká geologická služba do regulace zaměstnanosti, na různé programy a zabezpečení mimořádných potřeb ve výši 238,3 mil. Kč. Z prostředků výzkumu a vývoje bylo převedeno 42,1 mil. Kč, na sportovní reprezentaci 12,6 mil. Kč, na projekty a programy financované z Evropských strukturálních fondů 4,2 mil. Kč a do kapitoly Všeobecná pokladní správa 50,6 mil. Kč v souvislosti s finančním krytím některých výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu na rok 2007 podle usnesení vlády ze dne 28. března 2007 č. 290. V rámci organizačních změn a delimitací došlo k převodu mzdových prostředků z organizačních složek státu ve výši 14,2 mil. Kč.

U organizačních složek státu došlo ke zvýšení schválených objemů o 831,1 mil. Kč, z toho u státní správy o částku 789,9 mil. Kč a to především vlivem dofinancování platů příslušníků bezpečnostních sborů a platů ústavních činitelů z prostředků rezervovaných v kapitole Všeobecná pokladní správa.

Nejvýznamnější úpravy rozpočtu organizačních složek státu byly provedeny zejména těmito opatřeními:

➤ **Převod prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa v celkové výši 1 186,6 mil. Kč.**

Z účelových položek bylo uvolněno 210,2 mil. Kč, z toho 89,5 mil. Kč na zabezpečení realizace výplaty odškodnění účastníkům národního odboje ze zákona č. 357/2005 Sb. podle usnesení vlády č. 1159/2005 pro Českou správu sociálního zabezpečení, 61,5 mil. Kč na zabezpečení příprav na předsednictví v Radě EU, 56,1 mil. Kč z položky Technicko organizační opatření v Celní a daňové správě na odměňování pro Územní finanční orgány.

Z Vládní rozpočtové rezervy bylo uvolněno 13,0 mil. Kč, z toho 5,0 mil. Kč podle usnesení rozpočtového výboru na dofinancování platů poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu, 2,6 mil. Kč na pro členy nezávislé odborné komise pro posouzení energetických potřeb České republiky v dlouhodobém časovém

horizontu, 2,0 mil. Kč pro stálé zastoupení v Bruselu a 1,1 mil. Kč na kontrolní a dozorové činnosti při zapojování do schengenského prostoru.

Z položky na platy včetně příslušenství bylo na platy a ostatní platby za provedenou práci uvolněno 960,3 mil. Kč, v tom 706,9 mil. Kč na dofinancování platů příslušníků ozbrojených sborů podle usnesení vlády ze dne 30. listopadu 2006 č. 1363 o nařízení vlády, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů na rok 2007 a 253,4 mil. Kč na dofinancování platů ústavních činitelů včetně soudců a státních zástupců v resortu Ministerstvo spravedlnosti podle zákona č. 236/1995 Sb., sdělení MPSV č. 582/2006 Sb. a č. 583/2006 Sb.

Z položky na volby bylo uvolněno 3,0 mil. Kč na zabezpečení doplňujících voleb do Senátu Parlamentu a zastupitelstev obcí.

➤ **Ostatní významnější změny:**

- celkové snížení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci o 355,6 mil. Kč převodem do ostatních běžných výdajů,
 - snížení o 889,5 mil. Kč, z toho 372,5 mil. Kč jednorázový převod do ostatních běžných výdajů Policie, 277,5 mil. Kč do sociálních dávek a 89,4 mil. Kč do kapitálových výdajů v důsledku nenaplněných stavů policistů, 131,4 mil. Kč z nenaplněných stavů u soudů a státních zastupitelství do ostatních běžných výdajů a vyjmutí odměn za užití duševního vlastnictví a mzdových náhrad ze mzdové regulace ve výši 15,1 mil. Kč .
 - zvýšení o 385,7 mil. Kč, z toho 175,4 mil. Kč v resortu práce a sociálních věcí (116,7 mil. Kč na řešení dopadů novely zákoníku práce, 31,2 mil. Kč pro Českou správu sociálního zabezpečení na činnosti spojené s úpravami důchodů a 23,9 mil. Kč pro zabezpečení činností spojených s operačními programy EU), 42,7 mil. Kč v resortu školství mládeže a tělovýchovy (38,5 mil. Kč na technickou pomoc v rámci operačních programů EU a 2,6 mil. Kč na odstupné a odchodné), 36,5 mil. Kč v resortu spravedlnosti na tarifní platy pro civilní zaměstnance Vězeňské služby, 23,1 mil. Kč v resortu pro místní rozvoj (13,6 mil. Kč na technickou pomoc v rámci operačních programů EU a 9,5 mil. Kč na zabezpečení úkolů Národního strategického referenčního rámce), 16,3 mil. Kč v resortu dopravy (7,9 mil. Kč na úkoly spojené s implementací prostředků z EU a 8,3 mil. Kč na zabezpečení mimořádných úkolů), 15,6 mil. Kč v resortu životního prostředí (7,7 mil. Kč na technickou pomoc v rámci operačních programů EU, 4,7 mil. Kč na monitoring soustavy NATURA 2000 a 1,4 mil. Kč na řešení dopadů novely zákoníku práce), 11,5 mil. Kč v resortu kultury (8,5 mil. Kč na řešení dopadů novely zákoníku práce a 2,8 mil. Kč na technickou asistenci programů EU),

9,3 mil. Kč pro Český statistický úřad (7,8 mil. Kč na řešení dopadů novely zákoníku práce), 8,8 mil. Kč v resortu průmyslu a obchodu (3,1 mil. Kč na úkoly spojené s implementací prostředků z EU a 5,2 mil. Kč na odstupné), 8,1 mil. Kč v resortu zdravotnictví (5,7 mil. Kč na znalecké posudky a činnost komisí a 2,3 mil. Kč na odstupné), 7,5 mil. Kč pro Správu státních hmotných rezerv (6,9 mil. Kč na řešení dopadů novely zákoníku práce), 5,0 mil. Kč v resortu zahraničních věcí pro zastupitelské úřady a experty.

- zvýšení prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci z prostředků podpory výzkumu a vývoje přidělených rozpočtovými opatřeními organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím celkem o 68,5 mil. Kč, v tom u organizačních složek státu o 24,6 mil. Kč a z toho v Akademii věd o 7,6 mil. Kč, ve Státním úřadu pro jadernou bezpečnost o 3,7 mil. Kč, v resortu zdravotnictví o 2,8 mil. Kč, v resortu vnitra o 2,5 mil. Kč, v Grantové agentuře České republiky o 1,8 mil. Kč, v resortu zemědělství 1,7 mil. Kč, v resortu obrany o 1,4 mil. Kč a v resortu školství mládeže a tělovýchovy o 1,3 mil. Kč. U příspěvkových organizací o 43,9 mil. Kč, z toho v resortu kultury o 35,2 mil. Kč a v resortu životního prostředí o 8,2 mil. Kč,
- na sportovní aktivity ve vrcholovém sportu z dotace resortu školství, mládeže a tělovýchovy pro Ministerstvo obrany ve výši 84,2 mil. Kč a Ministerstvo vnitra ve výši 65,2 mil. Kč,

Průměrné platy

Proti roku 2006, kdy byl nárůst průměrných platů ve výši 5,3 %, došlo v roce 2007 k nárůstu průměrných platů o 6,4 %.

Tabulka č. 40

Průměrné platy	Skutečnost *	Rozpočet 2007		Skutečnost	Změny (zvýšení, snížení)		
	2006	Schválený	Po změnách	2007	sl.3/sl.2	sl.4/sl.3	sl.4/sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	24 613	25 366	25 741	26 524	101,5	103,0	107,8
<i>z toho:</i>							
<i>státní správa</i>	25 154	25 940	26 408	27 111	101,8	102,7	107,8
Příspěvkové org.	19 074	18 914	18 917	19 904	100,0	105,2	104,4
Organizační složky státu a PO celkem	21 617	21 938	22 100	23 001	100,7	104,1	106,4

* bez zrušené kapitoly 347 Komise pro pro cené papíry

Průměrný plat rozpočtovaný na rok 2007 ve výši 21 938 Kč, se v průběhu roku v důsledku úprav objemů prostředků na platy a počtů zaměstnanců vyplývajících z výše uvedených rozpočtových opatření zvýšil na 22 100 Kč, to znamená o 0,7 procentního bodu.

V organizačních složkách státu a ve státní správě vzrostl skutečný průměrný plat o 7,8 %, především vlivem meziročního 5 % nárůstu prostředků na platy zaměstnanců. V příspěvkových organizacích vzrostly průměrné platy o 4,4 %. Rozdílné poměrné nárůsty průměrných platů v jednotlivých resortech v rozpětí od 76,02 % do 143,78 % jsou způsobeny zejména čerpáním prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa, prostředků podpory výzkumu a vývoje, prostředků z ostatních běžných výdajů použitých na pokrytí dopadů organizačních změn, dále prostředků v rámci technické asistence a programů spolufinancovaných ze zdrojů a finančních mechanismů Evropské unie, prostředků na zvýšení tarifních platů a ostatních složek platu z titulu dopadů novely zákoníku práce, čerpáním rezervních fondů, fondu odměn, ostatních mimorozpočtových zdrojů a vlivem přímo poskytovaných prostředků výzkumu a vývoje.

Velmi významnými faktory růstu průměrných výdělků bylo nenaplnění počtu funkčních míst, možnost převodu prostředků z rezervních fondů na pokrytí rozpočtově nezajištěných potřeb ve výši 307,6 mil. Kč a naopak převodu nečerpaných prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši 747,1 mil. Kč do rezervního fondu podle § 47 rozpočtových pravidel, čerpání prostředků podpory na výzkum a vývoj podle § 10 zákona č. 130/2002 Sb. ve výši 9,5 mil. Kč, fondu odměn ve výši 172,6 mil. Kč a ostatních mimorozpočtových zdrojů ve výši 1 046,3 mil. Kč, které v konečném důsledku představují zvýšení průměrného platu proti rozpočtu po změnách o 901 Kč.

Dosažený průměrný plat za organizační složky státu a příspěvkové organizace celkem je tak vyšší o 4,1 % než rozpočet po změnách za rok 2007. Dosažení vyššího průměrného platu než je v rozpočtu po změnách souvisí zejména s možností čerpání prostředků za neobsazená funkční místa a s využitím mimorozpočtových zdrojů.

Srovnání průměrných platů zaměstnanců rozpočtové sféry s ostatními sektory ekonomiky.

Podle statistických informací o zaměstnanosti a mzdách pracovníků za rok 2007 bylo v národním hospodářství celkem dosaženo průměrného výdělku 22 382 Kč (na přepočtené osoby) a proti roku 2006 došlo ke zvýšení o 7,4 %. V podnikatelské sféře dosáhla průměrná mzda 22 380 Kč (na přepočtené osoby) a proti minulému roku

vzrostla o 7,6 %. Průměrná mzda nepodnikatelské sféry, která zahrnuje i rozpočtovou sféru, dosáhla výše 22 387 Kč a proti minulému roku vzrostla o 6,7 %.

Z uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů v podnikatelské a nepodnikatelské sféře se výrazně nezměnila a má pokračující trend ve prospěch podnikatelské sféry. Růst platů v podnikatelské sféře byl ve srovnání s nepodnikatelskou sférou o 0,9 procentního bodu rychlejší.

Vzájemné relace průměrných platů zaměstnanců nepodnikatelské a podnikatelské sféry, které v roce 2006 činily 100,8 % ve prospěch nepodnikatelské sféry, se změnily na 100,0 % v roce 2007. Rozdíl meziročně poklesl o 0,8 procentního bodu. Rozdíl ve výši průměrných platů těchto sektorů národního hospodářství se meziročně změnil ze 167 Kč v roce 2006 na 7 Kč v roce 2007, tj. o 160 Kč.

Průměrné platy zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací napojených na státní rozpočet, dosáhly v roce 2007 výše 23 001 Kč při meziročním růstu o 6,4 %. Jedná se tedy o růst o 0,3 % pomalejší ve srovnání s nepodnikatelským sektorem. Ve srovnání s nepodnikatelskou sférou jsou průměrné platy ve vlastní rozpočtové sféře o 2,7 % vyšší.

Vzájemné relace průměrných platů zaměstnanců rozpočtové a podnikatelské sféry, které v roce 2006 činily 103,9 % ve prospěch rozpočtové sféry, se změnily na 102,8 % v roce 2007. Rozdíl ve výši průměrných platů těchto sektorů národního hospodářství se tak meziročně změnil z 809 Kč v roce 2006 na 621 Kč v roce 2007, tj. poklesl o 188 Kč.

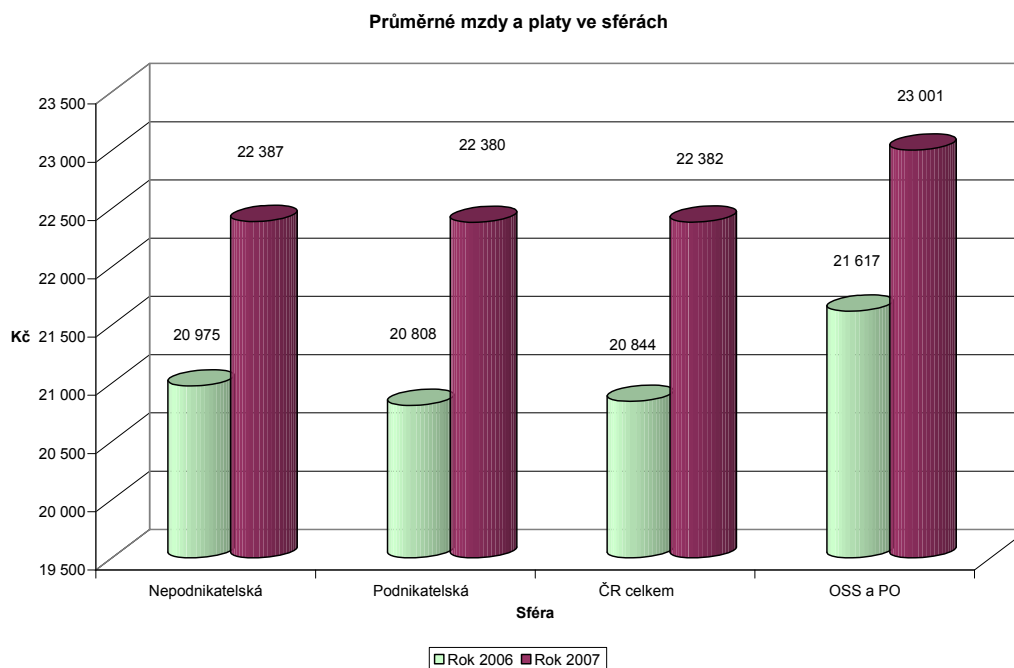
Průměrné platy v rozpočtové sféře byly meziročně o 2,8 procentního bodu vyšší než byl průměr za Českou republiku a podnikatelskou sféru.

V nárůstu organizačních složek státu a příspěvkových organizací napojených na státní rozpočet a tím i v nepodnikatelské sféře se především projevilo výše uvedené meziroční zvýšení prostředků na platy zaměstnanců ve výši 5 %.

Výše uvedené trendy se promítají i do vývoje reálných mezd. V roce 2007 se úroveň reálné mzdy v podnikatelské sféře zvýšila o 4,7 % a v nepodnikatelské sféře o 3,8 %. Ve sféře organizačních složek státu a příspěvkových organizací se reálné mzdy zvýšily o 3,5 %.

Z grafického znázornění je zřejmé, že meziročně došlo k výraznému vyrovnání průměrných platů mezi jednotlivými sférami.

Graf č. 10

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující přehled:

Tabulka č. 41

Vývoj počtu zaměstnanců	Skutečnost *	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Změny (zvýšení, snížení)		
	2006	Schválený	Po změnách		sl.3-sl.2	sl.4-sl.3	sl.4-sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
OSS celkem	208 467	214 504	213 550	206 465	-954	-7 085	-2 002
<i>z toho: státní správa</i>	<i>163 714</i>	<i>169 045</i>	<i>168 086</i>	<i>163 219</i>	<i>-959</i>	<i>-4 867</i>	<i>-495</i>
PO celkem	245 719	243 214	244 214	234 960	1 000	-9 254	-10 759
OSS a PO celkem	454 186	457 718	457 764	441 425	46	-16 339	-12 761

* bez zrušené kapitoly 347 Komise pro pro cenové papíry

Skutečný počet zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací se proti roku 2006 snížil o 12 761 osob, a to především vlivem transformace příspěvkových organizací zabývajících se výzkumem na veřejné

výzkumné instituce představující vyjmutí 8 156 zaměstnanců veřejných výzkumných institucí z regulace zaměstnanosti. Neobsazeno zůstalo v ročním průměru 16 339 funkčních míst (z toho 8 866 v resortu školství mládeže a tělovýchovy, 1 633 v resortu vnitra, 1 607 v resortu obrany a 1 394 v resortu spravedlnosti), tj. 3,57 % z rozpočtu po změnách na rok 2007. V roce 2006 bylo neobsazeno v ročním průměru 12 061 funkčních míst (z toho 7 708 v resortu školství mládeže a tělovýchovy, 1 492 v resortu spravedlnosti, 1 019 v resortu vnitra a 911 v resortu obrany). Ve srovnání s rokem 2006 došlo k prohloubení tohoto jevu a počet neobsazených funkčních míst se meziročně zvýšil o 4 278 (z toho 1 158 v resortu školství mládeže a tělovýchovy, 696 v resortu obrany a 614 v resortu vnitra).

Stále však dochází k situaci, kdy na základě požadavků rozpočtových kapitol roste počet systemizovaných, tj. rozpočtem zajištěných funkčních míst a současně vlivem jejich neobsazení k poklesu skutečných přepočtených počtů. Je to zejména výsledek skutečnosti, že není stanovena povinnost vázat prostředky za neobsazená funkčních místa a tyto prostředky se stávají zdrojem zvyšování průměrných platů nebo se převádí do rezervního fondu.

Vývoj počtu zaměstnanců je výsledkem protichůdných, zvyšujících a snižujících, vlivů. K nejvýraznější zvyšující úpravě schváleného rozpočtu o 1 106 funkčních míst (v ročním přepočtu) došlo v resortu životního prostředí, z toho 1 083 v souvislosti se zpětným převodem vědecko výzkumných institucí Český hydrometeorologický ústav a Česká geologická služba do regulace zaměstnanosti příspěvkových organizací, dále o 475 funkčních míst (v ročním přepočtu) v resortu práce a sociálních věcí, z toho o 360 v souvislosti se zabezpečením výplaty odškodnění účastníkům národního odboje, o 88 na zabezpečení operačních programů EU a o 27 pro rok 2007 na řešení krizové situace ve věcech důchodového pojištění. Na zabezpečení sportovní reprezentace došlo ke zvýšení o 265 funkčních míst v resortu obrany a o 206 funkčních míst v resortu vnitra.

Významné snižující úpravy jsou v resortu vnitra celkem o 1 998 nenaplněných funkčních míst policistů (v ročním přepočtu), z toho o 1 006 v souvislosti s převodem prostředků do ostatních běžných výdajů na nákupy materiálu a služeb, o 750 v souvislosti s převodem prostředků do sociálních dávek a o 241 v souvislosti s převodem prostředků do kapitálových výdajů na rozvoj a obnovu MTZ Policie. Dále v resortu školství, mládeže a tělovýchovy snížení o 152 funkčních míst v rámci optimalizace a rušení škol a studijních oborů.

V průběhu roku 2007 tak došlo k úpravě schváleným rozpočtem stanoveného počtu zaměstnanců, jejichž platy jsou hrazeny ze státního rozpočtu, znamenající celkové zvýšení o 46 osob.

V organizačních složkách státu se snížil přepočtený počet zaměstnanců o 954 osob, přičemž ve státní správě došlo ke snížení o 959 osob.

Vývoj počtu zaměstnanců ve státní správě

Přehled o vývoji počtu zaměstnanců ve státní správě v roce 2007 podává následující tabulka

Tabulka č. 42

	Počty zaměstnanců			
	Státní správa celkem	Ústřední orgány st. spr.	Ústř. řízené org.st.spr.	SOBCPO* ¹⁾
Schválený rozpočet 2007	169 045	17 938	50 622	100 485
Souhrn změn rozpočtu 2007	-959	160	707	-1 826
z toho:				
Zvyšující	828	126	702	
Snižující	-2 000		-2	-1 998
Převody z (do) ostat. OSSaPO	213	-5	3	215
Převody mezi orgány státní správy	0	39	4	-43
Rozpočet po změnách 2007	168 086	18 098	51 329	98 659
Nenaplněné počty zaměstnanců	-4 867	-972	-894	-3 001
Skutečnost 2007	163 219	17 126	50 435	95 658

*¹⁾ SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Výše uvedená tabulka rozlišuje úpravy podle jejich charakteru. Zdůvodnění významných změn je obsaženo ve výše uvedeném výčtu změn pro organizační složky státu.

4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu

4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění

Kapitálové výdaje státního rozpočtu byly **v roce 2007 rozpočtovány v celkové výši 89,4 mld. Kč**, což proti schválenému rozpočtu roku 2006 bylo o 4,8 mld. Kč méně. Veřejnému sektoru bylo určeno 78,6 mld. Kč (87,9 % všech kapitálových výdajů), zbývajících 10,8 mld. Kč bylo směřováno podnikatelským subjektům. Do výdajů roku 2007 byly zahrnuty veškeré transfery poskytnuté na financování programů z fondů EU v celkové výši 27,21 mld. Kč, což bylo proti roku 2006 o 9,01 mld. Kč (o 50,2 %) více. Jednalo se o významnou metodickou změnu systému

financování programů zahájenou v roce 2006 spočívající v tom, že uvedené výdaje byly ve stejné výši zahrnuty do příjmů státního rozpočtu. Tímto opatřením se sledovalo zvýšení úrovně kontroly alokací a efektivnosti použití prostředků poskytnutých z rozpočtu EU.

Objem celkových kapitálových výdajů zahrnutých ve schváleném státním rozpočtu byl **v průběhu roku zvýšen o 13,3 mld. Kč** na částku 102,7 mld. Kč. Zvýšení se týkalo zejména investičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně, které byly posíleny celkově o 12,1 mld. Kč, když rozhodující částka připadla na Ministerstvo dopravy, které zvýšilo transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury o 11,4 mld. Kč. Významně vzrostly rovněž investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně – celkem o 7,3 mld. Kč, z toho obcím o 5,1 mld. Kč a krajům o 2,4 mld. Kč (při současném snížení transferů regionálním radám regionů soudržnosti). Zvýšeny byly i investiční nákupy a související výdaje – o 2,5 mld. Kč. Na druhé straně byly sníženy především „ostatní kapitálové výdaje“ - o 7,3 mld. Kč a investiční transfery podnikatelským subjektům - o 1,1 mld. Kč (snížení schváleného rozpočtu investičních výdajů se týkalo především kapitoly Operace státních finančních aktiv a Ministerstvo průmyslu a obchodu).

Vývoj a strukturu kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 43

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE UKAZATEL	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	Plnění v %	Rozdíl	Index 2007/2006
		schválený	po změnách				
		1	2				
Státní rozpočet celkem	105 299	89 420	102 737	115 527	112,4	12 790	109,7
v tom:							
Investiční nákupy a související výdaje	23 506	22 226	24 732	24 619	99,5	-113	104,7
Nákup akcií a majetkových podílů	2 817	842	843	843	100,0		29,9
Investiční transfery podnikatelským subjektům	6 622	10 792	9 696	10 210	105,3	514	154,2
Investiční transfery neziskovým a pod. organizacím	2 452	2 199	2 547	2 508	98,5	-39	102,3
Invest. transfery veř. rozpočtům ústřední úrovně	6 788	4 445	16 517	10 688	64,7	-5 829	157,5
Invest. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	18 877	10 111	17 395	18 123	104,2	728	96,0
z toho: obcím	15 672	6 635	11 696	13 398	114,6	1 702	85,5
krajům	2 718	897	3 286	3 708	112,8	422	136,4
regionálním radám		2 579	1 985	42	2,1	-1 943	
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	20 844	23 695	23 226	15 680	67,5	-7 546	75,2
Investiční převody vlastním fondům	23 264			32 696		32 696	140,5
Investiční transfery obyvatelstvu	2		9	11	122,2	2	550,0
Investiční půjčené prostředky	3						
z toho: veřejným rozpočtům územní úrovně	3						
Ostatní kapitálové výdaje	124	15 110	7 772	149	1,9	-7 623	120,2

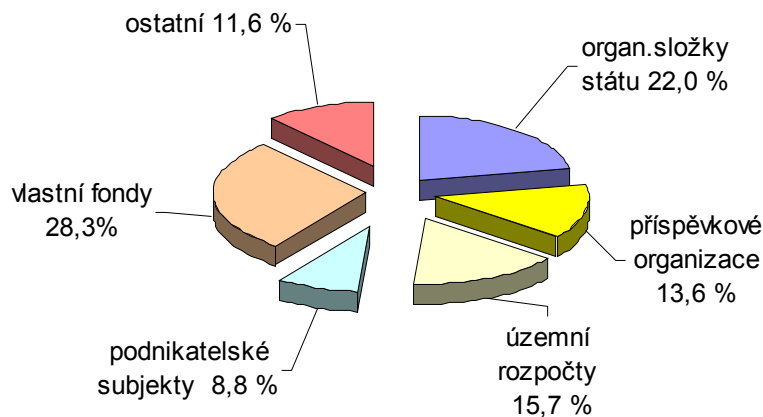
Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu čerpány ve výši **115,5 mld. Kč**, což je o 12,8 mld. Kč, tj. o 12,4 % více než činil upravený rozpočet (vliv zapojení prostředků rezervních fondů). Jejich čerpání se proti roku 2006 **zvýšilo o 10,2 mld. Kč**, tj. o 9,7 % a bylo ovlivněno výrazným nárůstem transferů z fondů Evropské unie, jak je zmíněno v úvodu. Nejvíce **meziročně vzrostly převody vlastním (rezervním) fondům** organizačních složek státu, které dosáhly **32,7 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo 23,3 mld. Kč), investiční **transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně** (celkem o 3,9 mld. Kč – vliv transferů Státnímu fondu dopravní infrastruktury), investiční **transfery podnikatelským subjektům** (o 3,6 mld. Kč), **investiční nákupy a související výdaje** (o 1,1 mld. Kč) a investiční **transfery krajům** (o 1,0 mld. Kč). Naproti tomu **k meziročnímu poklesu** došlo především u investičních **transferů příspěvkovým organizacím** (o 5,2 mld. Kč), **obcím** (o 2,3 mld. Kč) a **u nákupu akcií a majetkových podílů** (o 2,0 mld. Kč).

Největší meziroční nárůst – o 7,6 mld. Kč – byl zaznamenán **u Ministerstva dopravy**, o 3,3 mld. Kč u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, o 2,7 mld. Kč u Ministerstva zemědělství, o 1,7 mld. Kč u kapitoly Ministerstvo životního prostředí a o 1,0 mld. Kč u Ministerstva zdravotnictví. K největšímu **poklesu** kapitálových výdajů došlo u kapitoly Všeobecná pokladní správa (o 3,3 mld. Kč), u kapitoly Operace státních finančních aktiv (o 2,0 mld. Kč) a u Ministerstva obrany (o 1,1 mld. Kč). **Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu vzrostl z 10,3 % v roce 2006 na 10,6 % v roce 2007.**

Podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2007 uvádí následující graf:

Graf č. 11

Struktura kapitálových výdajů:

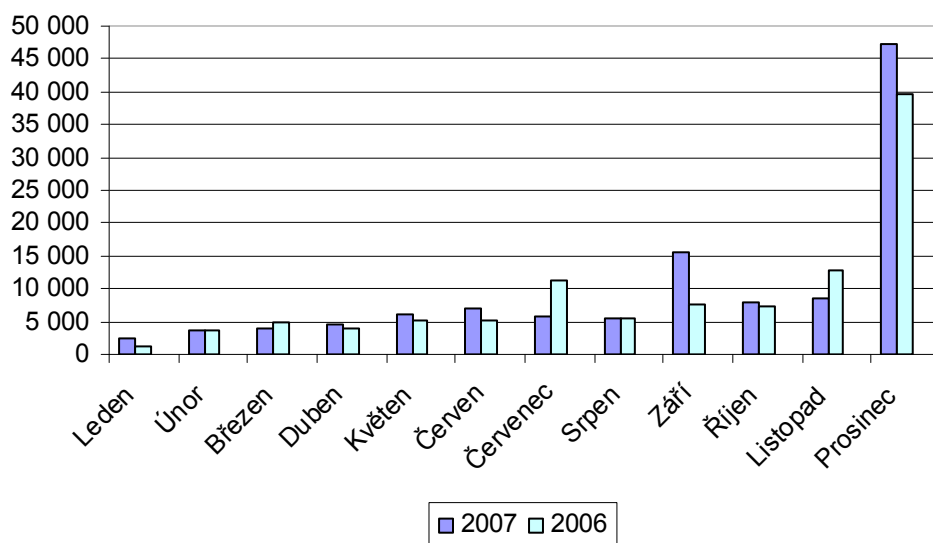

Z grafu je patrné, že **největší podíl kapitálových výdajů** byl v roce 2007 **převeden vlastním (rezervním) fondům** organizačních složek státu - převody dosáhly 32,7 mld. Kč, tj. 28,3 % z celku. **Organizačními složkami státu** bylo čerpáno 25,5 mld. Kč, což představovalo 22,0 % celkových kapitálových výdajů. Na investiční transfery **veřejným rozpočtům územní úrovně** připadlo 18,1 mld. Kč, tj. 15,7 % kapitálových výdajů, na příspěvkové organizace 15,7 mld. Kč, tj. 13,6 % a **podnikatelské subjekty** byly dotovány částkou 10,2 mld. Kč (8,8 %).

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku bylo obdobné jako v minulých letech, tj. typickým projevem bylo vysoké čerpání **v závěru roku**.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2007 a 2006 ukazuje následující graf:

Graf č. 9

Pozn.: Údaje podle pokladního plnění státního rozpočtu

Z grafu je patrné, že v závěru roku, především v samotném měsíci prosinci, je čerpání kapitálových výdajů tradičně nejvyšší; **v roce 2007 se podíl tohoto období na celoročním čerpání zvýšil**. Zatímco v roce 2006 bylo v prosinci vyčerpáno 36,4 %, **v roce 2007** bylo ve stejném měsíci čerpáno **40,0 %** všech kapitálových výdajů. Toto relativně vysoké čerpání finančních prostředků nelze považovat za neekonomické vynakládání rozpočtových prostředků v závěru roku, neboť se zde projevil **vliv**

převodu prostředků do rezervních fondů. Z celkových kapitálových výdajů čerpaných v prosinci 2007 činily převody (nečerpaných kapitálových výdajů) rezervním fondům (32,7 mld. Kč) **69,0 %**. Po vyloučení převodů by činil podíl prosince na celoročních kapitálových výdajích **pouze 12,4 %**.

V následující tabulce je uveden **přehled výdajů rozpočtových kapitol s rozhodujícím podílem** na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (údaje po vyloučení transferů územním rozpočtům):

Tabulka č. 44

Kapitálové výdaje	v mil. Kč		
	Skutečnost 2006	Skutečnost 2007	Index 2007/2006
Státní rozpočet celkem (bez transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně, T6-P634-P644) z toho:	86 419	97 404	112,7
Ministerstvo dopravy	18 994	26 609	140,1
Ministerstvo obrany	18 536	17 425	94,0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	7 025	9 930	141,4
Ministerstvo životního prostředí	7 331	8 480	115,7
Ministerstvo zemědělství	3 914	5 867	149,9
Ministerstvo pro místní rozvoj	5 910	5 415	91,6
Ministerstvo vnitra	4 856	4 566	94,0
Ministerstvo zdravotnictví	2 801	4 075	145,5
Ministerstvo průmyslu a obchodu	3 211	3 204	99,8
Ministerstvo financí	1 700	1 792	105,4
Akademie věd České republiky	808	1 561	193,2
Ministerstvo kultury	738	1 490	201,9
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 960	1 433	73,1
Ministerstvo spravedlnosti	1 701	1 429	84,0
Ministerstvo zahraničních věcí	1 013	842	83,1
Český statistický úřad	73	59	80,8
Operace státních finančních aktiv	2 875	886	30,8
Všeobecná pokladní správa	1 146	618	53,9

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (bez investičních transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně) **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 27,3 %**, dále Ministerstvo obrany 17,9 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 10,2 % a Ministerstvo životního prostředí 8,7 %.

V kapitole Ministerstvo dopravy bylo čerpání kapitálových výdajů vykázáno **ve výši 26,6 mld. Kč** a bylo tak o 7,6 mld. Kč vyšší než v roce 2006. Z uvedené částky **9,1 mld. Kč** představoval **odvod prostředků do rezervního fondu** k využití v dalších letech, což bylo nejvíce ze všech kapitol státního rozpočtu. Největší objem

kapitálových výdajů byl vynaložen formou **investičních transferů státním fondům (SFDI) – 10,0 mld. Kč**, příspěvkovým organizacím – 4,2 mld. Kč a podnikatelským subjektům 3,1 mld. Kč. Prostředky byly poskytnuty především na modernizaci III. tranzitního železničního koridoru (1,5 mld. Kč), na financování staveb v rámci **výstavby českých dálnic - D 11** (Praha – H. Králové – státní hranice ČR/Polsko, celkem 1,3 mld. Kč), **D 8** (Praha – Ústí n. L. – státní hranice ČR/SRN - 0,6 mld. Kč), **D 1** (Praha – Brno – Lipník nad Bečvou – 0,5 mld. Kč), na výstavbu silničního obchvatu kolem hlavního města Prahy – jihozápadní části (1,0 mld. Kč), na rekonstrukci a modernizaci železniční infrastruktury (0,4 mld. Kč), na výstavbu a modernizaci silnic I. třídy (0,4 mld. Kč), na podporu pořízení a obnovy železničních kolejových vozidel (0,4 mld. Kč), vozidel regionální a městské hromadné dopravy (0,4 mld. Kč), na program „Podpora výstavby pražského metra“ (0,3 mld. Kč), apod.

V kapitole Ministerstvo obrany bylo v roce 2007 ze státního rozpočtu na kapitálové výdaje uvolněno **17,4 mld. Kč**, z toho **do rezervního fondu bylo převedeno 3,7 mld. Kč**. Největší část investičních výdajů byla vynaložena na program Pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel (2,4 mld. Kč), program Přezbrojení Armády ČR obrněnými transportéry (2,0 mld. Kč) a program Pořízení a obnova dopravních, speciálních a manipulačních prostředků logistiky (1,4 mld. Kč). K dalším významným akcím patřil program Výstavba a rekonstrukce zařízení správních částí MO, program Výstavba a rekonstrukce infrastruktury sil podpory a výcviku, program Bezpečnostní investice NATO, program Rozvoj a modernizace mechanizovaného vojska a další akce.

V kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přesáhly kapitálové výdaje objem **9,9 mld. Kč**, což bylo o 2,9 mld. Kč více než v roce 2006. Ve vykázaném čerpání je zahrnut **převod do rezervního fondu** ve výši **3,0 mld. Kč**. Rozhodující část prostředků byla použita na program Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol (4,5 mld. Kč), program Rozvoj a obnova MTZ sportu a tělovýchovy (1,4 mld. Kč) a program Rozvoj a obnova MTZ Masarykovy univerzity v Brně (1,2 mld. Kč). Další prostředky byly poskytnuty na program Rozvoj a obnova MTZ systému řízení MŠMT, program Rozvoj a obnova MTZ Univerzity Karlovy v Praze, program Rozvoj a obnova MZT ČVUT v Praze a další.

V kapitole Ministerstvo životního prostředí dosáhly kapitálové výdaje **8,5 mld. Kč**, z toho ale rozhodující částka ve výši **6,9 mld. Kč** byla **převedena do rezervního fondu** k čerpání v následujících letech. Rozpočtové prostředky byly určeny především na financování výdajů v rámci následujících programů: Rozvoj a obnova MTZ systému řízení MŽP, Revitalizace říčních systémů, Podpora prevence

v územích ohrožených nepříznivými klimatickými vlivy, Modernizace předpovědní a výstražné služby ČHMÚ, Podpora ochrany životního prostředí a nakládání s odpady a další programy.

Investiční výdaje uvedených i ostatních ministerstev a ústředních orgánů jsou podrobně popsány v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol (byly předloženy Poslanecké sněmovně a projednány v příslušných výborech), popřípadě v sešitu H předloženého návrhu státního závěrečného účtu.

Na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu, vyčíslených v úvodní tabulce ve výši 115,5 mld. Kč se podobně jako v předchozích letech podílely **úvěry získané ze zahraničí** - od Evropské investiční banky. Prostředky získané z těchto úvěrů byly čerpány v celkové výši **4,4 mld. Kč**, s účelovým určením v dopravě na financování dálnic D8 a D11, na silniční okruh Prahy-část jihozápadní, ve školství na rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně, v zemědělství na prevenci před povodněmi a v neposlední řadě i na infrastrukturu vodovodů a kanalizací.

Státní rozpočet se i v roce 2007 podílel na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů. Celkový objem kapitálových výdajů územních samosprávných celků (ÚSC) v roce 2007 **dosáhl 89,1 mld. Kč**, z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu bylo do této sféry **uvolněno 18,1 mld. Kč^x** (šlo vesměs o investiční transfery, půjčené prostředky poskytnuty nebyly). **Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak činil 20,3 %** (v roce 2006 to bylo 19,5 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím 13,4 mld. Kč, krajům 3,7 mld. Kč a regionálním radám 42 mil. Kč. Prostředky **byly uvolněny především z Ministerstva pro místní rozvoj – celkem ve výši 7,2 mld. Kč**, z kapitoly Všeobecná pokladní správa 3,7 mld. Kč, z Ministerstva životního prostředí 3,2 mld. Kč, z Ministerstva zemědělství 1,6 mld. Kč, z Ministerstva práce a sociálních věcí 772 mil. Kč, z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy 536 mil. Kč, z Ministerstva kultury 333 mil. Kč atd.

^x V sešitu F, části II. je uvedena částka 17,2 mld. Kč; rozdíl 0,9 mld. Kč vyplývá z postupu MMR, které v roce 2007 poskytlo část investičních transferů příspěvkovým organizacím přímo, bez prostřednictví kraje (šlo o Správy a údržby silnic krajů, střední odborné školy, nemocnice v Chomutově a Teplicích apod.). V důsledku toho nebyly tyto transfery zaúčtovány jako příjem rozpočtů krajů.

Z rozpočtu **Ministerstva pro místní rozvoj** bylo územním samosprávným celkům a regionálním radám poskytnuto celkem **7,2 mld. Kč** investičních prostředků, z toho obcím 4,2 mld. Kč, a to především do oblasti bydlení, komunálních služeb, bytového hospodářství a územního rozvoje. V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byla součástí vykázaného objemu kapitálových prostředků převedených do rozpočtů obcí a krajů především podpora rozvoje a obnovy regionální infrastruktury, podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství, sportovních zařízení v majetku obcí a podpora technických opatření v pásmech ochrany vod. **Ministerstvo životního prostředí** poskytlo prostředky především obcím, a to na odvádění a čištění odpadních vod, srážkových vod, na kanalizační sítě a čistírny odpadních vod a rovněž na revitalizaci vodních toků, pramenišť a vodních ploch a na asanace starých skládek.

4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Výdaje státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování jsou sledovány podle jejich účelového určení na konkrétních akcích a projektech v **Informačním systému ISPROFIN** Ministerstva financí. Tato databáze umožňuje dlouhodobé sledování výdajů státního rozpočtu, které jsou realizovány prostřednictvím programů jednotlivých kapitol. Informace o schváleném rozpočtu, upraveném rozpočtu k datu 31.12.2007 a skutečnosti za jednotlivé kapitoly a jimi spravované programy jsou uvedeny v sešitu G (viz tabulky č. 13).

Za rok 2007 bylo **prostřednictvím programového financování realizováno 7,09% celkových výdajů státního rozpočtu**, což finančně vyjádřeno znamená **77,8 mld.Kč**. Výdaje byly realizovány v rámci 201 programu. Nejvíce programů bylo, tak jako v předcházejících letech, v kapitole **Ministerstva obrany** (43), kdy byly prostřednictvím těchto programů realizovány výdaje ve výši **17,9 mld .Kč**.

Nejvyšší podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích kapitol měly Ministerstvo informatiky (63,67%) a Ministerstvo pro místní rozvoj (60,3%). V případě zrušeného Ministerstva informatiky byl tento podíl dán převažujícím typem výdajů na informační a komunikační technologie. V případě Ministerstva pro místní rozvoj je tento poměr dán převažujícími výdaji dotačního typu.

Nejnižší podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích měla kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí 0,71 % (3 097 637 tis. Kč). Přestože skutečné finanční vyjádření je vysoké, procentuální údaj je velmi nízký, neboť je zkreslen vysokými celkovými výdaji uvedené kapitoly.

V následující tabulce je uveden podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování (skutečnost) na celkových výdajích kapitol (skutečnost). Kapitoly Státní dluh, Operace státních finančních aktiv, Grantová agentura a Akademie věd České republiky ve sledovaném období nerealizovaly výdaje prostřednictvím programového financování. Do přehledu byla zahrnuta nově zřízená kapitola Ústav pro studium totalitních režimů.

Tabulka č. 45

Podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování (skutečnost) na celkových výdajích kapitol (skutečnost)						
č.	Kapitola	2003	2004	2005	2006	2007
301	Kancelář prezidenta republiky	42,20	24,30	24,36	24,19	26,86
302	Poslanecká sněmovna Parlamentu	11,05	4,67	3,66	3,97	3,66
303	Senát Parlamentu	17,40	27,06	25,51	20,95	8,95
304	Úřad vlády	24,79	19,70	15,31	9,40	8,69
305	Bezpečnostní informační služba	15,28	13,61	13,57	12,60	9,92
306	Ministerstvo zahraničních věcí	18,45	16,73	16,42	15,12	13,44
307	Ministerstvo obrany	25,09	17,27	20,39	15,66	29,33
308	Národní bezpečnostní úřad	11,21	7,96	14,00	12,08	4,83
309	Kancelář Veřejného ochránce práv	21,14	12,06	11,78	11,40	13,85
312	Ministerstvo financí	15,62	21,21	19,17	16,25	16,95
313	Ministerstvo práce a sociálních věcí	0,60	0,49	0,42	0,63	0,71
314	Ministerstvo vnitra	8,22	8,37	10,27	10,54	12,43
315	Ministerstvo životního prostředí	27,91	23,19	21,45	30,59	22,11
317	Ministerstvo pro místní rozvoj	71,36	56,11	50,24	51,76	60,30
321	Grantová agentura	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
322	Ministerstvo průmyslu a obchodu	21,29	16,89	16,96	12,37	3,45
327	Ministerstvo dopravy a spojů	51,91	42,15	62,11	27,73	19,32
328	Český telekomunikační úřad	15,69	29,27	33,81	47,38	31,02
329	Ministerstvo zemědělství	25,73	15,48	7,51	4,60	5,29
333	Ministerstvo školství, ml. a tělov.	4,02	3,92	4,79	4,23	4,23
334	Ministerstvo kultury	19,44	15,48	13,21	14,86	14,96
335	Ministerstvo zdravotnictví	51,50	37,67	28,97	12,00	11,88
336	Ministerstvo spravedlnosti	11,93	10,53	14,90	7,62	9,17
338	Ministerstvo informatiky	56,93	54,84	75,44	58,16	63,67
343	Úřad pro ochranu osobních údajů	25,10	57,97	28,01	22,93	20,50
344	Úřad průmyslového vlastnictví	22,74	25,13	23,46	24,49	20,90
345	Český statistický úřad	34,59	35,55	19,75	10,60	8,37
346	Český úřad zeměměř. a katastrální	19,75	21,13	22,99	20,38	23,18
348	Český báňský úřad	8,95	5,80	5,30	19,68	8,80
349	Energetický regulační úřad	16,75	13,33	18,59	16,24	15,76
353	Úřad pro ochranu hosp. soutěže	7,18	6,15	4,06	17,23	17,80
355	Ústav pro studium totalitních režimů					21,58
358	Ústavní soud	19,85	14,65	10,09	21,59	7,50
361	Akademie věd České republiky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
372	Rada ČR pro rozhlasové a televizní vysílání	4,27	8,17	3,71	8,49	9,98
374	Správa státních hmotných rezerv	16,45	16,73	14,54	10,84	15,28
375	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	24,09	24,67	18,21	17,15	18,40
381	Nejvyšší kontrolní úřad	9,93	19,78	19,63	10,57	9,79
398	Všeobecná pokladní správa	4,75	5,05	4,94	6,51	5,79
	Celkem	8,17	6,94	7,81	6,74	7,09

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že podíl výdajů realizovaný prostřednictvím programového financování na celkových výdajích byl ve sledovaném období v rozmezí mezi 6,74 až 8,17% a to přesto, že v období mezi roky 2002 až 2007 vzrostly výdaje státního rozpočtu o 35,69%.

Vzhledem k tomu, že řada resortů není vybavena odbornými útvary specializovanými na programové financování a projektové řízení, dochází i nadále k nedostatkům jak v přípravě, tak i v realizaci výstavby. Tato situace se projevuje mimo jiné i v zahajování nových staveb i za cenu prodlužování lhůt výstavby rozestavěných staveb, rostou náklady staveb v důsledku podcenění jejich přípravy a zadávání a zejména chybí odborná posouzení investičních záměrů z technickoekonomických hledisek.

5. Mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit, protože to stanoví platné zákonné předpisy nebo mezinárodní dohody a smlouvy.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel, příspěvek na podporu stavebního spoření a příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro **ostatní** mandatorní výdaje **vyplývající z právních norem** jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotéčního úvěrování). Mandatorní výdaje **vyplývající ze smluvních závazků** jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry apod. (např. odvody do rozpočtu Evropské unie).

Údaje o čerpání těchto výdajů v roce 2007 vč. srovnání s rokem 2006 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 46

Mandatorní výdaje	Skutečnost 2006	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	% plnění	Index 2007/2006
		schválený	po změnách			
		1	2			
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	473 731	525 472	526 976	518 971	98,5	109,5
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	372 954	416 365	416 747	413 243	99,2	110,8
v tom:						
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	272 911	287 379	289 706	289 855	100,1	106,2
Dávky nemocenského pojištění	32 974	32 672	34 982	34 870	99,7	105,7
Státní sociální podpora	34 123	54 439	49 466	48 617	98,3	142,5
Ostatní sociální dávky (bez rezervy)	7 159	5 909	6 263	6 048	96,6	84,5
Podpora v nezaměstnanosti - pasivní	7 308	7 227	7 227	7 016	97,1	96,0
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	184	300	300	196	65,3	106,5
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	3 621	3 442	4 258	4 198	98,6	115,9
Dávky sociální péče prostřednictvím obcí	14 674					
Transf. na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdrav. postiženým		16 180	9 545	7 482	78,4	
Transfery na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách		8 817	15 000	14 961	99,7	
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	4 038	4 500	4 527	4 527	100,0	112,1
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	42 998	47 194	47 459	47 459	100,0	110,4
Výdaje na dluhovou službu	31 515	37 802	37 245	33 981	91,2	107,8
Poplatky dluhové služby	94	300	300	145	48,3	154,3
Majetková újma peněžních ústavů	397	340	340	285	83,8	71,8
Příspěvek na podporu stavebního spoření	15 772	13 700	14 976	14 976	100,0	95,0
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	2 026	648	648	522	80,6	25,8
Pozemkové úpravy	550	700	700	700	100,0	127,3
Dotace na podporu exportu - MF, EGAP, ČEP	421	588	588	244	41,5	58,0
Transfery státním fondům (správní výdaje SZIF)	1 793	1 400	1 709	1 709	100,0	95,3
Výběrová dětská rekreace - dětské domovy a ÚSP	14	14	14	14	100,0	100,0
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětem trestné činnosti	73	258	258	111	43,0	152,1
Jednorázová částka účastníkům národního boje a dalším osobám podle z. č. 261/2001 Sb. a odškodnění podle z. č. 172/2002 Sb. a další odškodnění osob	996	1 150	1 116	1 010	90,5	101,4
Zdravotní péče azylantům a cizincům	46	18	0	0		
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	0	450	304	0		
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	44	45	45	45		102,3
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I + B/II)	49 463	44 317	42 306	35 499	83,9	71,8
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	215	156	123	122	99,2	56,7
Státní podpora hypotečního úvěrování	174	100	55	77	140,0	44,3
Novomanželské půjčky	1	1	1	0		
Vyplácení jednorázové náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem	0	0	0	0		
Souhrnné pojištění vozidel	40	55	55	45	81,8	112,5
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	49 248	44 161	42 183	35 377	83,9	71,8
Státní záruky (mimo programu 398080) a regarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	20 634	8 881	8 881	4 981	56,1	24,1
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	41	1 841	1 841	41	2,2	100,0
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB, Česko-německý fond budoucnosti	2 228	3 199	3 199	2 980	93,2	133,8
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	26 345	30 240	28 262	27 375	96,9	103,9
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	523 194	569 789	569 282	554 470	97,4	106,0
Podíl na celkových výdajích státního rozpočtu	51,26	54,75	53,81	50,76		

Mandatorní výdaje schválené zákonem č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007, představovaly celkem 569,8 mld. Kč, tj. 54,7 % rozpočtovaných výdajů na rok 2007. Meziročně se měly zvýšit o 11,4 % (o 58,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2006 vč. zákona č. 584/2006 Sb. (navýšení výdajů na důchody o 9,3 mld. Kč). Z celku na zákonné mandatorní výdaje ve schváleném rozpočtu na rok 2007 připadlo téměř 525,5 mld. Kč, tj. 92,2 % (o 0,4 procentního bodu více než ve schváleném rozpočtu roku 2006). Největší objem mandatorních výdajů vyplývajících ze zákona představovaly sociální transfery, vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací 416,4 mld. Kč (79,2 % zákonných

mandatorních výdajů), dále objemově významné byly výdaje na platbu státu do zdravotního pojištění pro vybrané skupiny obyvatel 47,2 mld. Kč, výdaje na dluhovou službu vč. poplatků 38,1 mld. Kč, státní příspěvek na podporu stavebního spoření 13,7 mld. Kč a příspěvek státu na penzijní připojištění 4,5 mld. Kč. **Ostatní mandatorní výdaje** byly ve státním rozpočtu zahrnuty v objemu **44,3 mld. Kč**, z toho smluvní závazek vyplývající z členství České republiky v Evropské unii činil 30,2 mld. Kč, realizace státních záruk 8,9 mld. Kč, atd. V průběhu roku byl **státní rozpočet** celkových mandatorních výdajů **snížen o 507 mil. Kč**, jejich podíl na upraveném rozpočtu všech plánovaných výdajů poklesl o 0,9 %. Předpokládaný podíl celkových mandatorních výdajů na hrubém domácím produktu v b.c. činil 16,5 %.

Čerpání mandatorních výdajů v roce 2007 dosáhlo **554,5 mld. Kč**, tj. 50,8 % celkových výdajů za rok 2007 (o 0,5 procentního bodu méně než v roce 2006). Plněno bylo na 97,4 % upraveného rozpočtu (úspora 14,8 mld. Kč) při meziročním růstu o 6,0 % (o 31,3 mld. Kč), na kterém se podílely zejména sociální transfery obyvatelstvu.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány v objemu **519,0 mld. Kč** (98,5 % upraveného rozpočtu při úspoře 8,0 mld. Kč) a představovaly 93,6 % všech mandatorních výdajů. Meziročně se tyto výdaje zvýšily téměř o 9,5 % (o 45,2 mld. Kč). Došlo ke **značnému růstu výdajů v oblasti sociálních transferů** (celkem o 10,8 %, tj. 40,3 mld. Kč), z toho objemově nejvyššího navýšení bylo dosaženo u dávek důchodového pojištění (o 16,9 mld. Kč), u dávek státní sociální podpory (o 14,5 mld. Kč) a u sociálních dávek územním rozpočtům. Dále meziročně rostla platba státu za vybrané skupiny obyvatel do systému veřejného zdravotního pojištění (o 4,5 mld. Kč) a výdaje na dluhovou službu (o 2,5 mld. Kč).

Ostatní mandatorní výdaje (vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků) dosáhly v roce 2007 celkem **35,5 mld. Kč**, tj. 83,9 % upraveného rozpočtu (úspora 6,8 mld. Kč), při meziročním poklesu o 28,2 % (o 14,0 mld. Kč), na kterém se podílelo zejména meziroční snížení výdajů na realizaci státních záruk (o 15,7 mld. Kč).

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou **hodnoceny v příslušné části zprávy** týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

Jak již bylo uvedeno v roce 2007 došlo proti roku 2006 k mírnému snížení podílu mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (o 0,5 procentního bodu), jejich dynamika meziročně klesla (o 4,9 procentního bodu) a rovněž meziroční růst ve srovnání s růstem celkových výdajů byl nižší o 1,0 procentního bodu. Zatímco celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2007 proti roku 2000 vzrostly o 72,8 %, mandatorní výdaje o 65,1 % a jejich podíl na celkových

výdajích se snížil z 53,1 % na 50,8 %. Podíl zákonných mandatorních výdajů na celkových výdajích se snížil z 52,5 % na 47,5 % a podíl mandatorních výdajů vyplývajících z jiných právních norem a smluvních závazků vzrostl z 0,6 % na 3,2 % zejména vlivem vstupu České republiky do Evropské unie (odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU). V roce 2007 ve srovnání s rokem 2000 se podíl mandatorních výdajů na hrubém domácím produktu v b.c. zvýšil z 15,34 % na 15,59 %.

6. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu a vývoje

Výdaje na podporu výzkumu a vývoje byly zákonem č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu na rok 2007, stanoveny ve výši 21,5 mld. Kč; šlo o výdaje ze státního rozpočtu. Proti roku 2006 se jednalo o zvýšení o 3,3 mld. Kč, což představovalo **nárůst o 18,1 %**. Kromě prostředků ze státního rozpočtu byly v roce 2007 na oblast podpory výzkumu a vývoje **rozpočtovány i výdaje** na programy spolufinancované **z rozpočtu Evropské unie v částce 3,6 mld. Kč**, a to v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo průmyslu a obchodu. V souhrnu pak celkové schválené výdaje na tuto oblast činily 25,1 mld. Kč.

Vláda považuje podporu této oblasti v rámci své rozpočtové politiky za jednu ze svých priorit, a proto i s ohledem na reformu veřejných financí došlo k výraznému meziročnímu nárůstu. Rozpočtovaná výše výdajů představovala 0,61 % HDP, což proti předchozímu roku znamenalo nárůst o 0,05 procentního bodu. Včetně výdajů krytých příjmy z EU dosáhla rozpočtovaná podpora výše 0,71 % HDP. Z hlediska plnění cíle Lisabonské strategie - dosáhnout do konce roku 2010 podílu podpory ze státního rozpočtu ve výši 1 % HDP, nelze tento vývoj označit za významný, a to s ohledem na skutečnost, že absolutní nárůst podpory výzkumu a vývoje nedosahuje dynamiky růstu HDP.

Částka stanovená zákonem č. 622/2006 Sb. byla v průběhu roku rozpočtovými opatřeními snížena o 35 mil. Kč. Mimo běžných rozpočtových změn ovlivnilo celkový objem podpory snížení schváleného rozpočtu v kapitole Ministerstvo zdravotnictví o 100 mil. Kč při úsporných opatřeních vlády s tím, že výdaje na tuto oblast budou posíleny z rezervního fondu kapitoly. Slíbené posílení a vyrovnání výdajů na tuto oblast z rezervního fondu však nebylo v roce 2007 realizováno. K posílení výdajů na výzkum a vývoj na úkor ostatních výdajů kapitoly o částku 20 mil. Kč došlo v kapitole Ministerstvo průmyslu a obchodu. Z kapitoly Všeobecná

pokladní správa byly zvýšeny výdaje Akademie věd o částku 49,9 mil. Kč na realizaci dostavby technologického zázemí pro zařízení tokamak COMPASS D.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy z EU, dosáhlo 20,5 mld. Kč, tj. 95,41 % upraveného rozpočtu. V této částce je zapojeno čerpání rezervních fondů kapitol z předchozích let. **Výdaje kryté příjmy z EU, rozpočtované v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo průmyslu a obchodu, nebyly čerpány. Čerpání výdajů na programy spolufinancované z EU se projevilo pouze u Akademie věd, kde šlo o prostředky původně na výzkum a vývoj nerozpočtované. Na konci roku 2007 bylo do rezervních fondů kapitol převedeno celkem 4,7 mld. Kč, včetně výdajů krytých příjmy z EU.** Srovnatelný převod prostředků státního rozpočtu proti roku 2006 byl o 0,49 mld. Kč vyšší. Zůstatek na rezervních fondech ke konci roku 2007 k využití v dalších letech činil 5 mld. Kč, v tom 3,9 mld. Kč se týkalo výdajů na programy spolufinancované z EU a 1,1 mld. Kč tuzemských výzkumných projektů a záměrů.

Přehled o rozpočtu a čerpání výdajů na podporu výzkumu a vývoje v letech 2007 a 2006 podle jednotlivých kapitol státního rozpočtu je uvedený v **tabulce č. 12 sešitu G** návrhu státního závěrečného účtu.

Největší podíl výdajů na výzkum a vývoj připadl jako každý rok **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, které čerpalo celkem 7,5 mld. Kč, což představovalo 93,5 % upraveného rozpočtu kapitoly pro oblast výzkumu a vývoje a 36,6 % skutečného celkového objemu podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu. Z prostředků této kapitoly byla uvolněna institucionální podpora ve výši 5,1 mld. Kč, což ve srovnání s rokem 2006 představovalo zvýšení o 0,9 mld. Kč. Účelová podpora výzkumu a vývoje byla poskytnuta v částce 2,4 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč méně než v roce 2006.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu a vývoje vykazala **Akademie věd**, a to ve výši 5,7 mld. Kč celkem, což představovalo proti roku 2006 zvýšení o 18,8 %. Podíl institucionálních výdajů na celkové podpoře výzkumu a vývoje této kapitoly v roce 2007 činil 84,2 %, což znamenalo proti roku 2006 snížení o 3,3 procentního bodu.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum a vývoj celkem 2,5 mld. Kč, což ve srovnání s předchozím rokem představovalo zvýšení o 19,0 %. Prostředky účelové podpory výzkumu a vývoje byly vynaloženy na projekty průmyslového výzkumu. Rozpočtované institucionální výdaje na spolufinancování programů EU nebyly čerpány.

V roce 2007 byly čtvrtým rokem čerpány výdaje na podporu Národního programu výzkumu, který byl schválen usnesením vlády č. 417/2003. **Podpora Národního programu výzkumu** byla realizována Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem dopravy, Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem zdravotnictví, Akademií věd, Ministerstvem obrany a Grantovou agenturou. Celkové výdaje v roce 2007 činily 2,8 mld. Kč, když proti roku 2006 došlo ke zvýšení o 0,2 mld. Kč.

Z celkových výdajů ve výši 20,5 mld. Kč (bez výdajů krytých příjmy z EU), vynaložených na podporu výzkumu a vývoje v roce 2007, připadlo na účelové výdaje 9,2 mld. Kč, tj. 44,9 % a na institucionální výdaje 11,3 mld. Kč, tj. 55,1 %. Ve srovnání s rokem 2006 došlo ke snížení podílu účelových výdajů na celkovém objemu podpory, a to o 1,5 procentního bodu. Pozitivní vývoj zvýšení podílu účelových výdajů z předchozího roku byl zastaven, nedošlo však k poklesu na úroveň roku 2005. Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu a vývoje jsou uvedeny v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

7. Výdaje na státní správu

”Státní správa”² z hlediska státního rozpočtu představuje ministerstva a další státní orgány a instituce (celkem cca 2/3 z celkového počtu kapitol státního rozpočtu). V jejich působnosti vykonávají činnost desítky organizačních složek, jako např. územní finanční orgány (tvořící 8 finančních ředitelství a přes 200 finančních úřadů), celní orgány (Generální ředitelství cel, 8 celních ředitelství a přes 40 celních úřadů), úřady práce (přes 70), pozemkové úřady, veterinární správa (přes 70 složek), zastupitelské úřady, Česká správa sociálního zabezpečení, katastrální úřady, zeměměřičské a katastrální inspektoráty, Státní plavební správa, Úřad pro civilní letectví, Puncovní úřad, Česká obchodní inspekce, inspektoráty bezpečnosti práce a další. Součástí státní správy jsou i **některé složky Ministerstva obrany** vč. Armády ČR a **Ministerstva vnitra** vč. Policie ČR (regionální a další složky), dále soudnictví (cca 100 soudů), státní zastupitelství a vězeňská služba. Jde tedy o subjekty, které svojí činností zabezpečují a podporují chod státní správy.

² Pojem "státní správa" není obsahově jednoznačně definován, proto dále uváděné údaje mají pouze *orientační charakter* a slouží pro obecnou představu o přibližné výši těchto výdajů. Pro zjednodušení sumarizací byly do výdajů státní správy u vybraných paragrafů zahrnuty celé seskupení položek 50, 51 a 61. Jednotlivé kapitoly ve svých závěrečných účtech mohou vykazat údaje „přesnější“ (přepočtené např. dle podseskupení položek nebo položek RS, popř. s odlišným zařazením paragrafů RS).

V orgánech a organizačních složkách státní správy v roce 2007 pracovalo celkem 163 tis. zaměstnanců a na jejich činnost bylo ze státního rozpočtu vynaloženo celkově 116,1 mld. Kč.

Tabulka č. 47

Počty zaměstnanců a výdaje na státní správu v roce 2007

Ukazatel	Počet zaměstnanců	Výdaje celkem		Běžné výdaje skuteč.	v počtu osob a v mil. Kč		Kapitálové výdaje skuteč.
		Rozpočet po změnách	Skutečnost		v tom:		
					platy, ost. platby za prov.práci a pojistné	ost. běž. výdaje	
Státní správa celkem	163 219	117 800	116 146	106 463	76 707	29 756	9 683
z toho:							
Ministerstvo vnitra	69 779	47 449	46 927	43 506	33 893	9 612	3 422
Ministerstvo spravedlnosti	22 686	18 954	18 786	17 449	13 364	4 085	1 337
Ministerstvo financí	23 486	14 299	14 156	12 947	9 943	3 005	1 208
Ministerstvo práce a soc. věcí	17 917	11 733	11 484	10 539	6 640	3 898	945
Ministerstvo zahranič. věcí	2 063	4 655	4 627	4 014	861	3 153	613
Ministerstvo zemědělství	5 861	3 603	3 520	3 201	2 333	868	319
Č.úřad zeměměř.a katastrální	5 430	2 734	2 756	2 493	1 924	569	263
Ministerstvo obrany	2 548	2 335	2 221	1 891	1 421	470	330
Vybrané kapitoly celkem	149 770	105 762	104 477	96 040	70 379	25 660	8 437

Celkové výdaje státního rozpočtu na státní správu byly čerpány na 98,6 % rozpočtu po změnách (dosažená úspora téměř 1,7 mld. Kč) a meziročně vzrostly o 5,3 mld. Kč, tj. o 4,8 % (v roce 2006 byl upravený rozpočet překročen o 1,4 mld. Kč, tj. o 1,3 % a meziroční růst činil 7,4 mld. Kč, tj. 7,2 %; překročení rozpočtu bylo kryté zapojením rezervních fondů). Z celkových výdajů na státní správu v roce 2007 představovaly běžné (neinvestiční) výdaje 91,7 % (v roce 2006 to bylo 91,1 %), zbytek připadl na kapitálové výdaje. Největší objem neinvestičních výdajů – celkem 76,7 mld. Kč, tj. 66,0 % všech výdajů byl použit na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci včetně povinného pojistného placeného zaměstnavatelem (v roce 2006 byl tento podíl 64,3 %). Tyto výdaje, resp. jejich rozhodující část – mzdové prostředky – jsou podrobně vyhodnoceny v předchozím bodě 2.3.1. tohoto sešitu.

Počet zaměstnanců pracujících ve státní správě v roce 2007 dosáhl 163,2 tis. osob průměrného přepočteného stavu, což ve srovnání s upraveným limitem (168,1 tis. osob) představovalo úsporu 4,9 tis. osob a plnění na 97,1 %. Meziročně jejich počet klesl o 495 osob, tj. o 0,3 %.

Rozhodující část výdajů na státní správu byla vynaložena na činnost resortů zabezpečujících **vnitřní bezpečnost státu** (Policie ČR v rámci Ministerstva vnitra), **právní ochranu** (soudy, státní zastupitelství a vězeňská služba v rámci Ministerstva spravedlnosti), **správu daní a poplatků** (finanční a celní úřady v rámci Ministerstva financí), **sociální oblast** (úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Český úřad bezpečnosti práce, inspektoráty bezpečnosti práce v rámci Ministerstva práce a sociálních věcí), **zahraniční věci** (zastupitelské úřady v rámci Ministerstva zahraničních věcí), správu v působnosti **pozemkových úřadů** (v rámci Ministerstva zemědělství), **katastrální úřady a pracoviště** a zeměměřičské a katastrální inspektoráty (v rámci Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního) a **obranu** (Ministerstvo obrany a některé správní složky Armády ČR).

Podíl těchto kapitol na celkových výdajích na státní správu v roce 2007 představoval **104,5 mld. Kč, tj. 90,0 %** (z toho na běžných výdajích 90,2 % a na kapitálových výdajích 87,1 %) při 91,8 % podílu na celkovém počtu zaměstnanců ve státní správě. Proti roku 2006 vzrostly výdaje těchto ústředních orgánů o 5,1 mld. Kč, tj. o 5,2 %, tedy o 0,4 procentního bodu více než za celou státní správu.

Nejvíce – **40,4 %** - se na celkových výdajích na státní správu **podílelo Ministerstvo vnitra** (z toho na běžných výdajích 40,9 % a na kapitálových výdajích 35,3 %), při podílu na počtu zaměstnanců 42,8 %. **Ministerstvo spravedlnosti se na výdajích na státní správu podílelo 16,2 %** při podílu na počtu zaměstnanců 13,9 % a **Ministerstvo financí 12,2 %** u výdajů a 14,4 % u zaměstnanců.

Celkové výdaje na jednoho zaměstnance státní správy v roce 2007 představovaly v **průměru 712 tis. Kč**, z toho běžné výdaje činily 652 tis. Kč (z nich osobní výdaje 470 tis. Kč) a kapitálové výdaje 59 tis. Kč. Proti předchozímu roku vzrostly celkové výdaje na jednoho zaměstnance o 5,2 %, z toho běžné výdaje o 5,8 % (z nich osobní výdaje o 8,0 %) při poklesu kapitálových výdajů o 1,6 %.

Nejvíce výdajů na 1 zaměstnance státní správy bylo vynaloženo u **Ministerstva dopravy - 2 321 tis. Kč** (proti roku 2006 pokles o 1,8 %), u **Ministerstva zahraničních věcí – 2 243 tis. Kč** (meziroční nárůst o 6,0 %) a **Ministerstva informatiky – 2 063 tis. Kč** (meziroční pokles zhruba o polovinu souvisel se zrušením tohoto úřadu v roce 2007).

Nejméně prostředků na 1 zaměstnance státní správy připadlo na kapitoly **Český úřad zeměměřický a katastrální - 508 tis. Kč** (nárůst o 12,5 % ovlivněn především vyšším nárůstem kapitálových výdajů), **Český statistický úřad – 549 tis. Kč** (nárůst o 3,6 %) a **Ministerstvo zdravotnictví - 559 tis. Kč** (nárůst o 12,5 % souvisel s výraznějším růstem kapitálových výdajů).

Celkové výdaje na státní správu v roce 2007 představovaly 10,6 % všech výdajů státního rozpočtu (pokles o 0,3 procentního bodu), z toho běžné výdaje činily 10,9 % všech neinvestičních výdajů státního rozpočtu (v roce 2006 to bylo 11,0 %) a investiční výdaje 8,4 % všech kapitálových výdajů (v roce 2006 činily 9,4 %).

Výdaje na státní správu bez vybraných osmi resortů, uvedených v tabulce č. 46, **představovaly 1,1 % všech výdajů státního rozpočtu**, z toho běžné výdaje 1,1 % a kapitálové výdaje taktéž 1,1 %.

Jestliže **v roce 2007 bylo vynaloženo z prostředků státního rozpočtu v průměru na 1 obyvatele České republiky 105,5 tis. Kč** všech výdajů (z toho běžných 94,4 tis. Kč a kapitálových 11,2 tis. Kč), pak **státní správa "stála" 1 obyvatele 11,2 tis. Kč** (z toho běžné výdaje představovaly 10,3 tis. Kč a kapitálové výdaje 0,9 tis. Kč) **a po vyloučení výdajů na výše uvedených osm vybraných resortů 1 128 Kč**. Z hlediska **meziročního srovnání v předchozím roce 2006** dosáhly uvedené ukazatele těchto hodnot: podíl všech výdajů státního rozpočtu na 1 obyvatele 99,3 tis. Kč (z toho běžných 89,0 tis. Kč a kapitálových 10,3 tis. Kč) a podíl výdajů státní správy na 1 obyvatele 10,8 tis. Kč (z toho běžné výdaje 9,8 tis. Kč a kapitálové výdaje 1,0 tis. Kč), resp. po vyloučení uvedených resortů 1 141 Kč.

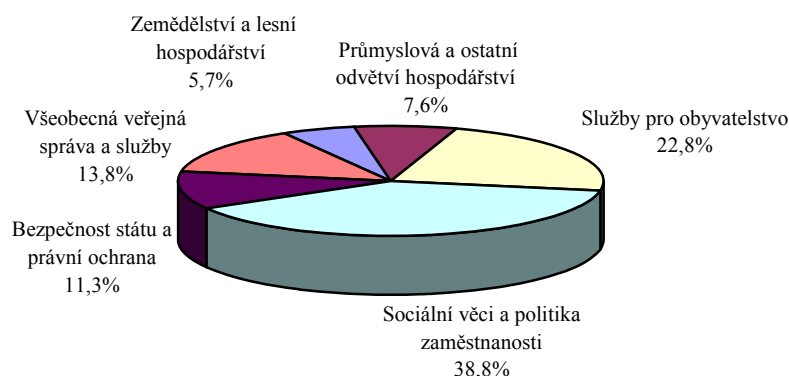
8. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do funkčního členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé funkční kategorie výdajů podle účelu, na které jsou peníze státního rozpočtu vynakládány.

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2007:

Graf č. 13

Struktura výdajů podle odvětví v roce 2007

Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

Tabulka č. 48

Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

v mld. Kč

Rozp. skup.	UKAZATEL	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	% plnění 4:3	Index 2007/06 4:1	Rozdíl 2007-06 4-1	
		Skutečnost 2006	schválený					po změnách
		1	2	3	4	5	6	7
1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství	47,64	45,79	46,29	62,02	134,0	130,2	14,4
	z toho: Zeměděl. a potravin. činnost a rozvoj	34,51	34,87	34,69	50,35	145,1	145,9	15,8
2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	83,00	58,82	73,12	82,87	113,3	99,9	-0,1
	v tom:							
	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	13,15	16,98	16,93	18,99	112,2	144,4	5,8
	Doprava	32,68	29,00	39,45	45,06	114,2	137,9	12,4
	Vodní hospodářství	9,10	3,66	6,39	9,39	147,0	103,2	0,3
	Spoje	0,60	0,93	0,93	0,95	102,3	160,0	0,4
	Všeob. hosp. záležitosti a ost. ekon. funkce	27,47	8,24	9,42	8,49	90,1	30,9	-19,0
3	Služby pro obyvatelstvo	232,53	241,68	245,02	249,28	101,7	107,2	16,7
	v tom:							
	Vzdělávání a školské služby	111,76	114,17	118,85	118,92	100,1	106,4	7,2
	Kultura, církev a sdělovací prostředky	8,16	9,01	9,68	9,58	99,0	117,4	1,4
	Tělovýchova a zájmová činnost	5,07	3,78	4,72	4,80	101,7	94,7	-0,3
	Zdravotnictví	56,05	57,80	59,06	60,12	101,8	107,3	4,1
	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	31,77	25,46	28,37	32,92	116,0	103,6	1,2
	Ochrana životního prostředí	11,42	15,59	12,73	11,28	88,6	98,8	-0,1
	Ostatní výzkum a vývoj	8,29	15,87	11,61	11,66	100,4	140,6	3,4
4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	390,76	416,10	418,42	423,96	101,3	108,5	33,2
	v tom:							
	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	352,89	386,10	386,07	385,86	99,9	109,3	33,0
	Politika zaměstnanosti	18,70	16,32	17,10	19,62	114,7	104,9	0,9
	Sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezp. a politice zaměstnanosti	19,17	13,68	15,25	18,48	121,2	96,4	-0,7
5	Bezpečnost státu a právní ochrana	120,78	113,52	116,16	123,17	106,0	102,0	2,4
	v tom:							
	Obrana	51,61	44,44	45,12	50,94	112,9	98,7	-0,7
	Civilní připravenost na krizové stavy	2,11	1,96	2,31	2,26	98,1	107,3	0,2
	Bezpečnost a veřejný pořádek	40,40	40,14	40,89	41,73	102,0	103,3	1,3
	Právní ochrana	18,68	19,05	19,77	19,99	101,1	107,0	1,3
	Požární ochrana a integr. záchr. systém	7,98	7,94	8,07	8,26	102,3	103,4	0,3
6	Všeobecná veřejná správa a služby	145,93	164,88	158,83	150,97	95,0	103,4	5,0
	v tom:							
	Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany	71,53	69,29	68,23	68,01	99,7	95,1	-3,5
	Jiné veřejné služby a činnosti	3,29	3,79	3,58	3,54	98,9	107,5	0,2
	Finanční operace	35,14	42,67	42,12	36,16	85,8	102,9	1,0
	Ostatní činnosti	35,98	49,12	44,89	43,26	96,3	120,2	7,3
	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	1020,64	1040,78	1057,85	1092,27	103,3	107,0	71,6

8.1. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2007 výše **424,0 mld. Kč**, což je o **33,2 mld. Kč**, tj. o **8,5 %** více než v předchozím roce (v roce 2006 vzrostly o 9,9 %). **Na celkových výdajích** státního rozpočtu se podílely **38,8 %**, tj. o 0,5 procentního bodu více než v roce 2006. Jejich rozpočet po změnách byl splněn na 101,3 % (překročení o 5,5 mld. Kč).

Přes 91,0 % prostředků této skupiny výdajů bylo vynaloženo na **dávky a podpory v sociálním zabezpečení** (*rozpočtový oddíl 41*), které dosáhly **385,9 mld. Kč** (z toho 0,9 mld. Kč tvořily převody do rezervních fondů, dále „RF“) a meziročně vzrostly o **33,0 mld. Kč**, tj. o 9,3 % (v roce 2006 to bylo o 9,2 %).

Z této částky připadalo 75,1 % na **dávky důchodového pojištění**, tj. **289,9 mld. Kč** (meziroční nárůst o 16,9 mld. Kč, tj. o 6,2 %), z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 211,7 mld. Kč, na invalidní důchody (plné i částečné) 53,0 mld. Kč a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 25,2 mld. Kč.

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory** čerpané ve výši **49,5 mld. Kč**, které meziročně vzrostly o 15,1 mld. Kč, tj. o 44,0 %. Vysoký meziroční růst ovlivnily **výdaje na rodičovský příspěvek** (**28,7 mld. Kč** proti 13,5 mld. Kč v roce 2006). Další výdaje zahrnují především přídavek na dítě (10,3 mld. Kč), sociální příplatek (4,6 mld. Kč), porodné (2,1 mld. Kč), příspěvek na bydlení (1,6 mld. Kč) atd.

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Objemem **34,9 mld. Kč** převýšily skutečnost roku 2006 o 1,9 mld. Kč, tj. o 5,7 %. Byly tvořeny zejména položkami nemocenského ve výši 28,0 mld. Kč (meziroční růst o 0,9 mld. Kč), peněžité pomoci v mateřství ve výši 6,0 mld. Kč (růst o 0,9 mld. Kč) a podpory při ošetřování člena rodiny ve výši 0,9 mld. Kč.

V rámci tohoto oddílu bylo mimo jiné ještě vyplaceno 6,0 mld. Kč na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a 4,5 mld. Kč na státní příspěvky na důchodové připojištění.

Výdaje na **politiku zaměstnanosti** (*rozpočtový oddíl 42*) dosáhly v roce 2007 výše **19,6 mld. Kč** (z toho 2,5 mld. Kč tvořil převod do RF) a proti roku 2006 vzrostly o 4,9 % (v roce 2006 vzrostly o 10,7 %).

Z nich **podpora v nezaměstnanosti** v objemu **7,2 mld. Kč** (pokles o 0,1 mld. Kč proti roku 2006) představovala především hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti (podpory) a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce **7,8 mld. Kč** vzrostly meziročně o 0,3 mld. Kč a byly použity zejména na tvorbu společensky účelných pracovních míst (868 mil. Kč), dále na veřejně prospěšné práce (685 mil. Kč), na rekvalifikace (269 mil. Kč), na cílené programy k řešení nezaměstnanosti (281 mil. Kč), na podporu zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností (236 mil. Kč) atd.

Třetím nejvýznamnějším pododdílem politiky zaměstnanosti byly **příspěvky na zaměstnávání zdravotně postižených** občanů ve výši **2,3 mld. Kč** (meziroční růst o 0,9 mld. Kč).

Příspěvky **na sociální důsledky restrukturalizace** ve výši **2,0 mld. Kč** byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědohelného průmyslu a dopravy.

Výdaje na **sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti** (*rozpočtový oddíl 43*), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo sociální programy, dosáhly v roce 2007 celkové výše **18,5 mld. Kč** (z toho 1,7 mld. Kč tvořil převod do RF) a proti předchozímu roku klesly o 3,6 % (v roce 2006 vzrostly o 23,8 %). V rámci tohoto okruhu výdajů byly financovány především výdaje **na správu v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti**, na které připadla největší část vynaložených prostředků – **11,9 mld. Kč** (meziroční růst o 2,1 %). Tyto výdaje byly čerpány zejména u České správy sociálního zabezpečení včetně jejích okresních složek a u úřadů práce. Na **služby sociální péče** bylo vynaloženo **1,5 mld. Kč**, z toho **na domovy** pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem připadlo **1,4 mld. Kč**. Na **mezinárodní spolupráci v sociálním zabezpečení** a podpoře nezaměstnanosti (příspěvky mezinárodním institucím, semináře, atd.) směřovalo **2,9 mld. Kč**

8.2. Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církve a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu a vývoje uvedených oblastí a odvětvově nespecifikovaný výzkum a vývoj. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitolami přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních

samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo** dosáhly v roce 2007 částky **249,3 mld. Kč** a meziročně **vzrostly o 16,7 mld. Kč**, tj. o **7,2 %** (v roce 2006 o 19,4 %). **Na celkových výdajích** státního rozpočtu se **podílely 22,8 %** (stejně jako v roce 2006). Jejich rozpočet po změnách byl splněn na 101,7 % (překročení o 4,3 mld. Kč).

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (47,7 %) představovaly **výdaje na vzdělávání a školské služby** (*rozpočtový oddíl 31 a 32*) – celkem dosáhly **118,9 mld. Kč** (z toho 5,0 mld. Kč tvořil převod do RF) při **meziročním růstu o 6,4 %** (v roce 2006 vzrostly o 8,0 %). Většina této částky směřovala do pododdílu **Ostatní činnost a nespécifikované výdaje**, v rámci kterého bylo vyplaceno **77,6 mld. Kč** (při meziročním růstu o 4,0 %). V naprosté většině (75,2 mld. Kč) šlo o transferované prostředky z kapitoly Ministerstvo školství, tělovýchovy a mládeže pro územní samosprávné celky, na které přešla působnost především v oblasti **zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání**. Takto vysoká částka v tomto pododdíle souvisí s reformou veřejné správy v roce 2003, kdy došlo k převedení jak majetku a zřizovatelských funkcí k nim, tak i jejich financování na kraje. Na zařízení **vysokoškolského vzdělávání** bylo vynaloženo celkem **34,6 mld. Kč** (o 5,6 mld. Kč více než v roce 2006), z toho na činnost vysokých škol (bez výzkumu a vývoje na vysokých školách) 29,1 mld. Kč.

Výdaje na zdravotnictví (*rozpočtový oddíl 35*) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2007 v souhrnu **60,1 mld. Kč** (z toho 2,9 mld. Kč tvořil převod do RF) a byly o 4,1 mld. Kč, tj. o **7,3 %**, **nad úroveň roku 2006** (v roce 2006 vzrostly o 23,5 %). Největší objem představují výdaje na "ostatní činnosti" (47,7 mld. Kč), zahrnující zejména **platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob** ve výši **47,5 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo 43,0 mld. Kč). Výdaje na **ústavní péči** dosáhly v roce 2007 výše **5,7 mld. Kč** a proti roku 2006 klesly o 1,6 mld. Kč. Z toho na fakultní a ostatní nemocnice směřovalo 4,1 mld. Kč. Výdaje **na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví** dosáhly celkem **2,6 mld. Kč** a proti roku 2006 vzrostly o 0,6 mld. Kč. Z nich bylo ve prospěch hygienické služby poskytnuto 1,8 mld. Kč a záchranné službě 0,5 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (*rozpočtový oddíl 36*) bylo v roce 2007 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **32,9 mld. Kč** (z toho 5,7 mld. Kč tvořil převod do RF), tj. o 1,2 mld. Kč, tj. o **3,6 %** více než v předchozím roce (v roce 2006 činil nárůst 43,9 %). **Programy podpory individuální bytové výstavby** byly dotovány **částkou 15,4 mld. Kč**, zejména formou státních příspěvků na podporu stavebního spoření (15,0 mld. Kč). **Na mezinárodní spolupráci v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje** (příspěvky mezinárodním

organizacím, semináře, apod.) putovalo **12,8 mld. Kč**. V rámci kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 1,0 mld. Kč (výdaje na výstavbu bytů, podpora ze strany státu obcím na výstavbu bytů, včetně nákupu pozemků na tuto výstavbu).

Na **kulturu, církve a sdělovací prostředky** (*rozpočtový oddíl 33*) bylo v roce 2007 vynaloženo **9,6 mld. Kč** (z toho 0,9 mld. Kč tvořil převod do RF), což je o 17,4 % více než v předchozím roce (v roce 2006 meziročně vzrostly o 12,1 %). Z celkového objemu připadlo (převážně formou transferů příspěvkovým organizacím) nejvíce prostředků muzeím a galeriím (2,1 mld. Kč), na činnost registrovaných církví a náboženských společností (1,3 mld. Kč), na činnosti knihovnické (1,1 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (0,8 mld. Kč), na divadelní činnost (0,8 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,7 mld. Kč), na Pražský hrad (0,4 mld. Kč).

Výdaje na ochranu životního prostředí (*rozpočtový oddíl 37*) dosáhly **11,3 mld. Kč** (z toho 5,8 mld. Kč tvořil převod do RF) a proti roku 2006 klesly o 1,2 %. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo **na ochranu přírody a krajiny - 2,0 mld. Kč**, z nichž většina plynula do ochrany chráněné části přírody (1,0 mld. Kč) a do protierozní, protilavinové a protipožární ochrany (0,6 mld. Kč). Výdaje na **nakládání s odpady** dosáhly téměř **1,2 mld. Kč** a souvisely především se sběrem a odvozem nebezpečných odpadů ve výši 0,7 mld. Kč. Další prostředky byly vynaloženy na výzkum životního prostředí – 0,3 mld. Kč, na ochranu a sanaci půdy a podzemní vody – 0,2 mld. Kč a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí – 1,0 mld. Kč.

Tělovýchova a zájmová činnost (*rozpočtový oddíl 34*) byla v roce 2007 financována částkou **4,8 mld. Kč** (z toho 0,6 mld. Kč tvořil převod do RF), což je o 5,3 % méně než v předchozím roce (v roce 2006 to bylo meziročně o 41,8 % více). Nejvíce prostředků – **2,7 mld. Kč** bylo vynaloženo na "ostatní tělovýchovnou činnost" (§ 3419), která zahrnuje např. **podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod.** Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 1,2 mld. Kč. Výdaje na péči o sportoviště, tělocvičny, sportovní haly, plavecké bazény apod. v majetku obcí dosáhly výše 0,6 mld. Kč. Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,3 mld. Kč v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, stanic mladých techniků, dětských hřišť apod.

8.3. Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtová skupina 1) a na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2007 celkové výše **144,9 mld. Kč**, což představovalo 13,3 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2006 to bylo 12,8 %) a **meziročně vzrostly o 14,3 mld. Kč, tj. o 10,9 %** (v roce 2006 činil meziroční růst 8,2 %).

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (*rozpočtový oddíl 10*) činily **62,0 mld. Kč** (z toho 23,1 mld. Kč tvořily převody do RF) a meziročně **vzrostly o 14,4 mld. Kč, tj. o 30,2 %**. V rámci oddílu byly čerpány zejména **výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 50,3 mld. Kč** (v roce 2006 to bylo o 15,8 mld. Kč méně). V rámci tohoto pododdílu se projevil především **neinvestiční transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF)** ve výši **24,5 mld. Kč** (celkem v rámci skupiny 27,0 mld. Kč) a také **převody do RF** ve výši **21,9 mld. Kč** (celkem v rámci skupiny 23,1 mld. Kč).

Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito **3,6 mld. Kč** (z toho 3,0 mld. Kč ve formě transferů SZIF a 0,6 mld. Kč tvořily převody do rezervních fondů OSS), na lesní hospodářství 0,7 mld. Kč, na správu v zemědělství 4,5 mld. Kč, na zemědělský a lesnický výzkum a vývoj 0,8 mld. Kč.

Na dopravu (*rozpočtový oddíl 22*) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **45,1 mld. Kč** (z toho 9,7 mld. Kč tvořil převod do RF), což bylo **o 12,4 mld. Kč** (o 37,9 %) více než v roce 2006. Nejvíce bylo vyčerpáno v oblasti **pozemních komunikací, a to 21,5 mld. Kč** (z toho 9,2 mld. Kč činily transfery SFDI). Z této částky směřovalo 10,9 mld. Kč na dálnice a 10,4 mld. Kč na silnice. **Výdaje do železniční dopravy dosáhly 19,6 mld. Kč**. Z toho výdaje na realizaci státních záruk dosáhly 5,0 mld. Kč, neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům 3,5 mld. Kč a transfery SFDI 4,4 mld. Kč. **Výdaje na správu v dopravě** v roce 2007 činily 2,4 mld. Kč.

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (*rozpočtový oddíl 21*) dosáhly **19,0 mld. Kč** (z toho 4,7 mld. Kč tvořil převod do RF), což je o 5,8 mld. Kč, tj. o 4,4 % více než v roce 2006. Tento růst ovlivnily především **výdaje do ostatních odvětvových a oborových záležitostí v průmyslu a stavebnictví** (opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslového odvětví, podpora podnikání a inovací, atd.) ve výši **7,8 mld. Kč** (růst o 2,7 mld. Kč) a **výdaje na výzkum a vývoj** v této oblasti ve výši **4,8 mld. Kč** (růst o 2,6 mld. Kč). Část výdajů v rámci tohoto oddílu připadla na záležitosti těžebního průmyslu a energetiky,

v rámci kterých bylo vynaloženo **1,9 mld. Kč** na **útlum uhelného hornictví**, dále 0,8 mld. Kč na rozvod elektrické energie a 0,2 mld. Kč na programy úspor energie a obnovitelných zdrojů. Na správu v těchto odvětvích bylo vynaloženo 1,9 mld. Kč, stejně jako na výzkum a vývoj.

Vodní hospodářství (*rozpočtový oddíl 23*) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2007 podílelo částkou **9,4 mld. Kč** (z toho 1,7 mld. Kč tvořily převody do RF) při meziročním růstu o 0,3 mld. Kč, tj. o 3,2 %. Z této částky bylo použito na **úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 2,5 mld. Kč** (o 1,4 mld. Kč méně než v roce 2006). Na **odvádění a čištění odpadních vod** bylo vynaloženo **4,9 mld. Kč** (meziročně o 1,1 mld. Kč více) a na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 0,9 mld. Kč (meziročně o 0,4 mld. Kč více). Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 7,1 mld. Kč.

Na odvětví **spojů** (*rozpočtový oddíl 24*) bylo vynaloženo **1,0 mld. Kč** (z toho 0,3 mld. Kč převedeno do RF), což je o 0,4 mld. Kč více než v předchozím roce. Většina prostředků (0,6 mld. Kč) byla vynaložena na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu).

Součástí této skupiny výdajů jsou též výdaje na **všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (*rozpočtový oddíl 25*). Tyto výdaje dosáhly částky **8,5 mld. Kč** (z toho 0,4 mld. Kč tvořil převod do RF) a proti roku 2006 klesly o 19,0 mld. Kč. Tento pokles ovlivnila především **vysoká loňská skutečnost**, kdy došlo ke **dvěma platbám státu nad rámec rozpočtu** (šlo o 14,0 mld. Kč na předčasnou úhradu závazku za státní záruku za konsolidaci a stabilizaci bankovního sektoru a finančních dopadů z dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi ČR a SR ve prospěch ČNB. Dále byl uhrazen ve prospěch ČNB i závazek Ministerstva financí ve výši 1,2 mld. Kč vzniklý z nevyrovnané kompenzace postoupení pohledávky vůči Národní bance Slovenska).

Patří sem např. výdaje na podporu malého a středního podnikání (0,4 mld. Kč), na činnost orgánů státní správy v oblasti zeměměřičtví a katastru (2,4 mld. Kč), na činnosti Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (1,9 mld. Kč) a na další činnosti ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství, normalizace, standardizace a metrologie, v oblasti bezpečnosti práce apod. Na služby v oblasti meteorologie směřovalo 0,9 mld. Kč.

8.4. Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny **dosáhly celkové částky 123,2 mld. Kč**, což proti roku 2006 představuje **zvýšení o 2,4 mld. Kč, tj. o 2,0 %** (v roce 2006 činil růst 6,7 mld. Kč, tj. 5,9 %), a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu 11,3 % (v roce 2006 to bylo 11,8 %).

Rozhodující část těchto výdajů (41,4 %) připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **50,9 mld. Kč** (z toho 4,9 mld. Kč tvořil převod do RF) při poklesu o 0,7 mld. Kč, tj. o 1,3 %. Z této částky činily běžné výdaje 34,8 mld. Kč a kapitálové výdaje 16,2 mld. Kč. **Na činnost jednotlivých složek Armády České republiky** bylo určeno **celkem 41,3 mld. Kč**, na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 3,2 mld. Kč, na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 2,9 mld. Kč a na státní správu ve vojenské obraně 2,5 mld. Kč.

Na **civilní připravenost na krizové stavy** (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **2,3 mld. Kč** (z toho 0,04 mld. Kč tvořil převod do RF), což představuje meziroční růst o 7,3 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s pořízováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (1,9 mld. Kč) a na státní správu v oblasti hospodářských opatření (0,3 mld. Kč).

Na **bezpečnost a veřejný pořádek** (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **41,7 mld. Kč** (z toho 1,5 mld. Kč tvořil převod do RF) při meziročním růstu o 3,3 %. Z toho 35,6 mld. Kč směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 5,9 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra.

Na **právní ochranu** (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **20,0 mld. Kč** (z toho 0,4 mld. Kč tvořil převod do RF) při meziročním růstu o 7,0 %. Z této částky bylo vynaloženo **na soudnictví** (včetně ústavního soudnictví) **9,3 mld. Kč** (meziroční růst o 5,3 %), **na vězeňství 6,8 mld. Kč** (růst o 5,8 %) a **na státní zastupitelství 2,2 mld. Kč** (růst o 11,6 %). Na správu v oblasti právní ochrany směřovalo 1,4 mld. Kč.

Na **požární ochranu a integrovaný záchranný systém** (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2007 vynaloženo **8,3 mld. Kč** (z toho 0,1 tvořil převod do RF), což je o 3,4 % více než v předchozím roce. Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních složek a útvarů požární ochrany (7,2 mld. Kč) a dále na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru včetně vzdělávacích a technických zařízení požární ochrany (1,1 mld. Kč).

8.5. Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny **dosáhly v roce 2007 hodnoty 151,0 mld. Kč** a byly tak **o 5,0 mld. Kč, tj. o 3,4 % vyšší než v předchozím roce**. Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 13,8 %, zatímco v roce 2006 to bylo 14,3 %.

Na **státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany** (*rozpočtový oddíl 61*) bylo vynaloženo celkem **68,0 mld. Kč** (z toho 1,4 mld. Kč tvořil převod do RF), tj. o 3,5 mld. Kč (tj. o 4,9 %) méně než v roce 2006. Z toho **59,4 mld. Kč** se čerpalo v pododdíle „**Všeobecná vnitřní správa**“. Zde se nejvíce projevíly **odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU** podle DPH a HNP, které dosáhly **27,2 mld. Kč** (o 1,0 mld. Kč více než v roce 2006) a také **převody do fondu státních záruk ve výši 12,2 mld. Kč** (stejně jako v roce 2006). Další výdaje byly použity následovně: na činnost **finančních ředitelství a finančních úřadů** (**7,6 mld. Kč**) a na činnost **celních ředitelství a celních úřadů** (**4,5 mld. Kč**). V rámci jiných pododdílů směřovaly další prostředky na **zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí** (**3,8 mld. Kč**), na **zastupitelské orgány** (Parlament, volby do Parlamentu a do zastupitelstev územních samosprávných celků) a na **činnost politických stran a hnutí** bylo vynaloženo celkem **2,2 mld. Kč**.

Výdaje na **ostatní činnosti** (*rozpočtový oddíl 64*) dosáhly v roce 2007 částky **43,3 mld. Kč** (z toho 2,4 mld. Kč tvořil převod do RF) a **meziročně vzrostly o 7,3 mld. Kč, tj. o 20,2 %**. V rámci této složky výdajů rozpočtové skupiny 6 byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2007, poskytnuty zejména **neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím ve výši 9,2 mld. Kč a krajům 1,1 mld. Kč**. Patří sem i **neinvestiční transfery obcím** (**22,8 mld. Kč**) a **krajům** (**7,1 mld. Kč**).

Další součást výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (*rozpočtový oddíl 63*) – celkem **36,2 mld. Kč, což je o 1,0 mld. Kč více než v roce 2006**. Na této sumě se nejvíce podílely výdaje státního rozpočtu **na dluhovou službu státu** (úroky, poplatky) ve výši **34,1 mld. Kč** (meziročně vzrostly o 2,6 mld. Kč). Dalších 1,7 mld. Kč činily transfery nadnárodním orgánům z kapitoly VPS.

Na **jiné veřejné služby a činnosti** (*rozpočtový oddíl 62*) bylo vynaloženo celkem **3,5 mld. Kč** (z toho 0,3 mld. Kč tvořil převod do RF) při meziročním růstu o 0,2 mld. Kč. Na **rozvojovou zahraniční pomoc** bylo vynaloženo **0,8 mld. Kč**, na **humanitární zahraniční pomoc** **0,6 mld. Kč**. Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 0,9 mld. Kč.

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na výzkum a vývoj**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojcíslím 80). Výdaje na výzkum a vývoj jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), na § 3802 (Grantová agentura ČR, na § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nespécifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu **na výzkum a vývoj** vynaloženy v roce 2007 prostředky ve výši **25,2 mld. Kč** (vč. 4,7 mld. Kč převedených do RF) a proti roku 2006, kdy činily 18,7 mld. Kč (vč. 0,4 mld. Kč převedených do RF), **vzrostly o 34,9 %**. Jejich podíl na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2007 představoval **2,3 %** a proti předchozímu roku vzrostl o 0,5 procentního bodu.

Podrobnější informace o výdajích na výzkum a vývoj jsou uvedeny v části III.6. této zprávy.

V roce 2007 vykázaly jednotlivé kapitoly opět vysoké **převody do rezervních fondů**. Ty dosáhly **79,2 mld. Kč** a vzrostly tak proti roku 2006 o **33,3 mld. Kč**. Rozdělení neinvestičních a investičních převodů do rezervních fondů organizačních složek státu podle odvětvového členění na jednotlivé oddíly ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 49

v tis. Kč

oddíl	kriteria název oddílu	2006		2007	
		položka 5346	položka 6361	položka 5346	položka 6361
		Převody do fondů OSS skutečnost	Inv.převody do RF OSS skutečnost	Převody do fondů OSS skutečnost	Inv.převody do RF OSS skutečnost
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství	9 898 750	52 037	22 343 687	762 973
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	1 028 137	1 566 715	4 191 465	519 809
22	Doprava	304 057	993 403	709 763	9 028 494
23	Vodní hospodářství	92 586	657 508	218 684	1 488 803
24	Spoje	316		308 028	6 000
25	Všeobecné hosp.záležitosti a ost.ekonomické funkce	285 582	207 814	289 643	70 512
31	Vzdělávání a školské služby	7 200	59 115	1 006	26 663
32	Vzdělávání a školské služby	879 977	337 754	2 224 384	2 749 912
33	Kultura, církev a sdělovací prostředky	228 741	142 489	198 097	659 984
34	Tělovýchova a zájmová činnost	27 250	147 251	326 391	244 459
35	Zdravotnictví	249 588	1 049 926	598 422	2 310 838
36	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	373 867	4 405 455	1 596 834	4 077 876
37	Ochrana životního prostředí	170 403	5 452 289	146 870	5 632 641
38	Ostatní výzkum a vývoj	103 164	6 209	2 265 567	25 509
41	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	588 569		949 173	
42	Politika zaměstnanosti	2 286 395		2 533 405	
43	Soc.služby a spol.činnosti v soc.zabezpečení a PZ	2 027 999	501 862	1 655 715	20 170
51	Obrana	1 656 149	5 918 452	1 400 793	3 524 059
52	Civilní připravenost na krizové stavy	24 224	137 450	6 693	30 850
53	Bezpečnost a veřejný pořádek	925 594	496 209	776 260	771 055
54	Právní ochrana	179 685	83 902	363 222	49 533
55	Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	48 132	158 411	4 130	102 901
61	Státní moc, státní správa, úz.samospráva, poL.strany	1 029 332	863 416	834 786	532 396
62	Jiné veřejné služby a činnosti	166 811	17 186	258 952	1 581
63	Finanční operace		8 710		
64	Ostatní činnosti			2 290 751	59 335
	Celkem	22 582 508	23 263 563	46 492 719	32 696 356
		45 846 071		79 189 074	

IV. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRAŇOVÁNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD, K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ A K ŘEŠENÍ DŮSLEDKŮ KOSOVSKE KRIZE

a) Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstraňování povodňových škod

Výdaje na odstraňování povodňových škod způsobených v roce 2002

Záplavy, které v srpnu roku 2002 postihly rozsáhlá území v České republice, způsobily obrovské škody na majetku státu, municipalit, podnikatelských subjektů i občanů. Nezbytnost řešení následků povodňových škod se tak stala prvořadým úkolem, kterým se musela vláda zabývat bezprostředně po vzniku krizové situace a který se promítá i do dalších let.

Největší objem finančních prostředků byl vynaložen v letech 2002 až 2004. Celkem bylo v těchto třech letech vynaloženo na řešení následků povodňových škod z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu **16,2 mld. Kč**, z toho 2,5 mld. Kč v roce 2002, více než 9,9 mld. Kč v roce 2003 (z toho 5,4 mld. Kč od EIB a 4,1 mld. Kč z Fondu solidarity EU) a 3,8 mld. Kč v roce 2004 (z toho 2,7 mld. Kč od EIB). **V roce 2005** již objem prostředků na tento účel klesl na **1,9 mld. Kč** (z toho 1,7 mld. Kč od EIB) a tento trend pokračoval i v letech 2006 a 2007.

V roce 2006 bylo v rámci závazných ukazatelů čerpáno již pouze 227 mil. Kč a **v roce 2007 byla na daný účel vyčleněna ve schváleném rozpočtu formou závazného ukazatele „Výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002“** pouze částka necelých **24 mil. Kč** v kapitole Ministerstvo kultury.

V kapitole **Ministerstvo kultury** v rámci výše uvedeného závazného ukazatele bylo za rok 2007 **čerpáno téměř 24 mil. Kč** (100 % rozpočtu). Díky těmto finančním prostředkům dále pokročilo restaurování a nové ukládání restaurovaných sbírkových předmětů poškozených povodní, a to v Národní galerii v Praze, v Národním muzeu, Národním technickém muzeu, Památníku Terežín, Technickém muzeu v Brně atd.

V rámci financování programu 234 118 (není součástí výše uvedeného závazného ukazatele) „Obnova majetku státních kulturních zařízení poškozených povodní roku 2002“ bylo čerpáno 28 mil. Kč. Jednalo se o akci Obnova kláštera sv. Anežky (investor Národní galerie), přičemž její financování proběhlo výhradně z prostředků rezervního fondu minulých let. Realizace celé akce byla ukončena s celkovou účastí státního rozpočtu ve výši 29,4 mil. Kč.

V některých dalších kapitolách docházelo během roku k čerpání výdajů souvisejících s povodněmi 2002, nešlo však o prostředky v rámci závazných ukazatelů.

V kapitole **Ministerstvo spravedlnosti** byly čerpáním 8,5 mil. Kč z rezervního fondu kryty výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002 (na zmrazení spisů, ošetření a převoz spisů z Národního archivu). K zajištění financování rozmrazování a vysušení archivních materiálů postižených povodněmi v roce 2002 bylo z této kapitoly převedeno do rozpočtu kapitoly **Ministerstvo vnitra** 11 mil. Kč (do této kapitoly dále směřovalo rozpočtovým opatřením na stejný účel 0,5 mil. Kč od kapitoly Český statistický úřad, 13,7 mil. Kč od Ministerstva obrany, 0,3 mil. Kč z Ministerstva zemědělství a 0,7 mil. Kč z Ministerstva průmyslu a obchodu).

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** došlo k čerpání prostředků v rámci programu 217 810 Státní pomoc při obnově území postiženého povodní 2002. Necelé 4 mil. Kč směřovaly na opravu sportoviště ZŠ Štěchovice po povodni 2002 a 18,5 mil. Kč (prostředky z rezervního fondu) sloužilo k dofinancování poslední nedokončené akce Rekonstrukce mostu u Domu dětí a mládeže Český Krumlov. Realizací plateb na uvedené akce byl tento program k 31.12.2007 ukončen.

Prostředky na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření

V dubnu 2006 byl schválen zákon č. 170/2006 Sb., kterým se změnil zákon o státním rozpočtu na rok 2006. V souvislosti s jarními povodněmi v roce 2006 došlo tímto zákonem k navýšení příjmů i výdajů rozpočtu kapitoly VPS o 5 mld. Kč. Na výdajové straně byl v rozpočtu doplněn nový specifický ukazatel „**Prostředky na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření**“ s částkou **5,0 mld. Kč**. Během roku 2006 bylo z těchto prostředků kapitolami vyčerpáno 3,1 mld. Kč, **zbývajících 1,9 mld. Kč bylo převedeno do kapitoly OSFA k použití v roce 2007 a dalších letech na stejný účel.**

V souladu se zákonem č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007, a se zákonem č. 170/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu na rok 2006, byl **v průběhu roku 2007 navýšen rozpočet kapitoly OSFA u závazného ukazatele „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“** o 578 mil. Kč. Z toho **329 mil. Kč** bylo transferováno kapitolám Ministerstvo zemědělství (282 mil. Kč) a Ministerstvo dopravy (47 mil. Kč). Navíc bylo do kapitoly Ministerstvo zemědělství na tyto účely uvolněno z kapitoly OSFA **57 mil. Kč** z úvěrů od EIB.

Do kapitoly **Ministerstvo zemědělství** směřovalo z kapitoly OSFA na tyto účely necelých 339 mil. Kč (včetně prostředků od EIB). Z toho 319 mil. Kč směřovalo na **podprogram 229 114 – Odstranění následků povodní roku 2006, týkající se vodního hospodářství**. Skutečně byla na tento podprogram vyčerpána částka **386 mil. Kč** (vč. prostředků z rezervních fondů). Dalších 35 mil. Kč bylo převedeno do rezervního fondu pro využití na stejný účel v následujících letech. Dalších **13 mil. Kč** bylo uvolněno do **přímých dotací ve vodním hospodářství** (odstraňování škod na hrázích a objektech rybníků) a tato částka byla v téměř plné výši vyčerpána. Dalších přes 6 mil. Kč uvolnila kapitola OSFA do závazného ukazatele „Podpora agropotravinářského průmyslu“ (**podpora lesního hospodářství**). Na tento účel bylo skutečně **použito 14 mil. Kč** (včetně prostředků z rezervního fondu).

Do kapitoly **Ministerstvo dopravy** směřovalo z kapitoly OSFA přes 47 mil. Kč. Z této částky však byly skutečně použity pouze 3 mil. Kč (zbytek převeden do rezervního fondu kapitoly).

V některých dalších kapitolách byly **čerpány prostředky týkající se povodní roku 2006 z rezervních fondů** minulých let v následujících programech. V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** bylo v rámci podprogramu 217 117 – Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou (mimo oblast bydlení) vyčerpáno **922 mil. Kč** (z 586 vyřízených žádostí). V rámci podprogramu 217 319 – Podpora obcím a fyzickým osobám postiženým povodněmi v roce 2006 (v oblasti bydlení) byl realizován necelý 1 mil. Kč. Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** poskytla 46 mil. Kč příspěvkové organizaci KRNAP na zmírnění škod způsobených povodněmi 2006. Dalších 51 mil. Kč bylo čerpáno v rámci programu 215 110 – Revitalizace říčních systémů. V kapitole **Ministerstvo kultury** byly za použití rezervního fondu v rámci podprogramu 234 418 – Státní pomoc při obnově území poškozeného povodní 2006 použity 2 mil. Kč opravu kostela sv. Vojtěcha v obci Počaply.

Podrobnější informace o využití finančních prostředků uvolněných na odstraňování následků povodňových škod **jsou obsaženy v závěrečných účtech jednotlivých kapitol**.

Další prostředky byly poskytnuty **prostřednictvím veřejných rozpočtů územní úrovně**. Výše uvolněných prostředků a účely jejich využití jsou uvedeny v části II. sešitu F o hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků.

b) Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů poskytnutých na základě zákonů č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.

Zákonem č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, bylo dosavadním uživatelům bytů a nebytových prostor ve vydávaných nemovitostech, které slouží pro činnost diplomatických a konzulárních misí, poskytování zdravotnických a sociálních služeb, potřeby školství, provoz kulturních a tělovýchovných zařízení, pracovní rehabilitaci a zaměstnání zdravotně postižených osob, umožněno uzavřít s nabyvateli těchto objektů dohodu o užívání a nájmu nebytových prostor podle občanského zákoníku a souvisejících předpisů. Oprávněná osoba mohla dohodu vypovědět nejdříve po uplynutí 10 let ode dne účinnosti tohoto zákona (tj. po 1. listopadu 2000).

Tímto zákonem však nebyly stanoveny potřebné prostředky ke krytí výdajů s tím souvisejících, proto bylo financování výdajů řešeno **zákonem č. 164/1998 Sb.**, kterým se mění zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů vlastnictví k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby. Podle tohoto zákona bylo v roce **1998 z prostředků Fondu národního majetku převedeno 5 480 mil. Kč** na zvláštní účet státních finančních aktiv ke krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen váznoucích na majetku vydaném oprávněným osobám a ke krytí nezbytných výdajů souvisejících s náhradou za majetek státu sloužící účelům výzkumu a vývoje vydaný oprávněným osobám.

Prostředky vyčleněné podle zákona č. 164/1998 Sb. však nepostačovaly v plné výši na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku, proto byly **v roce 2000 uvolněny další prostředky podle zákona č. 21/2000 Sb.** pro kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí (4 000 mil. Kč) a **podle zákona č. 246/2000 Sb.** pro kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2 090 mil. Kč), Ministerstvo kultury (1 489 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (700 mil. Kč) a pro OkÚ Kutná Hora (55 mil. Kč), **v souhrnné výši 8 334 mil. Kč.** Celkem tak bylo k uvedenému účelu **vyčleněno přes 13,8 mld. Kč.**

Rozdělení finančních prostředků určených k úhradě restitučních výdajů podle výše uvedených zákonů a podle jednotlivých kapitol, jejich čerpání ke konci roku 2007 a převod zbývajících prostředků do roku 2008 je uveden v tabulce:

Tabulka č. 50

v mil. Kč

Kapitoly	z.č.164/1998 Sb. čerpání (vyčerpáno) 1998-2001	z.č.21/2000 Sb. čerpání (vyčerpáno) 2000-2003	zákon č.246/2000 Sb.			Vyčleněno dle zákonů celkem	Čerpání dle zákonů celkem	Převod do roku 2008
			vyčleněno	čerpání 2000-2006	čerpání 2007			
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 750	4 000	0	0	0	6 750	6 750	0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 293	0	2 090	1 234	15	4 383	3 542	841
Ministerstvo kultury	324	0	1 489	1 038	137	1 813	1 499	314
Ministerstvo zdravotnictví	113	0	700	700	0	813	813	0
Okresní úřad Kutná Hora	0	0	55	55	0	55	55	0
C E L K E M	5 480	4 000	4 334	3 027	152	13 814	12 659	1 155

Z přehledu je zřejmé, že v roce 2007 byly čerpány jen prostředky vyčleněné podle zákona č. 246/2000 Sb. Prostředky vyčleněné na základě zákonů č. 164/1998 Sb. a č. 21/2000 Sb. byly v plné míře již dočerpány v minulých letech. Z objemu 4,3 mld. Kč (zákon č. 246/2000 Sb.) byly do roku 2006 vyčerpány 3,0 mld. Kč. V roce 2007 činil schválený rozpočet na tyto účely v kapitole OSFA 333 mil. Kč. **V průběhu roku došlo k uvolnění pouze 152 mil. Kč do následujících kapitol:**

Do kapitoly **Ministerstvo kultury** bylo v průběhu roku 2007 z kapitoly OSFA převedeno a **použito** necelých **137 mil. Kč**. Z toho 101 mil. Kč bylo použito v rámci **programu 334 070** na 2 akce. Byla téměř dokončena realizace projektu Rekonstrukce areálu Jezuitské koleje v Kutné Hoře (89 mil. Kč v roce 2007, celková účast státního rozpočtu 262 mil. Kč), zatímco problémovou zůstala akce Rekonstrukce zámku v Mníšku pod Brdy (12 mil. Kč, celková účast státního rozpočtu 105 mil. Kč). Další 35 mil. Kč bylo čerpáno na 2 akce v **podprogramu 234 113** – Depozitář Moravské galerie v Brně v Řečkovících a Sídlo Památníku národního písemnictví.

Rozpočet kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** byl v průběhu roku v souladu s očekávaným čerpáním prostředků na restituce navýšen o částku 15 mil. Kč na úkor kapitoly OSFA. Tyto prostředky byly vyčerpány (s výjimkou 4 tis. Kč, které byly vráceny do kapitoly OSFA) **na koupi, rekonstrukci a dostavbu atelieru L. Šalouna** (zakoupeno jako náhrada za prostory vydané v restituci). Tato akce byla v roce 2007 ukončena při celkových nákladech 28 mil. Kč.

Na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku bylo **ve všech dotčených kapitolách vynaloženo za celé období od roku 1998 v souhrnu téměř 12,7 mld. Kč**. Prostředky v celkové výši necelých 1,2 mld. Kč, které byly na restituční výdaje vyčleněny podle zákona č. 246/2000 Sb. a které nebyly dosud čerpány, budou k těmto účelům **použity v příštích letech**.

c) Využití prostředků určených zákonem č. 165/1999 Sb. k řešení důsledků kosovské krize

Zákon č. 165/1999 Sb. zmocnil Ministerstvo financí **vydat státní dluhopisy do výše 2,0 mld. Kč** s účelovým určením na financování řešení důsledků kosovské krize.

Emise dluhopisů byly uskutečněny v letech 1999 a 2000. Získané **prostředky byly uloženy na zvláštním účtě ve státních finančních aktivech**, z něhož byly do roku 2005 uvolňovány zúčastněným resortům. Část prostředků si resorty v souladu s rozpočtovými pravidly převedly do svých rezervních fondů.

Základní **rozdělení celkové částky 2,0 mld. Kč** mezi zainteresované resorty stanovila vláda České republiky svým **usnesením č. 765/1999**. Tato základní alokace byla posléze upravována, a to především **dalším usnesením č. 1025/1999** a dále též i dohodami mezi resorty navzájem.

V roce 2006 ani 2007 nebyla uvolněna z účtu státních finančních aktiv rozpočtovými opatřeními žádná částka. Z celkové částky převedené v předchozím roce do rezervního fondu byly prostředky na tento účel využity již pouze Ministerstvem zahraničních věcí.

Kapitole **Ministerstvo zahraničních věcí** zůstala na tyto účely v rezervním fondu z roku 2006 částka 15,6 mil. Kč, z které bylo **vyčerpáno 8,4 mil. Kč**. Byly použity např. na následující akce: „Příspěvek na činnost nově vznikající Rady pro regionální spolupráci, která nahradí Pakt stability pro jihovýchodní Evropu“ (1,3 mil. Kč), „Příspěvek na činnost agentury RACVIAC určený na problematiku vojensko-obranné konverze v jihovýchodní Evropě“ (1,2 mil. Kč), „Příspěvek na projekt rychlého působení UNMIK na dobudování sportovního centra pro mládež v obci Zvečan“ (1,0 mil. Kč), „Příspěvek na balkánský program ICG věnovaný perspektivám“ (1,0 mil. Kč), atd.

Kapitoly Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo průmyslu a obchodu, kterým byly v roce 1999 na tento účel také vyhrazeny prostředky, nevyčerpaly v průběhu roku na tento účel žádné prostředky.

V. ROZDÍL MEZI PŘÍJMY Z POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝDAJI SPOJENÝMI S VÝBĚREM POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A S VÝPLATOU DÁVEK DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ ZA ROK 2007

Dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, je součástí státních finančních aktiv zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu. Na tento účet se převádí ze státního rozpočtu za každý rok, ve kterém byly příjmy pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů penále a pokut připadajících na důchodové pojištění vyšší než výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, částka ve výši rozdílu těchto příjmů a výdajů.

Způsob výpočtu rozdílu těchto příjmů a výdajů je stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb., o stanovení způsobu výpočtu rozdílu mezi příjmy pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění, které plátcí platí povinně, činily 304 861 068 tis. Kč. Příjmy z dobrovolného důchodové pojištění činily 73 112 tis. Kč. **Příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně příslušenství a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění dosáhly za všechny kapitoly státního rozpočtu, které pojistné vybírají, v úhrnu částky 304 934 180 tis. Kč.**

Výdaje na dávky důchodového pojištění činily za všechny kapitoly státního rozpočtu, ze kterých jsou vypláceny, v úhrnu 289 854 717 tis. Kč.

Výše výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění („výdaje na správu“) v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí se vypočítá jako součin koeficientu 0,8642 a výdajů České správy sociálního zabezpečení snížených o:

- a) výdaje na dávky důchodového pojištění,
- b) výdaje na dávky nemocenského pojištění,
- c) výdaje na další dávky sociálního zabezpečení,
- d) výdaje na výplaty, které podle zvláštních právních předpisů provádí Česká správa sociálního zabezpečení,
- e) výdaje na společné programy Evropské unie a České republiky s výjimkou programů, které se týkají důchodového pojištění.

Výdaje na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí byly vypočteny ve výši 5 052 514 tis. Kč.

Výše výdajů na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti se vypočítá jako součin výdajů na dávky důchodového pojištění v příslušné rozpočtové kapitole a čísla vypočteného jako podíl výdajů na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti byly vypočteny ve výši 129 877 tis. Kč.

U kapitoly Ministerstvo financí nejsou výdaje na správu propočítávány, jelikož z této kapitoly nejsou vypláceny dávky důchodového pojištění; z této kapitoly jsou vypláceny dávky nemocenského pojištění.

Celkové výdaje na správu byly vypočteny za všechny kapitoly ve výši 5 182 391 tis. Kč.

Výdaje na dávky důchodového pojištění a výdaje na správu dosáhly v úhrnu 295 037 108 tis. Kč. Příjmy z pojistného na důchodové pojištění dosáhly v úhrnu částky 304 934 180 tis. Kč, jsou tedy vyšší o 9 897 072 tis. Kč, což představuje přebytek hospodaření systému důchodového pojištění za rok 2007.

Výpočet přebytku hospodaření systému důchodového pojištění dokumentuje přiložená tabulka.

Tabulka č. 51

	MPSV	Min. obrany	Min. vnitra	Min. sprav.	Min. financí	Celkem
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění celkem	295 940 460	2 077 932	5 766 970	617 795	531 023	304 934 180
v tom: příjmy z pojistného na důchodové pojištění	295 867 348	2 077 932	5 766 970	617 795	531 023	304 861 068
příjmy z dobrovolného pojistného na důchodové pojištění	73 112					73 112
Výdaje na dávky důchodového pojištění	282 599 084	3 479 749	3 336 684	439 200		289 854 717
Správní výdaje České správy sociálního zabezpečení	5 846 464					
koeficient (pro kapitolu MPSV: stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb.; pro ostatní kapitoly: podíl výdajů na správu v kapitole MPSV k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole MPSV)	0,8642	0,0179	0,0179	0,0179		
Výdaje na správu - výdaje spojené s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatu dávek důchodového pojištění (pro kapitolu MPSV: součin koeficientu a správních výdajů ČSSZ; pro ostatní kapitoly: součin koeficientu a výdajů na dávky důchodového poj)	5 052 514	62 288	59 727	7 862		5 182 391
Součet výdajů na dávky důchodového pojištění a výdajů na správu	287 651 598	3 542 037	3 396 411	447 062		295 037 108
Rozdíl příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění včetně výdajů na správu (přebytek + ; schodek -)	8 288 862	-1 464 105	2 370 559	170 733	531 023	9 897 072

Přebytek hospodaření systému důchodového pojištění bude ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, **převeden do státních finančních aktiv na zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu** v návaznosti na zmocnění ministra financí dle ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 360/2007 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2008.

Před novelizací zákona o rozpočtových pravidlech se přebytek ze systému důchodového pojištění převáděl na tzv. zvláštní účet důchodového pojištění. Na tomto účtu byly ke konci roku 2007 uloženy prostředky ve výši 5,6 mld. Kč. Ty se skládaly z přebytků z let 2004 (8,3 mld. Kč) a 2005 (6,6 mld. Kč) po odečtení prostředků ve výši 9,3 mld. Kč použitých na zvýšení výdajů na dávky důchodového pojištění v roce 2006 (zákon č. 584/2006 Sb.). **Po novele rozpočtových pravidel byl zřízen zvláštní účet rezervy pro důchodovou rezervu, na který bude během roku 2008 převedeno 5,6 mld. Kč** (zůstatek účtu důchodového pojištění), **dále 1,5 mld. Kč** (příjmy z dividend od energetických společností z roku 2007) a **také 9,9 mld. Kč** (přebytek systému důchodového pojištění za rok 2007). **Stav prostředků na účtu rezervy pro důchodovou reformu by tak během roku 2008 měl dosáhnout 16,9 mld. Kč.**

VI. VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA FINANCOVÁNÍ SPOLEČNÝCH PROGRAMŮ EVROPSKÉ UNIE A ČESKÉ REPUBLIKY A PROJEKTŮ FINANČNÍHO MECHANISMU EHP/NORSKO

V zákonu č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2007, byly výdaje na financování společných programů České republiky a Evropské unie (vč. Společné zemědělské politiky) a Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru/Norsko zahrnuty v celkové výši přes 81,7 mld. Kč, z toho 61,6 mld. Kč představovaly výdaje kryté příjmy z rozpočtu EU/EHP. V průběhu roku byl rozpočet výdajů zvýšen o 2,5 mld. Kč, resp. rozpočet výdajů krytých plánovanými příjmy z rozpočtu EU/EHP o 1,8 mld. Kč (příjmy z rozpočtu EU/EHP v roce 2007 dosáhly 38,8 mld. Kč). Skutečně bylo v roce 2007 **vynaloženo celkem 56,0 mld. Kč**, z toho 41,9 mld. Kč bylo kryto prostředky z rozpočtu EU/EHP a 14,1 mld. Kč prostředky národními.

Vzhledem k tomu, že financování většiny programů se řídí pravidlem n+2, neuvádíme srovnání výdajů s předchozím rokem, ani procento plnění rozpočtovaných prostředků.

1. Financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu a projektů Finančního mechanismu EHP/Norsko

Výdaje na financování programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2007 byly výdaje na spolufinancování společných programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti zahrnuty ve výši 49,3 mld. Kč - z české strany byly stanoveny v částce 6,4 mld. Kč, která by měla společně s dalšími prostředky místních rozpočtů a státních fondů umožnit příliv prostředků z rozpočtu EU v celkové výši 42,9 mld. Kč*). Rozpočet byl během roku navýšen celkem o 2,5 mld. Kč, z toho 2,0 mld. Kč plánovanými prostředky z rozpočtu EU. Skutečné **čerpání činilo 30,2 mld. Kč**, z toho téměř 24,7 mld. Kč představovaly prostředky z rozpočtu EU a 5,5 mld. Kč prostředky České republiky.

V roce 2007 dobíhalo financování programů a projektů **programového období 2004-2006**, pro které byla stanovena předpokládaná výše národních výdajů 2,8 mld. Kč a související příliv prostředků z rozpočtu EU ve výši 20,7 mld. Kč. Rozpočet byl

*) Jedná se o příjem prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, resp. z rozpočtu EU, pro všechny příjemce v ČR bez ohledu na jejich právní formu.

v průběhu roku navýšen celkem o 2,8 mld. Kč, z toho 2,0 mld. Kč plánovanými prostředky z rozpočtu EU. **Vynaloženo** bylo celkem **28,6 mld. Kč**, z toho 5,3 mld. Kč představovaly národní prostředky a 23,3 mld. Kč prostředky z rozpočtu EU, v jejichž čerpání byly zapojeny i prostředky z rezervních fondů, což souviselo s tím, že alokace prostředků na daný rok se většinou čerpá v průběhu dalších 2 let (pravidlo n+2); s vyšším čerpáním výdajů na některé programy a projekty tohoto programového období se počítá v roce 2008.

Na programy a projekty začínajícího **programového období 2007-2013** bylo pro rok 2007 ve státním rozpočtu určeno 3,6 mld. Kč národních prostředků a 22,2 mld. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU. V tomto období zůstávají strukturálními fondy Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond; čerpány jsou rovněž prostředky v rámci projektů Fondu soudržnosti, který je zaměřen na dopravní infrastrukturu a životní prostředí. Rozpočet byl v průběhu roku snížen celkem o 349 mil. Kč, z toho 348 mil. Kč činily národní prostředky státního rozpočtu. **Čerpáno** bylo pouze **1,6 mld. Kč**, z toho téměř 1,4 mld. Kč představovaly prostředky z rozpočtu EU. Nevyužité prostředky byly převedeny do rezervních fondů. Důvodem nízkého čerpání byla skutečnost, že ke schválení většiny operačních programů došlo až ve 4. čtvrtletí 2007, použití prostředků na předfinancování prostředků z rozpočtu EU se u většiny projektů předpokládá až ve 2. čtvrtletí 2008.

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání podle dotčených kapitol státního rozpočtu (u strukturálních fondů dále podle operačních programů) a převody z/do rezervních fondů kapitol, vždy v rozdělení na výdaje celkem, výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté příjmy z rozpočtu EU, jsou uvedeny v tabulkách č. 52-55*). Hodnocení jednotlivých programů/projektů je uvedeno v závěrečných účtech příslušných kapitol státního rozpočtu.

Přechodový nástroj (Transition Facility)

Projekty Přechodového nástroje (**Transition Facility**), určené pro dokončení transformace administrativních struktur v nových členských zemích, jsou ve státním rozpočtu 2007 zahrnuty v částce přes 28,0 mil. Kč krytím z příjmů z rozpočtu EU v plné výši. Rozpočet byl v průběhu roku zvýšen o 954 tis. Kč. Skutečné čerpání dosáhlo **34,8 mil. Kč** s využitím prostředků rezervních fondů kapitol (např. Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo zdravotnictví).

*) Čerpání zahrnuje i jiné mimorozpočtové zdroje než prostředky zapojené do příjmů z rezervních fondů: převody do rezervních fondů kapitol obsahují také přijaté mimorozpočtové prostředky (nejsou zohledněny zpětné převody nevyužitých prostředků do rezervních fondů a jiné mimorozpočtové prostředky).

Komunitární programy

Na tzv. komunitární programy využití v rámci státní správy připadlo ve státním rozpočtu téměř 71,0 mil. Kč^{*)}, z toho z rozpočtu české strany 35,2 mil. Kč a 35,8 mld. Kč z rozpočtu EU. Jde o prostředky vynakládané mj. na realizaci tzv. vnitřních politik financovaných z rozpočtu EU (např. oblasti výzkumu a vývoje, vzdělávání a kultura, svoboda, bezpečnost a spravedlnost, zdraví a ochrana spotřebitele, statistika a životní prostředí, atd.). Čerpáno bylo celkem **71,3 mil. Kč**, z toho 35,0 mil. Kč představovaly národní zdroje a 36,3 mil. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU.

Program spolupráce Twinning-Out

K poskytování pomoci členskými zeměmi EU zemím nečlenským, které se připravují na přijetí do EU nebo které od EU pomoc přijímají, slouží nástroj **twinning-out**. Ve státním rozpočtu byla na tuto oblast zahrnuta částka 0,4 mil. Kč, která měla být celá poskytnuta z rozpočtu EU. V průběhu roku byl rozpočet navýšen na 1,7 mil. Kč. Ve skutečnosti bylo vynaloženo celkem **3,3 mil. Kč** prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU, z toho 1,4 mil. Kč prostředků z rezervních fondů kapitol Český statistický úřad a Úřad pro ochranu osobních údajů.

Ostatní programy

Ve státním rozpočtu na rok 2007 byly zahrnuty prostředky pro **Evropský uprchlický fond** v částce téměř 70,3 mil. Kč pro kapitolu Ministerstvo vnitra (z toho 68,0 mil. Kč z rozpočtu EU), které byly následně sníženy o 0,9 mil. Kč. Naopak dodatečně byly do rozpočtu zahrnuty 1,2 mil. Kč pro kapitolu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. **Čerpáno** bylo celkem **19,2 mil. Kč**, z toho 17,0 mil. Kč poskytl rozpočet EU. Kapitola MŠMT vyčerpala 100,0 % rozpočtovaných prostředků, tj. 873 tis. Kč krytých příjmy z rozpočtu EU a 295 tis. Kč prostředků národních. V kapitole MV na vynaložených 18,0 mil. Kč připadlo 16,1 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU.

Na **projekt CONNECT** bylo ve státním rozpočtu 2007 určeno 30,0 mil. Kč národních prostředků, které by měly přinést 19,7 mil. Kč z fondu TEN-T. **Čerpáno** bylo na technickou spolupráci v oblasti dopravy celkem **33,4 mil. Kč**, z toho 18,0 mil. Kč národních prostředků a 15,4 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU.

^{*)} Většinou jsou konečnými příjemci subjekty mimo státní správu a prostředky komunitárních programů pak nemají v tomto případě vliv na státní rozpočet.

Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru/Norsko

Vedle vztahů na úrovni EU se formou spolupráce od roku 2006 stal **Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru/Norsko** (EHP/Norsko), kdy příslušný partnerský stát EHP poskytuje přijímající zemi finanční prostředky do vybraných oblastí. Na tento nástroj byla ve státním rozpočtu 2007 vyčleněna částka 20,2 mil. Kč národních prostředků a 114,7 mil. Kč donorských prostředků. Rozpočet byl v průběhu roku zvýšen o 8,8 mil. Kč (o 4,7 mil. Kč prostředků zahraničních a o téměř 4,2 mil. Kč prostředků národních). **Čerpáno** v rámci tohoto finančního nástroje pomoci bylo v roce 2007 celkem **72,9 mil. Kč**, z toho z jeho zdrojů 60,1 mil. Kč, na spolufinancování z české strany pak připadlo 12,8 mil. Kč.

Financování společných projektů EU a ČR nástroje Transition Facility, komunitárních programů, Twinnig Out a ostatních programů a Finančního mechanismu EHP/Norsko je uvedeno v tabulce č. 56

2. Společná zemědělská politika

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku na rok 2007 jsou obdobně rozděleny na dvě období: na období 2004-2006 a na období nové finanční perspektivy pro roky 2007-2013. V prvním jmenovaném období jsou prostředky rozpočtovány a vypláceny v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova, ve druhém vyplácením přímých plateb*) (vč. oddělené platby za cukr), dále v rámci Programu rozvoje venkova a Společné organizace trhu, která zahrnuje i titul Zlepšení výroby včelařských produktů a jejich uvádění na trh.

Celkové plnění rozpočtovaných příjmů z rozpočtu EU ve výši 18,6 mld. Kč bylo uskutečněno na 103,1 % částkou **19,2 mld. Kč**. Tuto výši významně ovlivnily došlé prostředky na realizovaný program Horizontální plán rozvoje venkova zpětně za nenaplněné příjmy z předchozích let. V roce 2007 byly do příjmů rovněž zapojeny **prostředky rezervního fondu v částce 4,5 mld. Kč**. Kromě toho byly na příjmovém účtu kapitoly vedeny v rámci ukazatele přímé platby – předfinancování ze státního rozpočtu i **prostředky obdržené od SZIF** – restrukuralizační částka za cukr ve výši 1,7 mld. Kč.

*) Přímé platby poskytované z rozpočtu EU jsou vypláceny ze státního rozpočtu ČR na základě principu předfinancování; na dorovnání (dofinancování) přímých plateb k zajištění jejich úrovně v ČR ve výši 67,1 % států EU-15 z možné úrovně dorovnání do 70,0 % je ve státním rozpočtu počítáno s prostředky ČR.

Celkem kapitola **Ministerstvo zemědělství převedla Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu** (SZIF), resp. akreditované agrární platební agentuře, na realizaci Společné zemědělské politiky **25,6 mld. Kč**, z toho téměř 8,3 mld. Kč představovaly prostředky rezervního fondu a téměř 2,3 mld. Kč výdajů byla kryta přijatou zálohou z rozpočtu EU určenou na podporu Rozvoje venkova. Nevyužité prostředky 21,8 mld. Kč, zahrnující nevyužitou část přijaté zálohy z rozpočtu EU na program Rozvoje venkova (cca 3,1 mld. Kč) a na předfinancování přímých plateb (cca 1,7 mld. Kč), byly převedeny do rezervního fondu k použití na stejné účely v následujících letech.

Přehled rozpočtovaných prostředků, jak národních, tak krytých příjmy z rozpočtu EU, jejich čerpání a převody do rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství je uveden v tabulce č. 57

Podrobné hodnocení činnosti Státního zemědělského intervenčního fondu v oblasti Společné zemědělské politiky je uvedeno závěrečném účtu tohoto fondu v sešitu F návrhu státního závěrečného účtu.

Výdaje kapitol na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu ČR a strukturálních fondů a Fondu soudržnosti za rok 2007 v rámci programového období 2004-2006 (FP 2004-2006)

v tis. Kč

	Programy	Státní rozpočet 2007						Skutečnost 2007			z toho bez použití rezervního fondu		
		schválený			po změnách			spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem
		spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolufinancování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
MPSV	OP Rozvoj lidských zdrojů	292 336	0	292 336	213 925	284 571	498 496	1 031 308	2 792 486	3 823 794	453 504	988 169	1 441 673
	Jednotný program. dokument Cíl 3 Praha	40 571	0	40 571	123 093	274 842	397 935	752 628	943 207	1 695 835	278 736	418 380	697 116
	Iniciativa Společenství EQUAL	0	0	0	704	2 110	2 814	145 134	384 273	529 407	32 722	77 475	110 197
	Celkem	332 907	0	332 907	337 722	561 523	899 245	1 929 070	4 119 966	6 049 036	764 962	1 484 024	2 248 986
MV	Iniciativa Společenství INTERREG IIIA	0	0	0	86	309	395	91	230	321	91	230	321
	Celkem	0	0	0	86	309	395	91	230	321	91	230	321
MŽP	OP Infrastruktura	8 152	1 522 612	1 530 764	8 152	1 469 762	1 477 914	2 431	1 167 473	1 169 904	362	526 343	526 705
	OP Rozvoj lidských zdrojů	31 256	93 767	125 023	32 779	93 767	126 546	32 150	96 450	128 600	26 174	78 523	104 697
	Fond soudržnosti	124 574	5 568 291	5 692 865	124 574	5 568 291	5 692 865	122 936	2 630 728	2 753 664	75 191	1 807 062	1 882 253
	Technická asistence	2 173	6 519	8 692	2 173	6 519	8 692	1 675	5 025	6 700	1 675	5 025	6 700
	Celkem	166 155	7 191 189	7 357 344	167 678	7 138 339	7 306 017	159 192	3 899 676	4 058 868	103 402	2 416 953	2 520 355
MMR	Společný regionální operační program	577 514	1 979 668	2 557 182	583 042	3 396 252	3 979 294	305 009	5 842 425	6 147 434	257 525	3 367 160	3 624 685
	Jednotný program. dokument Cíl 2 Praha	451 065	845 803	1 296 868	444 257	835 031	1 279 288	357 629	671 543	1 029 172	324 313	622 717	947 030
	Iniciativa Společenství INTERREG IIIA	39 715	595 725	635 440	39 640	672 101	711 741	18 721	771 020	789 741	9 777	654 515	664 292
	OP Rozvoj lidských zdrojů	35 000	65 000	100 000	35 000	65 000	100 000	14 385	43 156	57 541	6 433	0	6 433
	Interreg IIIB, IIIC, INTERACT	0	0	0	0	0	0	21 887	0	21 887	0	0	0
	Technická asistence	116 937	331 435	448 372	110 890	313 296	424 186	39 401	126 095	165 496	5 538	24 273	29 811
	Celkem	1 220 231	3 817 631	5 037 862	1 212 829	5 281 680	6 494 509	757 032	7 454 239	8 211 271	603 586	4 668 665	5 272 251
MPO	OP Rozvoj lidských zdrojů	11 000	0	11 000	11 000	0	11 000	11 734	35 200	46 934	0	0	0
	OP Průmysl a podnikání	330 000	0	330 000	330 000	0	330 000	679 338	2 036 801	2 716 139	138 827	0	138 827
	SROP	0	0	0	519	1 555	2 074	45	136	181	45	-168	-123
	Celkem	341 000	0	341 000	341 519	1 555	343 074	691 117	2 072 137	2 763 254	138 872	-168	138 704
MD	OP Infrastruktura	3 605	1 411 199	1 414 804	3 605	1 634 946	1 638 551	28 370	1 079 211	1 107 581	0	1 029 572	1 029 572
	Fond soudržnosti	0	4 981 695	4 981 695	779 957	4 757 948	5 537 905	779 957	2 291 958	3 071 915	779 957	2 291 958	3 071 915
	Celkem	3 605	6 392 894	6 396 499	783 562	6 392 894	7 176 456	808 327	3 371 169	4 179 496	779 957	3 321 530	4 101 487
MZE bez SZP	OP Rozvoj venkova a multifunk. zem.	400 000	2 300 000	2 700 000	400 000	2 300 000	2 700 000	707 198	1 621 331	2 328 529	400 000	1 621 331	2 021 331
	Celkem	400 000	2 300 000	2 700 000	400 000	2 300 000	2 700 000	707 198	1 621 331	2 328 529	400 000	1 621 331	2 021 331
MŠMT	OP Rozvoj lidských zdrojů	325 550	976 650	1 302 200	324 532	973 596	1 298 128	215 531	646 758	862 289	42 406	140 911	183 317
	Celkem	325 550	976 650	1 302 200	324 532	973 596	1 298 128	215 531	646 758	862 289	42 406	140 911	183 317
MK	Jednotný programový dokument Cíl 2 Praha	0	0	0	6 808	10 722	17 580	6 808	10 772	17 580	6 808	10 772	17 580
	Celkem	0	0	0	6 808	10 722	17 580	6 808	10 772	17 580	6 808	10 772	17 580
MZd	OP Infrastruktura	31 341	0	31 341	31 341	0	31 341	28 745	19 457	48 202	28 745	0	28 745
	transfer z MŽP	0	0	0	0	52 850	52 850	0	52 850	52 850	0	52 850	52 850
	OP Rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	368	1 105	1 473	368	1 105	1 473	368	1 105	1 473
	Celkem	31 341	0	31 341	31 709	53 955	85 664	29 113	73 412	102 525	29 113	53 955	83 068
AV	OP Rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	650	1 949	2 599	650	1 818	2 468	650	1 818	2 468
	Jednotný programový dokument Cíl 3 Praha	0	0	0	2 084	2 638	4 722	2 084	2 638	4 722	2 084	2 638	4 722
	Celkem	0	0	0	2 734	4 587	7 321	2 734	4 456	7 190	2 734	4 456	7 190
Ú h r n e m		2 820 789	20 678 364	23 499 153	3 609 179	22 719 160	26 328 389	5 306 213	23 274 146	28 580 359	2 871 931	13 722 659	16 594 590

Pozn. Tabulka navazuje na tabulku č. 8 materiálu MF čj. 11/7 565/2007-111 Státní rozpočet ČR na rok 2007, část II (Další vybrané dokumenty - tabulková část)

Výdaje kapitol na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu ČR a strukturálních fondů a Fondu soudržnosti za rok 2007 v rámci programového období 2004-2006 (FP 2004-2006) - rezervní fondy

tis. Kč

	Programy	Zůstatek prostředků RF k 1.1.2007			Převod prostředků do RF k 31.12.2007			Zůstatek prostředků RF k 1.1.2008		
		SR (národní prostředky)	krytých příjmem z rozpočtu EU	celkem	SR (národní prostředky)	krytých příjmem z rozpočtu EU	celkem	SR (národní prostředky)	krytých příjmem z rozpočtu EU	celkem
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
MPSV	OP Rozvoj lidských zdrojů	950 798	2 732 456	3 683 254	530 999	880 802	1 411 801	530 999	880 802	1 411 801
	Jednotný program. dokument Cíl 3 Praha	520 845	668 386	1 189 231	155 807	384 179	539 986	155 807	384 179	539 986
	Iniciativa Společenství EQUAL	171 427	469 326	640 753	58 783	160 035	218 818	58 783	160 035	218 818
	Celkem	1 643 070	3 870 168	5 513 238	745 589	1 425 016	2 170 605	745 589	1 425 016	2 170 605
MV	Iniciativa Společenství INTERREG IIIA	0	0	0	3	95	98	3	95	98
	Celkem	0	0	0	3	95	98	3	95	98
MŽP	OP Infrastruktura	24 591	1 018 814	1 043 405	8 008	996 053	1 004 061	30 530	1 373 737	1 404 267
	OP Rozvoj lidských zdrojů	5 976	17 927	23 903	6 223	14 101	20 324	6 223	14 101	20 324
	Fond soudržnosti	90 385	4 641 207	4 731 592	50 341	3 760 269	3 810 610	92 981	7 577 810	7 670 791
	Technická asistence	623	1 872	2 495	498	1 494	1 992	1 121	3 366	4 487
	Celkem	121 575	5 679 820	5 801 395	65 070	4 771 917	4 836 987	130 855	8 969 014	9 099 869
MMR	Společný regionální operační program	47 551	2 473 929	2 521 480	325 517	29 091	354 609	325 517	29 091	354 609
	Jednotný program. dokument Cíl 2 Praha	33 316	48 776	82 092	119 944	212 314	332 258	119 944	212 314	332 258
	Iniciativa Společenství INTERREG IIIA	8 239	118 546	126 785	29 863	17 586	47 449	29 863	17 586	47 450
	OP Rozvoj lidských zdrojů	7 952	57 212	65 164	28 566	79 055	107 621	28 566	79 055	107 621
	Interreg IIIB, IIIC, INTERACT	34 642	0	34 642	0	0	0	12 755	0	12 755
	Technická asistence	18 290	87 112	105 402	100 423	276 420	376 843	87 668	276 420	364 088
	Celkem	149 990	2 785 575	2 935 565	604 314	614 467	1 218 780	604 313	614 467	1 218 780
MPO	OP Rozvoj lidských zdrojů	36 193	108 578	144 771	11 000	0	11 000	35 460	73 378	108 838
	OP Průmysl a podnikání	1 021 611	2 878 251	3 899 862	191 476	0	191 476	558 444	914 321	1 472 765
	SR OP	0	0	0	473	1 420	1 893	473	1 420	1 893
	Celkem	1 057 804	2 986 829	4 044 633	202 949	1 420	204 369	594 377	989 119	1 583 496
MD	OP Infrastruktura	181 219	214 615	395 834	3 605	227 512	231 117	156 398	392 421	548 819
	Fond soudržnosti	0	0	0	0	2 585 005	2 585 005	0	2 585 005	2 585 005
	Celkem	181 219	214 615	395 834	3 605	2 812 517	2 816 122	156 398	2 977 426	3 133 824
MZE bez SZP	OP Rozvoj venkova a multifunk. zem.	836 647	146 626	983 273	1 614	678 669	680 283	529 138	825 295	1 354 433
	Celkem	836 647	146 626	983 273	1 614	678 669	680 283	529 138	825 295	1 354 433
MŠMT	OP Rozvoj lidských zdrojů*)	173 125	505 847	678 972	277 836	833 514	1 111 350	277 836	833 514	1 111 350
	Celkem	173 125	505 847	678 972	277 836	833 514	1 111 350	277 836	833 514	1 111 350
MK	Jednotný programový dokument Cíl 2 Praha	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MZd	OP Infrastruktura	0	38 676	38 676	2 596	0	2 596	2 596	19 220	21 816
	transfer z MŽP	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	OP Rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Celkem	0	38 676	38 676	2 596	0	2 596	2 596	19 220	21 816
AV	OP Rozvoj lidských zdrojů	0	0	0	0	131	131	0	131	131
	Jednotný programový dokument Cíl 3 Praha	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Celkem	0	0	0	0	131	131	0	131	131
Ú h r n e m		4 163 430	16 228 156	20 391 586	1 903 576	11 137 746	12 041 321	3 041 105	16 653 297	19 694 402

*) čerpání prostředků RF CZVV v částce 173 125 tis. Kč nejsou zachyceny v části VII. výkazu pro hodnocení kapitoly MŠMT

Výdaje kapitol na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu ČR a strukturálních fondů a Fondu soudržnosti za rok 2007 v rámci programového období 2007-2013 (FP 2007-2013)

v tis. Kč

	Programy	Státní rozpočet						Skutečnost 2007		
		schválený			po změnách			spolufinan-cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem
		spolufinan-cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan-cování ze SR	kryto příjem z rozpočtu EU	celkem			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
MPSV	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	97 818	554 304	652 122	97 818	554 304	652 122	0	0	0
	Celkem	97 818	554 304	652 122	97 818	554 304	652 122	0	0	0
MV	8 různých projektů v rámci OP	68 048	385 602	453 650	62 448	385 602	448 050	0	0	0
	Celkem	68 048	385 602	453 650	62 448	385 602	448 050	0	0	0
MŽP	OP Životní prostředí ERDF + FS	44 165	2 070 674	2 114 839	44 165	2 070 674	2 114 839	117	660	777
	Celkem	44 165	2 070 674	2 114 839	44 165	2 070 674	2 114 839	117	660	777
MMR	Integrovaný operační program soudržnosti	120 000	680 000	800 000	105 000	595 000	700 000	0	0	0
		0	0	0	14 890	84 376	99 266	0	0	0
	Regionální operační programy	1 000 000	1 578 900	2 578 900	1 000 000	1 578 900	2 578 900	19 592	193 192	212 784
	Celkem	1 120 000	2 258 900	3 378 900	1 119 890	2 258 276	3 378 166	19 592	193 192	212 784
MPO	OP Podnikání a inovace	725 000	4 108 000	4 833 000	725 000	4 108 000	4 833 000	204 696	1 159 946	1 364 642
	Celkem	725 000	4 108 000	4 833 000	725 000	4 108 000	4 833 000	204 696	1 159 946	1 364 642
MD	OP Doprava	70 515	6 607 100	6 677 615	117 860	6 607 100	6 724 960	2 894	16 745	19 639
	Celkem	70 515	6 607 100	6 677 615	117 860	6 607 100	6 724 960	2 894	16 745	19 639
MZE bez SZP	OP Rybářství	12 000	28 000	40 000	12 000	28 000	40 000	0	0	0
	Celkem	12 000	28 000	40 000	12 000	28 000	40 000	0	0	0
MŠMT	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	555 450	1 923 330	2 478 780	170 450	1 923 330	2 093 780	0	0	0
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	634 620	3 596 180	4 230 800	634 620	3 596 180	4 230 800	0	0	0
	Celkem	1 190 070	5 519 510	6 709 580	805 070	5 519 510	6 324 580	0	0	0
MK	Integrovaný operační program	45 000	300 000	345 000	45 000	300 000	345 000	173	983	1 156
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	15 000	85 000	100 000	15 000	85 000	100 000	0	0	0
	Celkem	60 000	385 000	445 000	60 000	385 000	445 000	173	983	1 156
MZd	Integrovaný operační program	194 203	275 121	469 324	188 673	275 121	463 794	0	0	0
	Celkem	194 203	275 121	469 324	188 673	275 121	463 794	0	0	0
ÚV	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	8 000	0	8 000	8 799	0	8 799	8 747	7 582	16 329
	Celkem	8 000	0	8 000	8 799	0	8 799	8 747	7 582	16 329
Ú h r n e m		3 589 819	22 192 211	25 782 030	3 241 723	22 191 587	25 433 310	236 219	1 379 108	1 615 327

Pozn. Tabulka navazuje na tabulku č. 9 materiálu MF čj. 11/7 565/2007-111 Státní rozpočet ČR na rok 2007, část II (Další vybrané dokumenty - tabulková část)

Výdaje kapitol na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu ČR a strukturálních fondů a
Fondů soudržnosti za rok 2007 v rámci programového období 2007-2013 (FP 2007-2013) - rezervní fondy

tis. Kč

	Programy	Převod prostředků do RF k 31.12.2007			Zůstatek prostředků RF k 1.1.2008		
		SR (národní prostředky)	krytých příjmem z rozpočtu EU	celkem	SR (národní prostředky)	krytých příjmem z rozpočtu EU	celkem
		1	2	3	4	5	6
MPSV	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	97 818	554 304	652 122	97 818	554 304	652 122
	Celkem	97 818	554 304	652 122	97 818	554 304	652 122
MV	8 různých projektů v rámci OP	62 448	385 602	448 050	62 448	385 602	448 050
	Celkem	62 448	385 602	448 050	62 448	385 602	448 050
MŽP	OP Životní prostředí ERDF + FS	44 048	2 070 014	2 114 062	44 048	2 070 014	2 114 062
	Celkem	44 048	2 070 014	2 114 062	44 048	2 070 014	2 114 062
MMR	Integrovaný operační program	105 000	595 000	700 000	105 000	595 000	700 000
	Technická pomoc Národního rámce politiky soudržnosti	14 890	84 376	99 266	14 890	84 376	99 266
	Regionální operační programy	980 408	1 385 708	2 366 116	980 408	1 385 708	2 366 116
	Celkem	1 100 298	2 065 084	3 165 382	1 100 298	2 065 084	3 165 382
MPO	OP Podnikání a inovace	520 149	2 947 846	3 467 995	520 149	2 947 846	3 467 995
	Celkem	520 149	2 947 846	3 467 995	520 149	2 947 846	3 467 995
MD	OP Doprava	67 481	5 928 944	5 996 425	67 481	5 928 944	5 996 425
	Celkem	67 481	5 928 944	5 996 425	67 481	5 928 944	5 996 425
MZE bez SZP	OP Rybářství	0	0	0	0	0	0
	Celkem	0	0	0	0	0	0
MŠMT	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	170 450	965 884	1 136 334	170 450	965 884	1 136 334
	OP Výzkum a vývoj pro inovace	634 620	3 596 180	4 230 800	634 620	3 596 180	4 230 800
	Celkem	805 070	4 562 064	5 367 134	805 070	4 562 064	5 367 134
MK	Integrovaný operační program	44 826	299 017	343 843	44 826	299 017	343 843
	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	15 000	85 000	100 000	15 000	85 000	100 000
	Celkem	59 826	384 017	443 843	59 826	384 017	443 843
MZd	Integrovaný operační program	188 673	275 121	463 794	188 673	275 121	463 794
	Celkem	188 673	275 121	463 794	188 673	275 121	463 794
ÚV	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	52	13	65	52	13	65
	Celkem	52	13	65	52	13	65
Ú h r n e m		2 945 863	19 173 009	22 118 872	2 945 863	19 173 009	22 118 872

Financování společných projektů EU a ČR prostřednictvím Přečhodového nástroje (Transition Facility), komunitárních programů, ostatních programů a Finančního mechanismu EHP/Norsko ze státního rozpočtu v roce 2007

v tis. Kč

	Označení výdaje dle smlouvy s EU/EHP	Státní rozpočet 2007						Skutečnost 2007		
		schválený			po změnách			ČR	EU/EHP	celkem
		ČR	EU/EHP	celkem	ČR	EU/EHP	celkem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
MF	Celkem FM EHP/Norsko	2 114	10 666	12 780	5 442	10 666	16 108	3 897	1 908	5 805
MPSV	Celkem Transition Facility	2 791	0	2 791	2 791	0	2 791	2 790	0	2 790
	Celkem Komunitární programy	25 026	0	25 026	25 026	0	25 026	24 894	0	24 894
MV	Celkem Transition Facility	8 262	0	8 262	8 428	0	8 428	8 785	0	8 785
	Evropský uprchlický fond	2 250	68 000	70 250	2 213	67 127	69 340	1 882	16 147	18 029
	- program. období 2004-2006		34 000	34 000	2 213	33 127	35 340	1 882	16 118	18 000
	- program. období 2007-2013	2 250	34 000	36 250	0	34 000	34 000	0	29	29
	Komunitární programy celkem	0	0	0	55	0	55	54	734	788
	- FP 2004-6 FIREFIGHT	0	0	0	55	0	55	54	474	528
	- FP 2007-13 COUNTERACT	0	0	0	0	0	0	0	260	260
	Celkem FM EHP/Norsko	370	2 100	2 470	1 195	6 775	7 970	534	3 284	3 818
MŽP	Celkem FM EHP/Norsko	1 905	10 671	12 576	1 905	10 671	12 576	760	8 508	9 268
MD	Fond TEN-T celkem projekt CONNECT	30 000	19 707	49 707	30 000	19 707	49 707	18 039	15 350	33 389
MZe	Celkem Transition Facility	7 050	0	7 050	7 838	0	7 838	10 097	0	10 097
	Phare	0	0	0	0	0	0	3 446	0	3 446
MŠMT	Celkem FM EHP/Norsko	9 375	59 375	68 750	9 375	59 375	68 750	2 706	24 353	27 059
	Evropský uprchlický fond FP 2007-2013	0	0	0	295	873	1 168	295	873	1 168
MK	Celkem FM EHP/Norsko	4 898	26 756	31 654	4 898	26 756	31 654	4 870	22 046	26 916
MZd	Celkem Komunitární programy	0	0	0	0	143	143	0	143	143
	- FP 2004-2006	0	0	0	0	143	143	0	143	143
	Celkem Transition Facility	0	0	0	0	0	0	2 707	0	2 707
	- FP 2004-2006	0	0	0	0	0	0	2 707	0	2 707
MSp	Celkem FM EHP/Norsko	1 504	5 134	6 638	1 504	5 134	6 638	0	0	0
ÚOOÚ	Celkem Twinning Out Podpora komise na ochranu Bosny a Hercegoviny	0	420	420	0	420	420	0	1 253	1 253
ÚPV	Celkem Transition Facility Podpora prosazování práv z duševního vlastnictví	7 328	0	7 328	7 328	0	7 328	7 124	0	7 124
ČSÚ	Celkem Komunitární programy	10 175	35 801	45 976	10 089	35 658	45 747	10 094	35 373	45 468
	- FP 2004-2006	796	7 337	8 133	1 250	7 194	8 444	1 738	8 595	10 333
	- FP 2007-2013	9 379	28 464	37 843	8 839	28 464	37 303	8 356	26 778	35 135
	Celkem Transition Facility	2 564	0	2 564	2 564	0	2 564	3 325	0	3 325
	- FP 2004-2006	0	0	0	0	0	0	761	0	761
	- FP 2007-2013	2 564	0	2 564	2 564	0	2 564	2 564	0	2 564
	Celkem Twinning Out	0	0	0	0	1 353	1 353	0	2 026	2 026
	- FP 2004-2006	0	0	0	0	1 353	1 353	0	1 393	1 393
	- FP 2007-2013	0	0	0	0	633	633	0	633	633
	Transition Facility celkem	27 995	0	27 995	28 949	0	28 949	34 828	0	34 828
	Komunitární programy celkem	35 201	35 801	71 002	35 170	35 801	70 971	35 042	36 250	71 293
	Twinning Out celkem	0	420	420	0	1 773	1 773	0	3 279	3 279
	Evropský uprchlický fond celkem	2 250	68 000	70 250	2 508	68 000	70 508	2 177	17 020	19 197
	Fond TEN-T celkem	30 000	19 707	49 707	30 000	19 707	49 707	18 039	15 350	33 389
	Phare	0	0	0	0	0	0	3 446	0	3 446
	Celkem FM EHP/Norsko	20 166	114 702	134 868	24 319	119 377	143 696	12 767	60 099	72 866
Ú h r n e m		115 612	238 630	354 242	120 946	244 658	365 604	106 299	131 998	238 298

Pozn. Tabulka navazuje na tabulku č. 7 materiálu MF čj. 11/7 565/2007-111 Státní rozpočet ČR na rok 2007, část II (Další vybrané dokumenty - tabulková část)

Společná zemědělská politika

tis. Kč

Společná zemědělská politika	Zůstatek prostředků RF k 1.1.2007	Rozpočet 2007		Skutečnost 2007	z toho bez použití rezervního fondu	Převod nečerpaných prostředků do RF k 31.12.2007	Zůstatek prostředků RF k 1.1.2008
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Výdaje na společnou zemědělskou politiku - programovací období 2004-2006	6 687 722	800 000	800 000	4 034 556	86 629	713 371	3 453 166
v tom:							
Horizontální plán rozvoje venkova - z prostředků ČR	1 082 880	160 000	160 000	806 951	42 931	117 069	435 929
rozpočtu EU	5 604 842	640 000	640 000	3 227 605	43 698	596 302	3 017 237
Výdaje na společnou zemědělskou politiku - programovací období 2007-2013	7 392 035	31 313 338	31 313 388	21 576 883	17 246 749	21 072 535	24 134 436
v tom:							
přímé platby - předfinancování ze státního rozpočtu*)	1 195 800	11 702 768	11 702 768	10 671 096	9 475 292	3 883 783	3 883 779
přímé platby - dofinancování z prostředků ČR	3 172 540	7 250 000	7 250 000	6 990 276	3 966 167	3 283 833	3 432 264
podpora venkova - z prostředků ČR	0	2 740 000	2 740 000	570 680	570 680	2 169 320	2 169 320
podpora venkova - kryté příjmem z rozpočtu EU**)	0	8 060 000	8 060 000	2 257 722	2 257 722	11 151 867	11 151 867
Společná organizace trhu - z prostředků ČR	711 927	537 260	537 260	128 317	102 283	434 977	1 120 870
Společná organizace trhu - kryté příjmem z rozpočtu EU	2 311 768	1 023 360	1 023 360	958 792	874 605	148 755	2 376 336
Výdaje na společnou zemědělskou politiku celkem	14 079 757	32 113 338	32 113 388	25 611 439	17 333 378	21 785 906	27 587 602

*) zahrnuje krytí přijatou restrukturalizační částkou za cukr přijatou od SZIF v celkové výši 1 656 307 tis. Kč

***) zahrnuje krytí přijatou zálohou z rozpočtu EU v celkové výši 5 349 589 tis. Kč, ze které bylo v r.2007 použito 2 227 722 tis. Kč a 3 091 867 tis. Kč bylo společně s rozpočtovanou částkou výdajů 8 060 000 tis. Kč, které nebyly použity, převedeno do rezervního fondu

Hodnocení celkové výše prostředků vynaložených v roce 2007 na společné programy ČR a EU a Finanční mechanismy podle jednotlivých nástrojů a zdrojů financování

1. Strukturální fondy - Programové období 2004-2006

Operační program Infrastruktura

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 2 355,5 mil. CZK. Ve srovnání s rokem 2006, kdy bylo vyplaceno o 282,4 mil. CZK více, tak došlo k mírnému poklesu. Pravidlo n+2 pro alokaci roku 2005 bylo splněno. Vzhledem k ukončování programu se v roce 2008 očekává pokles vyplacených prostředků, neboť do státního rozpočtu budou do obdržení závěrečné platby z Evropské komise refundovány prostředky pouze do 95% celkové alokace na daný program.

Operační program Průmysl a podnikání

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 1 601,7 mil. CZK. Ve srovnání s rokem 2006 tak došlo k navýšení o 34%. Pravidlo n+2 bylo splněno ve druhé polovině roku. V roce 2008 lze předpokládat čerpání ve stejné výši, případně může dojít k mírnému navýšení vzhledem k ukončování programů a nutnosti vyčerpat zbývající alokaci.

Operační program Rozvoj lidských zdrojů

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 2 525,97 mil. CZK. K výraznému urychlení čerpání došlo zejména v závěru roku v souvislosti s povinností splnit pravidlo n+2. Ve srovnání s rokem 2006 bylo vyplaceno o 1 710,4 mil. CZK více. Vzhledem k ukončování programů a nutnosti vyčerpat zbývající alokaci určenou na tento program předpokládáme v průběhu roku 2008 vyšší tempo čerpání s následným poklesem v roce 2009.

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 1 583,7 mil. CZK, a sice na opatření financovaná z EAGGF 1 530,0 mil. CZK a na opatření financovaná z FIFG 53,7 mil. CZK. U EAGGF bylo pravidlo n+2 splněno již v první polovině roku, u FIFG byl zaznamenán výrazný nárůst vyplacených prostředků a v závěru roku bylo i zde pravidlo n+2 splněno. V roce 2008 se předpokládá ukončení čerpání z FIFG. Alokace určená na tato opatření zůstane z důvodu nedostatečného počtu projektů nedočerpána.

Společný regionální operační program (SROP)

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 5 537,2 mil. CZK, z toho na opatření financovaná z ERDF 5 193,6 mil. CZK a na opatření financovaná z ESF 343,6 mil. CZK. Pravidlo n+2 pro alokaci z roku 2005 bylo u obou fondů splněno již v průběhu roku. Ve srovnání s rokem 2006 došlo k výraznému nárůstu vyplacených prostředků, a sice u ERDF o 56,7% a u ESF o 120%. Vzhledem k ukončování projektů se očekává v roce 2008 pokles výdajů, neboť do státního rozpočtu budou do obdržení závěrečné platby z Evropské komise refundovány prostředky pouze do výše 95% celkové alokace na daný program.

Jednotný programový dokument Cíl 2 (JPD 2)

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 480,9 mil. CZK. Ke splnění alokace z roku 2005 došlo až v závěru roku. V roce 2008 lze očekávat objem vyplacených prostředků v obdobné výši jako v roce 2007.

Jednotný programový dokument Cíl 3 (JPD 3)

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu celkem 544,98 mil. CZK. Ve srovnání s rokem 2006 se objem vyplacených prostředků zvýšil o 100%. V závěru roku bylo dosaženo i splnění pravidla n+2. V roce 2008 lze předpokládat obdobné čerpání jako v roce 2007.

Program iniciativy Společenství EQUAL

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu 274,9 mil. CZK, což je o 72% více než v roce 2006. Pravidlo n+2 pro alokaci z roku 2005 bylo splněno ve druhé polovině roku. V roce 2008 lze očekávat, že budou proplaceny prostředky v obdobné výši jako v roce 2007.

Interreg III A

V roce 2007 bylo převedeno do státního rozpočtu celkem 721,8 mil. CZK. V rámci všech 5 programů bylo splněno pravidlo n+2. Vzhledem k ukončování programů se očekává výrazný pokles vyplacených prostředků u Interreg III A – Slovenská republika, pokles lze očekávat také u Bavorska a Rakouska.

2. Fond soudržnosti - Programové období 2004-2006

Za sektor dopravy bylo v roce 2007 převedeno do státního rozpočtu, resp. konečným příjemcům celkem 1 857,8 mil. CZK. Došlo tak k očekávanému poklesu objemu vyplacených prostředků, který byl způsoben dokončováním významných projektů (ex-ISPA). V roce 2008 lze očekávat pozvolný náběh čerpání u nových projektů, a tedy i nárůst objemu vyplacených prostředků.

Za sektor životního prostředí bylo převedeno do státního rozpočtu celkem 2 062,9 mil. CZK, z toho 88,9 mil. CZK bylo z důvodu úhrady souhrnných žádostí předložených před 31.12.2006 proplaceno na účet konečných příjemců. Do státního rozpočtu bylo převedeno 1973,9 mil. CZK. V sektoru životního prostředí došlo ve srovnání s rokem 2006 jen k mírnému nárůstu objemu vyplacených prostředků, neboť náběh čerpání u nových projektů byl do značné míry kompenzován poklesem čerpání u starých projektů (ex-ISPA). V roce 2008 budou vyplaceny prostředky v obdobné výši jako v roce 2007. V rámci technické asistence Fondu soudržnosti bylo v roce 2007 vyplaceno 3,89 mil. CZK.

Údaje za jednotlivé programy jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 58

Přehled čerpání prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti

Programové období 2004-2006		
Operační program/Iniciativa/ Jednotný programový dokument	Fond	Prostředky vyplacené do SR v roce 2007 v CZK
OP Infrastruktura - doprava	ERDF	816 467 340,79
OP Infrastruktura - životní prostředí	ERDF	1 539 072 542,57
OP Průmysl a podnikání	ERDF	1 601 686 762,00
OP Rozvoj lidských zdrojů	ESF	2 525 974 291,76
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	EAGGF	1 530 003 302,00
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	FIFG	53 731 709,00
SROP	ERDF	5 193 589 292,66
SROP	ESF	343 643 629,43
JPD 2	ERDF	480 852 858,29
JPD 3	ESF	544 975 225,50
CIP EQUAL	ESF	274 883 972,32
Interreg III A ČR - Bavorsko	ERDF	131 452 068,00
Interreg III A ČR - Polsko	ERDF	238 272 066,52
Interreg III A ČR - Rakousko	ERDF	109 340 337,81
Interreg III A ČR - Sasko	ERDF	90 762 161,07
Interreg III A ČR - Slovensko	ERDF	151 953 425,40
Celkem strukturální fondy	x	15 626 660 985,12
Fond soudržnosti - doprava ¹⁾	CF	1 857 821 119,89
Fond soudržnosti - životní prostředí ²⁾	CF	2 062 853 460,02
Fond soudržnosti - TA	CF	3 890 695,65
Celkem Fond soudržnosti	x	3 924 565 275,56
Celkem SF + FS	x	19 551 226 260,68

¹⁾ Z důvodu zrušení platebních jednotek k 31.12.2006 kromě plateb do státního rozpočtu převedeny prostředky ve výši 126.786.137,35 CZK konečným příjemcům

²⁾ Z důvodu zrušení platebních jednotek k 31.12.2006 byly kromě plateb do státního rozpočtu převedeny prostředky ve výši 89.138.688,33 CZK konečným příjemcům

3. Strukturální fondy a Fond soudržnosti - Programové období 2007-2013

V rámci programového období 2007-2013 nebyly odborem 55 vyplaceny žádné prostředky na společné programy ČR a EU. Důvodem bylo schválení většiny operačních programů v posledním čtvrtletí roku 2007. Předkládání souhrnných žádostí, na jejichž základě budou prostředky poskytnuté na předfinancování prostředků z rozpočtu EU převedeny do státního rozpočtu, se u většiny operačních programů předpokládá až ve druhém čtvrtletí roku 2008. Odhad objemu prostředků, které by měly být vyplaceny v roce 2008, činí 41 797,48 mil. CZK.

Údaje za jednotlivé programy jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 59

Přehled čerpání prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v rámci programového období 2007-2013

Operační program	Fond	Objem prostředků vyplacených do kapitol SR v mil. CZK - odhad pro rok 2008
Integrovaný OP	ERDF	882,00
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	900,00
OP Podnikání a inovace	ERDF	4 000,00
OP Doprava	ERDF	3 273,55
OP Doprava	CF	19 471,23
OP Životní prostředí	ERDF	700,00
OP Životní prostředí	CF	6 500,00
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	314,00
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	0,00
OP Technická pomoc	ERDF	427,25
Celkem sektorové operační programy	x	36 468,03
ROP NUTS II Jihovýchod	ERDF	1 385,00
ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	206,00
ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	278,20
ROP NUTS II Střední Čechy	ERDF	600,00
ROP NUTS II Střední Morava	ERDF	712,50
ROP NUTS II Severovýchod	ERDF	2 000,00
ROP NUTS II Severozápad	ERDF	378,00
OP Praha - Adaptabilita	ESF	0,00
OP Praha - Konkurenceschopnost	ERDF	0,00
Celkem ROP + OP Praha	x	5 559,70
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	ERDF	24,00
OP Rybářství	EFF	51,00
Celkem operační programy	x	42 102,73

4. Transition Facility – „Přechodový nástroj“

V rámci všech tří aktivních programů Transition Facility bylo v roce 2007 kontrahováno celkem 8 348 250 EUR a proplaceno 8 507 893 EUR z celkové alokace pro všechny programy Transition Facility ve výši 33 530 350 EUR. V roce 2007 byla ukončena kontraktace programu Transition Facility 2005 ve výši –10 255 654 EUR(86,91% z alokace programu).

Přehled lhůt pro ukončení kontraktace i proplácení je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 60

Transition Facility - stav kontrahování a vyplácení prostředků ze zdrojů EU v roce 2007

Program TF	Alokace programu (€)	Kontrahováno z TF v roce 2007 (€)	Vyplaceno z TF v roce 2007 (€)	Lhůta pro ukončení kontraktace	Lhůta pro ukončení proplácení
TF 2004	14 570 350	0	4 458 923	15.12.2006	15.6.2008
TF 2005	11 800 000	5 254 768	3 004 151	15.12.2007	15.6.2009
TF 2006	7 160 000	3 093 482	1 044 818	15.12.2008	15.6.2010
Celkem za TF	33 530 350	8 348 250	8 507 892		

Pozn.: uvedené částky jsou zaokrouhleny na 1 EUR

V rámci všech tří programů Transition Facility bude v roce 2008 čerpáno zhruba 7 688 860 EUR.

5. Finanční mechanismy Evropského hospodářského prostoru/Norska

Celkem bylo v roce 2007 v rámci individuálních projektů a programů Výzvy č. 1 vyčerpáno 1 695 257 EUR, z toho bylo ze zdrojů FM EHP/Norska zpětně uhrazeno 1 050 884 EUR.

V roce 2007 byly dále schváleny blokové granty Fondu pro podporu vědy a výzkumu, Fondu pro přípravu projektů a Fondu technické asistence. Realizace a čerpání z Fondu pro vědu výzkum a Fondu technické asistence bude zahájena v roce 2008. V rámci Fondu na přípravu projektů byly v roce 2007 uděleny granty v celkové výši 559 040 EUR, které budou postupně propláceny v roce 2008. V rámci Blokového grantu pro nestátní neziskové organizace bylo v roce 2007 uděleno 79 grantů konečným příjemcům v celkové výši 3 051 386 EUR, vyplaceno bylo 2 621 232 EUR. V rámci Blokového grantu pro podporu spolupráce škol bylo vyčerpáno 1 039 470 EUR.

Podrobnější přehled čerpání je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 61

Finanční mechanismy EHP/Norska - celkový přehled tj. včetně projektů/programů, jejich příjemci nejsou OSS/PO OSS

Program/Projekt	Výše udělených grantů bez nár. spolufin (€)	Vyčerpáno bez národního spolufinancování (€)	Zpětně uhrazeno ze zdrojů FM EHP/Norska (€)*
	kumulativně	rok 2007 skutečnost	
Individuální projekty/programy předložené a schválené v rámci Výzvy č. 1	21 182 645	1 695 257	1 050 884
Blokový grant pro nestátní neziskové organizace**	10 000 000	2 621 232	3 400 553
Blokový grant pro podporu spolupráce škol	2 500 000	1 039 470	559 656
Fond pro přípravu projektů	600 000	559 040	120 000
Fond pro podporu vědy a výzkumu	4 399 955	0	0
Fond technické asistence	2 125 000	0	0
Technická asistence pro Národní kontaktní místo	2 075 276	14 054	10 022
Celkem	42 882 876	5 929 053	5 141 115

Pozn.: uvedené částky jsou zaokrouhleny na 1 EUR

* Pozn.: Vzhledem k charakteru financování FM EHP/Norska zpětnou úhradou již vynaložených výdajů budou výdaje za poslední čtvrtletí roku 2007 zpětně uhrazeny v průběhu 1. čtvrtletí roku 2008.

** Pozn.: V případě Blokového grantu pro nestátní neziskové organizace se ve sloupci "Zpětně uhrazeno ze zdrojů FM EHP/Norska" jedná o výši zálohy, kterou má zprostředkovatel k dispozici. Záloha bude v průběhu realizace dorovnáována.

Z celkové výše prostředků **110 910 100 EUR**, které má Česká republika v rámci FM EHP/Norska k dispozici, byla ke konci roku 2007 vydána Rozhodnutí o poskytnutí dotace na celkem 42 882 876 EUR a vyčerpáno bylo celkem 5 929 053 EUR.

V průběhu roku 2008 se očekává postupné schvalování individuálních projektů a programů předložených v rámci Výzvy č. 2 v indikativní výši 27 510 000 EUR. V roce 2008 se předpokládá čerpání z FM EHP/Norska zhruba ve výši **12 000 000 EUR**.

6. Phare

Čerpání programu Phare bylo ukončeno v roce 2006 a poslední prostředky byly vyplaceny k 30. listopadu 2006. V roce 2007 již probíhalo čerpání pouze u jednoho projektu - bylo proplaceno celkem 222 731 EUR. Kromě toho probíhalo v roce 2007 již pouze vyplácení tzv. zádržného v případě dodávek. Celkem bylo v roce 2007 za všechny programy Phare vyplaceno na zádržném 360 901 EUR. V roce 2008 se předpokládá pouze proplácení zádržného. K 1. lednu 2008 činí výše zádržného 1 153 201 EUR, jehož vypořádání bude probíhat postupně ještě několik let.

Zůstatky na účtech Národního fondu vedených v Kč k 31.12.2007

ZŮSTATKY NA ÚČTECH NÁRODNÍHO FONDU			01.01.2007			31.12.2007
	Předčísli	Č.komitentů	Kč	Obraty Kč/KR od 1.1.	Obraty Kč/DB od 1.1.	Kč
Celkem ÚCTY NÁRODNÍHO FONDU vedené v Kč			464 882 243,45	490 686 568,45	629 720 202,11	325 848 609,79
1. ÚCTY NÁRODNÍHO FONDU			328 779 145,69	461 307 204,82	537 555 364,34	252 530 986,17
SNF - spolufinancování programů EU - převod z VPS	0	200027021	300 836 825,66	43 701 739,09	110 000 000,00	234 538 564,75
VNF - Národní fond - vratky prostředků	0	203121021	520 735,35	3 069 478,45	3 218 595,93	371 617,87
VNF - vratky prostředků Národního fondu (Phare)	0	203228021	523 111,47	2 620,46	0,00	525 731,93
NF - Univerzální účet SF/CF - Platební orgán	0	6001125021	19 892 844,72	283 901 483,16	294 162 348,42	9 631 979,46
SNF MZe - spolufinancování SAPARD z prostředků NF 2000	0	140028021	4 177 014,60	19 163 518,23	19 145 373,67	4 195 159,16
SNF MMR - spolufinancování SAPARD z prostředků NF 2000	0	140124021	680 195,62	111 055 344,62	111 029 025,84	706 514,40
KNF - vyrovnání kurzových zisků a ztrát 2000 (Sapard)	0	140220021	2 148 418,27	413 020,81	20,48	2 561 418,60
2. ÚCTY IMPLEMENTAČNÍCH AGENTUR	0		136 103 097,76	29 379 363,63	92 164 837,77	73 317 623,62
IA CRR - Spolufinancování Ispa projektu Sewer System Brno	0	170024021	598 067,24	729,15	598 796,39	0,00
IA CRR Spolufinancování Ispa : Sewerage System Ostrava PE/001	0	170120021	21 515 795,50	40 079,71	21 555 875,21	0,00
SNF IA CRR-MMR - Spolufinancování Phare z prostředků NF	0	200625021	16 766 331,83	79 402,08	2 994 627,92	13 851 105,99
SNF IA CRR- MPSV - spolufinancování Phare z prostředků NF	0	40828021	54 307 543,75	748 414,72	0,00	55 055 958,47
SNF IA CRR-MPO - spolufinancování Phare z prostředků NF	0	200924021	40 933 132,72	28 127,62	40 961 260,34	0,00
IA CFUCU - TF - prostředky na úhradu DPH	705	6128021	1 982 226,72	28 482 610,35	26 054 277,91	4 410 559,16

Zůstatky na účtech Národního fondu vedených v EUR k 31.12.2007

ZŮSTATKY NA ÚČTECH NÁRODNÍHO FONDU			01.01.2007	Obraty KR od 1.1.	Obraty DB od 1.1.	31.12.2007
	Předčísli	Č. účtu	EUR	EUR	EUR	EUR
CELKEM ÚCTY NÁRODNÍHO FONDU vedené v EUR			249 893 675,30	1 069 566 556,82	775 353 695,61	544 106 536,51
1. ZDROJOVÉ ÚCTY NÁRODNÍHO FONDU	34534		239 321 618,65	1 053 765 985,77	751 692 183,83	541 395 420,59
NF - SF/CF 2004-2006 - Platební orgán	34534	6056021	230 937 427,17	651 559 703,56	732 035 000,90	150 462 129,83
NF - SF/CF/EFF 2007-2013 Platební a certifikační orgán	34534	6750021	0,00	374 380 496,04	0,00	374 380 496,04
Celkový součet za C	34534		230 937 427,17	1 025 940 199,60	732 035 000,90	524 842 625,87
NF - prostředky FM EHP	34534	6355021	1 650 316,44	1 398 937,96	2 556 328,00	492 026,40
NF - prostředky FM Norsko	34534	6451021	1 650 316,44	1 427 406,21	2 584 787,50	492 935,15
Celkový součet za E	34534		3 300 632,88	2 826 344,17	5 141 115,50	985 861,55
NF - Financování opatření v rámci Fondu solidarity EU	34534	3955021	322,20	31 124,70	31 123,08	323,82
Součet za FSEU	34534		322,20	31 124,70	31 123,08	323,82
NF - Přehraniční spolupráce 1999 ČR-Polsko (ZÚ)	34534	658021	21 942,03	7 752,54	85,34	29 609,23
Součet za Phare 1999	34534		21 942,03	7 752,54	85,34	29 609,23
NF - Národní program ČR 2000 (ZÚ)	34534	1853021	23 121,70	1 560,18	0,00	24 681,88
NF - Přehraniční spolupráce ČR-Německo 2000 (ZÚ)	34534	2151021	370,76	0,70	371,46	0,00
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Polska 2000 (ZÚ)	34534	2450021	60,31	0,11	60,42	0,00
Součet za Phare 2000	34534		23 552,77	1 560,99	431,88	24 681,88
NF - Národní program ČR 2001	34534	2952021	2 152,59	28 612,16	0,00	30 764,75
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Rakouska 2001	34534	3058021	6,57	325,45	0,00	332,02
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Německa 2001	34534	3154021	28,84	53 393,82	0,00	53 422,66
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Polska 2001	34534	3250021	871,57	4,37	0,00	875,94
NF - Horizontální program podpory oblastí jaderné bezpečnosti	34534	3357021	30 413,74	57,11	30 470,85	0,00
Součet za Phare 2001	34534		33 473,31	82 392,91	30 470,85	85 395,37
NF - Národní program ČR 2002	34534	3453021	12 899,16	354 416,11	0,00	367 315,27
NF - Horizontální program podpory EU v oblasti jaderné bezpečnosti v ČR	34534	4456021	155,86	0,79	0,00	156,65
NF - Výměna a oprava zařízení ÚJV Rež poškozeného během povodní 2002	34534	4552021	0,22	92,96	0,00	93,18
NF - Program přehraniční spolupráce ČR a Polska 2002	34534	4050021	788,82	40 433,44	0,00	41 222,26
NF - Program přehraniční spolupráce ČR a Rakouska 2002	34534	4157021	4 015,24	51 822,99	0,00	55 838,23
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Německa 2002	34534	4253021	830,50	408 968,60	0,00	409 799,10
Součet za Phare 2002	34534		18 689,80	855 734,89	0,00	874 424,69
NF - NP 2003 část 1 (CZ2003/004-338.01-338.08)	34534	4755021	525 694,46	1 794 643,36	144 573,45	2 175 764,37
NF - Národní program 2003 část 2 (CZ2003/005-601.08.02-08.09)	34534	5651021	1 360 562,34	4 738 135,22	242 134,62	5 856 562,94
NF - Program podpory ES v oblasti jaderné bezpečnosti 2003 v ČR	34534	5758021	3 218,94	160 296,94	128 558,66	34 957,22
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Polska 2003	34534	5352021	8 455,04	20 496,89	0,00	28 951,93
NF - Přehraniční spolupráce ČR a Rakouska 2003	34534	5459021	8 871,86	357 275,76	0,00	366 147,62
NF - Přehraniční spolupráce ČR - Německo 2003	34534	5555021	22 041,36	526 970,86	0,00	549 012,22
Součet za Phare 2003	34534		1 928 844,00	7 597 819,03	515 266,73	9 011 396,30
Celkový součet za Phare	34534		2 026 501,91	8 545 260,36	546 254,80	10 025 507,47
NF - Sapard EURO 2000	34534	1458021	9 923,10	4 706 892,24	4 639 058,11	77 757,23
Celkový součet za SAPARD	34534		9 923,10	4 706 892,24	4 639 058,11	77 757,23
NF - Transition Facility 2004 (CZ2004/006-237.01-237.09)	34534	6152021	4 972,87	5 302 593,62	5 245 262,54	62 303,95
NF - Transition Facility 2005 (CZ2005/017/518.01-518.06)	34534	6259021	3 041 838,52	2 828 745,79	2 951 368,90	2 919 215,41
NF - Transition Facility 2006 (CZ2006/018-182.01-182.07)	34534	6558021	0,00	3 584 825,29	1 103 000,00	2 481 825,29
Celkový součet za Transition Facility	34534		3 046 811,39	11 716 164,70	9 299 631,44	5 463 344,65

2. UCTY IMPLEMENTACNICH AGENTUR	34534	10 572 056,65	15 800 571,05	23 661 511,78	2 711 115,92
CFCU - prostředky FM EHP/Norska	34534	630051021	0,00	5 142 018,94	5 141 115,50
CFCU - ZS - regrantování BG Seed Money Fund	34534	640153021	0,00	120 355,55	62 175,00
CFCU - ZS - regrantování BG FIA	34534	640356021	0,00	0,00	0,00
Součet za FM EHP/Norska	34534		0,00	5 262 374,49	5 203 290,50
IA MRR CRR - Přeshraniční spolupráce 1999 ČR - Polsko	34534	60052021	64 969,84	325,47	0,00
Součet za Phare 1999	34534		64 969,84	325,47	0,00
IA MMR CRR - NP CR 2000- Ekonomická a sociální soudržnost	34534	181356021	26 372,40	44,21	22 506,47
Součet za Phare 2000	34534		26 372,40	44,21	22 506,47
IA MMR-CRR Přeshraniční spolupráce ČR a Polska 2001	34534	320053021	115 444,21	578,31	0,00
IA CFCU NP ČR 2001 Spravedlnost a vnitřní záležitosti	34534	290755021	28 458,82	101,48	28 560,30
IA MMR-CRR Přeshraniční spolupráce ČR a Rakouska 2001	34534	300052021	34 301,15	20,82	34 321,97
IA MMR-CRR - Přeshraniční spolupráce ČR a Německa 2001	34534	310058021	53 127,54	185,80	53 313,34
Součet za Phare 2001	34534		231 331,72	886,41	116 022,52
IA CFCU NP2002 Životní prostředí	34534	340652021	104 266,48	338,31	90 720,90
IA CFCU NP2002 Spravedlnost a vnitřní záležitosti	34534	340759021	177 809,99	863,15	7 050,00
IA CFCU NP2002 Zaměstnanost a sociální záležitosti	34534	340855021	16 018,68	80,25	0,00
IA CFCU - Horizontální program podpory EU v oblasti jaderné bezpečnosti	34534	440055021	257 315,33	206 153,61	384 869,74
IA MMR CRR - Přeshraniční spolupráce ČR a Polska 2002	34534	400053021	143 262,20	302,23	129 128,83
IA MMR CRR - Přeshraniční spolupráce ČR a Německa 2002	34534	420150021	383 001,70	25 672,72	408 411,27
IA MPSV NP 2002 Zaměstnanost	34534	341153021	352 696,21	1 156,30	353 571,24
IA CFCU NP2002 Vnitřní trh a ekonomická kritéria	34534	340353021	1 131,45	4,29	1 135,74
IA CFCU - Výměna a oprava zařízení ÚJV Řež poškozeného během povodní 2002	34534	450050021	28 040,77	41,94	28 082,71
IA MMR CRR - Přeshraniční spolupráce ČR a Rakouska 2002	34534	410059021	50 405,20	1 300,62	51 705,82
Součet za Phare 2002	34534		1 513 948,01	235 913,42	1 454 676,25
IA CFCU Spravedlnost a vnitřní záležitosti (CZ2003/004-338.05)	34534	470553021	269 193,11	677,23	249 703,15
IA CFCU Vnitřní trh a ekonomická kritéria	34534	470158021	194 408,46	356 637,29	538 141,56
IA CFCU Zemědělství (CZ2003/004-338.03)	34534	470350021	62 806,34	221,15	40 071,60
IA CFCU - Životní prostředí (CZ2003/004-338.04)	34534	470457021	82 554,62	286,18	66 387,34
IA CFCU Zaměstnanost a sociální záležitosti (CZ2003/004-338.06)	34534	470756021	404 188,29	1 846,60	92 843,68
IA CFCU - Program podpory ES v oblasti jaderné bezpečnosti 2003 v ČR	34534	570052021	11 326,58	169 199,82	174 762,85
IA MPO - Rozvoj malého a středního podnikání	34534	560452021	533 265,84	2 147,80	278 843,10
IA MPSV - Posílení aktivní politiky zaměstnanosti	34534	560057021	1 076 551,50	250 342,73	1 323 162,84
IA MPSV - Integrovaná ohrožených skupin obyvatel	34534	560153021	35 056,06	99 815,47	134 764,49
IA MPSV - Podpora dalšího vzdělávání	34534	560356021	130 607,59	164 661,03	251 086,83
IA MMR CRR Ekonomická a sociální soudržnost (CZ2003/004-338.08)	34534	470959021	1 091 366,80	3 528,95	1 016 783,49
IA MMR CRR - Přeshraniční spolupráce ČR a Německa 2003	34534	550051021	507 805,40	29 863,88	533 372,88
IA MMR-CRR - Rozvoj turistiky v obcích	34534	560655021	1 150 050,15	3 596,89	1 144 544,19
IA CFCU Administrativní kapacita (CZ2003/004-338.07)	34534	470852021	83 421,79	21 264,09	104 685,88
IA CFCU - Posilování institucí-rezerva	34534	560858021	68 274,77	3 172,83	71 447,60
IA MMR CRR - Přeshraniční spolupráce ČR a Polska	34534	530050021	17 577,86	2 822,14	20 400,00
IA MMR CRR-Přeshraniční spolupráce ČR a Rakouska 2003	34534	540056021	335 086,86	28 856,18	363 943,04
IA MMR-CRR - Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	34534	560559021	1 299 552,11	4 044,23	1 303 596,34
IA MMR-CRR - Interreg III B CADSES a Interreg III C	34534	560751021	16,04	9 574,79	9 590,83
IA NROS - Politická kritéria (CZ2003/004-338.01)	34534	470051021	60 257,67	64,38	60 322,05
Součet za Phare 2003	34534		7 413 367,84	1 152 623,66	7 778 453,54
Celkový součet za Phare	34534		9 249 989,81	1 389 793,17	9 371 831,87
MMR- Finanční útvary pro CBC ČR-Polsko 2007-2013	34534	640057021	0,00	0,00	0,00
Součet za SF/CF/EFF	34534		0,00	0,00	0,00
IA CFCU - TF Doprava (CZ2004/006-237.02)	34534	610157021	77 178,66	129 146,15	72 708,83
IA CFCU - TF 2004 Energie a jaderná bezpečnost (CZ2004/006-237.03)	34534	610253021	125 288,96	59 134,43	184 408,00
IA CFCU - TF Vnitřní trh a ekonomická kritéria (CZ2004/006-237.04)	34534	610456021	62 921,38	2 107 437,90	1 868 853,46
IA CFCU - TF Zemědělství (CZ2004/006-237.06)	34534	610659021	58 087,42	557 156,92	543 949,60
IA CFCU - TF Spravedlnost a vnitřní věci (CZ2004/006-237.07)	34534	610755021	213 795,67	623 105,97	639 361,23
IA CFCU - TF Zaměstnanost, soc. zá. a zdravotnictví (CZ2004/006-237.08)	34534	610851021	0,00	126 312,17	114 531,70
IA CFCU - TF Správní kapacita (CZ2004/006-237.09)	34534	610958021	39 556,46	1 010 646,88	871 661,01
IA NROS - TF Politická kritéria (CZ2004/006-237.01)	34534	610050021	376 711,47	459 482,63	724 318,26
Součet za TF2004	34534		953 540,02	5 072 423,05	5 019 792,09
IA CFCU - TF Vnitřní trh a ekonomická kritéria (CZ2005/017-518.02)	34534	620152021	111 562,54	794 985,29	891 729,74
IA CFCU - TF Životní prostředí (CZ2005/017-518.03)	34534	620259021	30 578,48	115,47	15 719,44
IA CFCU - TF Spravedlnost a vnitřní věci (CZ2005/017-518.04)	34534	620355021	188 526,07	800 896,79	957 949,58
IA CFCU - TF Zaměstnanost, soc. zá. a zdravotnictví (CZ2005/017-518.05)	34534	620451021	31 350,76	201 420,63	154 437,24
IA CFCU - TF Správní kapacita (CZ2005/017-518.06)	34534	620558021	0,00	475 074,42	472 952,22
IA NROS - TF Politická kritéria (CZ2005/017-518.01)	34534	620056021	6 508,97	699 772,80	528 991,00
Součet za TF2005	34534		368 526,82	2 972 265,40	3 021 779,22
IA CFCU - TF Zemědělství (CZ2006/018-182.02)	34534	650159021	0,00	620 085,58	598 882,10
IA CFCU - TF Vnitřní trh (CZ2006/018-182.03)	34534	650255021	0,00	300 497,91	298 084,00
IA CFCU - TF Životní prostředí (CZ2006/018-182.04)	34534	650351021	0,00	160 102,23	128 000,00
IA CFCU - TF Spravedlnost a vnitřní věci (CZ2006/018-182.05)	34534	650458021	0,00	0,00	0,00
IA CFCU - TF Jaderná bezpečnost (CZ2006/018-182.06)	34534	650650021	0,00	0,00	0,00
IA CFCU - TF Správní kapacita (CZ2006/018-182.07)	34534	650757021	0,00	0,00	0,00
IA NROS - TF Politická kritéria (CZ2006/018-182.01)	34534	650052021	0,00	23 029,22	19 852,00
Součet za TF2006	34534		0,00	1 103 714,94	1 044 818,10
Celkový součet za Transition Facility	34534		1 322 066,84	9 148 403,39	9 086 389,41

Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu EU za rok 2007

Čistá pozice za rok 2007

V průběhu celého roku 2007 obdržela ČR z rozpočtu EU celkem **49,1 mld. Kč** a odvedla do něj **32,1 mld. Kč**. Čistá pozice ČR za rok 2007 tedy činí **17 mld. Kč** a je podstatně lepší, než byla pozice za rok 2006, kdy dosáhla 6,7 mld. Kč.

Za pozitivní bilanci ČR vůči rozpočtu EU stojí zejména příjmy ze Společné zemědělské politiky (19,2 mld. Kč) a příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU, které včetně zálohových plateb na programové období 2007-2013 činily celkem 27,6 mld. Kč.

Pokud jde o tzv. komunitární programy, je v čisté pozici započítán odhad odvozený ze skutečné výše příjmů za rok 2006, neboť informace o skutečné úrovni čerpání není v tuto chvíli k dispozici³. V předchozích třech letech byly výrazným příjmem z rozpočtu EU tzv. rozpočtové kompenzace, od roku 2007 však ČR na tyto prostředky již nemá nárok.

Naopak do rozpočtu EU zaplatila ČR celkem 32,1 mld. Kč, z toho 27,15 mld. Kč ze státního rozpočtu (zdroj z DPH, HND a korekce VB).

Vývoj čisté pozice od roku 2004

Celkově ČR od 1. května 2004 do 31. prosince 2007 zaplatila do rozpočtu EU **111,2 mld. Kč** (cca 3,7 mld. €) a získala **144,2 mld. Kč** (tj. cca 4,9 mld. €). Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak dosahuje celkově **33 mld. Kč** (cca 1,2 mld. €).

³ Údaje o čerpání prostředků z komunitárních programů získáváme z Finanční zprávy, kterou Komise vydává vždy až v září následujícího roku.

Tabulka č. 64

Čistá pozice ČR vůči EU za rok 2007 (1.1.2007-31.12.2007)		
	mil. €	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU		
Předvstupní nástroje	19,7	546,1
Phare	-0,03	-0,9
Ispa (čerpáno jako CF)	15,1	419,2
Sapard	4,6	127,7
Zemědělství	692,3	19 219,6
Tržní operace	64,8	1 799,0
Přímé platby	321,3	8 919,9
Rozvoj venkova	304,4	8 450,8
Veterinární opatření	1,8	50,0
Strukturální akce	994,8	27 617,6
SF	762,5	21 168,5
CF	232,3	6 449,1
Vnitřní politiky	63,3	1 757,3
transition facility	10,9	302,6
Komunitární programy	52,4	1 454,7
Kompenzace	0,0	0,0
Celkové příjmy z rozpočtu EU	1 770,1	49 140,7
Platby do rozpočtu EU		
tradiční vlastní zdroje (cla)	178,9	4 967,6
Zdroj z DPH	198,1	5 500,6
Zdroj z HND	702,3	19 496,9
Korekce VB	77,7	2 157,0
Celkové platby do rozpočtu EU	1 157,1	32 122,1
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	613,0	17 018,6

Směnný kurz CZK/EUR za rok 2007 (údaj ČNB)

27,762

Přílohy

ke Zprávě o výsledcích hospodaření státního rozpočtu

- A) Zpráva o výsledcích cenové a daňové kontroly za rok 2007
- B) Zpráva o činnosti celních orgánů Ministerstva financí za rok 2007
- C) Zpráva o opatřeních Ministerstva financí v oblasti cen za rok 2007

A) ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH CENOVÉ A DAŇOVÉ KONTROLY

ZA ROK 2007

I. Výsledky cenové kontroly

V roce 2007 byly pracovníky oddělení cenové kontroly finančních ředitelství uzavřeny celkem 473 kontrolní akce.

Ve správním řízení bylo za porušení cenových předpisů vydáno 261 rozhodnutí o uložení pokut v celkové částce 3 217 mil. Kč. Proti rozhodnutím bylo podáno 14 odvolání, v 11 případech byly pokuty zrušeny nebo sníženy, celkem o 417 mil. Kč a v 6 případech bylo odvolacím orgánem prvoinstanční rozhodnutí potvrzeno. U 3 podaných odvolání řízení probíhá. Celková částka pravomocně uložených pokut činí 2 734 mil. Kč. Uhrazeno bylo 9 mil. Kč z pravomocně uložených pokut.

Výsledky provedených kontrol a řešení stížností za jednotlivá finanční ředitelství v číselných údajích jsou obsaženy v následujícím přehledu:

Přehled výsledků oddělení cenové kontroly finančních ředitelství za období roku 2007 (v tis. Kč)

Finanční ředitelství	Pokuty podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách								Počet kontrolních akcí (z toho na základě stížností)	Počet stížností, šetření a podnětů	Počet kontr.akcí celkem	Zaplacené pokuty (ze sl.4) v tis. Kč
	Vydaná rozhodnutí (příkazy)		Pokuty v odvolacím řízení		Sníženo, zrušeno a vráceno v odvolacím řízení		Pravomocně uložené pokuty					
	sl. 1		sl. 2		sl. 3		sl. 4					
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč				
pro hl. m. Prahu	16	3 421	0	0	1	0	16	3 421	37/09	19	47	3 421
v Praze	32	2 040	1	-1 000	0	0	31	1 040	63/05	7	65	1 030
v Českých Budějovicích	21	1 157	0	0	0	0	21	1 157	47/00	0	47	373
v Plzni	24	358	0	0	1	-15	23	343	43/03	7	47	258
v Ústí nad Labem	25	66 978	2	-64 324	4	-360	21	2 294	30/12	18	36	838
v Hradci Králové	66	1 230	0	0	1	0	66	1 230	101/01	4	104	1 230
v Brně	45	1 867	0	0	2	-9	45	1 858	58/12	14	60	1 811
v Ostravě	32	3 139 722	0	0	2	-416 583	30	2 723 139	58/04	13	67	421
C e l k e m	261	3 216 773	3	-65 324	11	-416 967	253	2 734 482	437/46	82	473	9 382

Předmětem výkonu cenové kontroly bylo ověření dodržování způsobů regulace cen stanovených zákonem o cenách, maximálních cen ve zdravotnictví, pozemků nesloužících k podnikání a mléčných výrobků pro žáky. Dále byla pozornost kontroly zaměřena na další ceny zařazené do seznamu zboží, u něhož se uplatňují věcně usměrňované ceny jako např. pitné vody a odvedené, výrobků a výkonů

ve zdravotnictví a zdravotní péče, veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, na ceny povinných technických prohlídek silničních vozidel, výkonů stanic měření emisí apod. Zneužití hospodářského postavení u cen neregulovaných bylo kontrolováno na základě podnětů firem či občanů.

1.1. Výrobky a výkony ve zdravotnictví, zdravotní péče

Cenové kontroly byly zaměřeny převážně na dovozce a distributory léčiv, dovozce a distributory zdravotnických prostředků, konkrétně dentálních výrobků a dioptrických brýlových čoček, zástupce zahraničních dodavatelů, prodejců léčiv a poskytovatelů zdravotnických služeb, včetně lázeňských.

Stížností byly ve sledovaném období řešeny celkem 4, z toho 3 byly hodnoceny jako neoprávněné.

V roce 2007 byly cenové kontroly zaměřené na dodržování maximálních cen, maximálních přírážek a správnosti propočtu věcně usměrňovaných cen u léčiv a zdravotnických prostředků v následujících oblastech.

Lékárny

V lékárnách byly provedeny 22 kontroly a vydáno 18 rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 158 tis. Kč. Tyto pokuty byly uhrazeny.

Pokuty byly uloženy za nedodržení podmínky, na kterou cenový orgán omezil uplatnění maximálních cen léků a to tím, že do ceny nebyla promítnuta sleva od distributora, která byla poskytnuta v naturální podobě. Nebyly dodrženy závazné podmínky Ministerstva financí pro výpočet maximálních cen léčiv a to tím, že přírážka obchodního výkonu byla počítána z nesprávné ceny nebo kupujícímu nebyla poskytnuta informace o ceně od tuzemského výrobce nebo zahraničního dodavatele a o výši přírážky výkonu obchodu uplatněné předcházejícím prodávajícím a dále byla použita nesprávná sazba taxy laborum při přípravě léčiv do zásoby (ke spotřebovaným surovinám nesprávně připočtena sazba taxy laborum při přípravě na základě jednotlivého lékařského předpisu).

Dále nebyly dodrženy postupy při evidování, stanovení cen a prodeji léků, které byly získány bezúplatně formou kusových bonusů při nákupu léků u distributorů. Při prodeji těchto položek docházelo opětovně k nesprávnému čerpání prostředků od

zdravotních pojišťoven, resp. při volném prodeji požadování vyšších cen po kupujících, než by odpovídalo stanoveným podmínkám regulace cen.

Oční optiky

U provozovatelů očních optik bylo provedeno celkem 46 kontrol, 39 kontrolovaným subjektům byly uloženy pokuty v celkové výši 656 tis. Kč, které byly uhrazeny.

Rozhodnutí o uložení pokut byla vydána z důvodu, že prodávající nesplnili svoji evidenční povinnost vyplývající z ustanovení zákona o cenách, neboť v průběhu celého kontrolovaného období nevedl evidenci prodejních cen výrobků oční optiky pro konečného spotřebitele. Dále byl zjištěn prodej zboží za vyšší než maximální cenu.

V prodejnách očních optiků jsou trvale zjišťovány stejné nedostatky - schází návaznost mezi nákupní a prodejní cenou oční čočky, nejsou uchovávány kopie lékařských poukazů na brýle pro účely evidence cen, obchodní přírážka je propočtena z nabídkových cen distributorů očních čoček bez ohledu na skutečně vyúčtované ceny.

Komplexní a příspěvková lázeňská péče hrazená ze zdravotního pojištění

Kontrola dodržování pravidel věcného usměrňování cen byla provedena ve 2 léčebných zařízeních. Porušení cenových předpisů nebylo zjištěno.

Výkon lékařské péče ve zdravotnickém zařízení

Předmětem kontroly provedené v nestátním zdravotnickém zařízení na základě stížnosti byla správnost účtovaných cen. Předmětem kontroly byla stanovená cena pravidelné lékařské prohlídky před dovršením 60, 65, 68, 70... let věku s vydáním posudku o zdravotní způsobilosti ve smyslu zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, § 87, odstavec (3).

Porušení cenových předpisů ve smyslu platných pravidel regulace cen a dalších podmínek pro uplatňování cen nebylo zjištěno.

Výrobci, distributoři a dovozci léčiv a zdravotnických prostředků

Bylo provedeno 26 kontrol zaměřených na dodržování regulace cen a plnění evidenční povinnosti. V 19 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů. Pokuty byly uloženy ve výši 2 357 tis. Kč. Úhrada byla provedena ve výši 1 357 tis. Kč.

Nejčastějším porušením zůstává nerespektování věcných podmínek, kterými cenový orgán omezuje uplatnění maximálních cen, tj. použití chybné základny pro výpočet ceny oproti skutečné ceně; uplatnění vyšší přírážky než cenovým zákonem povolené a neuvedení uplatněné přírážky na faktuře. Porušení cenových předpisů spočívalo také v nesplnění evidenční povinnosti vyplývající z ustanovení zákona o cenách, neboť v průběhu celého kontrolovaného období nebyla vedena evidence prodejních cen zdravotnických prostředků ke kompenzování určité vady nebo nedostatečnosti pro konečného spotřebitele.

Zástupci zahraničního dodavatele

V této oblasti byla ukončena 1 kontrola. Za porušení cenových předpisů byla v tomto případě uložena pokuta ve výši 118 tis. Kč, která byla uhrazena.

Kontrolou bylo zjištěno, že u vybraných léků, kterých se kontrola týkala, nebylo při propočtu cen a následném prodeji a fakturaci odběratelům, kontrolovanou společností doloženo, že vycházela ze skutečně uplatněné ceny zahraničním dodavatelem, propočtené dle postupu určeného výměrem Ministerstva financí, ale z ceny vyšší. Tím, bylo prokázáno nerespektování věcné podmínky, kterou cenový orgán omezil uplatnění úředně stanovené ceny a v důsledku toho byl prodej uskutečněn za ceny vyšší než skutečně uplatněné zahraničním dodavatelem.

Stomatologické laboratoře

Z 10 kontrol provedených ve stomatologických laboratořích bylo u 8 prokázáno porušení cenových předpisů s následným uložením pokut v celkové výši 36 tis. Kč. Úhrada byla provedena ve výši 35 tis. Kč.

Pokuta byla uložena za porušení cenových předpisů dle zákona o cenách tím, že v platných kalkulacích nebyl respektován cenovými orgány stanovený závazný postup při tvorbě ceny nebo při její kalkulaci tím, že do věcně usměřňovaných cen výrobků a výkonů laboratoře byly nesprávně uplatněny některé náklady, které nejsou dle výměrů Ministerstva financí považovány za náklady ekonomicky oprávněné

(nesprávně uplatněné odpisy hmotného majetku laboratoře, zahrnování přímých materiálů do věcně usměrňovaných cen – např. sádra, materiál duracryl, bellavest aj.).

Kontrola opakovaně zjišťovala, že prodávající nesplnili své evidenční povinnosti vyplývající z ustanovení § 11 odst. 2 zákona o cenách tím, že neuchovávali cenové kalkulace věcně usměrňovaných cen náhrad protetických a ortodontických ve stomatologii, včetně jejich oprav a údržby, tři roky po skončení platnosti ceny zboží.

Stomatologové

Celkem bylo provedeno 24 kontrol. Ve 14 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů. Za porušení cenových předpisů byly uloženy pokuty v celkové výši 88 tis. Kč, které byly uhrazeny.

Kontrolou v ordinacích stomatologických lékařů bylo zjištěno, že u většiny nebyla řádně vedena cenová evidence, resp. nebyly uchovávány řádné kalkulace cen. V některých případech byl do kalkulací cen započten kalendářní fond pracovní doby bez ohledu na skutečně vykázaný. V dalších případech byly ceny odvozovány od úhrad uvedených v číselníku VZP bez ohledu na náklady.

Zdravotní péče specifických zdravotních výkonů

Tyto výkony byly kontrolovány v 7 zdravotnických zařízeních. Ve správním řízení bylo vydáno 5 rozhodnutí. Byly uloženy pokuty v celkové výši 38 tis. Kč. Pokuty byly uhrazeny.

Cenové kontroly byly zaměřeny na správnost účtování maximálních cen specifických zdravotních výkonů poskytovaných na žádost orgánů justice, státního zastupitelství nebo policie a hrazené z prostředků jejich vlastního rozpočtu ve vazbě na ustanovení zákona o cenách a navazující cenové předpisy.

V kontrolovaném období bylo namátkovou kontrolou uplatněných cen zjištěno překročení maximálních cen za specifické zdravotní výkony. Dále došlo ze strany kontrolovaného subjektu k nesplnění evidenční povinnosti, které se kontrolovaný subjekt dopustil tím, že v některých případech nebylo z předložené evidence patrné, jaké konkrétní zdravotní výkony byly poskytovány, čeho se vyšetření týkalo a zda provedený zdravotní výkon odpovídá požadovanému.

Porušení cenových předpisů se kontrolované organizace jako prodávající dopustily také tím, že neuchovávaly tři roky po skončení platnosti ceny zboží, cenovou evidenci, t.j. veškeré údaje z nichž je zřejmý název, popř. druh zboží, určené

podmínky, k nimž se cena vztahuje, výše ceny, za kterou je zboží prodáváno, a období, v němž se za tuto cenu prodávalo tak, jak jim ukládá zákon o cenách.

Transfúzní stanice

Kontrola věcně usměrňovaných cen u výrobků transfúzních stanic a způsobu vedení cenové evidence byla provedena u 7 subjektů. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno ve 4 případech a celkem uložená výše pokut byla 34 tis. Kč, která byla uhrazena.

Porušení cenových předpisů nastalo uplatněním jednotného přepočtového koeficientu krve plné pro výpočet věcně usměrňovaných cen výrobků transfúzní stanice a plazmy z plné krve pro klinické použití. Tato skutečnost zapříčinila, že zahrnuté náklady v takto propočtených věcně usměrňovaných cenách neodpovídaly ekonomicky oprávněným nákladům a uplatněný postup neprokazoval dodržení stanoveného způsobu regulace. Dále nebyly zkalkulovány věcně usměrňované ceny výrobků, resp. výkonů transfúzní stanice, které byly obchodovány. Nebyla splněna evidenční povinnost dle zákona o cenách.

1.2. Veřejná vnitrostátní pravidelná autobusová doprava

Dodržování pravidel věcného usměrňování cen bylo ověřováno u 17 poskytovatelů dopravy. Ve 14 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů a uloženy pokuty v celkové výši 889 tis. Kč. Uhrazeno bylo 255 tis. Kč.

Porušení cenových předpisů spočívalo v nesprávném výpočtu koeficientu „k“, kde byly použity chybné vstupní údaje. Do ceny byly zahrnuty náklady, které nelze považovat dle výměru Ministerstva financí za ekonomicky oprávněné. Při kontrole bylo zjištěno, že nebyly doloženy propočty přiměřeného zisku (a tím i koeficient k) pro kontrolované období počty autobusů nezbytných pro zabezpečení požadovaného rozsahu linkové dopravy odsouhlasený příslušným dopravním úřadem, nesprávně bylo do nákladů zahrnuto „ostatní pojistné“, které patří do dopravy nepravidelné, dálniční nálepky zájezdové dopravy a náklady na reprezentaci. Docházelo také k zaokrouhlování koeficientu k směrem nahoru, čímž byla u některých tarifních vzdáleností překročena regulovaná cena. Při výpočtu přiměřeného zisku byly uvedeny odpisy autobusů nižší a tak se zvýšila hodnota koeficientu k a u některých tarifních vzdáleností tak byla překročena regulovaná cena.

1.3. Sběr, přeprava, třídění a odstraňování komunálního odpadu

Kontrola dodržování pravidel věcného usměrňování byla provedena u 41 subjektů, v 37 případech byly uloženy pokuty v celkové výši 2 910 tis. Kč. Uhrazeno bylo 1 936 tis. Kč. Byly řešeny 2 stížnosti, kde 1 byla neoprávněná.

Kontrolami u subjektů poskytující tuto službu bylo zjištěno, že cena vývozu nádob byla nadhodnocena tím, že do propočtu ceny byl započten vyšší, než skutečně evidovaný počet sběrných nádob, vyšší než oprávněné náklady režie, do které byly zahrnuty náklady, které se netýkají komunálního odpadu a náklady, které není nutné k provozu komunálního odpadu vynakládat jako např. odškodnění pracovního úrazu, zůstatková cena prodaného majetku a cena prodaného materiálu, protože ani tržby k příslušným položkám nebyly zahrnuty do kalkulací věcně usměrňovaných cen komunálního odpadu. Dále se jednalo o odpisy promlčených a nedobytných pohledávek, které se nepovažují obvykle za ekonomicky oprávněné náklady.

Rovněž bylo zjištěno, že prodávající neplnili své evidenční povinnosti podle § 11 zákona o cenách, neboť cenová evidence prodávajících neobsahovala výši cen, za kterou bylo zboží prodáváno, tj. nebyl uchováván takový propočet ceny, který prokazuje dodržení stanoveného způsobu regulace věcně usměrňovaných cen za sběr, přepravu, třídění a odstraňování komunálního odpadu.

1.4. Školní mléko

Cenová kontrola prověřovala dodržování správnosti postupu kontrolovaného subjektu při uplatňování maximálních cen stanovených pro prodej mléčných výrobků pro žáky v období roku 2007, realizovaného ve vazbě na ustanovení zákona číslo 526/1990 Sb., o cenách, a navazujících předpisů v souladu s nařízením Komise (ES) číslo 2707/2000, o stanovení prováděcích pravidel k nařízení Rady (ES) číslo 1255/1999, pokud jde o podporu Společenství na dodávky mléka a některých mléčných výrobků žákům vzdělávacích institucí a Nařízením vlády číslo 205/2004 Sb., kterým se v rámci společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky stanoví bližší podmínky poskytování podpory a národní podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zařazených do sítě škol.

Úspěšnost programu se zvýšila zavedením chladicích automatů do velkých škol, ve kterých předchozí způsob znamenal větší administrativní zátěž. V malých školách není problém s distribucí mléka ani s evidencí, odebírány jsou však pouze trvanlivé výrobky.

V období roku 2007 byly realizovány kontroly dodržování maximálních cen v 74 kontrolních akcích. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno v jednom případě, kdy byla uložena pokuta ve výši 1 tis. Kč, která byla uhrazena.

1.5. Zneužívání hospodářského postavení prodávajícím

Celkem bylo provedeno 12 kontrol, v 6 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů. Pokuty byly uloženy v celkové výši 3 139 301 tis. Kč. Dvě rozhodnutí ve výši 2 722 718 tis. Kč byla odvolacím orgánem potvrzena. Ve dvou případech jsou pokuty v odvolacím řízení.

Na základě podnětu kupujícího byla dokončena v 1. pololetí 2007 vydáním rozhodnutí kontrola ve společnosti, která při sjednání ceny vysokopecního koksu zahrnula do ceny nepřiměřený zisk formou obchodní marže a realizovala prodej této komodity za cenu vyšší než obvyklou. Prodejem takto sjednané ceny získala neoprávněný majetkový prospěch, který byl za dva roky vyčíslen ve výši 2 722 718 tis. Kč a ve stejné výši byla společnosti udělena pokuta, která po odvolání byla potvrzena druhoinstančním orgánem. V současnosti předmětnou kauzu řeší příslušný soud.

Dále na základě podnětu Ministerstva financí byla dokončena v 1. pololetí vydáním rozhodnutí kontrola ve společnosti, kde bylo rovněž prokázáno, že tato společnost při sjednání cen vysokopecního a slévárenského koksu zahrnula do cen nepřiměřený zisk formou obchodní marže a realizovala prodej těchto komodit tuzemským odběratelům za ceny vyšší než obvyklé a získala neoprávněný majetkový prospěch, který byl za dva roky vyčíslen ve výši cca 416 583 tis. Kč a ve stejné výši byla společnosti udělena pokuta. Na základě odvolání právního nástupce zaniklé společnosti byla v autoremeduře napadená rozhodnutí, kterými byla uložena pokuta za porušení cenových předpisů zaniklou společností jejím právnímu nástupci.

Z podaných stížností vycházely i kontroly, které byly zaměřeny na oblast zajištění městské a příměstské dopravy a prodej hnědého uhlí. Tyto kontroly jsou velmi složité a časově náročné, protože určení postavení daného kontrolovaného subjektu na soutěžním trhu a vymezení tohoto trhu bylo třeba provést velmi precizně. Dále bylo třeba sestavit soubor cen uplatněných na daném trhu a zjistit rozpětí obvyklých cen a podmínek jejich uplatnění na daném trhu.

1.6. Nájemné a služby spojené s bydlením

Pokud se jedná o tuto oblast, bylo v daném období ukončeno celkem 24 kontrol, kde podnětem k jejich provedení byla podání občanů. V 15 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů a uloženy pokuty v celkové výši 78 tis. Kč. Uhrazeno bylo 72 tis. Kč.

Při provedených kontrolách bylo zjištěno, že kontrolovanými subjekty v případě neměřených dodávek vody nebylo respektováno ustanovení výměrů MF č. 01/příslušný rok (seznam zboží s regulovanými cenami, část II, pol. 2, písm. f) tím, že nebyla použita pro rozúčtování směrná čísla spotřeby vody uvedená v příloze č. 12 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, v platném znění. Dále nebyla vedena řádná cenová evidenci podle § 11 zákona o cenách.

Další cenové kontroly byly zaměřeny na kontrolu dodržování podmínek stanovených pro tvorbu věcně usměrňovaného nájemného včetně podmínek určených související právní normou, tj. vyhláškou Ministerstva financí č. 85/1997 Sb., o nájemném z bytů pořízených v družstevní bytové výstavbě a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním těchto bytů. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno ve dvou případech. Provedenou cenovou kontrolou bylo zjištěno, že nebyly dodrženy podmínky věcného usměrňování cen při rozúčtování vody pitné a odvedené dle podmínek uvedených ve výměru Ministerstva financí.

Celkem bylo v této oblasti vyřízeno 25 stížností. Z toho 12 jich bylo neoprávněných.

1.7. Nájemné z pozemků nesloužících k podnikání nájemce

V tomto případě se jedná zejména o pronájem městských pozemků pod vlastními garážemi, kůlnami, případně přístřešky (dočasné stavby), příjezdové plochy ke garážím a plochy pro skladování palivového dřeva, stáj pro koně a parkování osobních vozidel.

Cenová kontrola byla provedena celkem u 11 subjektů. Vydáno bylo 9 rozhodnutí. Celková výše uložených pokut činí 29 tis. Kč. Uhrazeno bylo 23 tis. Kč.

Kontrolou předložených podkladů, zejména uzavřených smluv s jednotlivými nájemci, bylo zjištěno, že kontrolované subjekty při pronájmech pozemků nesloužících k podnikání nájemce uplatňovaly vyšší než maximální ceny.

1.8. Nájemné z pozemků nesloužících k podnikání nájemce – pronájem hrobových míst

Tyto maximální ceny byly kontrolovány u 4 subjektů. V 1 případě bylo zjištěno porušení cenových předpisů a uloženy pokuty v celkové výši 3 tis. Kč.

Nejčastějším zjištěním bylo překročení maximální ceny za pronájem hrobových míst a neplnění evidenčních povinností.

1.9. Voda pitná, voda předaná a voda odvedená kanalizací

Kontrola věcně usměrňovaných cen byla provedena u 43 subjektů. Ve správním řízení byla vydána 23 rozhodnutí a celková výše pokut činí 3 580 tis. Kč. Z toho bylo uhrazeno celkem 3 546 tis. Kč. Prošetřováno bylo celkem 13 stížností, z toho 9 bylo neoprávněných.

Kontrolou kalkulací cen bylo např. zjištěno, že do kalkulace věcně usměrňovaných cen vodného pro přímé odběratele byl zahrnut v položce „režie“ neoprávněně náklad „odpis nedobytných pohledávek“, uplatněním tzv. dodatkového nájemného ve věcně usměrňované ceně, nezohledněním vývoje smluvního nájemného v kalkulacích věcně usměrňovaných cen vody pitné a odvedené byly do uvedeného zboží zahrnuty náklady, které nelze považovat za náklady ekonomicky oprávněné.

Kontrolou bylo také zjištěno, že kalkulace vodného a stočného jsou vyhotoveny tak, že celkové kalkulované náklady a ve smlouvách dohodnutá výše zisku byly rozpuštěny do předpokládaných (kalkulovaných) objemů dodávek vody pitné a odvedené. Tato kalkulovaná množství dodávek však oproti skutečným dodávkám dosaženým v uplynulých obdobích byla podhodnocena. Tímto postupem prodávající nedodržel závazný postup při kalkulaci věcně usměrňovaných cen vody pitné a odvedené podle § 6 zákona o cenách, neboť při posuzování v kalkulacích zahrnutých ekonomicky oprávněných nákladů nevycházel z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů a v důsledku toho porušil cenové předpisy. Do účtovaných cen byl rovněž v nesprávné výši zakalkulován poplatek za vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

1.10. Povinné technické prohlídky, kterými se kontroluje technický stav silničních vozidel ve stanicích technické kontroly

Výše uplatňovaných věcně usměrňovaných cen za povinné technické prohlídky byla kontrolována u 30 poskytovatelů této služby. K porušení cenových předpisů došlo u 19 z nich. Pokuty za porušení cenových předpisů byly uloženy v celkové výši 709 tis. Kč. Tato částka byla uhrazena.

Porušení cenových předpisů bylo způsobeno zejména nerespektováním cenovými orgány stanoveného závazného postupu při tvorbě cen povinných technických prohlídek, kterými se kontroluje technický stav silničních vozidel ve stanici technické kontroly podle zvláštního právního předpisu, nebo při jejich kalkulaci podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách. Do cen byly započteny ekonomicky neoprávněné náklady jako například: mzdy a odvody z mezd, celá výše režijních nákladů, bez krácení pro identifikace motorových vozidel. Náklady týkající se věcně usměrňovaných cen a neregulovaných cen technických kontrol nebyly rozděleny.

K porušení cenových předpisů docházelo opakovaně také tím, že poskytovatel služby nezpracoval a neuchovával kalkulace cen povinných technických prohlídek, kterými se kontroluje technický stav silničních vozidel ve stanici technické kontroly regulovaných dle zákona o cenách, jež uplatňoval při prodeji, čímž nesplnil své evidenční povinnosti ve smyslu ustanovení § 11 zákona o cenách.

1.11. Výkony stanic měření emisí při měření emisí silničních motorových vozidel

Kontrolní činnost ve sledovaném období byla zaměřena na kontrolu dodržování pravidel pro stanovení věcně usměrňovaných cen u subjektů, jež jsou držiteli oprávnění k měření emisí silničních motorových vozidel. Cenová kontrola byla provedena u 26 poskytovatelů této služby. Bylo vydáno 19 rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 219 tis. Kč. Uhrazeno bylo 209 tis. Kč. V jednom případě bylo podáno odvolání a věc vrácena finančnímu ředitelství k novému projednání a rozhodnutí.

Porušení cenových předpisů spočívalo především v nevedení evidence – kalkulací cen výkonů měření emisí. Nebyl respektován závazný postup při tvorbě ceny nebo její kalkulaci podle § 6 zákona o cenách. V jednom případě byly na daňových dokladech zákazníkům připočítány 2% k položce měření emisí jako drobný a pomocný materiál, který byl zahrnut v kalkulaci ceny. V předložených kalkulacích cen měření emisí silničních motorových vozidel vytvořených kontrolovaným subjektem nebylo možné v některých případech prokázat návaznost výpočtu výsledné

uplatněné ceny na náklady vzniklé v souvislosti se zajištěním této činnosti (do kalkulací byly zahrnuty všechny náklady provozního střediska bez rozdělení na jednotlivé činnosti). Kontrolovanými subjekty nebyl doložen kontrole takový propočet ceny, který by prokazoval dodržení stanoveného způsobu regulace. Kalkulace nebyly od data vzniku aktualizovány i přesto, že došlo ke snížení nákladů zahrnutých v kalkulaci.

1.12. Kontroly značení zboží a plnění evidenčních povinností

Celkem bylo provedeno 7 kontrol. Byly vydány 4 rozhodnutí. Kontroly se týkaly značení zboží cenami a vedení cenových evidencí. Celková výše uložených pokut byla 1 213 tis. Kč s tím, že uhrazeno bylo 113 tis. Kč. Zjištěným nedostatkem bylo neznačení zboží při prodeji konečnému spotřebiteli platnou cenou v okamžiku nabídky a nevedení evidence o cenách.

1.13. Povrchová voda odebraná z vodních toků

Cenové kontroly byly zaměřeny na dodržování podmínek věcného usměrňování cen za vodu povrchovou odebranou z vodních toků. Byly provedeny dvě kontroly. V jednom případě byla uložena pokuta ve výši 30 tis. Kč, která byla uhrazena.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že společnost neuchovávala kalkulace všech cen uplatňovaných při prodeji, na základě kterých by prokázala dodržení stanoveného způsobu regulace, tj. pro každou cenu ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží doložené v účetnictví, přiměřený zisk, daň a clo podle zvláštních právních předpisů. Použitým způsobem tvorby věcně usměrňovaných cen za povrchovou vodu odebranou z vodních toků dodanou odběratelům neplnil účastník řízení své evidenční povinnosti.

2. Mimořádná šetření vyžádaná Ministerstvem financí

Šetření nabídkových cen cestovních kanceláří

Na základě požadavku Ministerstva financí provedla v roce 2007 finanční ředitelství šetření nabídkových cen v cestovních kancelářích (dále CK). Cílem tohoto šetření bylo ověřit, zda a jakým způsobem jednotlivé CK dodržují ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, v návaznosti na § 2 odst. 1 a 2 tohoto zákona. Jednalo se zejména o zjišťování, zda má kupující jistotu, že zaplatí pouze nabízenou cenu, která již nebude o žádnou částku navýšena a zda mu nebude dodatečně nějaký příplatek doučtován.

Letecké zájezdy

Sazby povinných a nepovinných příplatků jsou v katalogích uváděny ve většině případů odděleně od základních cen. Letištní a bezpečnostní taxy jsou vždy uváděny ve výši platné v době vydání ceníku, výše palivového příplatku někdy není uvedena vůbec s odkazem na možnost zjištění v době nabídky u prodejce, telefonem nebo na internetu. Všeobecné podmínky CK vzhledem k pohybu těchto tax a příplatků většinou obsahují ustanovení o oprávnění CK doučtovat klientovi tyto příplatky do skutečné výše.

Sazby povinných a dalších příplatků jsou dle zájezdů a CK různě slučovány. Ve výjimečných případech jsou nabízené ceny leteckých zájezdů jako konečné.

Provedeným šetřením bylo zjištěno, že kupující při zjišťování cenových informací v CK nebo v cestovní agentuře (dále CA) z přístupných katalogů, letáků nebo ceníků a někdy i dotazováním na výši palivového příplatku je schopen zjistit konečnou aktuální cenu zájezdu. To však nemusí platit o letákových upoutávkách umístěných např. ve výlohách, tzn. leták se základní cenou zájezdu od Kč ... – na dolní části letáku jsou drobným písmem uvedeny povinné příplatky bez sazeb a mnohdy nejsou informace uvedeny vyčerpávajícím způsobem.

Běžná praxe je, že tzv. základní cena je v nabídkách CK a CA uváděna zřetelně velkým tučným písmem, zatímco povinné a nepovinné příplatky jsou uváděny nevýrazně drobným písmem a zákazník je musí v ceníku hledat a přičíst k základní ceně, aby zjistil cenu konečnou.

Autobusové zájezdy a zájezdy s vlastní dopravou

CK a CA uvádějí v katalogích a letácích obvykle konečnou celkovou cenu obsahující ubytování, poskytované služby a dopravu. Nabízené autobusové zájezdy nebo pobyty bez dopravy v nabídkách cestovních kanceláří a cestovních agentur obsahují obvykle konečnou cenu bez příplatků. Odděleně se uvádí cena za pobytovou taxu, která je v některých zemích vyžadována a placena zákazníky individuálně.

Závěr šetření

Šetřením bylo zjištěno, že zákazník je při sjednávání ceny zájezdu sice vždy informován o všech příplatcích k základní nabídkové ceně, a to i nepovinných, je však odkázán do značné míry na informace prodávajícího a zjištění konečné ceny je tak ztíženo.

Pro srovnání byly zjišťovány z webových stránek také on-line katalogové a ceníkové nabídky CK sousedících států (D, A, PL, SK). Bylo zjištěno, že chování slovenských CK na slovenském trhu je prakticky shodné s chováním tuzemských CK v ČR (konečnou cenu si musí zákazník stanovit z dílčích cenových položek). Na polském trhu místní CK většinou již uvádějí konečnou cenu zájezdu včetně všech povinných příplatků a tax. U německy mluvících sousedů je uvádění konečné výše ceny leteckého zájezdu včetně všech povinných tax a příplatků běžnou praxí.

Šetření prokázalo, že z pohledu zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, všechny šetřené CK respektovaly ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách a splnily svoji informační povinnost. Jednotlivé položky, které tvoří konečnou cenu zájezdu jsou uvedeny v příslušných cenících a zákazníci si mohou i když někdy poněkud složitě konečnou (skutečnou) cenu samostatně zjistit.

Pokud v ceníku není možné zjistit konečnou cenu, jedná se o případy, kdy je alespoň znám způsob, jakým bude cena vytvořena (§ 2 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb.). Ve většině případů deklarovaný způsob určení ceny tuto cenu dostatečně určuje. Případné cenové kontroly by porušení cenových předpisů prokazovaly patrně jen v ojedinělých případech. Jednalo by se často o posouzení toho, do jaké míry lze konkrétní označení služby cenou považovat za přiměřený způsob ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb.

Přesto, že z pohledu platných cenových předpisů nebyly zjištěny skutečnosti, které by poukazovaly na to, že dochází k jejich porušování, vyplynulo z šetření, že kupující se sám velmi obtížně orientuje v nabídkových cenících nebo katalogích, protože základní ceny jsou zpravidla uváděny na jiných stranách katalogu nebo jsou taxy povinných příplatků uváděny malým písmem. Odděleně musí zákazník zjišťovat i výši palivového příplatku. Kupující má proto často ztížené možnosti porovnávat cenové nabídky jednotlivých CK, popř. se v těchto nabídkách vůbec orientovat. Provedený průzkum tak potvrdil, že je potřebné řešit záležitost označování cen u těchto, popř. obdobných služeb. V rámci připravované velké novely zákona o cenách se bude vycházet i z tohoto průzkumu a v příslušné pasáži zákona bude text novelizující současný přístup a řešící značení cen jednoznačně.

ZÁVĚR

Závěrem lze tedy konstatovat, že výsledky činnosti cenové kontroly na finančních ředitelstvích tak jako v minulém období zcela jednoznačně prokazují odůvodněnost výkonu cenové kontroly a nevyhnutelnost jejího pokračování. Výsledky činnosti rovněž potvrzují nadále nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany značné části kontrolovaných podnikatelských subjektů. To dokazuje i ta skutečnost, že z celkem 473 provedených kontrolních akcí bylo v 260 případech zjištěno porušení cenových předpisů.

II. Výsledky daňové kontroly

Základními právními normami, které upravují působnost a činnost územních finančních orgánů jsou zákony č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, je předpisem, který vymezuje postavení a úkoly územních finančních orgánů jako orgánů státní správy působících v oblasti správy, řízení a kontroly příjmů plynoucích do státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů České republiky.

Daňová kontrola je vymezena ustanovením § 16 ZSDP. Cílem daňové kontroly je zjistit nebo prověřit daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné stanovení daně u daňového subjektu. K daňové kontrole se vztahují ještě další ustanovení zákona. Např. podle ustanovení § 15 ZSDP je správce daně oprávněn v souvislosti s daňovým řízením provádět místní šetření jak u subjektu daně, tak i u jiných osob.

V roce 2007 provedly finanční úřady **90 991 daňových kontrol a 114 490 místních šetření**. V těchto údajích se za jednu kontrolu považuje kontrola jedné daně za jeden rok. Na základě provedených **daňových kontrol** činily doměřené daně **5 832 mil. Kč**. Celková výše doměřených daní z **místních šetření** činila **1 633 mil. Kč**. Na základě výsledků kontrolní činnosti došlo v roce 2007 také ke snížení ztráty vykázané u daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob celkem o **2 747 mil. Kč**.

Podrobnější přehled o počtu a výsledcích daňových kontrol a místních šetření za rok 2007 ukazuje následující tabulka:

Druh příjmu	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Počet místních šetření	Doměřeno z místních šetření
Daň z přidané hodnoty	20 073	1 885 654 923	59 398	1 460 960 471
Daně spotřební	3	133 354 649	81	0
Daň z příjmů PO	12 470	2 628 456 534	10 657	120 330 120
Daň z příjmů FO – podáv. přízn.	20 946	836 844 525	24 091	20 111 752
Daň z příjmů FO – záv. činnost	14 106	240 328 294	4 461	23 384 659
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	5 307	86 689 360	689	675 994
Daň z nemovitostí	6 694	8 517 834	7 190	1 142 574
Daň dědická darovací a z přev. nem.	33	381 596	4 909	2 821 116
Daň silniční	11 359	12 087 529	3 014	3 093 375
Celkem	90 991	5 832 315 244	114 490	1 632 520 061

Daňová kontrola se zaměřuje zejména na významné plátce a poplatníky, na daňové subjekty, u nichž nebyla dosud provedena kontrola a na daňové subjekty, u nichž je možno podle poznatků správce daně předpokládat možnost daňových úniků. K systémovému výběru daňových subjektů využívají pracovníci finančních úřadů informační systém ADIS, úlohu „Výběr subjektů ke kontrole“, umožňující kvalifikovaný výběr daňových subjektů na bázi hodnocení vybrané množiny ukazatelů.

Oproti roku 2006 došlo v souhrnu k poklesu počtu provedených daňových kontrol o 5 % a zároveň **došlo k poklesu výše doměrků**, a to o **9 %** hodnoty doměrku roku 2006. Mezi hlavní skutečnosti, které mají vliv na počet a výsledek daňových kontrol patří to, že odborná a především časová náročnost prováděných kontrol neustále narůstá, a to především z důvodů náročnosti prokazování konkrétních skutečností v daňovém řízení. Při současně platné legislativě, kdy daňový subjekt může opakovaně neustále dokládat další a další důkazní materiály, které jsou často dodatečně dopracované, při zachování zákonných lhůt pro daňové řízení se doba kontroly neúměrně prodlužuje a dokazování daňových úniků je stále pracnější. Během daňové kontroly je nutné provést řadu dožádání a součinností. Finanční úřady nemají možnost aktivně ovlivnit např. opakované žádosti o prodloužení, přebírání písemností poslední den úložní lhůty, opakované omluvy, doručování veřejnou vyhláškou, podávání námitek. Pokud se správce daně, resp. kontrolor nevypořádá v průběhu kontroly se všemi, daňovým subjektem navrženými důkazními prostředky, předkládanými i dodatečně a uměle vykonstruovanými, potom je daňovým subjektem

napadán, že porušuje základní zásady daňového řízení a především listinu základních práv a svobod. Často se stává, že na výzvy správce daně jsou doklady předkládány neúplné a správci daně jsou předkládány dodatečně, čímž se opět prodlužuje délka kontroly. Některé daňové kontroly zahájené počátkem roku 2007 nejsou dosud ukončeny, a to právě z výše uvedených důvodů. Délka daňových kontrol je ovlivněna získáváním důkazních prostředků. Problémy jsou stejné jako v minulých letech, spíše se ještě prohlubují. Narůstají komplikace při jednání s daňovými subjekty, některé jsou zcela nekontaktní, nepřebírají písemnosti nebo mění sídlo či bydliště. Podklady ke kontrole jsou předkládány až po písemných výzvách nebo nejsou předkládány vůbec. To pak vede k nutnosti stanovovat daň podle pomůcek a tím se prodlužuje doba kontroly, protože správce daně musí vyhledávat pomůcky nezbytné k vyměření daně. Jsou rozesílána dožádání jiným správcům daně a vyslýchání svědci. Daňové subjekty se snaží maximálně protahovat dobu kontroly různými i opakovanými námitkami a návrhy dalších důkazních prostředků a svědeckých výpovědí, o kterých musí správce daně rozhodovat, a tak oddalovat termín pro dodatečné doměření daně. Při projednání závěrů kontroly si daňové subjekty většinou zažádají o lhůtu k vyjádření, nesouhlasí se závěry kontroly a slibují dodání nových důkazních prostředků, na které správce daně často čeká marně. Řízení bývají často také prodlužována vznášením procesních námitek a stížností na jednání kontrolorů, které se ukáží být jako neoprávněné. Také daňoví poradci často prodlužují dobu kontroly – omlouvají se na jednání ze zdravotních důvodů, předkládají jen částečná účetnictví, vznášejí různé námitky, odjíždějí na zahraniční služební cesty apod. Často jsou takové kroky účelové s cílem získat čas, např. pro přesuny majetku. Operace spojené se změnou místní příslušnosti daňového subjektu opět zpomalují dokončování daňových kontrol. V některých případech u daňových subjektů, které jsou při daňové kontrole zastoupeny některými renomovanými daňovými poradci, jsou opakovaně na pracovníky správce daně v průběhu daňových kontrol podávány námitky proti postupu pracovníka správce daně, případně námitky podjatosti těchto pracovníků, které však v následném řízení nejsou potvrzeny jako oprávněné. Jejich cílem je především ovlivnit průběh daňové kontroly ve svůj prospěch, co nejvíce znepríjemnit správci daně prováděnou kontrolu a v neposlední řadě čerpat co nejdelší časový prostor z tříleté lhůty od okamžiku zahájení daňové kontroly. Toto jednání směřuje cíleně k prodlužování daňového řízení, a to zcela účelově ve vazbě na poslední judikaturu Nejvyššího správního soudu, která jako úkon prolamující prekluzivní lhůtu označila pouze zahájení daňové kontroly a ve vazbě na toto požaduje, aby případný dodatečný platební výměr nabyt právní moci před uplynutím běhu prekluzivní lhůty. Doba kontroly se tak neúměrně prodlužuje a tím klesá pak i celkový počet provedených kontrol.

Na daňovou nekázeň daňových subjektů mají velký vliv i rozsudky soudů ve věcech daňových i trestních a postupy a závěry orgánů činných v trestním řízení, kdy je skutkový stav věci zcela opomíjen a vyšetřování a soudní řízení je vedeno pouze po formální stránce.

Nedobrá je i situace ve společenském postavení pracovníků správce daně. Skutečnost, že občan je pracovníkem finančního úřadu, a to zejména oddělení kontrolního či vymáhacího, způsobuje, že musí snášet řadu verbálních napadání, osočování, vyhrožování, nesmyslných trestných oznámení, atd., a působí mu i problémy v jeho osobním životě.

Stále méně jsou zjišťovány „klasické“ nálezy, které vyplývají z neznalosti účetní a daňové legislativy. Ve stále větším počtu se objevují „kvalifikované“ daňové úniky, které naopak vycházejí z dokonalé znalosti daňové problematiky a zejména z nedostatků daňové, ale i nedaňové legislativy.

Nadále dochází k upřednostňování provádění časově méně náročných místních šetření před zahájením daňové kontroly. Tento nástroj se využívá nejčastěji ke zjištění oprávněnosti nadměrného odpočtu u daně z přidané hodnoty. Místní šetření umožní správci daně zmapovat činnost daňového subjektu a odhalit snadněji potencionální doměrek. Na základě provedeného místního šetření analyzuje správce daně zjištěné skutečnosti a po jejich zhodnocení realizuje následně u daňového subjektu zahájení daňové kontroly.

Za poslední rok došlo na finančních ředitelstvích a finančních úřadech ke zintenzivnění vyhledávací činnosti, a to využíváním signálních informací, zlepšením přípravy na daňovou kontrolu, včetně posílení analytické činnosti, kvalitnějším využitím úlohy ADIS „Výběr daňových subjektů ke kontrole“. Za poslední rok se rozšířilo využívání programu IDEA, který slouží pro elektronickou kontrolu účetnictví, a to nejen v odděleních specializované kontroly. Zvyšuje se důraz na zvládnutí zejména procesních postupů při kontrolní činnosti, včetně vyžadování důslednosti při vyhotovování písemností po obsahové i formální stránce (výzvy, rozhodnutí, zprávy z kontrol) tak, aby byly srozumitelné a jednoznačné.

Při kontrolách u jednotlivých daní byly zjištěny tyto **nejzávažnější nedostatky**:

Při kontrolách **daně z příjmů fyzických osob** je nejčastější příčinou doměrku zjištění, týkající se zatajování příjmů u činností, kde jsou tržby přijímány v hotovosti, např. v obchodní činnosti, maloobchodu, hostinské činnosti a u služeb. Dále bylo zjištěno, že již velmi málo zjištění správce daně má charakter jednoduchého a

jednoznačného pochybení poplatníka. Častým zjištěním naopak je, že poplatník nemá v pořádku zákonné evidence a nezřídka, ve snaze snížit daňový základ, neuvede v daňovém přiznání všechny zdanitelné příjmy nebo zvyšuje výdaje fiktivními nebo zfalšovanými podklady, často vystavenými nekontaktními osobami.

Nadále přetrvává i skutečnost, že některé fyzické osoby sice podnikají, ale daňová přiznání nepodávají a se správcem daně nespolupracují. Správci daně obtížně čelí případům procesních obstrukcí, nepřebírání pošty, vyhýbání se jednání, vyžadování neúměrně dlouhých dob k předložení důkazních prostředků. Také časté odvolávání a udělování nových plných mocí, a to i několikrát v průběhu daňové kontroly, má za následek prodlužování řízení.

Specifickým problémem je podnikání cizích státních příslušníků, kteří mají povolen pobyť na území ČR a kteří podnikají jako fyzické osoby nebo jsou společníky veřejných obchodních společností. Na území České republiky žijí na ubytovnách, kde se soustřeďuje množství cizinců s dlouhodobým i krátkodobým pobytem a často je prakticky nemožné zjistit identitu jednotlivých konkrétních poplatníků. Poštu nepřebírají nebo na ni nereagují a se správcem daně nespolupracují a mnohdy je pak problematické již samotné zahájení daňové kontroly. Problém, že se poplatníci v místě podnikání nebo trvalého bydliště nezdržují, se ale netýká pouze cizinců. Vyhýbání se správci daně s cílem oddálit zahájení daňové kontroly a využít prekluze lhůty k vyměření daně, využívají problematičtí poplatníci, kteří často působí v šedé ekonomice.

Při kontrolách **daně z příjmů právnických osob** jsou zjišťovány obdobné nedostatky jako v předchozích letech. Ze strany daňových subjektů přetrvává nejen snaha vyhnout se zahájení daňových kontrol, ale i neúměrně ztěžovat a protahovat daňové řízení, a to formou požadavků na provedení dalších a dalších svědeckých výpovědí, popřípadě zopakování protokolárních jednání se svědky apod. Průběh a výsledky daňových kontrol bývají často zpochybňovány procesními námitkami s poukázáním na porušení práv daňových subjektů. Objevují se případy, kdy jsou v účetnictví kontrolovaných subjektů evidovány doklady od nekontaktních subjektů, případně právnických osob, kdy statutárními orgány jsou cizí státní příslušníci, kteří již většinou nemají povolen pobyť na území ČR a zjištění skutečného stavu dodání deklarovaných prací a služeb je pak velmi obtížné.

Opakovaně jsou zjišťovány nedostatky ve vedení účetnictví, nedodržování zákona o účetnictví a porušování Českých účetních standardů, a to především v oblasti nedokončené výroby, věcné a časové souvislosti nákladů, neprůkazné provádění inventarizace majetku a neúplné vedení evidence zásob materiálu a zboží, neúčtování tržeb za prodané zboží a poskytnuté služby, ale i neúčtování nákladů,

nezpracování vnitřních předpisů a směrnic tam, kde účetní předpisy tuto povinnost účetním jednotkám ukládají.

Nadále jsou zjišťovány případy, kdy daňové subjekty uplatňují v nákladech faktury za reklamní činnost, zprostředkování služeb, ekonomické analýzy, přičemž se fakturované služby neuskutečnily, respektive daňové subjekty nejsou schopny jejich uskutečnění prokázat. Jsou zjišťovány případy optimalizace základu daně a výsledné daňové povinnosti, případně odložení daňové povinnosti formou tvorby zákonných rezerv a opravných položek s následným zjištěním nedodržení podmínek tvorby, neprovedení plánovaných oprav, nesprávné zaúčtování opravných položek v případě pomnutí důvodů pro jejich tvorbu. Nedostatky jsou nadále zjišťovány i v oblasti odpisování, především ve stanovení vstupních cen, zařazení do odpisových skupin atd. V několika případech bylo též zjištěno, že se poplatník snažil odepisovat majetek, jenž je ze zákona vyloučen z odepisování. Rovněž je zjišťováno, že náklady na technické zhodnocení majetku jsou daňovými subjekty kvalifikovány jako náklady na opravy hmotného majetku s cílem snížení základu daně a daňové povinnosti.

Při kontrolách **daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti** zjišťují správci daně nedostatky, které spočívají v tom, že ze strany plátců nejsou prováděny odvody sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti. Objevují se pochybení ve formě nedostatečně vyplněného prohlášení k dani, neuvedení změn v prohlášení, které mají vliv na výši odčitatelných položek, případy nesprávného uplatnění nezdanitelných částek, zejména u úroků z hypotečních úvěrů a životního pojištění při výpočtu záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti. Trvalý problém u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti spočívá v zastírání skutečného stavu stavem formálně právním, kdy faktický pracovně právní vztah je deklarován jako podnikatelská činnost. Opakovaně jsou zjišťovány případy, že plátcí vyplácejí zaměstnancům s jejich souhlasem vyšší mzdy, než jsou ve skutečnosti uváděny v mzdových listech a v účetnictví. Nadále se objevují porušení spojená s ekonomickým pronájmem pracovní síly. Byly zjištěny případy chybného přiznávání daňového bonusu při nesplnění podmínek stanovených § 35c a § 35d zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Při kontrolní činnosti zaměřené na **daň z přidané hodnoty** je obdobně jako v minulých letech zjišťována skutečnost, že plátcí nejsou schopni věrohodným způsobem prokázat uplatňovaný nárok na odpočet daně. Jedná se o případy uplatňování nároku na odpočet daně z přidané hodnoty z dokladů vystavených neplátcí, a o neoprávněné čerpání odpočtu daně na vstupu na základě dokladů vystavených na fiktivní zdanitelná plnění, která ve skutečnosti nejsou poskytnuta. Předmětná plnění se objevují v oblasti reklamy a zprostředkování. Z kontrolní

činnosti vyplynulo, že v oblasti daně z přidané hodnoty jsou zjišťovány nedostatky především v nesplnění povinnosti registrace k dani z přidané hodnoty, v zatajování tržeb a následně nepřiznání a neodvedení daně z přidané hodnoty na výstupu z uskutečněných zdanitelných plnění. Častou příčinou dodatečně vyměřené daně jsou zjištění, která spočívají v tom, že plátce daně uplatnil při fakturaci zboží a služeb chybné sazby daně. Objevují se nálezy neodvedené daně z obchodního majetku, zejména v případech, kdy dojde ke zrušení registrace plátce nebo při ukončení činnosti sdružení. Přetrvávajícím problémem zůstávají také obchody v řetězci s tím, že předmět zdanitelného plnění je na konci řetězce vyvezen do třetí země a slouží k čerpání nadměrných odpočtů.

Oblast kontroly dodržování rozpočtové kázně

Kontrola dodržování rozpočtové kázně, jako součást daňové kontroly, je zajišťována finančními úřady v sídle bývalých okresů v rámci správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. V roce 2007 zabezpečilo 540 pracovníků – správců daně na 88 finančních úřadech **14 083 kontrol či místních šetření**, při kterých zjišťovalo, zda příjemci dotací použili účelově poskytnuté prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů či fondů Evropské unie v souladu s danými podmínkami. Při těchto kontrolách prověřili přes **50 mld. Kč** přidělených prostředků, zkontrolovali **25 924** jednotlivých rozhodnutí o poskytnutí veřejných prostředků a výsledkem jejich kontrolní činnosti bylo uložení odvodu ve výši **4,3 mld. Kč** a s tím souvisejícího penále ve výši **3,5 mld. Kč**. Tzn., že jednu pětinu ze zkontrolovaného objemu použili příjemci nesprávně a měli ji vrátit zpět do státního rozpočtu či Národního fondu.

Finanční úřady se při své kontrolní činnosti nejvíce věnovaly **dotacím, směřujícím do oblastí bydlení**, zejména pak dotacím obcím na výstavbu nájemního bydlení a dotacím na domy s pečovatelskou službou. Zejména u posledně zmíněných se jedná o desetimilionové až stamilionové dotace, jejichž případné zneužití by mělo dopad nejen na investora, ale i celý region, včetně potencionálních uživatelů. Kontroly však prokazují, že přestože výstavba neprobíhá vždy podle plánu a leckde dojde laxností nebo neznalostí odpovědných pracovníků k porušení podmínek a tím i k porušení rozpočtové kázně, nikde nedošlo k absolutnímu nedodržení účelu a k nerealizování dotované stavby, tak jak se občas stávalo v minulých letech. Finanční úřady zde vykázaly **2 809 kontrol**, což je 20 % z celkového počtu.

Druhou nejvíce kontrolovanou oblastí zůstávají tradičně **dotace do zemědělství**, kterých bylo v uplynulém roce **zkontrolováno 2066**. Několik let – a stále bezúspěšně – se zde řeší splatnost návratných finančních výpomocí, poskytovaných zemědělcům v letech 1991-5. Jedná se o velmi citlivou oblast, která započala velkou euforií

soukromých zemědělců po „sametové“ revoluci a v současnosti končí, v mnoha případech téměř tragédií. Z lidí v produktivním věku se po cca 17 letech stali důchodci, kteří vlivem subjektivních i objektivních podmínek nebyli do dnešního dne schopni vrátit obdržené mnohamilionové půjčky a nyní jim hrozí exekuce veškerého majetku. S přihlédnutím k charakteru prostředků, tj. půjčce, je řešení jejich situace velmi obtížné. Vzhledem k tomu, že se jedná o desítky velmi si podobných případů, bylo by účelné je řešit jednotně, nejlépe z pozice vládního rozhodnutí.

Dalších **6 872 kontrol** bylo zaměřeno na široké spektrum dotačních titulů **z oblasti životního prostředí, vědy a výzkumu, činnosti organizačních složek státu a především pak byla věnována pozornost dotacím, poskytovaným v rámci aktivní politiky zaměstnanosti**. Jednalo se zejména o prostředky na vytvoření nových pracovních míst, rekvalifikační kurzy, podpory odborné praxe absolventů apod. Na tyto kontroly se finanční úřady samozřejmě zaměřovaly nejčastěji v regionech s vysokou nezaměstnaností, kam směřuje nejvíce prostředků velkého počtu příjemců a kde jsou kontroly ve většině případů prováděny na podnět úřadů práce – poskytovatelů těchto podpor. Výše jednotlivě kontrolovaných prostředků odpovídá tomuto typu dotace – pohybuje se v řádech tisíců Kč, i když na druhé straně většinou každá kontrola finančního úřadu znamená předepsaný odvod zpět do státního rozpočtu.

V roce 2007 byly ve větší míře dokončovány **projekty hrazené z prostředků EU** a tudíž i finanční úřady byly více zapojeny do jejich kontrol. V rámci každého finančního ředitelství byly akce s účastí EU prověřovány a jejich výsledky znovu dokazují chyby vzniklé již při stanovování podmínek poskytovatelem. Finanční úřady provedly **350 kontrolních šetření** u příjemců dotací z EU a u většiny z nich narazily na nesrozumitelně stanovené podmínky, navzájem si odporující apod. Rovněž postupy uvolňování prostředků ze strany poskytovatelů nejsou v souladu s právními předpisy, zejména pak s rozpočtovými pravidly. Příjemce se tak dostává do nezáviděníhodného postavení, kdy poskytovatel přidělí prostředky a finanční úřad je po něm chce (ovšem již včetně penále) zpět. Přitom by stačilo pouze sladit požadavky unie s českými právními normami a přizpůsobit stanovení podmínek běžné praxi.

Jedním z hlavních úkolů pro rok 2007 bylo připravit správce daně po stránce odborné na kontrolu dotací poskytnutých z fondů Evropské unie. K tomu bylo Ministerstvem financí připraveno proškolení pracovníků všech finančních úřadů zabývajících se touto problematikou. Cílem bylo poskytnout základní přehled o prostředcích EU v České republice, upozornit na hlavní okruhy problémů, které jednotlivé typy prostředků sebou nesou a dát metodické návody, jak v konkrétních

případech postupovat. Připravenost nejen správců daně v této oblasti se však plně ukáže až v budoucím období.

Dalším z nástrojů, který pomáhá finančním úřadům v jejich kontrolní činnosti je **informační systém CEDR**. Ten poskytuje správcům daně informace o poskytnutých dotacích a umožňuje jim provádět v něm veškeré podpůrné operace v souladu se zákonem o správě daní a poplatků. Navíc zajišťuje statistické výstupy, jak pro vlastní potřeby územních finančních orgánů, tak i pro potřeby Ministerstva financí. Velká očekávání jsou do něho vkládána v roce 2008, kdy do něho mají poprvé povinnost vkládat data o poskytnutých dotacích a návratných finančních výpomocích nejen jednotlivé kapitoly státního rozpočtu, ale též všechny státní fondy, Národní fond i státní finanční aktiva. Informační systém jim za to nabízí službu v podobě okamžité informace o výsledku provedených kontrol, výši stanoveného odvodu a důvodech vyměření, tj, kde a jakým způsobem příjemce dotace či návratné finanční výpomoci porušil rozpočtovou kázeň. Tato odezva by měla sloužit poskytovatelům k tomu, aby měli potřebné informace pro rozhodování o přidělení dalších účelových prostředků a tudíž nedávali prostředky tomu, kdo dlouhodobě, soustavně a hrubě porušuje rozpočtovou kázeň.

**B) ZPRÁVA O ČINNOSTI CELNÍCH ORGÁNŮ MINISTERSTVA FINANČÍ
ZA ROK 2007**

1. Daňové a celní příjmy

Na účtech Celní správy České republiky (dále jen CS) byly k 31. 12. 2007 vedeny celní a daňové příjmy v celkové výši **cca 144 566,5 mil. Kč** (není zde započítán výběr cla odvedený do fondu EU). Nejvyšší podíl na těchto příjmech (96,1 %) vykazuje inkaso vnitrostátní spotřební daně, inkaso dělené správy se na příjmech podílí 2,5 % a příjmy (clo a daně) související s dovozem zboží 1,4 %. **V porovnání s rokem 2006** došlo k nárůstu inkasa celkových příjmů CS o **20 212,1 mil.Kč, tj. o 16,3 %**.

/v mil.Kč/

Název účtu	Příjmy			
	z dovozu	vnitrost.SPĐ	vnitrost.ost.	celkem
Daň z přidané hodnoty	540,6			540,6
SPĐ z vína	2,5	333,9		336,4
SPĐ z minerál.olejů	-51,0	82 951,7		82 900,7
SPĐ z lihu a lihovin	14,7	7 107,1		7 121,8
SPĐ z piva	0,5	3 656,9		3 657,4
SPĐ z tabák.výrobků	0,1	15,9		16,0
SPĐ z tabák.nálepek		46 981,5		46 981,5
Vratky-ozbr.silám ciz.států		0,0		0,0
Vratky-zelená nafta		-1 503,9		-1 503,9
Vratky-pro výrobu tepla		-539,1		-539,1
Vratky-ostatní benzíny		-20,2		-20,2
Vrácení daně os.s imun.		-11,8		-11,8
Clo před vstupem do EU	24,4			24,4
Clo po vstupu do EU*)	1 411,4			1 411,4
Správní poplatky	2,9			2,9
Příslušenství	15,3	12,5		27,8
Ostatní příjmy		0,0		0,0
Pokuty z. 13/97 Sb.a 111/94			0,1	0,1
Blok.pokuty na místě zaplac.			408,4	408,4
Pokuty v říz.spr.(DES+ČU)			392,0	392,0
DES ostatní			2 820,1	2 820,1
C E L K E M	1 961,4	138 984,5	3 620,6	144 566,5

*) v této částce není započítán výběr cla odvedený do fondu EU

2. Pohledávky a nedoplatky

2.1. Pohledávky a nedoplatky v celním řízení

Celková výše pohledávek činila ke dni 31.12.2007 částku 6 267,3 mil. Kč. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzit, dodatečně vyměřené celní dluhy platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě následných kontrol, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, případně neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Celkový stav nedoplatků ke dni 31.12.2007 činí 5 890,97 mil. Kč. Z toho podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu :

CLO	490,5 mil. Kč
DPH	1 774,6 mil. Kč
SPD	2 923,0 mil. Kč
Exekuční náklady	77,3 mil. Kč
Penále, úroky	621,1 mil. Kč
<u>Ostatní (pokuty, náklady řízení atd.)</u>	<u>4,4 mil. Kč</u>
Celkem	5 890,97 mil. Kč

Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou 3 703,2 mil. Kč, tj. 62,9 %, dále nedoplatky z obchodního zboží vzniklé na základě celního řízení předložením JSD částkou 1 568,9 mil. Kč, tj. 26,6 % a nedoplatky z úroků z prodlení a penále, které vznikly platební nekázní deklarantů a nedodržováním předpisů, jimiž se dovoz, vývoz a tranzit zboží řídí, částkou 618,8 mil. Kč, tj. 10,5 %.

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu :

do r. 2003 včetně	2 527,6 mil. Kč
r. 2004	2 515,2 mil. Kč
r. 2005	313,7 mil. Kč
r. 2006	395,3 mil. Kč
<u>r. 2007 (ke dni 31.12.2007)</u>	<u>139,2 mil. Kč</u>
Celkem	5 890,97 mil. Kč

Celkovou výši nedoplatků ovlivňuje zejména zvýšení účinnosti následné kontroly ze strany celních orgánů, tj. zvýšení počtu vydaných platebních výměrů z moci úřední a stále nedostatečná platební morálka dlužníků.

Část nedoplatků ve výši 257,4 mil. Kč tvoří nedoplatky z let 1990 až 1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatků z let 1990 až 1994 jsou zahrnuty také nedoplatky vůči slovenským deklarantům, jejichž výše činí 0,4 mil. Kč.

Celní správa využívá všechny možnosti k vymáhání - uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci motorových vozidel, ve středisku cenných papírů a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka. Převážná část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení nebo je vymáhána soudní cestou. Nemalou část nedoplatků tvoří pohledávky vůči Kreditní bance, a.s., a Union bance, a.s., na které byl prohlášen konkurz.

Vymáhání nedoplatků se řídí zákonem č. 337/92 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Ke dni 31.12.2007 byly CÚ vydány výzvy k plnění v náhradní lhůtě v celkové hodnotě 364,1 mil. Kč a na jejich základě bylo vymoženo 253,6 mil. Kč. CÚ uplatnily ke dni 31.12.2007 exekuční příkazy na příkázání pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank ve výši 30,5 mil. Kč. Výtěžek představuje částku v hodnotě 9,4 mil. Kč.

CÚ odepsaly v roce 2007 pohledávky pro nedobytnost nebo z důvodu, že náklady na vymáhání by přesáhly vymáhanou částku, v celkové výši 274,2 mil. Kč.

2.2. Pohledávky a nedoplatky SPD

Celková výše nedoplatků ke dni 31.12.2007 činila 2 662,1 mil. Kč. Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD minerálních olejů ve výši 1 722,6 mil. Kč a SPD z lihu a lihovin ve výši 529 mil. Kč.

U nedoplatků SPD z minerálních olejů je největší objem evidován u ČR Praha (653,4 mil. Kč) a ČR Ústí nad Labem (480,4 mil. Kč). U nedoplatků SPD z lihu a lihovin u ČR Hradec Králové (154,9 mil. Kč) a ČR Ústí nad Labem (115,4 mil. Kč). Celkový objem nedoplatků SPD z piva činí 290,2 mil. Kč a u nedoplatků SPD z vína a meziproductů činí 0,9 mil. Kč. U SPD z tabákových výrobků byla celková výše nedoplatků 119,4 mil. Kč.

3. Odhalování případů porušování předpisů

Porušování celních předpisů a jeho vývoj jsou patrné z tabulky:

Počty případů	2004	2005	2006	2007	index 2007/2006
Podezření ze spáchání TČ	762	1 091	832	1 070	129
Zjištěné celní přestupky	3 255	1 264	1 831	1 642	90
Zjištěné jiné správní delikty	2 877	4 778	5 302	5 974	113
Zjištěné celní delikty	6 447	6 232	4 110	3 789	92

Tak jako v uplynulých letech bylo celními orgány zaznamenáno nejvíce případů při nesprávném uvádění celní hodnoty (podfakturace, tj. uvádění nižších údajů o převodní hodnotě zboží, nezapočítávání nákladů na dopravu nebo jejich záměrné snižování), nesprávném uvádění původu a sazebního zařazení zboží, včetně záměrného uvádění jiného druhu zboží.

Cigarety a tabák

V průběhu roku 2007 bylo v oblasti nelegálního obchodování s cigaretami a tabákem odhaleno celkem 500 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činil 297 mil. Kč a zajištěno bylo více jak 65 mil. ks cigaret a 696 tun tabáku.

	2004	2005	2006	2007	index 2007/2006
Počet případů	907	918	504	500	99,2
Počet cigaret (mil. ks)	46	77	102	65	63,7
Tabák (t)	646	254	1 001	696	69,5
Únik cla a daní (mil. Kč)	337	209	1 800	297 ¹	16,5

Při hodnocení nejnovějších trendů v této oblasti je třeba zmínit zvyšující se podíl případů nelegální výroby cigaret přímo na území EU (ilegální výroby v Rakousku, Slovensku a ČR). Pachatelé se podobně jako nelegální producenti plagiátů cigaret v Asii zaměřují na výrobu kopií cigaret většinou světových značek, produkovaných nadnárodními tabákovými společnostmi. Výroba plagiátů cigaret je realizována manufakturní rukodělnou výrobou nebo výrobou na vysokorychlostních

¹ Vzhledem k tomu, že ne u všech případů byl ve statistikách uveden odhad úniku na cle a daních, lze po dopočtu (905,- Kč/1 kg) předpokládat daňový únik blízký se hodnotě 600 milionů Kč, tj. o cca 303 milionů Kč více než je uvedeno v celkových číslech v tabulce.

výrobních linkách, které jsou velmi dobře ukryté většinou ve starších hospodářských budovách a průmyslových objektech. Podle získaných operativních poznatků je většina této produkce určena pro příhraniční oblasti se SRN i k dalšímu vývozu do zemí EU.

Dalším trendem, který v roce 2007 zaznamenaly celní orgány, je snížení počtu případů, páchaných jednotlivci. Naopak se i v tomto hodnoceném období potvrdil trend nárůstu organizovanosti pachatelů a černý trh s cigaretami a tabákem v ČR ovládají dlouhodobě vysoce organizované skupiny, přičemž stále vyšší zastoupení v těchto skupinách mají cizinci (především Asiaté).

Minerální oleje

V průběhu roku 2007 bylo v oblasti nelegálního obchodování s minerálními oleji odhaleno celkem 138 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činil 588 mil. Kč.

V porovnání s rokem 2006 došlo v roce 2007 v této oblasti pouze k nárůstu počtu zjištěných případů porušení platných předpisů (index 115). Naproti tomu došlo k výraznému poklesu odhadovaného úniku na cle a daních (index 45,2). Zmíněný pokles je dán především tím, že v hodnoceném období roku 2007 nebyl v rámci trestního řízení realizován žádný případ.

Jako v minulých letech, tak i v roce 2007, bylo základním trendem porušování celních a daňových předpisů v této komoditě provádění neregistrovaných obchodních operací, aniž by z těchto výrobků byla řádně odvedena spotřební daň. Dalším trendem je míchání a přimíchávání pohonných hmot s jinými minerálními oleji a ostatními chemickými látkami nezatíženými spotřební daní. Zcela novým trendem bylo uskutečňování obchodních operací v rámci tuzemského zdanitelného plnění, kdy je akumulována ztráta na nepřiznané a neodvedené DPH u jednoho z článků/účastníků předmětného řetězce zdanitelných plnění.

Etylalkohol a alkoholické nápoje

V průběhu roku 2007 bylo v oblasti nelegálního obchodování s lihem, resp. zbožím obsahujícím líh, odhaleno celkem 1 190 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činil 67 mil. Kč a celkově bylo zajištěno více než 1,1 mil. litrů alkoholu.

V rámci této komodity byl oficiálními výrobci prezentován názor, že kontrolní činnost CS upravila poměry na domácím výrobním trhu tak, že nelegální výrobci alkoholu byli ve valné většině případů likvidováni. Přetrvávají pokusy o nelegální

dovozy na území ČR, kde dominantní úlohu tvoří zejména čistý lih (ethylalkohol), případně lihové směsi, které jsou chemicky upravovány a čištěny (regenerace lihu a odbourávání denaturace) a následně využívány k výrobě alkoholických nápojů.

Novým trendem podvodů v této komoditě je nelegální obchodování s kontrolními páskami ke značení lihu. Jedná se o kontrolní pásy, které jsou ve skutečnosti zdařilé padělky. Objevují se však i originály kontrolních pásek, které určité firmy zneužily k podloudnému obchodu s nezdaněným alkoholem.

Potraviny a zemědělské produkty

V roce 2007 bylo v oblasti zemědělských produktů zjištěno 99 případů porušení celních předpisů, a to v celkové hodnotě 200 mil. Kč. Celkový odhadovaný únik na cle a daních by dosáhl výše 27 mil. Kč. V porovnání s rokem 2006 došlo v roce 2007 u této komodity k poklesu ve všech ukazatelích.

Jako v minulosti, tak i v roce 2007 bylo nejčastějším způsobem porušení předpisů nesprávné sazební zařazení zboží, neoprávněné nárokování tarifní kvóty s nulovou celní sazbou. Rovněž byly odhalovány klasické obchodní (fakturační) podvody, kdy nebyly CÚ deklarovány platby za různé služby (technické asistenční poplatky, exklusivity) nebo kompenzační obchody, takže nebyly ve správné výši deklarovány ceny skutečně placené.

Elektronika, elektrodíly

U komodit elektronika a elektrodíly bylo v roce 2007 zjištěno celkem 129 případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních byl odhadnut na částku ve výši cca 42 mil. Kč.

Oproti roku 2006 došlo u této komodity k poklesu počtu odhalených případů porušení celních předpisů. Předpokládaný únik na cle a dani zaznamenal mírný pokles. Odhadovaná hodnota zadržného zboží má trvale stoupající tendenci (meziroční index je ve výši 859 bodu). Příčinu tohoto vývoje lze spatřovat nejspíše v přesunu pozornosti pachatelů na „výnosnější“ komodity.

Textil a obuv

V případě textilního zboží bylo v roce 2007 zjištěno celkem 991 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadržného zboží se předpokládá ve výši 1 027 mil. Kč. Počet zadržných kusů textilního zboží dosahuje hodnoty 964 tis. kusů. Oproti roku 2006 došlo u této komodity k mírnému nárůstu ve všech sledovaných položkách. V hodnoceném období byla věnována této komoditě značná pozornost

útvary CS ČR. Nejmarkantněji se tento problém projevoval v oblasti stánkového prodeje. Proto byla v tomto roce realizována řada rozsáhlých kontrolních akcí.

V případě obuvního zboží bylo v roce 2007 zjištěno celkem 375 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadržného zboží se předpokládá ve výši 796 mil. Kč. Počet zadržných kusů obuvního zboží dosahuje 429 tis. kusů. Oproti roku 2006 došlo u této komodity k mírnému nárůstu pouze u hodnoty zadržného zboží, v ostatních položkách byl zaznamenán až 50 % pokles.

„Značková“ obuv je na území ČR dopravována v kontejnerových zásilkách v drtivé většině silniční dopravou z přístavu Hamburk. Většina záchytů tohoto zboží je v západních Čechách, a to zejména u CÚ Cheb a Karlovy Vary. V kontejnerech jsou zjišťovány zásilky o 25 000 kusech, případně větších množstvích. Z hlediska sortimentu převažují v drtivé většině případů padělky sportovní obuvi značky Adidas, Nike a Puma. Relativně novým trendem u této komodity jsou zvyšující se počty „značkové“ dětské obuvi.

Omamně a psychotropní látky

Oproti roku 2006 došlo ke značnému nárůstu počtu odhalených případů porušení celních předpisů i ke zvýšení hmotnosti zachycených omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“). Vedle OPL uvedených v tabulce zadržely celní orgány ještě 3 841 tablet extáze, 24 tablet pseudoefedrinu, 14 tripů LSD, 20 litrů efedrinového roztoku, 10 litrů toluenu a 1 055 ks rostlin marihuany.

Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2004 – 2007

	2004	2005	2006	2007	index 2006/2007
počet záchytů	404	319	148	199	134
hmotnost (kg)	53,3	40,2	27,4	53,5	195

Přehled záchytů jednotlivých druhů omamných a psychotropních látek v roce 2006 a 2007

	2006		2007	
	Počet záchytů	Hmotnost v gr	Počet záchytů	Hmotnost v gr
Marihuana	92	5 464,7	104	9 325,4
Hašiš	27	291,6	19	356,4
Amfetamin	2	14,4	2	28,2
Metamfetamin	14	862,7	24	903,2
Heroin	9	12 019,9	11	8 852,0
Kokain	3	6 733,5	21	28 559,6
Extáze	1	2 000,0	13	4 800,0
Koka listy	0	0,0	3	718,7
LSD	0	0,0	2	0,0
CELKEM	148	27 386,8	199	53 543,5

Mezi nejvýznamnější případy odhalení nelegální přepravy OPL v roce 2007 patří zejména zajištění cca 3 kg kokainu ukrytých v láhvích od šampónů cestujícího z Kostariky; cca 2,8 kg tablet extáze ukrytých v cestovním zavazadle cestující z Nizozemí, cca 5,7 kg kokainu ukrytém ve dvojitém dně cestovního zavazadla cestujícího z Paraguaje, cca 11,5 kg kokainu v „reklamačním“ zavazadle z Mexika, 1 kg kokainu ukrytého v obuvi cestujícího z Argentiny, cca 4 kg heroinu ukrytého ve dvojitých stěnách cestovních zavazadel cestujících z Ázerbajdžánu, cca 3,5 kg kokainu ukrytého mezi potravinami v poštovní zásilce z Kostariky a také 1,8 kg kokainu ukrytého v tělních dutinách tří tzv. „polykačů“ cestujících z Peru.

Marihuana - počet zadržené marihuany zůstává stejný. Důvodem je skutečnost, že v ČR je rozšířeno nelegální pěstování marihuany tzv. hydroponií. Poptávka po marihuaně je v ČR pokryta domácí produkcí.

Hašiš – není rozšířen v tak velikém měřítku jako marihuana, ale vzhledem k tomu, že je řazen k tzv. „měkkým drogám“ jeho zastoupení na nelegálním trhu je veliké. Hašiš se pašuje do ČR hlavně z Holandska, především v poštovních zásilkách nebo kurýry.

Kokain – byl zjištěn nárůst počtu záchytů, přičemž hlavní podíl má letecká přeprava. Do ČR byl kokain pašován hlavně z Jižní Ameriky. Ve většině případů je převážen v cestovních zavazadlech pomocí najatých kurýrů.

Heroin – v posledních letech jsou získávány informace, že obchod s heroinem je na území ČR ve stále větší míře organizován osobami turecké národnosti. Větší část dovezeného heroinu je z ČR dále pašována do „starých“ zemí EU, menší část je pak umístěna na nelegální trh v ČR. Ve většině případů je pašován se zásilkami legálního zboží nebo v osobních automobilech.

Syntetické drogy - v této oblasti se potvrzuje trend z minulých let, kdy mezi nejoblíbenější druhy OPL na české drogové scéně patří i nadále drogy amfetaminového typu – metamfetamin (pervitin, ČR je produkční zemí) a tablety extáze (XTC). Při převozu pervitinu přes státní hranice se začal objevovat nový trend (cca od roku 2004), kdy je zaznamenáván nárůst počtu osob německé národnosti, organizující přepravu drogy z tuzemska. Současně začaly být přepravovány zásilky o menších hmotnostech do 200 gramů a zintenzívněl se počet přeprav.

Nelegální obchod s XTC zaznamenal mírně vzestupnou tendenci. Vzhledem ke skutečnosti, že extáze je tzv. taneční drogou, distribuovanou v prostředí tanečních klubů, diskoték, technoparty apod., se ilegálním obchodem zabývají osoby mladšího věku. Droga bývá zpravidla ukryta v cestovních zavazadlech, která jsou jako volně ležící přepravována uvnitř dopravních prostředků přes státní hranici.

Zbraně, výbušniny, radioaktivní a vojenské materiály

CS vykonává dohled v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, výbušninami a zbožím dvojího užití, v rámci kterého provádějí především kontrolu licencí a povolení, kterým obchod s těmito komoditami podléhá. V této souvislosti orgány CS spolupracují s MPO – Licenční správou, s Českým báňským úřadem a rovněž se zpravodajskými službami. V rámci mezinárodní spolupráce se zástupci CS zúčastňují mezinárodních akcí a seminářů, které se zaměřují na společný postup zúčastněných států v rámci boje proti ilegálnímu obchodu s těmito komoditami.

V oblasti zahraničního obchodu s radioaktivním materiálem orgány CS vykonávají dohled, zda dovoz, vývoz a průvoz tohoto materiálu je prováděn v souladu s příslušnými právními předpisy. Kontrola přepravy těchto komodit je vykonávána skupinami mobilního dohledu, které působí na celém území ČR. Tyto skupiny zároveň vykonávají kontrolní činnosti v rámci celostátní radiační monitorovací sítě. Při této činnosti jsou prováděna kontrolní měření výše radioaktivity pomocí stacionárních detekčních zařízení na vybraných hraničních přechodech a dále namátková měření pomocí mobilních detekčních přístrojů na celém území ČR. V této oblasti CS spolupracuje s dalšími orgány státní správy, především s SÚJB, se kterým dochází k pravidelné výměně informací. Od roku 2006 se CS podílí na plnění úkolů stanovených Národním akčním plánem boje proti terorismu na roky 2005-2007, který byl schválen usnesením vlády.

CITES

Za období roku 2007 eviduje CS ČR 68 případů porušení Washingtonské úmluvy CITES. Jednalo se o nelegální dovoz jak živých, tak zejména vypreparovaných zvířat a různých druhů trofejí. Mezi nejčastěji zadržené živé exempláře patřily želvy, papoušci a hadi. Z trofejí to byly zejména medvědi a krokodýli (preparované hlavy a kůže). Rovněž byly zadrženy různé výrobky, jako například kabelky z krokodýlí kůže, sošky ze zubů a klů, drápy zvířat, exempláře CITES naložené v alkoholu, potravinové přípravky tradiční čínské medicíny apod.

V porovnání s minulým obdobím pokračoval trend snižování počtu záchytu živých exemplářů a naopak rostl počet záchytů různých trofejí či výrobků.

C) ZPRÁVA O OPATŘENÍCH V OBLASTI CEN ZA ROK 2007

V roce 2007 pokračovala zbytková cenová regulace vybraných výrobků a služeb podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a to buď formou úředně stanovených cen (pevné ceny, maximální a minimální ceny) nebo formou věcného usměrňování cen. Cenovou regulaci vykonávají cenové orgány, tj. Ministerstvo financí, Energetický regulační úřad, Český telekomunikační úřad, Celní úřad Kolín a dále kraje a obce v rozsahu a za podmínek stanovených Ministerstvem financí.

Seznam výrobků a služeb, u nichž byla v roce 2007 uplatněna některá z forem cenové regulace Ministerstvem financí, kraji a obcemi, vydalo Ministerstvo financí v souladu se zákonem o cenách výměrem č. 01/2007 s účinností od 1. ledna 2007. Změny a doplňky v průběhu roku obsahovaly výměry č. 02/2007 až 08/2007. Rozsah seznamu zboží s regulovanými cenami se pro rok 2007 v zásadě nezměnil. Pouze došlo k aktualizaci maximálních cen a pravidel věcného usměrňování cen. Zásadnější změnou bylo zvýšení maximálního nájemného z pozemků nesloužících k podnikání, kde nájemné dlouhodobě nebylo upravováno a snahou bylo přiblížit jeho výši aktuálnímu stavu na trhu s nemovitostmi v ČR. Dále se upravily regulované ceny pozemků vykupovaných státem k výstavbě železničních koridorů, dálnic, rychlostních komunikací a ostatních silnic a ceny pozemků, které stát nabývá pro protipovodňová opatření lokálního i regionálního významu. Upravily se maximální ceny specifických zdravotních výkonů vyžadovaných orgány státní správy a orgány justice, státního zastupitelství nebo policie tak, aby odpovídaly úrovni cen zdravotních výkonů poskytovaných v rámci běžné zdravotní péče. Byly doplněny maximální ceny pro zdravotní péči poskytovanou zubními lékaři a maximální ceny čoček brýlových dioptrických. V rámci pravidel věcného usměrňování cen byla provedena aktualizace postupu pro výpočet ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku zahrnovaného do jízdného v autobusové vnitrostátní dopravě s ohledem na nákladové změny působící v roce 2007 (ceny pohonných hmot, zavedení mýtného, vliv zákoníku práce). Rozšířila se možnost pro místní orgány, aby s ohledem na místní podmínky mohly případně rozhodnout o uplatnění maximálních cen i za pronájem obřadních místností v krematoriích vedle cen za zpopelnění zemřelého a ostatků a uložení popele do uren, které mohly regulovat dosud. S účinností od 1. září 2007 byly stanoveny nové maximální ceny mléčných výrobků dodávaných do sítě škol v souvislosti s poskytováním podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků z finančních zdrojů ES a i finančních prostředků ČR.

Celkový meziroční růst spotřebitelských cen v prosinci 2007 dosáhl 5,4 %, z toho na změny v oblasti regulovaných cen provedené všemi regulačními orgány (MF, ERÚ, ČTÚ, místní orgány) se zahrnutím daňových změn připadlo cca 2,1 procentního bodu, včetně poplatků pak 2,2 procentního bodu. Volně sjednávané ceny narostly o 3,2 procentního bodu.

Vývoj průměrné míry inflace byl ovlivněn zejména zvýšením cen v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje (o 4,7 %) a alkoholické nápoje a tabák (o 10,2 %). Ceny potravin a nealkoholických nápojů vzrostly zejména vlivem jejich rychlého růstu v posledních třech měsících roku 2007. Hlavně vzrostly ceny pekárenských výrobků a obilovin o 10,2 %, mléka o 11,9 %, másla o 11,3 %, ovoce o 7,9 % a brambor o 14,8 %. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly zejména ceny tabákových výrobků o 18,4 % v důsledku vyšší spotřební daně, i když její nárůst částečně tlumili výrobci ve svých cenách.

Ceny v oddíle bydlení, voda, energie, paliva vzrostly pouze o 3,4 % (v roce 2006 o 6,3 %). Pomalejší růst cen ovlivnily zejména ceny zemního plynu, které byly v roce 2007 v průměru o 5 % nižší než v roce 2006. Ceny elektřiny se zvýšily o 7,9 % (v roce 2006 o 9,0 %) a tepla o 2,6 % (v roce 2006 o 10,7 %).

Cenová hladina naopak poklesla u odívání, přístrojů a spotřebičů pro domácnost, dopravních prostředků, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat. Nižší byly i ceny některých potravin (např. vepřové maso, uzenářské zboží, čokoláda a čokoládové výrobky, kakao, čaj).

A. ZMĚNY REGULOVANÝCH CEN

I. Úředně stanovené ceny

Zemní plyn

Od 1. ledna 2007 se stali oprávněnými zákazníky, tedy zákazníky, kteří si mohou vybrat svého dodavatele zemního plynu, všichni koneční zákazníci včetně domácností. Z důvodu nefungování tržního prostředí však do 31. března 2007 ERÚ reguloval ceny dodávek od společnosti RWE Transgas, a.s. včetně ceny uskladňování a prodejní ceny od obchodníků regionálních distribučních společností, které nakupují zemní plyn od RWE Transgas, a.s.

Ceny za přepravu plynu a distribuci plynu stanovuje Energetický regulační úřad jedenkrát ročně, vždy s účinností od 1. ledna. Tyto ceny však spolu s cenou za

uskladňování plynu představují pouze necelou třetinu celkových nákladů na pořízení plynu. Největší podíl těchto nákladů představuje samotná cena zemního plynu.

S účinností od 1. ledna 2007 Energetický regulační úřad rozhodl o snížení cen zemního plynu pro všechny kategorie odběratelů. Pokles činil 8,6 % v průměru za všechny kategorie zákazníků, přičemž pro kategorii domácností se jednalo o pokles o 4,2 %. V jednotlivých regionech došlo ke snížení cen diferencovaně od 1,9 % (JČP) po 5,8 % (STP). Na snížení cen plynu působil značný pokles cen topných olejů od září 2006 a dále rozpuštění dodatečného nadvýnosu společnosti RWE Transgas, a.s. z roku 2006. Rozdíly mezi regiony ovlivňuje struktura distribučních sítí a s tím souvisejících rozdílných nákladů na tyto sítě.

Od 1. dubna 2007 skončila omezení cen dodávek zemního plynu pro oprávněné zákazníky, které Energetický regulační úřad zavedl jako dočasné opatření od 1. ledna 2006 z důvodu nefunkčního, v roce 2005 částečně liberalizovaného, trhu se zemním plynem. Cena plynu od společnosti RWE Transgas a.s. jako dominantního dovozce není již stanovována úřadem na čtvrtletní bázi, jako tomu bylo v období regulace, ale je měsíčně určována společností RWE Transgas, a.s. cenovým vzorcem v závislosti na vývoji cen topných olejů a uhlí na světových trzích. Obchodníci regionálních plynárenských společností přebírají tyto měsíční ceny a vytvářejí, v závislosti na struktuře zákaznického portfolia, své ceníky pro jednotlivé segmenty odběratelů.

ČSÚ vykázal v jednotlivých čtvrtletích tyto nárůsty cen zemního plynu u dodávek pro domácnosti. K 1. dubnu o 1,3 %, k 1. červenci o 1,7 % a k 1. říjnu o 4,8 %. Celkově narostly ceny zemního plynu za rok 2007 o 3,6 % (prosinec 2007/prosinec 2006).

Elektrická energie

Od 1. ledna 2006 je trh s elektřinou v České republice plně liberalizován. Všichni koneční zákazníci včetně domácností jsou oprávněnými zákazníky, a mají tak možnost sjednat si dodávku elektřiny od libovolného dodavatele.

Na liberalizovaném trhu se cena dodávek elektřiny pro konečné zákazníky skládá z regulovaných cen stanovovaných Energetickým regulačním úřadem (distribuce a související služby) a z neregulované ceny silové elektřiny nabízené jednotlivými dodavateli (obchodníky s elektřinou a výrobcí elektřiny), tedy ceny bez vlivu ERÚ.

Celkové průměrné meziroční zvýšení cen k 1. lednu 2007 za dodávku elektřiny činilo u domácností 7,9 %. Průměrný nárůst regulovaných položek byl pouze 1,2 %, neregulovaná cena silové elektřiny vzrostla v průměru o 16 %.

V případě maloodběru podnikatelů na hladině nízkého napětí byl celkový průměrný meziroční nárůst 9,2 %. Zvýšení ceny pro konkrétního odběratele se liší s ohledem na zvolenou sazbu, charakter a množství spotřeby.

Léčivé přípravky a zdravotnické prostředky

V roce 2007 byly nadále v platnosti maximální ceny léčivých přípravků, dietních potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků, které byly stanoveny k 1. červenci 2006. Do konce roku 2007 bylo k základnímu Seznamu výrobků a výkonů ve zdravotnictví a výkonů oční optiky s maximálními cenami vydáno sedm dodatků.

V tomto časovém období stanovilo MF maximální ceny výlučně na základě cenových návrhů předložených cca 330 navrhovateli pro 10 516 položek léčivých přípravků, 609 položek radiofarmak, 363 položek dietních potravin pro zvláštní lékařské účely a 5 572 položek zdravotnických prostředků (celkem 17 060 položek). MF o každém cenovém návrhu vydávalo správní rozhodnutí o výsledku jeho posouzení (pozitivní nebo negativní), které bylo odůvodněno v souladu s kritérii stanovenými v cenovém výměru MF č. 1/16/2006, ve znění pozdějších výměrů. V případě negativního rozhodnutí měl navrhovatel možnost odvolání - rozkladu. Tímto postupem byly plně zabezpečeny požadavky Směrnice Rady č. 89/105/EHS, tj. rozhodnout o cenovém návrhu ve lhůtě do 90 dní (správní řád ukládá lhůtu 30, resp. 60 dní) a možnost uplatnit proti rozhodnutí opravný prostředek. V případě nečinnosti MF měl navrhovatel právo uvést výrobek na trh za navrhovanou cenu. V daném časovém období vydalo MF 1 125 pozitivních správních rozhodnutí a 451 negativních správních rozhodnutí (celkem 1 576).

Při stanovení maximálních cen byly uplatněny průměrné devizové kursy měsíce ledna 2006 vyhlášené ČNB, u nejméně používané měny EURO činil kurs Kč 28,721. V současné době je kurs EURA nižší o cca 3,30 Kč, tj. cca o 12 %. Vzhledem k připravované změně kompetencí v cenách zdravotnických výrobků z MF na MZ k 1.1.2008 nebyla provedena pravidelná roční změna maximálních cen léčiv a zdravotnických prostředků k 1.7.2007, do kterých by byl pohyb devizových kursů promítnut. Maximální ceny dovážených léků a zdravotnických prostředků jsou v současné době o tento kursový rozdíl nadhodnoceny.

Zdravotní výkony

V roce 2007 byla maximálními cenami regulována zdravotní péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění, která je poskytována účastníku veřejného zdravotního pojištění nebo účastníku smluvního zdravotního pojištění zdravotnickým

zařízením, které je ve smluvním vztahu s příslušnou pojišťovnou poskytující veřejné zdravotní pojištění, a neodkladná a nutná péče poskytnutá pojištěnci. Maximální ceny se dále uplatňovaly u zdravotní péče, která je poskytována cizincům těch států, s nimiž byly uzavřeny mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení, které zahrnuje poskytování zdravotní péče, nebo mezinárodní smlouvy o poskytování zdravotní péče hrazené příslušnými cizími zdravotními pojišťovnami, dále u zdravotní péče, která je poskytována cizincům těch států, s nimiž byly uzavřeny dohody o bezplatném poskytování zdravotní péče, jimiž je ČR vázána a je hrazena z prostředků státního rozpočtu. Maximální ceny se uplatňovaly i u zdravotní péče, která je poskytována na žádost orgánů státní správy a je hrazena ze státního rozpočtu a která je poskytována na žádost orgánů justice, státního zastupitelství nebo policie a je hrazena z prostředků jejich rozpočtu. Tyto maximální ceny byly zvýšeny k 1. lednu 2007.

Do seznamu zboží s maximálními cenami byly s účinností od 1. února 2007 doplněny maximální ceny pro zdravotní péči poskytovanou zubními lékaři a k 1. červenci 2007 byly zveřejněny určené podmínky této zdravotní péče.

Odborné úkony Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

Pro úhrady nákladů za odborné úkony prováděné na žádost u veterinárních léčivých přípravků Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv byly stanoveny maximální ceny. Jedná se o odborné úkony prováděné v souvislosti s posuzováním žádostí o povolení klinického hodnocení veterinárních léčivých přípravků nebo s posuzováním ohlášení klinického hodnocení veterinárních léčivých přípravků a dále o další odborné úkony prováděné na žádost, zejména o registraci léčivého přípravku, její změny a prodloužení, povolení souběžného dovozu, povolení a změny povolení k výrobě léčivých přípravků, distribuci, činnost kontrolní laboratoře, výrobě v zařízení transfúzní služby s vydáním certifikátu. Maximální ceny platí pro úhrady nákladů od osoby, na jejíž žádost se odborné úkony mají provést, vzniklé Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv při provádění těchto úkonů. Regulace uvedených cen vycházela ze zákona č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Nájemné

Ústavním soudem byly k 20. březnu 2003 zrušeny všechny cenové předpisy o regulaci nájemného kromě obecných ustanovení občanského zákoníku. Od té doby nájemné z bytu není cenově regulováno a sjednávání nájemného se řídí pouze obecnými ustanoveními občanského zákoníku a lze ho měnit pouze vzájemnou

dohodou stran nájemní smlouvy. V současné době neexistuje cenový předpis, který by obsahoval regulaci nájemného.

S účinností od 31. března 2006 byl přijat zákon č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu, který umožňuje v případě, že nedojde k dohodě mezi majitelem bytu a nájemcem o výši nájemného, majiteli jednostranně ročně zvyšovat nájemné od 1. ledna 2007 a dále po další čtyři roky, ale velmi diferencovaně podle velikosti a atraktivnosti obce. Základní ceny, cílové hodnoty, maximální přírůstky, územní rozčlenění obcí a rozřídění obcí do velikostních kategorií podle počtu obyvatel a postup při vyhledávání maximálního přírůstku měsíčního nájemného pro konkrétní byt obsahuje sdělení Ministerstva pro místní rozvoj č. 333/2006 Sb., které bylo vydáno na základě zmocnění ve výše citovaném zákoně.

Zákon rovněž obsahuje i podstatné změny občanského zákoníku a to již s účinností od dubna roku 2006. Majitelé domů mají možnost v některých případech dát nájemníkovi výpověď bez přivolení soudu. Nájemce pak má možnost podat do 60 dnů žalobu na určení neplatnosti výpovědi k soudu. Rovněž byly zpřísněny podmínky pro přechod nájmu (vnuci, druzi a družky apod.).

ČSÚ vykázal v roce 2007 nárůst čistého nájemného o 9,6 %, v tom nájemného jednostranně zvýšeného podle zákona č. 107/2006 Sb. o 17,1 % a pokles tržního nájemného o 0,3 %. Nárůst nájemného podle zákona o jednostranném zvýšení nájemného se však v Praze pohyboval podle kategorií bytů a jednotlivých městských částí mezi 18,5 % až 62,1 %. U 1. kategorie bytů od 18,5 % do 34 % a u 4. kategorie od 43,6 % do 61,2 %.

Nemovitosti, jejichž cena je hrazena ze státních prostředků

Cena nemovitostí (staveb, bytů, nebytových prostorů, pozemků a trvalých porostů), která je plně nebo zčásti hrazena ze státního rozpočtu, státního fondu nebo jiných prostředků státu, může být běžně sjednána jen do výše ceny zjištěné podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

Podle § 12 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, může Ministerstvo financí ve veřejném zájmu dát předchozí souhlas se sjednáním ceny vyšší. Žádosti o vyšší ceny musí být doloženy znaleckým posudkem o ceně zjištěné podle zákona o oceňování majetku a věcným zdůvodněním navrhované výše žádané vyšší kupní ceny nemovitosti.

Uvedené ustanovení bylo dosud často využíváno Ministerstvem dopravy ve spojení s výkupem pozemků pro stavbu nových pozemních komunikací, zejména silničních obchvatů obcí, rychlostních silnic a dálnic. Nyní se předpokládá, že počet žádostí o předchozí souhlas Ministerstva financí se sjednáním vyšší kupní ceny nemovitostí by mohl být podstatně zredukován jednak úpravou oceňování pozemků pro pozemní komunikace (§ 28 odst. 7 vyhlášky č. 540/2002 Sb., ve znění vyhlášek č. 452/2003 Sb., č. 640/2004 Sb., č. 617/2006 Sb. a č. 76/2007 Sb.) a jednak zvýšením i diferenciací minimálních cen pozemků (od 40,- Kč/m² pro silnice III. třídy po 80,- Kč/m² pro dálnice a rychlostní komunikace), a to nejen pro jejich aktuální výkupy, ale i pro dodatečná majetkoprávní vypořádání pozemků, které byly zastavěny různými silnicemi v předchozích čtyřiceti letech. Souběžně byly stanoveny minimální ceny také k usnadnění výkupů pozemků pro protipovodňová opatření (25-50 Kč/m²) a ekologické účely (5 Kč/m²).

Nájemné z pozemků nesloužících k podnikání nájemce

Nájemné z pozemků nesloužících k podnikání nájemce je regulováno maximální cenou. Maximální nájemné však nebylo dlouhodobě upravováno (od roku 1998) a jeho úroveň nedosahovala aktuálního stavu na trhu s nemovitostmi v ČR.

K 1. lednu 2007 byly zvýšeny všechny sazby nájemného za jednotlivé typy pozemků. U pozemků zastavěných rekreačními chatami, pozemků v zahrádkových osadách a lesních pozemků zastavěných rekreační chatou došlo pouze k malému nárůstu. Markantní nárůst byl pouze u hlavního města Prahy a největších statutárních měst u ostatních pozemků. V případě hl. m. Prahy došlo u těchto ostatních pozemků ke zvýšení cca 2,8krát (z 30,- Kč/m²/rok na 85,- Kč/m²/rok). Tímto zvýšením se nájemné přiblížilo na cca 2,5 % ze zveřejněné průměrné ceny stavebních pozemků v hlavním městě (cca 3500,- Kč/m²).

Tabákové výrobky

U tabákových výrobků pokračovala regulace cen, která byla vynucena v r. 2001 zavedením dvousložkové sazby spotřební daně u těchto výrobků. Při výpočtu procentní části sazby daně se vychází z jednotných pevných cen pro konečného spotřebitele. Od července roku 2005 je uplatňována dvousložková spotřební daň pouze u cigaret, a proto jsou od té doby regulovány jen ceny cigaret. U ostatních tabákových výrobků důvod k regulaci cen pominul.

K 1. březnu 2007 vydal Celní úřad Kolín cenovým rozhodnutím Seznam cigaret s pevnými cenami pro konečného spotřebitele a do konce roku jeho 9 dodatků,

kterými byly stanoveny pevné ceny pro konečného spotřebitele nových cigaret a provedeny změny pevných cen stávajících cigaret. Tyto pevné ceny cigaret zahrnují novou (vyšší) sazbu spotřební daně platnou od 1. března 2007.

Maximální ceny mléka a mléčných výrobků pro žáky škol

K naplnění nařízení vlády č. 205/2004 Sb., kterým se v rámci společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky stanoví bližší podmínky poskytování podpory a národní podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zařazených do sítě škol, nařízení Rady (ES) č. 1255/1999 a zároveň i požadavku ustanovení čl. 14 nařízení Komise (ES) č. 2707/2000, které ukládá každé členské zemi EU zabezpečit stanovení maximálních cen těchto výrobků, důsledné promítání poskytovaných podpor do cen a současně i zabezpečit kontroly dodržování těchto cen při prodeji ve školách, bylo výměrem MF č. 06/2007 ze dne 17. srpna 2007 stanoveno pro školní rok 2007/2008 126 maximálních cen mléčných výrobků (z toho 60 pro výrobky, prodávané žákům běžným způsobem distribuce a 66 cen výrobků, prodávaných ve školách pomocí chladících automatů). Posléze bylo dodatečně výměrem MF č. 07/2007 ze dne 20. září 2007 stanoveno ještě dalších 23 cen výrobků v systému běžné distribuce. Celkem bylo tedy stanoveno pro dodávky do škol 149 (dříve 67) maximálních cen mléčných výrobků. V těchto cenách jsou zohledněny jak unijní výrobové sazby podpor, stanovené nařízením Komise (ES) č. 816/2004, tak i naše národní sazby podpor, schválené nařízením vlády č. 211/2007 Sb. ze dne 25. července 2007.

Zásadní změnou oproti předchozímu roku bylo provedení diferenciací cen podle druhu použité distribuce v návaznosti na výše uvedené nařízení vlády, které diferencovalo výši sazeb podpor. Sazby podpor u automatů jsou vyšší. Na úhradě tohoto komfortnějšího, zároveň ale i značně nákladnějšího výdeje se však musí podílet i žáci. Maximální ceny jsou u automatů o 1,50 Kč, resp. 2,- Kč vyšší než u běžné distribuce. Stejně jako v předchozích letech byly navíc ve výměrech MF zohledněny změny sortimentu dodávaných výrobků v návaznosti na změny v registracích u mlékáren, schválené Státním zemědělským intervenčním fondem. Mléčné výrobky za zvýhodněné ceny odebírá zhruba 3 000 škol.

II. Věcně usměrňované ceny

Tepelná energie

Cena tepelné energie je regulována formou věcného usměrňování. Do ceny může dodavatel promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, které souvisejí z výrobou a rozvodem tepelné energie, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty. Podmínky pro tvorbu ceny tepelné energie umožňují při kalkulaci ceny zohledňovat jednotlivým dodavatelům tepelné energie specifické podmínky v různých systémech centralizovaného zásobování teplem i jednotlivých tepelných zdrojích (např. rozsah, stáří, stav).

Výše ceny tepelné energie závisí především na vývoji cen uhlí a zemního plynu, protože náklady na palivo nad ostatními náklady v ceně tepelné energie výrazně převládají.

Průměrné ceny tepelné energie (včetně DPH) uplatňované od 1. ledna 2007 určené konečným spotřebitelům:

Průměrná výše ceny tepelné energie	Uhlí Cena [Kč/GJ]	Ostatní palivo Cena [Kč/GJ]	Průměr Cena [Kč/GJ]
k 1. 1. 2007	358,20	451,24	401,26

Průměrná cena tepelné energie oproti roku 2006 poklesla o 0,1 %, z toho na bázi uhlí vzrostla o 2,2 % a na bázi ostatních paliv (zejména plyn) poklesla o 0,9 %.

ČSÚ vykázal za celý rok 2007 (prosinec2007/prosinec2006) nárůst věcně usměrňovaných cen tepla a teplé vody o 3,6 %.

Voda

a) Povrchová voda

U povrchové vody odebrané z vodních toků byly uplatňovány věcně usměrňované ceny. Tento způsob regulace cen přímo předpokládá zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Povrchová voda slouží např. pro výrobu pitné vody, průmyslové účely, zemědělské závlahy, průtočné chlazení parních turbín.

b) Pitná voda a odvedená voda („vodné“ a „stočné“)

Ceny pitné vody a odvedené odpadní vody byly nadále regulovány formou věcného usměrňování cen. Pravidla regulace cen zahrnovala možnost uplatňování

dvousložkové formy vodného a stočného, a to v návaznosti na zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který tento způsob platby za dodanou pitnou vodu a odvedenou odpadní vodu zavedl. Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny za 1 m³ a množství odebrané nebo odvedené (vypouštěné odpadní) vody, a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního odebraného množství vody. Podíl jednotlivých složek nebyl v roce 2007 měněn. Český statistický úřad vykázal v roce 2007 nárůst cen pitné a odvedené vody v souhrnu o 6,4 %.

Doprava osobní vnitrostátní autobusová

Jízdné v osobní vnitrostátní autobusové dopravě zůstává nadále regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci jsou povinni poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících. V rámci pravidel věcného usměrňování cen pro účely propočtu přiměřeného zisku a ekonomicky oprávněných nákladů byl pro rok 2007 koeficient růstu provozních nákladů zvýšen z 1,05 v roce 2006 na 1,10 v roce 2007 a byla zvýšena cena autobusu z 3,3 na 3,5 mil. Kč. Pro účely výpočtu přiměřeného zisku byl doplněn vzorec pro jeho výpočet, který tak nahradil dosud použitý slovní popis, a dále byly nadefinovány investice související s provozováním linkové dopravy.

U žakovského jízdného byly upraveny určené podmínky pro trvalý pobyt žáka a studenta tak, aby na tuto slevu dosáhly i děti ve střídavé péči rozvedených rodičů, kdy dítě může prokázat pouze jedno trvalé bydliště, nebo děti cizích státních příslušníků na území ČR, kde mohou plnit povinnou školní docházku nebo se připravovat na budoucí povolání na střední nebo vysoké škole (za stejných podmínek jako občané ČR).

ČSÚ vykázal za rok 2007 nárůst cen osobní autobusové dopravy o 3,2 %.

Doprava osobní vnitrostátní železniční

Jízdné v železniční vnitrostátní osobní dopravě je s účinností od 1. ledna 2001 regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci mají i nadále povinnost poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících. Tato forma regulace cen umožňuje dopravcům pružně reagovat na situaci na trhu.

U žakovského jízdného byly upraveny určené podmínky pro trvalý pobyt žáka a studenta tak, aby na tuto slevu dosáhly i děti ve střídavé péči rozvedených rodičů, kdy

dítě může prokázat pouze jedno trvalé bydliště, nebo děti cizích státních příslušníků na území ČR, kde mohou plnit povinnou školní docházku nebo se připravovat na budoucí povolání na střední nebo vysoké škole (za stejných podmínek jako občané ČR).

K 9. prosinci 2007 provedly České dráhy změny tarifních podmínek, které se dotkly naprosté většiny cestujících. Zásadně se změnil způsob výpočtu jízdného, zrušil se tzv. pásmový tarif, cestující platí za přesně ujetý počet kilometrů, byly zrušeny příplatky za vlaky EuroCity a InterCity.

ČSÚ vykázal za rok 2007 nárůst cen osobní železniční dopravy o 8,6 %.

B. LEGISLATIVNÍ ZMĚNY V OBLASTI CEN

V rámci zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly provedeny 2 novely týkající se cenových zákonů s účinností od 1. ledna 2008 a nově upravena regulace cen léčiv v zákoně č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

a) Zákon č. 265/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen

Kompetence při uplatňování a regulaci cen u zdravotních výkonů, léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely, stomatologických výrobků a zdravotnických prostředků a provádění cenové kontroly u zdravotních výkonů přešla k 1. lednu 2008 z Ministerstva financí na Ministerstvo zdravotnictví. Současně se Státní ústav pro kontrolu léčiv stal orgánem, který vydává rozhodnutí o stanovení maximálních cen léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely a provádí cenovou kontrolu u léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků.

b) Zákon č. 526/1991 Sb., o cenách

Zde se změna týkala pouze drobné úpravy § 10, kde se nově uvádí, že Ministerstvo zdravotnictví od 1. ledna 2008 zveřejňuje předpisy o regulaci cen ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

c) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byla s účinností od 1. ledna 2008 současně provedena novelizace zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. V části šesté tohoto zákona je obsažena nově upravena regulace cen a úhrad léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Tímto se vlastně tento zákon stal dalším zákonem, který řeší regulaci cen, a to v oblasti zdravotnictví. Maximální ceny léčiv jsou nově odvozovány od průměru výrobních cen vybraných členských států Evropské unie s paritou kupní síly blízkou České republice, popřípadě od průměru 3 nejnižších výrobních cen v ostatních členských státech Evropské unie nebo na základě výrobní ceny nejbližšího terapeuticky porovnatelného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, které jsou dostupné v České republice, a není-li takových, nejnižší výrobní cenu nejbližšího terapeuticky porovnatelného přípravku v členských státech Evropské unie.

d) Vyhláška č. 540/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku

Obdobně jako v předchozích letech s účinností od 1. ledna 2007 došlo k aktualizaci příloh č. 35 s koeficienty změn cen staveb – K_i a č. 36 s koeficienty prodejnosti – K_p k vyhlášce MF č. 540/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů. Dále byly aktualizovány základní ceny garáží, bytů, rekreačních chat a zahrádkářských chat v přílohách č. 16, 17, 17a pro oceňování těchto staveb porovnávacím způsobem.